НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій

Нормативні акти

з питань охорони прав інтелектуальної власності та трансферу технологій

2021 рік

УДК 347.77 (477)(094.9)

ББК 67.99(4 Укр)3

Н 82

Нормативні акти з питань охорони прав інтелектуальної власності та трансферу технологій/ Ю.М. Капіца, І.І. Хоменко (упорядкування), 7 вид., доповнене. — К.: Центр досліджень інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України, 2021. — 256 с.

Збірник містить акти Національної академії наук України з питань створення, охорони та використання об’єктів права інтелектуальної власності та акти органів державної влади щодо трансферу технологій, інвентаризації нематеріальних активів, обліку об’єктів права інтелектуальної власності.

ISBN 978-966-02-4921-9

ЗМІСТ

Акти Національної академії наук України

Загальні питання

Розпорядження Президії НАН України від 16.01.08 № 15 «Про підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності» (із змінами відповідно до розпоряджень Президії НАН України від 03.2013 № 142 та від 30.10.2008 р. № 622, від 15.06.2015 р. № 430, від 17.05.2016 р. № 293, від 30.01.2020 № 69) 7

Типове положення «Про підрозділ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності наукових установ НАН України» (додаток 1) 9

Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України (додаток 2) 17

Примірні договори про службові об'єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання та примірний договір між творцями об'єктів права інтелектуальної власності 39

Розпорядження Президії НАН України від 30.01.2020 № 69 «Про виплату винагороди авторам технологій та особам, які здійснюються їх трансфер» 54

Зміни до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України (додаток до розпорядження) 56

Договір про виплату винагороди особі, яка здійснює трансфер технологій та/або їх складових (додаток до розпорядження) 59

Розпорядження Президії НАН України від 23.04.2019 № 272 «Про першу чергу впровадження в НАН України підсистеми ведення реєстру об'єктів прав інтелектуальної власності Розподіленої інформаційної технології підтримки науково-організаційної діяльності НАН України» 64

Розпорядження Президії НАН України від 13.01.17 № 23 «Про видання Каталогу перспективних для впровадження науково-технічних розробок НАН України» 68

Розпорядження Президії НАН України від 17.05.2016 № 293 «Про участь наукових установ НАН України у створенні господарських товариств з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності» 75

Розпорядження Президії НАН України від 06.2015 р. № 430 «Щодо обліку нематеріальних активів» 83

Розпорядження Президії НАН України від 09.02.2015 № 61 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо перевірки діяльності наукових установ НАН України з охорони інтелектуальної власності та трансферу технологій» 88

Розпорядження Президії НАН України від 01.03.2013 р. № 142 «Про внесення змін до розпоряджень Президії НАН України від 16.01.08 № 15 та від 30.10.08 № 622» 92

Розпорядження Президії НАН України від 30.10.2008 р. № 622 «Про внесення змін і доповнень до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15» 93

Охорона прав інтелектуальної власності при виконанні конкурсних науково-технічних проектів

Постанова Президії НАН України Про Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України № 340 від 13.12.17 зі змінами 94

(постанова від 11.07.2018 № 233)

Пункти 23 – 26, 32.3. Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України (додаток 1 до Постанови) 95

Попередній договір (додаток 1 до Положення) 100

Рекомендації з питань охорони інтелектуальної власності у договорах між установою НАН України та організацією-партнером при виконанні науково-технічних проектів установ НАН України та Примірна форма ліцензійного договору (додаток 3 до Положення) 102

Довідка про об'єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання науково-технічного проекту, та проведені патентні дослідження (додаток 5 до Положення) 113

Положення про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України (додаток 3 до постанови Президії НАН України від 19.12.2018 № 340) (витяг) 115

Конкурс установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охоронні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України»

Постанова Президії НАН України від 23.06.2021 № 221 «Про підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» в 2020 році (витяг) 116

Комісія з охорони прав інтелектуальної власності при Президії НАН України (затверджено постановою Президії НАН України від 23.06.2021 № 221) 117

Постанова Президії НАН України від 30.06.2006 № 188 «Про підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» в 2005 році (витяг) 119

Постанова Президії НАН України від 8.06.2005 № 124 «Про підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» в 2004 році (витяг) 120

Постанова Президії НАН України від 22.11.2000 № 319 «Про проведення в Національній академії наук України конкурсу за досягнення кращих показників у винахідницької роботі, створенні, охороні і використанні об'єктів інтелектуальної власності в установах НАН України та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» 121

Охорона прав інтелектуальної власності при здійсненні міжнародного наукового та науково-технічного співробітництва

Лист Президії НАН України від 19.11.2018 № 58/1763-8 стосовно Рекомендацій щодо створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності при співробітництві наукових установ НАН України та КНР 128

Рекомендації щодо створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності при співробітництві наукових установ НАН України та КНР (додаток до листа від 19.11.2018 № 58/1763-8) 129

Положення, щодо охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності для застосування у договорах про проведення НДДКР та трансферу технологій та договорах про утворення спільних організацій, що укладаються між науковими установами НАН України та установами, організаціями та підприємствами КНР (додаток 1 до 131

Рекомендацій)

Рекомендації з застосування положень нової редакції Закону України “Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій” від 02.10.2012, що стосуються договорів про трансфер технологій (додаток 2 до Рекомендацій) 139

Примірна форма ліцензійного договору (Додаток 3 до Рекомендацій) 140

Інформаційні ресурси щодо проведення НДДКР, комерціалізації результатів досліджень та охорони інтелектуальної власності між організаціями КНР, США, ЄС (додаток 4 до Рекомендацій) 151

Порядок формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень та питання охорони прав інтелектуальної власності

Постанова Президії НАН України № 339 від 19.12.2018 «Про затвердження Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України» 152

Порядок формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України (додаток 1 до постанови Президії НАН України від 19.12.2018 № 339, розд. 6.1) 153

Договір на виконання наукової (науково-технічної) роботи (завдання, заходу, проекту) (розділ 4 додатку 4 до постанови Президії НАН України від 19.12.2018 № 339) 155

Довідка про об`єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання наукової роботи та проведені патентні дослідження (Додаток 7 до Протоколу прийняття та оцінки наукової роботи) 159

Листи

Лист Президії НАН України від 28.04.2016 р. № 58/836-8 щодо бухгалтерського обліку звітів про проведення науково-дослідних робіт та промислових зразків, створених у процесі виконання НДР 160

Лист Президії НАН України від 17.11.2014 р. № 58/2079-8 щодо Рекомендацій з застосування положень нової редакції Закону України «Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій» від 02.10.2012, що стосуються договорів про трансфер технологій 162

Лист Президії НАН України від 23.06.2014 р. № 58/1186-8 щодо бухгалтерського обліку нематеріальних активів 172

Лист Президії НАН України від 12.05.2008 р. № 58/949-8 щодо реєстрації установ НАН України як неприбуткових та сплати патентних зборів 174

Лист Президії НАН України № 58/841-8 від 22.04.2008 р. щодо збільшення зборів за дії, пов’язані з охороною прав на об’єкти інтелектуальної власності та пільгових ставок зборів для наукових установ – неприбуткових організацій 175

Лист Президії НАН України № 58/512-8 від 06.03.2008 р. щодо бухгалтерського обліку витрат на виконання науково-дослідних робіт, примірників звітів та дисертацій 176

Нормативні акти органів державної влади

Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» 179

Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1030 «Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер» 194

Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2008 р. № 520 «Про затвердження 196

мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер» (втратила чинність)

Постанова Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2013 р. № 300 «Про затвердження Порядку і напрямів використання коштів, одержаних у результаті трансферу технологій, створених за рахунок коштів державного бюджету» 198

Постанова Кабінету Міністрів України від 3 липня 2013 р. № 472 «Про затвердження Порядку реєстрації технологій та їх складових, що створені чи придбані за бюджетні кошти або створені чи придбані підприємствами державної форми власності» 201

Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2013 р. № 351 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за виплатою винагороди авторам технологій та/або їх складових» 205

Національне положення (Стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202 (із зміни) 207

Наказ Міністерства фінансів України № 732 від 22.11.2004 «Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів» 215

Наказ Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014 «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань» 227

Наказ Державного комітету статистики України від 10.08.2004 № 469 «Про затвердження форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій) та Інструкції щодо їх заповнення» 244

Лист Державної казначейської служби України від 7.05. 2014 № 17-04/441-10983 щодо формування у бухгалтерському обліку бюджетних установ інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи та незавершене капітальне будівництво 255

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 15

м.Київ 16.01.08 р.

Про підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (із змінами)

На виконання Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" та постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2007 р. № 995 "Деякі питання реалізації Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій", з метою підвищення рівня охорони об'єктів права інтелектуальної власності в установах НАН України, а також забезпечення маркетингу результатів наукових розробок та розширення їх впровадження:

1. Затвердити:

- Типове положення про структурний підрозділ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності наукових установ НАН України (далі - Структурний підрозділ) (додаток 1);

- Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН Україні (додаток 2);

- Примірні договори про службові об'єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання та примірний договір між творцями об'єктів права інтелектуальної власності, (додаються).

2. Керівникам наукових установ НАН України (далі - Установ), діяльність яких пов'язана зі створенням винаходів та інших об'єктів права інтелектуальної власності, впровадженням результатів наукових розробок:

- до 15 березня 2008 р. забезпечити утворення Структурних підрозділів, а також реорганізацію підрозділів з патентно-ліцензійної та винахідницької роботи у зазначені підрозділи з внесенням відповідних змін до штатного розкладу установ;

- на підставі Типового положення про Структурний підрозділ затвердити положення про відповідні підрозділи Установ;

- передбачити у Структурних підрозділах посади наукових співробітників, що займаються питаннями кон'юнктурних, маркетингових, патентних досліджень, трансфером технологій;

- з метою забезпечення Структурних підрозділів кваліфікованими кадрами організувати для фахівців Установ отримання післядипломної підготовки (перепідготовки) кадрів, підвищення кваліфікації за спеціальностями "Інтелектуальна власність", "Інноваційний менеджмент";

- взяти до уваги, що оплата праці завідувача Структурного підрозділу, утвореного як науково-дослідний підрозділ (відділ, лабораторія тощо) чи як відділ, що виконує науково-технічну, науково-організаційну та науково-методичну роботу, здійснюється відповідно до додатка № 1 до розпорядження Президії НАН України від 25.04.05 № 263 в редакції розпорядження Президії НАН України від 07.09.07 № 578;

- передбачити у кошторисах витрат Установ на 2008 р. витрати на забезпечення працівників Структурних підрозділів Інтернет - доступом до баз даних патентної та кон'юнктурної інформації, обчислювальною технікою, а також на отримання додаткової освіти;

- взяти до уваги, що у порядку, погодженому Установою та організаціями і підприємствами її дослідно-виробничої бази, Структурний підрозділ може виконувати роботи в інтересах зазначених підприємств;

- до 20 березня 2008 р. надати інформацію Президії НАН України щодо утворення Структурного підрозділу, його штатного розкладу та складу.

3. Відділенням НАН України при затвердженні штатних розписів Установ, діяльність яких пов'язана зі створенням винаходів та інших об'єктів права інтелектуальної власності, впровадженням результатів наукових розробок, здійснювати контроль наявності Структурних підрозділів (посад наукових працівників, що виконують функції Структурних підрозділів) у штатних розписах Установ.

4. Встановити, що відкриття для Структурних підрозділів відомчої наукової тематики Установами з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності відбувається на загальних підставах, визначених постановою Президії НАН України від 28.01.05 № 24, з наданням додаткової спільної рецензії фахівців Центру інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України та Інституту економіки та прогнозування НАН України.

5. Запропонувати Установам розглянути питання про внесення доповнень до колективних договорів стосовно визначення розміру та порядку виплати винагороди, преміювання за створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються працівниками установ.

6. Інституту економіки та прогнозування НАН України до 28 лютого 2008 р. подати пропозиції до Президії НАН України щодо організації підвищення кваліфікації працівників Структурних підрозділів з питань інноваційного менеджменту та трансферу технологій.

7. Центру інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України:

- забезпечити методичне супроводження діяльності Структурних підрозділів, надавати консультації з питань їх діяльності;

- підготувати рекомендації щодо проведення маркетингових та патентно-кон'юнктурних досліджень в наукових установах, організаціях та підприємствах дослідно-виробничої бази НАН України;

- сприяти організації цільових груп фахівців структурних підрозділів з отримання додаткової освіти з питань інтелектуальної власності та інноваційного менеджменту;

- підготувати Рекомендації стосовно проведення Установами науково-дослідних робіт з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності за тематикою установ;

- подати у місячний строк до Президії НАН України пропозиції щодо прийняття нормативних актів НАН України, що випливають з цього розпорядження.

8. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Перший віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України **А.П. Шпак**

Перший заступник головного
вченого секретаря НАН України **В.Л. Богданов**

Додаток 1
до розпорядження Президії НАН України
від 16.01.08 № 15

Типове положення про підрозділ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності наукових установ НАН України

1. Загальні положення

1.1. Структурний підрозділ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності наукових установ НАН України (далі – Підрозділ) утворюється відповідно до частини третьої статті 7 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій", постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2007 р. № 995 "Деякі питання реалізації Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій", розпорядження Президії НАН України від 16.01.07 № 15.

Підрозділ здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України, рішень Президії НАН України, статуту наукових установ НАН України (далі – Установ), положення про підрозділ, наказів директора установи та рішень Вченої ради Установи.

1.2. Підрозділ підпорядковується директору Установи або за його дорученням заступнику директора з наукової роботи.

Підрозділ може бути утворено:

як науково-дослідний підрозділ (відділ, лабораторія тощо) з відкриттям наукової тематики у відповідності до „Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень у Національній академії наук України" (підрозділ з досліджень питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності в галузі спеціалізації установи);

як підрозділ, що виконує науково-технічну, науково-організаційну та науково-методичну роботу.

1.3. Підрозділ може бути утворено як самостійний відділ, лабораторія або як сектор, лабораторія тощо у складі науково-дослідного відділу або відділу, що виконує науково-технічну, науково-організаційну та науково-методичну роботу.

1.4. До складу працівників підрозділу вводяться посади наукових співробітників, що займаються питаннями патентних досліджень, маркетингових, кон'юнктурних досліджень та трансфером технологій (зокрема, можуть вводитися посади головного, провідного, наукового, старшого наукового співробітника, молодшого наукового співробітника), а також посади інших працівників.

Кількість працівників Підрозділу визначається обсягом робіт із забезпечення охорони об'єктів права інтелектуальної власності (далі ОІВ), проведення маркетингових та патентно-кон'юнктурних досліджень та трансферу технологій зі спеціалізацію працівників у зазначених напрямах.

Граничну чисельність, а також фонд оплати праці працівників Підрозділу в межах виділених коштів визначає директор Установи.

Порядок взаємодії Підрозділу з іншими структурними підрозділами установи визначається директором Установи.

1.5. На посаду керівника Підрозділу наказом директора установи призначається фахівець, який має:

вищу освіту та стаж роботи у сфері створення та захисту ОІВ не менше 3 років, а також спеціальну освіту (пройшов перепідготовку, підвищення кваліфікації) з питань інтелектуальної власності або інноваційного менеджменту, або фахівець, що на час призначення на посаду отримує зазначену спеціальну освіту (проходить перепідготовку).

1.6. У випадку малої чисельності працівників наукової установи чи невеликої кількості наукових тем, що передбачають отримання прикладного наукового, науково-технічного результату або які здійснюються з урахуванням даних про винаходи та інші об'єкти права інтелектуальної власності, функції підрозділу можуть бути покладені на наукового (их) співробітника (ків) (професійна назва роботи «науковий співробітник (інтелектуальна власність), «науковий співробітник (маркетинг, ефективність підприємства, раціоналізація виробництва), Класифікатор професій ДК 003:2005, коди 2419.1, 2419.1 23667), що працюють у складі науково-дослідного підрозділу чи підрозділу, що виконує науково-технічну, науково-організаційну та науково-методичну роботу.

1.7. Фінансування діяльності Підрозділу здійснюється:

за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету (кошти, що передбачаються на діяльність з охорони інтелектуальної власності, проведення кон'юнктурних, маркетингових досліджень, трансфер технологій відомчою тематикою НАН України, програмно-цільовою та конкурсною тематикою НАН України, пошуковою тематикою та державною тематикою);

за рахунок коштів спеціального фонду Державного бюджету, що отримує Установа (надходження від договірної тематики, роялті тощо).

Установа при відкритті нових наукових тем відомчої тематики НАН України (що передбачають отримання прикладного наукового чи науково-технічного результату або які здійснюються з урахуванням даних про винаходи та інші об'єкти права інтелектуальної власності), програмно-цільової та конкурсної тематики, передбачають у кошторисах витрат витрати на проведення патентних, патентно-кон'юнктурних досліджень, маркетингових досліджень. що здійснюються виконавцями наукових тем та працівниками Підрозділу.

1.8. У порядку, погодженому науковою установою та підприємствами її дослідно-виробничої бази, Підрозділ наукової установи може виконувати роботи в інтересах зазначених підприємств.

2. Завдання Підрозділу

Основними завданнями Підрозділу є:

проведення та організація досліджень з метою виявлення об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються в результаті наукової та науково-технічної діяльності Установи, здійснення патентних досліджень, досліджень на патентну чистоту, забезпечення охорони прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції, торговельні марки, наукові відкриття, компонування інтегральних мікросхем, комерційні таємниці, комп'ютерні програми, бази даних, сорти рослин та інші ОІВ, що створюються в Установі;

проведення та організація маркетингових, патентно-кон'юнктурних досліджень;

здійснення заходів з використання результатів НДДКР, об'єктів права інтелектуальної власності наукоємної продукції Установи, підтримка ліцензійної діяльності Установи, трансферу технологій.

3. Функції Підрозділу

Структурний підрозділ відповідно до покладених на нього завдань здійснює:

3.1. Проведення досліджень з метою виявлення об'єктів права інтелектуальної власності, забезпечення набуття прав та одержання охоронних документів

1) Організує та забезпечує методичне керівництво проведенням патентних досліджень підрозділами-виконавцями НДДКР відповідно до державних стандартів, у тому числі з метою виявлення ОІВ, бере безпосередню участь у проведенні патентних досліджень, організує складання звітів та патентних формулярів.

2) Організує та здійснює методичне керівництво проведенням досліджень на патентну чистоту ОІВ, створених в Установі.

3) Забезпечує набуття майнових прав інтелектуальної власності Установою на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, комп'ютерні програми, бази даних, сорти рослин, комерційні таємниці та інші ОІВ шляхом підготовки та подання заявок на отримання охоронних документів (патентів, свідоцтв) в Україні та в іноземних державах.

4) Виявляє та ідентифікує ОІВ, розглядає повідомлення працівників Установи про створені ними ОІВ та здійснює їх первинний облік згідно з вимогами чинного законодавства.

5) Надає керівництву Установи розрахунки витрат на забезпечення охорони ОІВ для включення до кошторисів Установ, зокрема – на придбання патентно-інформаційних видань, сплату зборів та мита за дії, пов'язані з охороною прав на ОІВ, підтримання чинності охоронних документів тощо.

Разом з іншими підрозділами Установи забезпечує своєчасну сплату установою зборів та мита за дії, пов'язані з охороною ОІВ.

6) Надає керівництву Установи пропозиції щодо зупинення підтримки чинності охоронних документів на ОІВ.

7) Надає консультації працівникам Установи з питань охорони ОІВ в межах службових повноважень.

8) Організує укладання договорів про службові ОІВ та виплату винагороди з працівниками Установи згідно з прийнятим в Установі порядком, веде реєстр зазначених договорів та Додаткових угод до них.

Забезпечує контроль за виплатою винагороди творцями ОІВ.

9) Організує патентно-інформаційну роботу, бере участь у забезпеченні комплектування фонду науково-технічної та патентної документації, забезпеченні працівників Установи патентною інформацією, методичними рекомендаціями з питань створення, набуття та захисту прав на ОІВ.

10) Надає методичну допомогу та бере участь разом з працівниками Установи у проведенні патентних досліджень з використанням мережі Інтернет.

11) Аналізує стан досвіду зі створення винаходів та інших ОІВ в Установі, надає керівництву Установи пропозиції щодо удосконалення цієї роботи.

12) Надає рекомендації дирекції Установи про прийняття рішень стосовно збереження інформації щодо ОІВ як комерційної таємниці.

Бере участь у заходах із забезпечення конфіденційності інформації, що віднесена до комерційної таємниці Інституту. Сприяє запобіганню передчасній публікації інформації про винаходи, корисні моделі, промислові зразки та інші ОІВ до подання заявки на отримання охоронного документа.

13) Організує заходи з підвищення кваліфікації спеціалістів Установи з питань охорони ОІВ, залучає працівників Установи до участі в конференціях, семінарах і нарадах з питань охорони ОІВ.

14) Надає дирекції Установи дані щодо отриманих охоронних документів на ОІВ, створених в установі в процесі виконання НДДКР та набутих установою виключних майнових прав інтелектуальної власності для здійснення бухгалтерського обліку майнових прав (нематеріальних активів).

15) Здійснює моніторинг актів законодавства у сфері охорони ОІВ та надає пропозиції директору Установи з їх реалізації.

16) Надає керівництву Установи пропозиції щодо запобігання незаконному використанню результатів НДДКР, ОІВ, права на які належать Установі.

17) Разом з іншими підрозділами Установи сприяє дотриманню прав інтелектуальної власності на результати НДДКР, ОІВ, що експонуються та/або реалізуються під час виставково-ярмаркових заходів.

18) Готує статистичну та іншу звітність з питань охорони ОІВ на запити керівництва Установи та Президії НАН України та інших організацій.

Готує матеріали до річного звіту Установи з питань створення, охорони та використання ОІВ.

19) Вивчає передовий досвід, накопичений в Україні та в іноземних державах щодо організації роботи із створення та охорони ОІВ.

3.2. Інноваційна діяльність, проведення маркетингових та патентно – кон'юнктурних досліджень

Разом з іншими підрозділами Установи здійснює заходи з використання результатів НДДКР, ОІВ Установи, організує та безпосередньо здійснює проведення маркетингових, у тому числі патентно-кон'юнктурних досліджень, та надає методичну допомогу щодо їх проведення.

1) У рамках маркетингових досліджень разом з підрозділами-виконавцями НДДКР:

визначає на підставі аналізу ринку продукції, тенденцій науково-технічного розвитку потребу в результатах НДДКР, ОІВ, наукоємної продукції, що можуть бути розроблені Установою, та надає керівництву Установи пропозиції щодо подальших досліджень;

досліджує можливість реалізації на ринку існуючих результатів НДДКР, ОІВ, наукоємної продукції Установи (далі – продукція), в тому числі вивчає:

джерела інформації щодо ринку, експорту-імпорту продукції-аналогів, їхніх виробників, потенційних споживачів;

потребу ринку в продукції Установи;

техніко-економічні показники продукції – аналогів, частку ринку, що вони займають;

виробничі та науково-технічні можливості виробників продукції-аналогів, їх спеціалізацію;

дані щодо умов ліцензійних та інших договорів з реалізації продукції – аналогів;

визначає потенційних партнерів Установи з реалізації продукції, пропонує керівництву Установи партнерів для проведення подальших переговорів.

2) У рамках патентно-кон'юнктурних досліджень додатково:

разом з виконавцями НДДКР вивчає патентно-ліцензійну ситуацію стосовно продукції Установи та аналогів, у тому числі динаміку патентування, взаємне патентування, патенти-аналоги, географію патентування продукції-аналогів.

3) Разом з підрозділами-виконавцями НДДКР:

визначає результати НДДКР та ОІВ, що можуть бути введенні у цивільний обіг;

бере участь у підготовці бізнес-планів з впровадження результатів НДДКР, ОІВ, визначенні додаткових витрат на виготовлення конструкторсько-технологічної

документації, дослідних зразків, проведення випробувань та інших витрат щодо комерціалізації результатів НДДКР та ОІВ;

бере участь у підготовці економічних обґрунтувань утворення на основі отриманих в Установі результатів НДДКР, ОІВ венчурних, інноваційних підприємств, а також об'єднань підприємств з впровадження розробок Установи;

4) Разом з іншими підрозділами Установи:

організує участь Установи у виставково-ярмаркових заходах,

бере участь у визначенні вартості майнових прав на ОІВ.

5) Здійснює облік звітів щодо проведення маркетингових та патентно-кон'юнктурних досліджень, результатів НДДКР, готових до комерціалізації.

3.3. Трансфер технологій та ліцензійна діяльність

1) Разом з іншими підрозділами Установи здійснює заходи з використання результатів НДДКР, ОІВ, наукоємної продукції.

2) Визначає форму правової охорони (об'єкти промислової власності, авторського права, ноу-хау тощо або їх поєднання) на території держав, де передбачається їх використання.

3) Бере участь у підготовці проектів договорів з розпорядження правами інтелектуальної власності, в тому числі ліцензійних договорів, договорів про трансфер технологій, договорів про спільну діяльність, науково-технічну та виробничу кооперацію, інших договорів (контрактів), які передбачають створення результатів НДДКР, ОІВ та надання дозволу (ліцензії) на їх використання.

Здійснює в межах своєї компетенції контроль за їх виконанням.

4) Бере участь у підготовці пропозицій та матеріалів щодо використання результатів НДДКР, ОІВ у рамках науково-технічної співпраці з підприємствами та організаціями України та інших держав.

5) Надає керівництву Установи пропозиції щодо укладання договорів з результатів НДДКР, ОІВ.

6) Бере участь у переговорах з укладання договорів про трансфер технологій, ліцензійних та інших договорів.

7) Разом з іншими підрозділами Установи бере участь у реалізації бізнес-планів, інвестиційних, впроваджувальних проектів з використання результатів НДДКР, ОІВ підприємствами, установами і організаціями.

8) Надає висновки керівництву Установи щодо відповідності законодавству проектів договорів з використання результатів НДДКР, ОІВ, що надходять до Установи від третіх осіб, у частині охорони прав інтелектуальної власності.

9) Надає консультації працівникам Установи з питань трансферу технологій.

10) Аналізує стан роботи щодо використання результатів НДДКР, ОІВ в Установі та надає керівництву Установи пропозиції з її удосконалення.

11) Вивчає накопичений в Україні та в іноземних державах досвід організації роботи з трансферу технологій.

12) Організує заходи з підвищення кваліфікації спеціалістів Установи з питань трансферу технологій, залучає працівників Установи до участі в конференціях, семінарах і нарадах з питань трансферу технологій.

13) Бере участь у забезпеченні працівників Інституту нормативно-методичною і довідковою літературою з питань трансферу технологій.

14) Організує реалізацію в Установі положень нормативно-правових актів щодо ліцензійної діяльності та трансферу технологій.

15) Разом з іншими структурними підрозділами Установи організує участь Установи у виставково-ярмаркових заходах.

16) Готує матеріали до річного звіту Установи з питань трансферу технологій.

17) Здійснює моніторинг актів законодавства у сфері питань трансферу технологій, ліцензійної діяльності та надає пропозиції керівництву Установи з їх дотримання в Установі.

18) За дорученням директора Установи бере участь у врегулюванні суперечок, захисті в судових та інших органах прав та інтересів Установи та її працівників, пов'язаних зі створенням та використанням ОІВ.

4. Структура підрозділу

1) Для виконання покладених на Підрозділ завдань у Підрозділі можуть створюватися сектори, групи, в тому числі:

охорони прав на об'єкти права інтелектуальної власності та патентних досліджень;

маркетингових та патентно-кон'юнктурних досліджень, економічних обґрунтувань впровадження результатів НДДКР та ОІВ;

трансферу технологій та ліцензійної діяльності.

2) До складу Підрозділу вводяться посади головного, провідного, наукового співробітників, молодшого наукового співробітника та інші посади, визначені Установою.

3) Інші вимоги до кваліфікаційної підготовки керівника Підрозділу та його заступника, а також до спеціалістів Підрозділу визначаються рішеннями Президії НАН України та директором Установи.

4) Структура, штатний розклад Підрозділу визначаються вченою радою Установи та затверджуються наказом директора Установи з урахуванням того, що питання проведення патентних досліджень, створення, охорони та використання ОІВ належать до основних видів наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності Установи.

5) Керівник Підрозділу:

здійснює загальне керівництво роботою Підрозділу;

забезпечує виконання завдань, покладених на Підрозділ;

організує взаємодію працівників Підрозділу з іншими підрозділами Установи;

представляє Установу за дорученням Директора в інших установах та організаціях;

забезпечує в межах своїх повноважень збереження у Підрозділі інформації з обмеженим доступом відповідно до законодавства;

несе відповідальність за організацію та своєчасне виконання завдань, покладених на Підрозділ.

6) Керівник Підрозділу має право брати участь у засіданнях вченої ради Установи, нарадах й інших заходах Установи, на яких розглядаються питання, що відносяться до компетенції Підрозділу, обиратися у встановленому порядку до вченої ради Установи.

7) Керівник Підрозділу може мати заступника (заступників), які за його поданням призначаються на посаду та звільняються з посади наказом директора Установи.

8) Працівники Підрозділу несуть відповідальність за виконання своїх обов'язків, якісне та своєчасне виконання робіт, покладених на них керівником Підрозділу та директором Установи.

5. Права Підрозділу

Підрозділ має право:

1) Брати участь у нарадах та інших заходах установи, де розглядаються питання створення, охорони та використання результатів НДДКР, ОІВ.

2) У порядку, узгодженому з директором Установи, здійснювати службове листування з Державним департаментом інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України, Державним підприємством "Український інститут промислової власності", Державним підприємством "Українське агентство з авторських та суміжних прав", іншими установами та організаціями, що відповідають за організацію робіт щодо створення, охорони та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

3) Вносити директору Установи пропозиції щодо зміни структури та штатного розкладу Підрозділу у зв'язку із змінами в проведенні наукової тематики Установи, обсягу робіт із здійснення патентних, кон'юнктурних, маркетингових досліджень та трансферу технологій.

4) Брати участь у роботі експертних комісій з метою запобігання передчасній публікації відомостей, які містять опис ОІВ.

5) Координувати в межах своєї компетенції роботу зі створення, охорони та комерціалізації ОІВ в Установі.

6) Брати участь у переговорах, які проводять представники Установи з вітчизняними та іноземними організаціями щодо укладання договорів з трансферу технологій та інших договорів з використання ОІВ.

7) Контролювати своєчасність та повноту сплати державних зборів та мита за дії, пов'язані з охороною прав на ОПІВ.

8) Здійснювати контроль за виплатою винагороди творцям об'єктів права інтелектуальної власності та особам, робота яких сприяла їх створенню та впровадженню.

9) Виносити на розгляд Вченої ради, керівництва Установи пропозиції щодо перспективних напрямів наукової діяльності при складанні і затвердженні щорічних тематичних планів Установи.

10) Подавати керівництву Установи пропозиції щодо отримання інформації, видань, необхідних для поліпшення науково-технічного, патентного та патентно-кон'юнктурного забезпечення проведення наукових досліджень та трансферу ОІВ.

11) За дорученням директора Установи брати участь та здійснювати представництво Установи в роботі державних та громадських організацій з питань охорони ОІВ та трансферу технологій.

12) Розглядати спільно з науковими та іншими структурними підрозділами Установи питання, пов'язані з охороною ОІВ та трансферу технологій.

13) Отримувати у встановленому порядку інформацію від керівників структурних підрозділів Установи для підготовки звітів Установи про діяльність у галузі створення, охорони ОІВ, трансферу технологій, звітів про патентні та кон'юнктурні дослідження.

14) Вносити керівництву Установи пропозиції та надавати експертні висновки щодо можливості та доцільності експонування результатів НДДКР, ОІВ на виставках, ярмарках і аукціонах, укладання договорів з використання результатів досліджень Установи з підприємствами та організаціями України та інших країн.

15) Залучати за згодою директора Установи відповідних спеціалістів для виконання робіт, що стосуються трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, а також для розробки і здійснення заходів, які проводяться Підрозділом відповідно до покладених на нього завдань.

16) Вносити директору Установи пропозиції щодо стимулювання працівників, які беруть активну участь у діяльності зі створення, охорони та трансферу ОІВ.

17) Інформувати Вчену раду Установи про зміни законодавства у сфері трансферу технологій, охорони інтелектуальної власності, інноваційної діяльності.

18) Брати участь у підготовці наказів, що стосуються питань охорони ОІВ та трансферу технологій.

Перший заступник головного
вченого секретаря НАН України **В.Л. Богданов**

Додаток 2
до розпорядження Президії НАН України
від 16.01.08 № 15

Положення про використання об'єктів
права інтелектуальної власності в НАН України

(із змінами відповідно до розпоряджень Президії НАН України
від 30.10.2008 № 622, від 01.03.2013 № 142,
від 15.06.2015 р. № 430, від 17.05.2016 р. № 293, від 30.01.2020 № 69)

1. Визначення

Об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ) – твори наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо), карти, плани, креслення, комп'ютерні програми, бази даних, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, наукові відкриття, компонування напівпровідникових виробів, раціоналізаторські пропозиції, сорти рослин, породи тварин, комерційні таємниці тощо (ст. 420 ЦК України, ст. 8 Закону України "Про авторське право і суміжні права"), ноу-хау, що є результатом інтелектуальної, творчої діяльності[1].

Ноу-хау – технічна, організаційна або комерційна інформація, що отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка: не є загальновідомою чи легкодоступною на день укладення договору про трансфер технологій; є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва продукції, технологічного процесу та/або надання послуг; є визначеною, тобто описаною достатньо вичерпно, щоб можливо було перевірити її відповідність критеріям незагальновідомості та істотності (ст. 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»)[2].

Установа – наукова установа НАН України.

Службовий об'єкт права інтелектуальної власності – об'єкт права інтелектуальної власності, що створюється працівником у зв'язку з виконанням трудового договору (виконанням службових обов'язків чи доручень Установи) або з використанням досвіду, виробничих знань, обладнання та комерційної таємниці Установи під час перебування працівника з Установою в трудових відносинах, якщо договором між Установою та працівником не передбачено інше.

Службові обов'язки – зафіксовані в трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях функціональні обов'язки працівника, що передбачають виконання робіт, які можуть привести до створення ОІВ, обов'язки працівника з виконання державної тематики, програмно-цільової та конкурсної тематики НАН України, відомчої тематики (відомчого замовлення НАН України), пошукової та договірної тематики відповідно до перспективних та щорічних планів наукових досліджень, робочих планів з виконання теми наукових досліджень Установи.

Доручення Установи – надане працівнику в письмовій формі завдання, яке має безпосереднє відношення до статутної діяльності Установи і виконання якого може привести до створення ОІВ.

Суб'єкти відносин стосовно службових ОІВ – працівник, творчою працею якого створено ОІВ, Установа, орган центральної виконавчої влади, підприємство, що здійснює фінансування наукових та науково-технічних досліджень, які проводяться Установою (далі - Замовник), інші особи відповідно до закону або договору.

Творець (творці) об'єктів права інтелектуальної власності – особа (особи), творчою

[1] Абзац перший у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.
[2] Абзац другий у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.

працею якого (яких) створено об’єкт права інтелектуальної власності (ст.421 ЦК України).

Майнові права інтелектуальної власності - право на використання об’єкта права інтелектуальної власності; виключне право дозволяти використання об’єкта права інтелектуальної власності; виключне право перешкоджати неправомірному використанню об’єкта права інтелектуальної власності, інші майнові права інтелектуальної власності, визначені законом (ст.424 ЦК України).

Особисті немайнові права інтелектуальної власності - суб'єктивні цивільні права - право на визнання людини автором, винахідником тощо, визначені ст. 423 ЦК України, що належать творцеві ОІВ.

Раніше отримані результати – об’єкти права інтелектуальної власності, ноу-хау, майнові права на які належать Установі, іншій особі, які використовуються при виконанні договору НДДКР та було створені раніше укладання цього договору[3].

Патентно-ліцензійна робота – діяльність, спрямована на виявлення об’єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, забезпечення їх правової охорони та їх використання, укладання договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Патентно-ліцензійна робота є невід'ємною частиною виконання науково-дослідних робіт[4].

Винахідницька робота – науково-дослідна діяльність зі створення пристроїв, речовин, штамів мікроорганізму, культур клітин рослини і тварини, процесів (технологій, способів) тощо, що відповідають умовам патентоспроможності, а також цілеспрямована діяльність, що здійснюється в установах щодо стимулювання створення та використання таких об’єктів з урахуванням останніх досягнень науки і техніки[5].

Раціоналізаторська робота - діяльність із створення технологічних (технічних) рішень, що є новими та корисними для установ, а також цілеспрямована діяльність, що здійснюється в установах стосовно створення та стимулювання освоєння раціоналізаторських пропозицій та захисту прав раціоналізаторів під час використання їх пропозицій.

Працівник - особа, що працює в Установі за трудовим договором (контрактом).

Договір з працівником - договір з працівником про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання і додатки до цього договору.

Підрозділ - структурний підрозділ Установи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності.

Технологія - результат інтелектуальної діяльності, сукупність систематизованих наукових знань, технічних, організаційних та інших рішень про перелік, строк, порядок та послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг[6].

Складова технології - частина технології, де відображено окремі елементи технології у вигляді наукових та науково-прикладних результатів, об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау.

Договір про службові об’єкти права інтелектуальної власності – договір між науковою установою НАН України та працівником – творцем об’єкту права інтелектуальної власності, що визначає порядок набуття майнових прав на службові об’єкти права інтелектуальної власності та умови та порядок виплати винагороди творцю цих об’єктів.

---

[3] Абзац десятий у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.
[4] Абзац одинадцятий у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.
[5] Абзац дванадцятий у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.
[6] Абзаци 17–18 у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 01.03.2013 № 142.

Додаткова угода до Договору про службові об'єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди – угода між науковою установою НАН України та працівником – творцем об'єкту права інтелектуальної власності, що закріплює передачу Установі право на подання заявки на отримання охоронного документу та право на отримання охоронного документу на цей об'єкт, передачу Установі виключних майнових прав на створені об'єкти авторського права та комерційні таємниці, а також визначає особливості виплати винагороди працівнику за використання цих об'єктів.

Договір між творцями об'єкту права інтелектуальної власності – договір, що визначає розподіл винагороди між творцями об'єкту інтелектуальної власності, створеного творцями спільно.

2. Організація діяльності зі створення, охорони та використання права інтелектуальної власності в НАН України

2.1. Організація діяльності зі створення, охорони та використання ОІВ в НАН України здійснюється:

- науковими установами, організаціями, підприємствами дослідно-виробничої бази НАН України;

- Комісією Президії НАН України з питань охорони та використання інтелектуальної власності при Президії НАН України;

- організаціями інфраструктури НАН України з охорони інтелектуальної власності, трансферу технологій та інноваційної діяльності.

2.2. Установи організують діяльність із забезпечення охорони ОІВ, створених в Установі, проведення патентних, маркетингових, патентно-кон'юнктурних досліджень, використання результатів НДДКР; створюють Підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, які діють відповідно до Положення про Підрозділ, що затверджується Президією НАН України.

Основними завданнями Підрозділу є:

- проведення та організація досліджень з метою виявлення об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються в результаті наукової та науково-технічної діяльності Установи, здійснення патентних досліджень, досліджень на патентну чистоту, забезпечення охорони прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції, торговельні марки, наукові відкриття, компонування інтегральних мікросхем, комерційні таємниці, комп'ютерні програми, бази даних, сорти рослин та інші об'єкти права інтелектуальної власності, що створюються в Установі;

- проведення та організація маркетингових, патентно-кон'юнктурних досліджень;

- здійснення заходів з використання результатів НДДКР, об'єктів права інтелектуальної власності наукоємної продукції Установи, підтримка ліцензійної діяльності Установи, трансферу технологій.

2.3. Комісія з питань охорони та використання інтелектуальної власності при Президії НАН України:

- аналізує досвід діяльності зі створення, охорони та використання ОІВ в НАН України;

- надає Президії НАН України пропозиції з прийняття актів НАН України стосовно питань інтелектуальної власності;

- розглядає результати конкурсу НАН України на кращі показники винахідницької роботи.

Комісія складається з представників Установ, підрозділів апарату Президії НАН України. Склад Комісії затверджується Президією НАН України.

2.4. Організації інфраструктури НАН України включають наукові установи НАН України, на які покладені завдання сприяння діяльності з охорони інтелектуальної власності, трансферу технологій, інноваційної діяльності; організації та підприємства, що уклали угоди з НАН України щодо надання послуг у зазначених галузях; організації та підприємства, утворені науковими установами НАН України або які діють за договорами з установами та здійснюють діяльність з впровадження результатів наукових досліджень установ.

3. Питання охорони інтелектуальної власності, які необхідно узгоджувати при проведенні досліджень державної тематики, програмно-цільової, конкурсної тематики, що фінансується НАН України, а також відомчої та пошукової тематики[7]

3.1. При проведенні досліджень, що фінансуються НАН України, за державною тематикою, програмно-цільовою, конкурсною тематикою, а також в рамках відомчої, пошукової тематики та при створенні працівником-виконавцем службових ОІВ:

- право на подачу заявки на одержання охоронних документів на ОІВ, майнові права на які засвідчуються охоронним документом,

- право на одержання охоронних документів на такі об’єкти,

- майнові права на інші ОІВ та технології та/або її складові набуваються Установою на підставі законів України, положень НАН України щодо проведення відповідних досліджень та договору з працівником (ами), якщо інше не передбачено договором із Замовником та договором з працівником.

3.2. При проведенні досліджень державної тематики, що фінансуються іншими, ніж НАН України розпорядниками коштів Державного бюджету України за рахунок коштів Державного бюджету, відповідно до статті 42 Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність” у договорі між Замовником та Установою мають вказуватися:

- питання розподілу між Замовником робіт та Установою майнових прав на об’єкти права інтелектуальної власності;

- зобов'язання сторін щодо забезпечення охорони прав на створені об'єкти права інтелектуальної власності;

- визначення сторони, яка буде сплачувати винагороду суб'єктам права інтелектуальної власності згідно із законодавством України.

3.3. Особливості передачі майнових прав на технологію та/або її складові, створені за рахунок бюджетних коштів, визначаються статтею 11 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (далі – Закон). Статтею 64 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» зазначені положення поширено на всі об’єкти права інтелектуальної власності, створені за рахунок бюджетних коштів. Положення наведених далі підпунктів 3.3.1–3.3.5 відносяться до всіх об’єктів права інтелектуальної власності, створених за рахунок бюджетних коштів[8].

3.3.1. У випадку, якщо технологія та/або її складові створені у процесі виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів, майнові права на технологію та/або її складові належать установам, організаціям та підприємствам - виконавцям цих робіт (далі - виконавці) відповідно до Цивільного кодексу України, крім випадків, якщо створену технологію та/або її складові віднесено до державної таємниці, а також в інших випадках, визначених законом.

3.3.2. Набуття науковою установою прав на технологію та/або її складові відповідно до Цивільного кодексу України здійснюється на підставі прямої вказівки частини 1 статті

[7] Розділ 3 у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 01.03.2013 № 142.
[8] Пункт 3.3 у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.

11 Закону, Договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання та Додаткової угоди до цього договору.

3.3.3. Технології та/або їх складові, створені або придбані за бюджетні кошти, використовуються переважно на території України.

Майнові права на технології, створені за бюджетні кошти, можуть передаватися для використання на території іноземних держав у порядку, визначеному Законом.

3.3.4. Центральні органи виконавчої влади, Національна академія наук України та галузеві академії наук (замовники створення технології) мають право безоплатно використовувати технологію та/або її складові з метою виконання робіт або постачання для державних потреб продукції, необхідної для виконання державних функцій, що обов'язково передбачається в договорі на створення технології та/або її складових.

3.3.5. Якщо при виконанні науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, що фінансуються НАН України, створено технологію та/або її складові та їх віднесено до державної таємниці, а також в інших випадках, визначених законом, Установа направляє до Президії НАН України (далі – Замовник) повідомлення про створену під час виконання науково-дослідної та дослідно-конструкторської роботи технологію та/або її складові протягом одного місяця з дня одержання повідомлення від автора технології та/або її складових.

Замовник протягом двох місяців з дня одержання від Установи повідомлення вирішує питання щодо набуття прав на вказану технологію та/або складові у порядку, визначеному частиною третьою статті 11 Закону.

4. Питання охорони інтелектуальної власності при здійсненні договірної тематики за рахунок коштів підприємств (суб’єктів господарювання)

4.1. При здійсненні договірної тематики за рахунок коштів підприємств, організацій та інших суб’єктів підприємницької діяльності, іноземних та міжнародних організацій Установою та Замовником мають бути врегульовані наступні питання:

– розподіл майнових прав на ОІВ, що створюються під час досліджень,

– суб’єкти, що отримують охоронні документи на ОІВ,

– виплати винагороди творцям ОІВ, визначення сторони, що виплачує винагороду.

При виплаті винагороди Установою, Установа керується п. 7 цього Положення.

5. Правовідносини з приводу створених службових об’єктів права інтелектуальної власності[9]

5.1. Установа укладає з працівниками – творцями ОІВ Договір про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання.

5.2. При створенні службового об’єкту права інтелектуальної власності працівник у 10 денний строк з дати завершення роботи над створенням ОІВ надає директору Установи письмове повідомлення про створений службовий ОІВ з описом, що розкриває суть ОІВ достатньо ясно і повно.

5.3. Повідомлення розглядається підрозділом Установи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності у строк, що встановлюється Установою, проте не більше 2 місяців з дня подання повідомлення про створений ОІВ, для сортів рослин - у строк до 1 місяця.

За результатами розгляду керівник Підрозділу надає керівнику Установи пропозиції щодо набуття охорони на створений ОІВ.

[9] Пункт 5 доповнено підпунктом 5.14 згідно з розпорядженням Президії НАН України від 30.10.2008 № 622.

5.4. Установа протягом 4 місяців від дати одержання від працівника повідомлення про створений винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральних мікросхем, а щодо сортів рослин – протягом 60 днів:

– подає до відповідних центральних органів виконавчої влади з питань правової охорони інтелектуальної власності заявку на одержання охоронного документу на зазначені ОІВ або

– передає право на його одержання іншій особі (у випадку, якщо можливість передачі прав іншій особі визначена законом, або здійснюється відповідно до договору чи нормативного акту НАН України) чи

– приймає рішення щодо збереження винаходу, корисної моделі, сорту рослин, топографії інтегральної мікросхеми як конфіденційної інформації та письмово повідомляє про це Працівника.

5.5. Установа у строк, зазначений у п. 5.4., укладає з працівником Додаткову угоду до Договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання або, якщо зазначений Договір не укладено, - то Договір та Додаткову угоду, де визначає особливості виплати винагороди відповідно до економічної цінності ОІВ і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана Установою.

5.6. Строк збереження Установою винаходу, корисної моделі, сортів рослин як конфіденційної інформації у разі невикористання не повинен перевищувати чотирьох років, якщо менший строк не встановлено Договором чи Додатковою угодою. У протилежному випадку право на одержання патенту на винахід, корисну модель, сорт рослин переходить до Працівника чи його правонаступника.

Строк збереження Установою конфіденційності промислових зразків, компонування інтегральних мікросхем, інших службових ОІВ, за виключенням комерційних таємниць, у разі невикористання визначається Додатковою угодою до Договору.

5.7. Письмові повідомлення про створені службові ОІВ подаються працівником директору Установи або, якщо це визначено Установою, - керівнику Підрозділу з питань трансферу технологій інноваційної діяльності та інтелектуальної власності.

Повідомлення працівнику відповідно до п. 5.4 цього Положення надаються керівником Установи або, якщо це визначено Установою, керівником Підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності чи іншою уповноваженою особою.

5.8. Для ОІВ, які не зазначені у п. 5.4 (зокрема, комп’ютерних програм, баз даних, комерційних таємниць), Установа протягом 4 місяців від дати одержання від Працівника повідомлення про створення цих об’єктів укладає з Працівником Додаткову угоду до Договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання або, якщо зазначений Договір не укладено, - то Договір та Додаткову угоду, де визначає особливості виплати винагороди відповідно до економічної цінності ОІВ і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана Установою.

5.9. Заявки на отримання охоронних документів готуються Підрозділом разом з творцем ОІВ та подаються до уповноважених організацій у порядку, що встановлено положенням про Підрозділ.

5.10. Установа передбачає в договорах про службові ОІВ та виплату винагороди, посадових інструкціях обов’язки Працівника:

– сприяти одержанню Установою охоронних документів на ОІВ в Україні та іноземних державах, що включає участь у підготовці матеріалів заявки, зокрема, у складанні опису заявки, формули винаходу, корисної моделі, промислового зразку, сорту рослин, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, а також участь у патентно-кон'юнктурному обґрунтуванні доцільності патентування і ліцензування прав на ОІВ;

– готувати необхідні матеріали для подання заявки на отримання охоронного документу для винаходів, корисних моделей, промислових зразків та інших ОІВ.

5.11. При прийнятті рішення про припинення дій, пов’язаних з отриманням охоронного документу, Установа своєчасно пропонує творцю ОІВ або, якщо ОІВ створено кількома особами, - творцям ОІВ укласти договір про передачу йому (їм) права на отримання охоронного документа на ОІВ.

5.12. При припиненні дій, пов’язаних з підтриманням чинності охоронного документу, Установа не пізніше, ніж за три місяці до чергового внесення збору, пропонує творцю ОІВ або, якщо ОІВ створено кількома особами, - творцям ОІВ укласти договір про передачу йому (їм) виключного майнового права на цей об'єкт.

5.13. У випадку, якщо Установа не передбачає отримання охоронного документу на винахід в іноземних країнах, а творець(ці) службового ОІВ пропонують здійснити іноземне патентування за їх кошти або кошти інших організацій, Установа може надати право отримання вказаних охоронних документів творцям ОІВ. При цьому Установа підписує з творцями ОІВ угоду, за якою Установа отримує певну частку ліцензійних платежів від використання ОІВ, а також має право експорту в певну країну наукоємної продукції, виготовленої з використанням ОІВ.

5.14. Особливості створення та використання технологій[10]

У випадку створення в Установі технології здійснюється її розукомплектування на складові технології - об’єкти права інтелектуальної власності - або визначається, що технологію втілено у певному ОІВ.

Врегулювання правовідносин стосовно створених службових ОІВ - складових технології або ОІВ, в якому технологію втілено, здійснюється відповідно до пунктів 3, 5 та 7 цього Положення.

При цьому у Договорі про службові ОІВ та виплату винагороди, Додатковій угоді (п. 5.5 цього Положення), Договорі між творцями ОІВ наводиться назва технології та зазначається, що створений ОІВ є складовою технології (в ОІВ відображено окремі елементи технології) або технологію втілено у певному ОІВ.

6.Використання об’єктів права інтелектуальної власності[11]

6.1. Використання раніше отриманих результатів

Якщо при виконанні договорів на проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт передбачається використання об'єктів права інтелектуальної власності, "ноу-хау", майнові права на які належать Установі, та які були створені раніше (Раніше отримані результати), зазначені результати мають бути зазначені в договорі на проведення НДДКР та у звітній документації за договором.

Використання Раніше отриманих результатів Замовником є можливим на умовах надання Установою ліцензій на їх використання, укладеними відповідно до вимог ст.ст. 1108-1110 Цивільного кодексу України.

Ліцензії на використання зазначених ОІВ надаються за ліцензійним договором або умови надання ліцензій складають окремий розділ у договорах на фінансування НДДКР.

Зазначені умови відповідно до вимог ст. 1109 ЦК України включають зазначення виду ліцензії (виключна, невиключна, одинична), сферу використання об’єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи

[10] Абзац другий підпункту 5.14 пункту 5 викладено у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 01.03.2013 № 142.

[11] Пункт 6 доповнено підпунктом 6.2.3 згідно з розпорядженням Президії НАН України від 01.03.2013 № 142 та підпунктом 6.4. згідно з розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293

використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права тощо), розмір, порядок і строки виплати плати за використання ОІВ, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити в договір.

6.2. Укладання договорів на використання об'єктів права інтелектуальної власності

6.2.1. Виходячи із Закону України „Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», Установи можуть укладати ліцензійні договори (надавати ліцензії) на використання ОІВ. Установи можуть здійснювати дії, передбачені частиною 3 статті 9 Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі".

Передання виключних майнових прав інтелектуальної власності на ОІВ, засвідчений охоронним документом, іншій особі (передача охоронного документу) здійснюється, якщо можливість цього передбачена законодавством.

6.2.2. При укладанні договорів на використання ОІВ Установи керуються статтями 1108 -1110 Цивільного кодексу України.

При цьому слід врахувати, що в ліцензійному договорі зазначається, які права на використання ОІВ надаються ліцензіату, спосіб використання ОІВ, територія та строк, на які надаються права, розмір, порядок і строки виплати винагороди за використання. Права на використання ОІВ та способи використання, які не визначені у ліцензійному договорі, вважаються такими, що не надані ліцензіату[12].

6.2.3. Під час передачі (трансферу) технологій відповідно до ст. 20 Закону укладають договори, визначені статтею 1107 Цивільного кодексу України (ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності, ліцензійний договір тощо), з урахуваннями підпункту 6.2.1 цього Положення.

При укладанні вказаних договорів крім істотних умов, визначених для ліцензійних договорів, у договорах мають бути враховані істотні умови та умови, які повинні бути включені до таких договорів, визначені статтею 19 Закону, а також взято до уваги перелік обмежень щодо укладання договорів, встановлених статтею 21 Закону.

Ліцензійний договір відноситься до договорів про трансфер технологій, якщо предметом договору є надання права використання ОІВ, які є технологією у значенні Закону.

6.3. Особливості використання об'єктів права інтелектуальної власності при виконанні конкурсних науково-технічних та інноваційних проектів[13]

6.3.1. При укладанні договору з організацією-партнером необхідно взяти до уваги, що надання Установою права використання ОІВ, що належать Установі та створені до виконання науково-технічного проекту, а також під час його виконання, здійснюється на підставі ліцензійних договорів, укладених відповідно до статей 1107-1114 Цивільного кодексу України, договорів на передачу ноу-хау. При цьому зазначені договори мають передбачати виплату Установі роялті, що встановлюється за домовленістю сторін з урахуванням, що звичайна ставка роялті становить не менше 3-5 відсотків валового доходу від реалізації продукції за ліцензією або не менше 20 відсотків чистого прибутку, який отримується від реалізації продукції за ліцензією. При отриманні доходу від використання ОІВ Установа зобов'язана виплачувати творцям ОІВ винагороду згідно з п. 7 цього Положення.

---

[12] Підпункт 6.2.2 пункту 6 викладено у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 01.03.2013 № 142.

[13] Підпункт 6.3 пункту 6 викладено у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 01.03.2013 № 142.

6.3.2. За умови часткового фінансування науково-технічного проекту організацією-партнером залежно від обсягів фінансування та у випадку його спрямованості на проведення конструкторсько-технологічних та дослідно-конструкторських робіт, що виконуються організацією-партнером, або Установою, або спільно, договором з організацією-партнером має бути визначено:

– сторона(и), що набувають права на ОІВ, які створюються в рамках вказаних робіт;

– сторона(и), що забезпечують охорону прав на ОІВ, підтримку чинності охоронних документів;

– сторона, що сплачує винагороду творцям ОІВ;

– умови сплати установі роялті організацією-партнером.

6.4 Особливості використання об'єктів права інтелектуальної власності при формуванні статутного капіталу господарського товариства[14]

Відповідно до ст. 60 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» Установи мають право бути засновниками або співзасновниками господарських товариств та беруть участь у формуванні статутного капіталу такого господарського товариства виключно шляхом внесення до нього майнового права інтелектуальної власності на використання об'єкту(ів) права інтелектуальної власності, виключні майнові права на який(і) зберігаються за науковою установою.

Визначення вартості майнового права на використання ОІВ, що вноситься до статутного капіталу господарського товариства, здійснюється на підставі його незалежної оцінки.

Установа для здійснення внеску до статутного капіталу господарського товариства майнового права інтелектуальної власності на використання ОІВ має укласти з господарським товариством (після його реєстрації) договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності, що передбачає:

— внесення до статутного капіталу ТОВ майнового права інтелектуальної власності на використання ОІВ, а також:

— надання дозволу (ліцензії) ТОВ на використання об'єкту права інтелектуальної власності на умовах, викладених у договорі.

При укладанні такого договору слід врахувати істотні умови щодо ліцензійного договору, визначені ст. 1109 ЦК України.

6.5. Здійснення заходів з використання об'єктів права інтелектуальної власності

Установи здійснюють заходи з використання об'єктів права інтелектуальної власності, що, за звичай, включає:

– ідентифікацію технічних рішень, відносно яких доцільно здійснити заходи з забезпечення правової охорони та комерціалізації;

– вибір способу охорони ОІВ (авторським правом, правом промислової власності, інститутом комерційної таємниці, ноу-хау або їх поєднанням). Відносно технологій - розукомплектування технологій на складові - об'єкти права інтелектуальної власності, в яких втілено окремі елементи технології;

здійснення заходів з забезпечення правової охорони (укладання договорів з творцями ОІВ, подання заявок на отримання охоронних документів тощо);

– проведення маркетингових, патентно-кон'юнктурних досліджень, зокрема, дослідження інформації про ринок, компанії, що виробляють продукцію - аналоги,

[14] Підпункт 6.4 додано у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

техніко-економічних характеристик продукції - аналогів, способів її використання, тенденцій науково-технічного розвитку, ліцензійної практиці, патентної ситуації. Підготовка для кожного виду продукції списку виробів - аналогів, способів виробництва з зазначенням частки ринку, технічних характеристик, цін. Для різних ліцензійних сценаріїв - оцінка кількості потенційних ліцензіатів, можливого обсягу продукції, що має виготовлятися, суми паушальних платежів та роялті;

– визначення патентної чистоти об'єкта, в якому використаний ОІВ та підготовку патентного формуляру у відповідності до ДСТУ 3575-97;- вибір способу комерціалізації, що включає можливість надання ліцензій; створення венчурного підприємства; придбання компанії; створення спільного підприємства (господарського товариства); укладання договорів про спільну діяльність або утворення асоціацій, концернів або інших об'єднань; надання технічного сприяння, укладання договорів типу інжинірингу, будівництво підприємства "під ключ" тощо;

– оцінка мінімальної та ринкової вартості надання прав використання ОІВ;

– здійснення рекламної діяльності, маркетингу ОІВ;

– пошук, оцінка потенційного ліцензіату, споживача продукції Установи;

– здійснення аналізу податкової ефективності можливих угод;

– проведення переговорів, підписання угоди про конфіденційність у випадку обміну конфіденційною інформацією.

– підготовка договорів з використання ОІВ, зокрема, ліцензійних, про передачу ноу-хау, поставки продукції, науково-технічної та виробничої кооперації, інжинірингу, утворення спільних підприємств (господарських товариств), технічного сприяння, інвестиційні, про будівництво підприємства "під ключ" тощо.

Під час переговорів, за звичай, Установа та Замовник узгоджують такі питання:

– уточнення обсягу майнових прав, право використання на які передбачається передати;

– визначення умов доступу до вдосконалень ОІВ, що отримується сторонами під час реалізації угоди;

– визначення ставок роялті та паушального платежу, а також мінімальних сум виплати роялті у випадку недосягнення ліцензіатом запланованих показників виробництва чи неосвоєння предмету ліцензії;

– визначення умов розірвання угоди, зокрема, при недостатньому обсязі використання предмету ліцензії чи її невикористанні;

7. Стимулювання створення, використання об'єктів права інтелектуальної власності.

7.1 Виплата винагороди творцям службових об'єктів права інтелектуальної власності

7.1.1. У випадку створення працівниками Установи - творцями ОІВ під час виконання наукової тематики, що фінансується НАН України, службових об'єктів права інтелектуальної власності, у тому числі ОІВ, що є технологією та/або складовою технології, та їх наступному використанні Установою через випуск продукції, в якій використовується службовий ОІВ, надання відповідних послуг чи надання ліцензій, Установа виплачує творцям винагороду за використання службового ОІВ згідно із законами України, рішеннями Президії НАН України, колективними договорами та

договором з Творцем ОІВ[15].

Працівнику має виплачуватися:

– при власному випуску продукції Установою з використанням ОІВ в сумі не менше 2 відсотків валового доходу від реалізації продукції, що вироблена на основі службового ОІВ, або доходу від реалізації частини продукції (деталі, механізму тощо), що вироблена з використанням ОІВ;

- при укладанні ліцензійного договору, інших договорів про трансфер технологій в сумі не менше 30% від сум ліцензійних платежів, що отримані за договором[16];

– при зменшенні вартості продукції (послуги), що виробляється (надається), іншій вигоді, що отримана Установою, – на умовах, визначених колективним договором.

– при використанні службового ОІВ, право на використання якого є внеском до статутного капіталу господарського товариства, – на умовах, визначених колективним договором[17].

7.1.2. В колективному договорі Установа та трудовий колектив можуть передбачити виплату винахідникам та авторам разової премії при отриманні охоронного документу на об'єкт права інтелектуальної власності (премії за виконання важливих та особливо важливих завдань тощо).

При збереженні службового ОІВ у конфіденційності Установа відповідно до законодавства має виплачувати винахідникам та авторам винагороду відповідно до економічної цінності винаходу (корисної моделі, промислового зразку, сорту рослин тощо) і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана Установою.

Виплата винагороди здійснюється:

за рахунок економії коштів фонду оплати праці загального фонду Державного бюджету або за рахунок коштів спеціального фонду Державного бюджету,

або замість виплати винагороди виплачується премія.

Розмір та порядок виплати винагороди (премій) при отриманні охоронного документу та при збереженні ОІВ у конфіденційності визначається колективним договором та додатками до нього та Додатковою угодою до Договору про службові ОІВ та виплату винагороди за їх використання.

7.1.3. Розмір винагороди визначається у відсотках доходів, одержаних внаслідок використання ОІВ, або у фіксованій сумі на одиницю продукції відповідно до її ціни, або виходячи з обсягу доходів, одержаних від передачі технологій, або з урахуванням іншої вигоди, яка може бути отримана за використання технологій, що підтверджено відповідними документами.

7.1.4. Винагорода має виплачуватися не рідше одного разу на рік і не пізніше ніж через місяць після закінчення бюджетного року, а в разі надання ліцензії – протягом місяця після одержання ліцензійних платежів.

7.1.5. У договорах про службові ОІВ та виплату винагороди за їх використання, що укладаються з працівниками - творцями ОІВ, визначаються умови та порядок виплати винагороди з урахуванням вимог цього Положення та колективних договорів, що укладаються між трудовим колективом та адміністрацією Установи (далі - колективні договори).

---

[15] Абзац перший підпункту 7.1.1 у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.

[16] Абзац четвертий підпункту 7.1.1 у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.

[17] підпункт 7.1.1. пункту 7 доповнено абзацом п'ятим у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

У колективних договорах визначаються:

– загальні розміри виплати винагороди творцям службового ОІВ, строки її виплати з урахуванням вимог цього Положення;

– розмір премій творцям ОІВ при одержанні охоронного документу та інших заохочень;

– принципи розподілу коштів, що отримує Установа від використання ОІВ, між:

Творцем (ми) ОІВ,

підрозділом, в якому працює Творець (ці),

а також Установою;

– інші питання, пов’язані з роботою зі створення, охорони та використання ОІВ.

7.1.6. У колективному договорі та Положенні про матеріальне стимулювання працівників Установи можуть визначатися умови преміювання (за рахунок надходжень від використання ОІВ, у тому числі ОІВ, що є технологією та/або складовою технології, інших надходжень) особам, які:

– сприяли створенню службового ОІВ; здійснювали роботи з доведення службового ОІВ до комерційного продукту; здійснювали трансфер технологій та/або їх складових. Вказані дії, зокрема, можуть включати проведення патентних, маркетингових, патентно-кон’юнктурних досліджень, досліджень на патенту чистоту; розробку конструкторсько-технологічної та іншої документації; виготовлення дослідних зразків або макетів; підготовку пропозицій та матеріалів щодо комерціалізації результатів досліджень та розробок; участь у розробці, реалізації бізнес-планів, інвестиційних, впроваджувальних проектів з використання результатів досліджень та розробок; підготовку проектів ліцензійних та інших договорів про трансфер технологій, участь у переговорах з їх укладання, контролі за їх реалізацією; участь у виконанні ліцензійних та інших договорів про трансфер технологій тощо.

У колективному договорі може визначатися розмір виплати винагороди працівникам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, з врахуванням положень п. 7.11 цього Положення[18].

7.1.7. Частка коштів, що надходить підрозділу, де працює Творець (ці), зокрема, використовується на придбання обладнання чи приладів, виплату винагороди (премій) особам, що сприяли створенню службового ОІВ, комерціалізації ОІВ та інші витрати.

Частка коштів, що надходять Установі, зокрема, використовується на придбання патентно-інформаційних видань, проведення патентних, кон'юнктурних та маркетингових досліджень, витрати на розробку конструкторської документації, дослідні роботи і випробування, розроблення дослідно-технологічного, дослідно-промислового регламенту, технології серійного виробництва створених зразків виробів та інші витрати, виплату винагороди особам, що сприяли комерціалізації ОІВ та інші витрати, передбачені Установою.

7.1.8 Особливості виплати винагороди за використання службових ОІВ визначаються Додатковою угодою до Договору про службові ОІВ та виплату винагороди за їх використання.

7.1.9. Якщо службовий ОІВ створено кількома творцями ОІВ, то сума винагороди розподіляється між усіма творцями ОІВ відповідно до угоди між ними.

7.1.10. Творець ОІВ має право знайомитись з розрахунком винагороди за використання ОІВ, що їм створено, та умовами договорів, якими передбачається використання зазначених ОІВ.

[18] Підпункт 7.1.6 у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69..

7.1.11. Установа має надавати Творцю ОІВ відомості про обсяг та ціну реалізації продукції з використанням службових ОІВ разом з виплатою винагороди за використання службових ОІВ.

7.1[1] Особливості виплати винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер.

1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1030 «Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер»:

а) Підприємство, наукова установа, організація або заклад вищої освіти, яким автор (автори) технології та/або її складових передав майнові права на технологію та/або її складові, виплачують такому авторові (авторам) винагороду у розмірі (мінімальна ставка винагороди авторам технологій):

у разі укладення ліцензійного договору на використання технології, її складових - не менш як 20 відсотків паушальних та періодичних платежів (роялті), що отримані за договором;

у разі укладення договору про передачу виключних майнових прав інтелектуальної власності на технологію, її складові - не менш як 20 відсотків отриманого доходу;

у разі укладення договору про трансфер технології, в якому містяться елементи різних договорів (змішаний договір), - не менш як 20 відсотків передбачених у договорі ліцензійних платежів за використання технології, її складових.

б) Підприємство, наукова установа, організація або заклад вищої освіти, яким автори технології та/або її складових передали майнові права на технологію та/або її складові, виплачують винагороду особам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, у розмірі не менш як 2 відсотки доходу, одержаного на підставі договору про трансфер технологій (мінімальна ставка винагороди особам, які здійснюють трансфер технологій).

Особами, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, є:

працівники підприємств, наукових установ, організацій або закладів вищої освіти, на яких покладено функції із здійснення трансферу технологій та/або їх складових;

суб’єкти господарювання, які уклали договір про інформаційно-консультаційне супроводження трансферу технологій та/або їх складових.

в) У разі коли технологія містить кілька складових, порядок розподілу винагороди визначається на підставі договору пропорційно до внеску кожного з авторів у створення окремих складових технології, а у разі його відсутності - на підставі колективного договору, що укладається в організаціях, які є розробниками технологій та/або їх складових, з урахуванням творчого вкладу авторів у їх створення. Якщо в колективному договорі відсутнє положення про розподіл винагороди між авторами складових технології, отримана винагорода розподіляється між ними порівну.

2. При застосуванні наведених у пп. 1 підпункту 7.11 положень наукові установи НАН України:

– виплачують винагороду працівникам – авторам технологій та/або її складових в сумі не менше 30 відсотків від сум ліцензійних платежів, що отримані за договором про трансфер технологій;

– виплачують працівникам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, у розмірі не менш як 2 відсотки від сум ліцензійних платежів, що отримані за договором про трансфер технологій.

Вказані виплати можуть здійснюватися через преміювання зазначених осіб відповідно до пп. 7.1.6 Положення або за цивільно–правовим договором з такими

особами, форма якого затверджується Президією НАН України[19].

7.2 Конкурс НАН України з результатів діяльності установ зі створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності та за звання "Винахідник року НАН України"

Національна академія наук України відповідно до постанови Президії НАН України від 22.11.2000 № 319 щорічно проводить конкурс за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні, використання ОІВ з визначенням установ, що мають кращі показники винахідницької діяльності та присвоєнням десяти винахідникам звання "Винахідник року НАН України", а також з виплатою відповідних премій установам та винахідникам.

7.3. Здійснення інших заходів

НАН України у встановленому порядку може подавати кандидатури для присвоєння звання " Заслужений винахідник України".

8. Проведення патентних досліджень

Патентні дослідження в Установах проводяться відповідно до ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення» та ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення». Вимоги цих стандартів є обов'язковими для організацій, діяльність яких повністю або частково фінансується з державного бюджету.

Метою патентних досліджень є визначення патентної ситуації щодо об'єктів господарської діяльності, а саме: продукту (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура рослин і тварин), способу, позначення товарів і послуг тощо).

Патентні дослідження провадяться у зв'язку із здійсненням:

- фундаментальних досліджень, що передбачають отримання прикладного наукового чи науково-технічного результату;

- фундаментальних досліджень, що проводяться з використанням даних про винаходи, корисні моделі, промислові зразки;

- прикладних досліджень.

Патентні дослідження та документи, які складаються на їх основі (звіт і патентний формуляр) є складовою частиною науково-дослідної і дослідно-конструкторської документації на різних етапах проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Патентні дослідження виконуються на всіх етапах життєвого циклу об'єкту господарської діяльності. Виходячи з вимог ДСТУ, патентні дослідження проводяться для НДДКР, що передбачають створення об'єктів господарської діяльності, включаючи роботи, що виконуються за рахунок бюджетних коштів та коштів підприємств. Патентні та інформаційні дослідження можуть проводитися також при виконанні фундаментальних досліджень, якщо вони створюють результат прикладного характеру.

Мета складання та оформлення патентного формуляра - засвідчення стану об'єкта господарської діяльності, виявлення порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності і правової охорони об'єкта господарської діяльності для використання його шляхом продажу, видачі ліцензій, показу на виставках та ярмарках.

Стандарт ДСТУ 3575-97 надає перелік робіт, при проведенні яких необхідно здійснення патентних досліджень, та документів, які приймаються до розгляду і

[19] Підпункт 7.1[1] у редакції, затвердженій розпорядженням Президії НАН України від 30.01.2020 № 69.

затвердження тільки за наявності звіту про патентні дослідження.

Патентні дослідження здійснюються працівниками наукових підрозділів Установи за методичною допомогою працівників підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності або спільно з працівниками Підрозділу, якщо це встановлено положенням про Підрозділ.

Результатом патентних досліджень є Звіт про патентні дослідження та Патентний формуляр, які є складовою частиною науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт та свідчать про відсутність або наявність фактів порушень патентних прав третіх осіб на результати НДДКР Установи, а також визначають рівень розробки *(світовий, створено вперше в Україні тощо)*.

Нормативи трудових витрат на проведення патентних досліджень визначаються обсягом робіт, регламентом на патентні дослідження.

Відповідно до постанови Президії НАН України від 22 листопаду 2000 р. № 319 з метою підвищення рівня виконуваних НДРДКР, створення конкурентноздатних і охороноздатних розробок в установах і організаціях НАН України визначено, що:

1. Установи та організації НАН України мають:

- з 01.01.2001 приймати і затверджувати документацію щодо НДДКР, які фінансуються з держбюджету, за наявності звіту про патентні дослідження;

- проводити патентні дослідження на стадії включення розробок у план НДДКР з метою уникнення дублювання тематики;

- проводити патентні дослідження з метою перевірки на патентну чистоту закінчених НДДКР і включати патентний формуляр до складу технічної документації.

- витрати на проведення робіт з патентних досліджень передбачати в складі витрат на виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

2. Відділення НАН України приймають документи із закінчених НДДКР за наявності звіту про патентні дослідження (до Відділень НАН України подається Довідка про об`єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання теми наукових досліджень та проведені патентні дослідження (форма довідки наведена у додатку 6 до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень у НАН України, затвердженому постановою Президії НАН України № 24 від 28.01.05)).

9. Охорона конфіденційної інформації[20]

9.1. За наявності інформації, що становить комерційну таємницю, Установа може прийняти Положення про охорону інформації, що складає комерційну таємницю, яке розробляється з урахуванням вимог глави 46 ЦК України, Закону України „Про захист від недобросовісної конкуренції", ст. 164-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення, ст. 231 Кримінального кодексу України.

Запровадження заходів із збереження комерційної таємниці здійснюється Установою при:

- збереженні, використанні ОІВ як конфіденційної інформації,

- віднесенні інформації, створеної працівниками Установи, до комерційної таємниці як об'єкту права інтелектуальної власності згідно статтям 420, 505 Цивільного кодексу України

- отриманні ноу-хау, іншої конфіденційної інформації від третіх організацій, а також

- якщо це передбачено договорами з Замовниками.

9.2 Установа передбачає у посадових інструкціях працівника або у Договорах про

[20] Положення доповнено пунктом 9.6 згідно з розпорядженням Президії НАН України від 30.10.2008 № 622.

службові об’єкти інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання з Працівником обов’язки Працівника про збереження конфіденційності:

– щодо винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин, компонувань інтегральних мікросхем протягом терміну до подачі заявки на отримання охоронного документу;

– щодо зазначених ОІВ, які зберігаються Установою як конфіденційна інформація, та на які не подані заявки на отримання охоронного документу;

– щодо непатентоспроможних ОІВ, що віднесені Установою до інформації, яка складає комерційну таємницю.

9.3. Установа здійснює заходи, що запобігають розголошенню інформації, яку віднесено до комерційної таємниці.

9.4. При прийнятті в Установі Положення про охорону інформації, що складає комерційну таємницю та затвердженні Переліку інформації, що складає комерційну таємницю, Установа в установленому порядку ознайомлює з вказаними документами Працівників, діяльність яких має відношення до зазначеної інформації.

9.5. За розголошення інформації, що становить комерційну таємницю, особи несуть відповідальність згідно з законодавством.

9.6. У випадку віднесення інформації, створеної працівниками Установи, до комерційної таємниці як об’єкту права інтелектуальної власності, та подальшої комерціалізації цієї інформації у ліцензійних договорах та договорах про передачу технологій передбачається:

– надання підприємствам та організаціям ліцензії на використання інформації, що є комерційною таємницею, яка надається з врахуванням вимог статей 1107-1110 Цивільного кодексу України або

– надання підприємствам та організаціям ліцензії на використання інформації, що становить ноу-хау, яка в Установі охороняється як комерційна таємниця, з врахуванням вимог статей 1107-1110 Цивільного кодексу України.

10. Фінансування діяльності зі створення, охорони та комерціалізації об’єктів права інтелектуальної власності

10.1. При підготовці планової калькуляції кошторисної вартості робіт за темами наукових досліджень у кошторисах тем мають бути передбачені витрати на винахідництво, що, зокрема, включає:

– проведення патентних досліджень (для фундаментальних досліджень, що передбачають отримання прикладного наукового чи науково-технічного результату, фундаментальних досліджень, що проводяться з використанням даних про винаходи, корисні моделі, промислові зразки, прикладних досліджень);

– оформлення прав на ОІВ, сплату державного мита та зборів при поданні заявок на одержання охоронних документів, їх видачу, підтримання охоронних документів у силі та інші витрати, пов’язані з набуттям прав інтелектуальної власності Установою та наданням ліцензій на використання ОІВ;

– виплату винагороди творцям службових ОІВ (разової винагороди при отриманні охоронного документу, винагороди при збереженні ОІВ у конфіденційності);

– витрати, пов'язані з придбанням, добором та вивченням науково-технічної, в тому числі патентної літератури,

10.2. При підготовці річного кошторису видатків Установ (діяльність яких пов’язана з проведенням фундаментальних досліджень, що передбачають отримання прикладного наукового чи науково-технічного результату, які проводяться з використанням даних про

винаходи та інші ОІВ, проведенням прикладних досліджень) до кошторису видатків включаються видатки, передбачені п. 10.1 цього положення.

До річного кошторису видатків, а також кошторисів тем наукових досліджень можуть включатися видатки, зокрема, на:

– винахідництво та раціоналізацію,

– проведення досліджень на патентну чистоту;

– проведення маркетингових, патентно-кон'юнктурних досліджень;

– розроблення техніко-економічного обґрунтування проектів з використання ОІВ;

– розроблення робочої документації, виготовлення із застосуванням винаходів та інших ОІВ дослідних зразків або макетів, засобів для їх випробування, монтаж та налагодження;

– проведення дослідних робіт і випробувань;

– узагальнення і аналіз результатів досліджень і розроблення пропозицій про впровадження у виробництво результатів виконаної роботи або обґрунтування доцільності чи недоцільності подальшого проведення робіт;

– розроблення дослідно-технологічного регламенту, дослідно-промислового регламенту, положень технології серійного виробництва створених зразків виробів, на здійснення авторського нагляду;

– видання матеріалів з патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи;

– оплату робіт, пов'язаних з проведенням експертизи, консультацій і складанням висновків щодо винаходів та інших ОІВ;

– організацію та проведення виставок, конкурсів, оглядів та інших заходів зі створення, охорони та використання ОІВ.

10.3. При утворенні Структурного підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності Установи як підрозділу, що виконує науково-технічну, науково-організаційну та науково-методичну роботу, витрати на оплату праці працівників Підрозділу, матеріальні та інші витрати на забезпечення його діяльності передбачаються за рахунок накладних витрат, що плануються по кожної НДДКР наукової установи за рахунок загального та спеціального фонду Державного бюджету.

При утворенні Підрозділу як науково-дослідного (підрозділ з досліджень питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності в галузі спеціалізації установи) витрати на оплату праці працівників Підрозділу, матеріальні та інші витрати на забезпечення його діяльності включаються до прямих витрат, пов'язаних з проведенням наукової тематики цього Підрозділу, що відкривається відповідно до „Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень у Національній академії наук України" (постанова Президії НАН України № 24 від 28.01.2005)

10.4. При укладанні договорів з міністерствами, іншими органами державної влади про проведення наукових досліджень з урахуванням вимог ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення» та ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення» до планової калькуляції кошторисної вартості робіт мають включатися витрати на проведення патентних досліджень.

10.5. При здійсненні договірної наукової тематики за рахунок коштів підприємств, організацій витрати на винахідництво, зокрема проведення патентних досліджень, здійснюються за домовленістю між Установою та Замовником.

10.6 При підготовці річного кошторису видатків Установи у випадку очікуваних

надходжень коштів за використання ОІВ у кошторисах передбачаються відповідні видатки спеціального фонду бюджетних коштів на виплату винагороди творцям ОІВ, а також інші витрати.

11. Бухгалтерський облік нематеріальних активів[21]

11.1. Бухгалтерський облік нематеріальних активів у наукових установах, організаціях та підприємствах НАН України (далі – Установи) здійснюється у відповідності до: Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» (далі – Національне положення), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202 (із змінами); Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів від 23.01.2015 № 11; Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 (із змінами); наказу Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 року № 732 «Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів», Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядження Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами).

11.2. Згідно зі ст. 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» обов'язковим є проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності при заснуванні підприємств (господарських товариств) на базі державного майна.

При одержанні дозволу Президії НАН України на передачу прав користування об'єктами права інтелектуальної власності як внесків при заснуванні та діяльності наукових парків до Президії НАН України надається звіт про оцінку відповідних майнових прав на об'єкт (об'єкти) інтелектуальної власності, складений суб'єктом оціночної діяльності.

У випадку, якщо наукова установа виступає засновником (співзасновником) господарського товариства з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності відповідно до статті 60 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», визначення вартості права на використання об'єкту права інтелектуальної власності, що вноситься до статутного капіталу господарського товариства, здійснюється на підставі його незалежної оцінки у відповідності до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні[22].

12. Звітність з питань охорони об'єктів права інтелектуальної власності, врахування діяльності зі створення, охорони та комерціалізації цих об'єктів при відкритті наукових тем та прийнятті результатів наукових та науково-технічних досліджень

12.1. Відповідно до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень у Національній академії наук України, затвердженому постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111[23], при відкритті наукових тем у запиті на відкриття теми наукових досліджень за відомчою тематикою зазначається та враховуються при оцінці запиту: очікувані наукові та науково-практичні результати, об'єкти права інтелектуальної власності, які плануються до впровадження після

[21] Розділ 11 надано у редакції, затвердженої розпорядженням Президії НАН України від 15.06.2015 р. № 430.

[22] Пункт 11.2. із змінами згідно розпорядження Президії НАН України від 17.05.2016 р. № 293.

[23] Змінено на підставі розпорядження Президії НАН України від 01.03.2013 № 142.

завершення теми, потенційні споживачі наукових та науково-технічних результатів, об'єктів права інтелектуальної власності та об'єкти права інтелектуальної власності, використання яких передбачається під час проведення досліджень (для фундаментальних досліджень, що передбачають отримання прикладного наукового чи науково-технічного результату, фундаментальних досліджень, що здійснюються з урахуванням даних про винаходи та інші ОІВ, для прикладних досліджень).

При прийманні завершеної теми наукових досліджень до Ученої (науково-технічної) ради Установи подаються та враховуються при розгляді та оцінці виконання наукових досліджень:

- перелік об'єктів права інтелектуальної власності, створених при виконанні теми наукових досліджень з пропозиціями щодо їх використання;

- звіт про патентні дослідження, підготовлений відповідно до вимог цього Положення (для фундаментальних досліджень, що передбачають отримання прикладного наукового чи науково-технічного результату, фундаментальних досліджень, що здійснюються з урахуванням даних про винаходи та інші ОІВ, для прикладних досліджень), підготовлений відповідно до Порядку проведення патентних досліджень в установах НАН України, затвердженого постановою Президії НАН України від 22.11.2000 № 319, ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення» та ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення»

Оцінка результатів робіт за темою Ученою радою Установи має враховувати:

- для прикладних досліджень і розробок – отримання результатів, спрямованих на наукове і науково-технічне забезпечення вирішення завдань, що випливають з потреб практики, розроблення і створення нової техніки і технології, винаходів, корисних моделей, комп'ютерних програм та інших об'єктів права інтелектуальної власності, методик та нормативної документації. При цьому враховуються також патентоспроможність і конкурентоспроможність розроблених технічних рішень, економічна ефективність науково-технічних розробок.

При прийманні завершених тем відомчого замовлення НАН України Бюро відділеннями НАН України та завершених тем програмно-цільової та конкурсної тематики особами, уповноваженими Президією НАН України, до протоколу приймання та оцінки науково-дослідної роботи додається Довідка про об`єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання теми наукових досліджень та проведені патентні дослідження (форма довідки наведена у додатку 6 до Порядку формування тематики).

12.2. Установи надають статистичну звітність щодо створених об'єктів інтелектуальної власності та ліцензійної діяльності згідно законодавства.

12.3. При підготовці річного звіту про діяльність Установи надають інформацію щодо діяльності у сфері охорони інтелектуальної власності та трансферу технологій відповідно до вимог до підготовки звіту.

12.4. Підрозділ веде первісний облік службових ОІВ у порядку, встановленому Міністерством статистики України (наказ від 24.03.95 р. № 79 із змінами) та Президією НАН України.

13. Підвищення кваліфікації працівників

13.1. З метою забезпечення кваліфікованими кадрами Установа організує та забезпечує отримання працівниками післядипломної освіти (підвищення кваліфікації, перепідготовка) за спеціальностями «Інтелектуальна власність», «Інноваційних менеджмент».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення

про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) від 20.01.1998 № 65 може здійснюватися:

- перепідготовка з видачею диплома встановленого зразка з присвоєнням кваліфікації;
- перепідготовка з видачею диплома встановленого зразка без присвоєння кваліфікації;
- підвищення кваліфікації.

14. Планування проведення патентних, маркетингових досліджень

14.1. Установа здійснює патентні, маркетингові дослідження відповідно до річних планів проведення досліджень, що затверджуються директором Установи.

Додаток:

1. Форма Журналу первісного обліку об'єктів авторського права та комерційних таємниць.

Перший заступник головного
вченого секретаря НАН України **В.Л. Богданов**

Затверджено Розпорядженням Президії
НАН України від 16.01.08 № 15

Журнал реєстрації заявок на об'єкти авторського права (бази даних, комп'ютерні програми тощо)

№ п/п	Дата подання повідомлення про створений об'єкт авторського права	Назва бази даних, комп'ютерної програми, твору тощо	Прізвище, ім'я та по батькові авторів; місце роботи, домашня адреса	Реквізити договору між Установою та працівником (ами)-автором (ми) (дата, номер)	Примітка
1	2	3	4	5	6

Затверджено Розпорядженням Президії
НАН України від 16.01.08 № 15

_____

організація

ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Журнал реєстрації заявок на комерційну таємницю

№ п/п	Дата подання повідомлення про створення комерційної таємниці	Прізвище, ім'я та по батькові працівників – творців комерційної таємниці; місце роботи, домашня адреса	Назва комерційної таємниці	№_, дата документу про прийняття рішення визнання інформації комерційною таємницею	Реквізити договору між Установою та працівником (ами)-(творцем)(ями) (дата, номер)	Примітка
1	2	3	4	5	6	7

Примірні договори про службові об'єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання

ДОГОВІР[24] № __

про службові об'єкти права інтелектуальної власності [25] та виплату винагороди за їх використання

м. _____ „__" _____ р.

_____ надалі Працівник або Творець ОІВ, що

(п.і.п.)

діє на підставі загальної цивільної право та дієздатності (ст.ст. 25-42 ЦК України), та

_____, в особі _____

(назва наукової установи, організації)

_____, який діє на підставі _____

(посада, п.і.п.)

надалі Установа, а разом Сторони, ***беручи до уваги***, що

– Працівник перебуває з Установою у трудових відносинах і з ним укладено трудовий договір (контракт), наказ № ___ від _____.

– об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ), зокрема, включають винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин (ст. 420 ЦК України),

– право на визнання людини творцем (автором, винахідником тощо) ОІВ є особистим немайновим правом інтелектуальної власності, належить творцю цього об'єкту, є чинним безстроково (ст.ст. 423, 425 ЦК України),

– службовий об'єкт права інтелектуальної власності (далі – ОІВ) – об'єкт права інтелектуальної власності, що створюється у зв'язку з виконанням трудового договору (виконанням службових обов'язків чи доручень Установи) або з використанням досвіду, виробничих знань, обладнання та комерційної таємниці Установи під час перебування Працівника з Установою у трудових відносинах, якщо цим Договором або додатками до цього Договору не передбачено інше,

– службові обов'язки – зафіксовані у трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях функціональні обов'язки Працівника, що передбачають виконання робіт, які можуть привести до створення ОІВ, обов'язки Працівника з виконання державної, програмно-цільової та конкурсної тематики НАН України, відомчої тематики (відомчого замовлення НАН України), пошукової та договірної тематики відповідно до перспективних та щорічних планів наукових досліджень, робочих планів з виконання теми наукових досліджень Установи,

– винагорода за створення службового об'єкту права інтелектуальної власності – грошові кошти, які виплачує Установа Працівнику за створення, використання службового ОІВ згідно з колективним договором, укладеним Установою та трудовим колективом, цим Договором та Додатковими угодами до нього,

– доручення Установи – надане Працівнику у письмовій формі завдання, яке має безпосереднє відношення до специфіки діяльності Установи і може привести до створення ОІВ,

– творцями службових ОІВ є Працівник та, якщо службовий ОІВ створено кількома творцями ОІВ, – інші особи, творчою працею яких створюються службові ОІВ,

керуючись ст.ст. 418 – 508, 1113 ЦК України, ст. 9 Закону України „Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", ст. 7 Закону України „Про охорону прав на промислові зразки", ст.

[24] До тексту договору внесено зміни згідно розпоряджень Президії НАН України від 17.05.2016 № 293 та від 01.03.2013 № 142.

[25] Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин.

17 Закону України „Про охорону прав на сорти рослин” та іншими законодавчими актами щодо відносин інтелектуальної власності, ***уклали*** цей договір про таке:

1. Предмет договору

1.1. Цей договір визначає порядок набуття майнових прав на службові об’єкти права інтелектуальної власності та умови та порядок виплати винагороди творцю цих об’єктів.

2. Права Сторін на ОІВ

2.1. Майнові права на певний ОІВ, що передаються Працівником Установі, визначаються Додатковою угодою до цього Договору, яка укладається при створенні певного ОІВ.

3. Умови та порядок виплати винагороди

3.1. Винагорода за використання службових ОІВ виплачується відповідно до колективного договору, укладеного Установою та трудовим колективом, цього Договору та Додаткових угод до нього.

3.2. Установа виплачує Працівнику винагороду (премії) за створення, використання службових ОІВ у таких випадках:

а) при власному випуску продукції Установою з використанням службового ОІВ винагороду у сумі не менше 2 відсотків від вартості реалізації продукції, що вироблена на основі службового ОІВ, або вартості реалізації частини продукції (деталі, механізму тощо) , що вироблена з використанням службового ОІВ,

б) при укладанні ліцензійного договору та інших договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в сумі не менше 30% доходу від сум доходів, що отримані за договором,

в) при збереженні службового ОІВ у конфіденційності – винагороду (премію) щорічно у сумі, що визначається Додатковою угодою до цього Договору, яка укладається при прийнятті рішення про збереження службового ОІВ у конфіденційності,

г) премію при отриманні охоронного документу на службовий ОІВ у розмірі та у строки, що встановлюється колективною угодою між Установою та трудовим колективом,

д) при економії, отриманні додаткового доходу, іншій вигоді, що отримана Установою, – на умовах, визначених колективним договором та Додатковими угодами до цього Договору.

Е) при використанні службового ОІВ, право на використання якого є внеском до статутного капіталу господарського товариства, – у сумі відсотку доходу, отриманого установою від діяльності господарського товариства (дивіденди), що визначається колективним договором[26].

3.3. Особливості виплати винагороди за використання окремих службових ОІВ визначаються Додатковими угодами до цього Договору.

3.4. Якщо ОІВ створено кількома творцями ОІВ, то сума винагороди, що має виплачуватися відповідно до п.п. 3.2 (а), (б), (г), розподіляється між всіма творцями ОІВ відповідно до угоди між ними.

3.5. Установа зобов’язується сплачувати Працівнику винагороду не рідше одного разу на рік і не пізніше ніж через місяць після закінчення бюджетного року, а в разі надання ліцензії – протягом місяця після одержання ліцензійних платежів.

3.6 Працівник має право знайомитись з розрахунком винагороди за використання ОІВ, що їм створено, та умовами договорів, якими передбачається використання зазначених ОІВ.

4. Обов’язки Сторін

Працівник:

[26] Пункт е) додано у редакції, затвердженої розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

4.1. У 10 – нний строк з дати завершення роботи над створенням службового ОІВ надає Установі письмове повідомлення про створений службовий ОІВ з описом, що розкриває суть ОІВ достатньо ясно і повно відповідно до форми, що додається.

4.2. Сприяє одержанню Установою охоронних документів в Україні та іноземних державах, що включає участь в підготовці матеріалів заявки, зокрема, у складанні опису заявки, формули винаходу, корисної моделі, промислового зразку, сорту рослин, бере участь у патентно-кон'юнктурному обґрунтуванні доцільності патентування і ліцензування прав на ОІВ.

Для винаходів, корисних моделей, промислових зразків у строк до 60 днів, а для сортів рослин – у строк до 30 днів з дня надання письмового повідомлення готує необхідні матеріали для подання заявки на отримання охоронного документу.

4.3. Зберігає конфіденційність:

– щодо винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин протягом терміну до подачі заявки на отримання охоронного документу;

– щодо зазначених ОІВ, які зберігаються Установою як конфіденційна інформація, та на які не подані заявки на отримання охоронного документу,

– щодо не патентоспроможних ОІВ, що віднесені Установою до інформації, яка складає комерційну таємницю, ноу-хау.

Особливості охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці можуть бути визначено окремою Додатковою угодою до цього Договору.

Установа:

4.4. Протягом 4 місяців від дати одержання від Працівника повідомлення про створений винахід, корисну модель, промисловий зразок, а щодо сортів рослин – протягом 60 днів подає до відповідної уповноваженої організації заявку на одержання охоронного документу на зазначені ОІВ чи передає право на його одержання іншій особі або Працівнику (у випадку, якщо можливість передачі прав іншій особі визначена законом, або здійснюється відповідно до договору з Замовником чи нормативного акту НАН України), або приймає рішення щодо збереження винаходу, корисної моделі, сорту рослин як конфіденційної інформації та повідомляє про це Працівника.

4.5. У строк, зазначений у п. 4.4, укладає з Працівником Додаткову угоду до цього договору, де визначає особливості виплати винагороди відповідно до економічної цінності конкретного службового ОІВ і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана Установою.

4.6 Строк збереження Установою винаходу, корисної моделі, промислового зразку, сорту рослин як конфіденційної інформації у разі невикористання не повинен перевищувати чотирьох років, якщо менший строк не встановлено додатком до цього Договору. У протилежному випадку право на одержання патенту на винахід, корисну модель, сорт рослин переходить до Працівника чи його правонаступника.

4.7 При прийнятті рішення про припинення дій, пов'язаних з отриманням охоронного документу, своєчасно пропонує Працівнику або, якщо ОІВ створено кількома творцями ОІВ, – творцям ОІВ укласти договір про передачу йому (їм) права на отримання охоронного документа на ОІВ.

При припиненні дій, пов'язаних з підтримання чинності охоронного документу, – не пізніше, ніж за три місяці до чергового внесення зборів пропонує Працівнику або, якщо ОІВ створено кількома творцями ОІВ, – творцям ОІВ укласти договір про передачу йому (їм) виключного майнового права на цей об'єкт;

4.8 Надає Працівнику можливість брати участь у роботах з підготовки використання ОІВ (розробка технічної документації, виготовлення і випробування дослідного зразка тощо).

4.9 Виплачує Працівнику винагороду за використання ОІВ згідно з цим Договором.

4.10 Надає Працівнику відомості про обсяг та ціну реалізації продукції з використанням службових ОІВ разом з виплатою винагороди за використання службових ОІВ.

4.11 Сприяє використанню службових ОІВ при виробництві продукції (проведенні робіт, наданні послуг), а також використанню службових ОІВ іншими організаціями та підприємствами.

4.12 Розглядає пропозиції Працівника щодо використання службового ОІВ та, при погодженні пропозиції, надає організаційно-технічну, юридичну та іншу допомогу Працівнику з організації використання службового ОІВ.

5. Відповідальність

5.1. Сторони несуть відповідальність за порушення умов цього договору згідно з законодавством.

6. Інші умови договору

6.1. Письмові повідомлення про створені службові ОІВ подаються керівнику Установи або, якщо це визначено Установою, – керівнику підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (далі – Підрозділ).

Повідомлення Працівнику відповідно до п. 4.4 цього Договору здійснюється Установою або у порядку, визначеному Установою, керівником Підрозділу.

6.2. У випадку створення службового ОІВ при здійсненні договірної тематики за рахунок коштів підприємств (господарюючих суб'єктів) розмір та умови виплати винагороди визначаються окремою Додатковою угодою до цього договору.

6.3. Інші умови _____

6.4. Спори, пов'язані з невиконанням сторонами зобов'язань, визначених цим договором, розглядаються у судовому порядку.

6.5. Зміни чи доповнення до цього договору оформлюються письмово та підписуються Сторонами.

6.6. Цей договір набирає чинності з дня його підписання Сторонами.

6.7. Строк дії договору закінчується після виплати належної винагороди Працівнику та після спливу строку чинності чи припинення чинності переданих майнових прав на службові ОІВ (п.2 цього Договору), а стосовно п.п. 4.1.- 4.2, 4.4. – 4.8, 4.11 – 4.12 після припинення трудових відносин між Сторонами.

6.8. Право на отримання винагороди за використання службових ОІВ переходить до правонаступників Працівника у порядку, визначеному законом.

6.9. Цей договір складено у 2 екземплярах, один з яких знаходиться у Працівника, інший – у Установи.

7. Реквізити сторін

Установа	Працівник
_____	_____
(назва установи, організації, підприємства)	(п.і.п.)
_____	_____
(юридична адреса)	(адреса)
_____	_____
(банківські реквізити)	(паспорт, серія, номер, дата видачі)
_____	_____
(підпис, М.П.)	(підпис)

Додаткова угода[27]

№ ____ від “__”_____200_

до Договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання від “__”_____200_ № _

_____,надалі Працівник та _____

(п.і.п.) (назва наукової установи, організації)

, в особі _____, який діє на підставі _____, надалі – Установа,

(посада, п.і.п.)

а разом Сторони, у зв’язку із створенням Працівником службового об’єкту права інтелектуальної власності _____, надалі – ОІВ, інформацію про

(назва ОІВ)

який подано Установі повідомленням від “__”_____200_, реєстраційний номер _____, домовились про таке:

1. Працівник передає Установі право на подання заявки на отримання охоронного документу на ОІВ та право отримання охоронного документу на цей ОІВ.

2. Права та зобов’язання сторін відносно ОІВ визначаються Договором про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди від «__»_____200_ р. № __ та цією Додатковою угодою.

3. Установа виплачує Працівнику винагороду (премії) у такому обсязі:

а) при власному випуску продукції Установою з використанням ОІВ винагороду у сумі ____ відсотків від вартості реалізації продукції, що вироблена на основі ОІВ (або вартості реалізації частини продукції (деталі, механізму)_____,

(вказати назву деталі, механізму тощо)

що вироблена з використанням ОІВ,

б) при укладанні ліцензійного договору та інших договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в сумі не менше 30% доходу від сум доходів, що отримані за договором,

в) при збереженні ОІВ у конфіденційності відповідно до наказу Установи від “__”_____200_ та невикористанні – винагороду (премію) щорічно у розмірі _____ ,

г) при збереженні ОІВ у конфіденційності та використанні – винагороду на умовах відповідно до п.п. (а), (б) цього пункту Додатку,

д) премію у розмірі _____у разі одержанні охоронного документу.

е) при використанні службового ОІВ, право на використання якого є внеском до статутного капіталу господарського товариства, – у сумі _____ відсотку доходу, отриманого установою від діяльності господарського товариства (дивіденди)[28].

є) інші умови виплати винагороди: _____

4. При створенні службового ОІВ кількома особами Сторони беруть до уваги, що розподіл винагороди за використання ОІВ визначається Угодою між творцями об’єкту права інтелектуальної власності від “___”_____200_ № __.

Підписи Сторін

_____Установа _____Працівник

(підпис, М.П.) (підпис)

---

[27] Форма угоди для винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин. Текст додаткової угоди зі змінами, затвердженими розпорядженням Президії НАН України від 01.03.2013 № 142.

[28] Пункт е) додано у редакції, затвердженої розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

Реєстраційний номер _____, дата реєстрації[29]_____

_____[30]

_____

ПОВІДОМЛЕННЯ

про створення службового об'єкту права інтелектуальної власності

від " "_____20 __ р.

Я (ми) _____

(П.І.П творця (творців), посада, назва підрозділу установи, організації, підприємства)

_____

цим повідомленням сповіщаю про створення[31] об'єкту права інтелектуальної власності(ОІВ)

_____,

що було здійснено в рамках виконання[32] _____

_____

Можлива галузь застосування ОІВ _____

Додається:

Опис винаходу, корисної моделі, промислового зразку, сорту рослин, що включає такі дані:

1. Галузь природничих знань, техніки, до якої належить ОІВ.

2. Об'єкт винаходу, корисної моделі, промислового зразку.

3. Рівень техніки, аналоги (якщо відомі авторам)

4. Суттєві ознаки ОІВ[33].

5. Креслення, якщо потрібні для розуміння суті ОІВ, таблиці, приклади виконання (для винаходів, корисних моделей), малюнки, фотографії (для промислового зразку).

6. Інформація щодо придатності для промислового використання (для винаходів, корисних моделей, промислових зразків).

Особа (особи) що створила об'єкт права інтелектуальної власності

_____(П.І.П., підпис)

_____(П.І.П., підпис)

_____(П.І.П., підпис)

---

[29] Данні зазначаються канцелярією установи або, якщо це встановлено директором установи, – керівником підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та охорони інтелектуальної власності (далі – Підрозділ).

[30] Зазначається П.І.П. керівника установи або, якщо це встановлено керівником установи, П.І.П. керівника Підрозділу.

[31] Зазначається запропонована назва ОІВ, зокрема, назва винаходу, корисної моделі, промислового зразку сорту рослин.

[32] Зазначається назва теми наукових досліджень, під час виконання якої створено ОІВ або, що ОІВ створено у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи доручень роботодавця, або, що ОІВ створено з використанням досвіду, виробничих знань, обладнання та комерційної таємниці організації, де творець працює за трудовим договором.

[33] Вказати сукупність суттєвих ознак і виділити ознаки, які, на думку творця, відрізняють винахід, корисну модель, промисловий зразок від найближчого аналогу.

ДОГОВІР № __

про службові об'єкти права інтелектуальної власності[34] та виплату винагороди за їх використання

м. _____ „__" _____ р.

_____ надалі Творець ОІВ або Працівник, що
(п.і.п.)

діє на підставі загальної цивільної право та дієздатності (ст.ст. 25-42 ЦК України), та

_____, в особі
(назва наукової установи, організації)

_____, який діє на підставі _____
(посада, п.і.п.)

надалі Установа, а разом Сторони, ***беручи до уваги***, що

– Працівник перебуває з Установою у трудових відносинах і з ним укладено трудовий договір (контракт), наказ № ___ від _____.

– об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ), зокрема, включають літературні твори наукового, технічного або іншого характеру, карти, плани, креслення, комп'ютерні програми, бази даних, комерційні таємниці (ст. 420 ЦК України, ст. 8 Закону України "Про авторське право і суміжні права"),

– право на визнання людини творцем (автором) ОІВ є особистим немайновим правом інтелектуальної власності, належить творцю цього об'єкту, є чинним безстроково (ст.ст. 423, 425 ЦК України),

– службовий об'єкт права інтелектуальної власності – об'єкт права інтелектуальної власності (далі – ОІВ), що створюється у зв'язку з виконанням трудового договору (виконанням службових обов'язків чи доручень Працівника) або з використанням досвіду, виробничих знань, обладнання та комерційної таємниці Установи під час перебування Працівника з Установою у трудових відносинах, якщо цим Договором або додатковими угодами до цього Договору не передбачено інше,

– службові обов'язки – зафіксовані у трудових договорах (контрактах), посадових інструкціях функціональні обов'язки Працівника, що передбачають виконання робіт, які можуть привести до створення ОІВ, обов'язки працівника з виконання державної, програмно-цільової та конкурсної тематики НАН України, відомчої тематики (відомчого замовлення НАН України), пошукової та договірної тематики відповідно до перспективних та щорічних планів наукових досліджень, робочих планів з виконання теми наукових досліджень Установи,

– доручення Установи – надане Працівнику у письмовій формі завдання, яке має безпосереднє відношення до специфіки діяльності Установи і може привести до створення ОІВ,

– творцями службових ОІВ є Працівник та, якщо службовий ОІВ створено кількома творцями ОІВ, – інші особи, творчою працею яких створюються службові ОІВ,

керуючись ст.ст. 418- 508, 1113 ЦК України, ст.ст. 16 Закону України „Про авторське право і суміжні права" та іншими законодавчими актами щодо відносин інтелектуальної власності,

уклали цей договір про таке:

1. Предмет договору

[34] Комп'ютерні програми, бази даних, інші об'єкти авторського права, комерційні таємниці. Текст договору зі змінами, затвердженими розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

1.1. Цей договір визначає порядок набуття майнових прав на службові об'єкти права інтелектуальної власності та умови та порядок виплати винагороди творцю цих об'єктів.

2. Права Сторін на ОІВ

2.1. Установа та Працівник визначають майнові права на ОІВ, що передаються Установі, Додатковою угодою до цього договору, яка укладається при створенні певного ОІВ.

Майнові права передаються на умовах, визначених цим Договором та Додатковою угодою до цього договору.

3. Умови та порядок виплати винагороди

3.1. Винагорода за використання службових ОІВ виплачується відповідно до колективного договору укладеного Установою та трудовим колективом у випадках і порядку визначеному цим Договором та Додатковими угодами до нього.

3.2. Установа виплачує Працівнику винагороду (премії) за використання службових ОІВ у таких випадках:

а) при власному випуску продукції Установою з використанням службового ОІВ винагороду у сумі не менше 2 відсотків від вартості реалізації продукції, що вироблена на основі службового ОІВ, або вартості реалізації частини продукції (деталі, механізму тощо), що вироблена з використанням службового ОІВ,

б) при укладанні ліцензійного договору про використання службового ОІВ або іншого договору на передачу технологій – винагороду у сумі не менше 30 відсотків доходу від сум доходів, що одержано за договором,

в) при збереженні службового ОІВ у конфіденційності – винагороду (премію) щорічно у сумі, що визначається Додатковою угодою до цього Договору, яка укладається при прийнятті рішення про збереження службового ОІВ у конфіденційності,

г) при економії, отриманні додаткового доходу, іншій вигоді, що отримана Установою, – на умовах, визначених колективним договором та Додатковими угодами до цього Договору,

д) у випадку використання певних об'єктів авторського права, якщо мінімальні розміри виплати авторської винагороди для таких об'єктів визначені законодавством.

е) при використанні службового ОІВ, право на використання якого є внеском до статутного капіталу господарського товариства, – у сумі відсотку доходу, отриманого установою від діяльності господарського товариства (дивіденди), що визначається колективним договором[35].

3.3. Особливості виплати винагороди за використання окремих службових ОІВ визначаються Додатковими угодами до цього Договору.

3.4. Якщо ОІВ створено кількома творцями ОІВ, то сума винагороди, що має виплачуватися відповідно до п.п. 3.2 (а), (б), (г) розподіляється між всіма творцями ОІВ відповідно до угоди між ними.

3.5. Установа зобов'язується сплачувати Працівнику винагороду не рідше одного разу на рік і не пізніше ніж через місяць після закінчення бюджетного року, а в разі надання ліцензії – протягом місяця після одержання ліцензійних платежів.

3.6. Працівник має право знайомитись з розрахунком винагороди за використання ОІВ, що їм створено, та умовами договорів, якими передбачається використання зазначених ОІВ.

4. Обов'язки Сторін

Працівник:

[35] Пункт е) додано у редакції, затвердженої розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

4.1. У 10 – денний строк з дати завершення роботи над створенням службового ОІВ надає Установі письмове повідомлення про створений службовий ОІВ з описом, що розкриває суть ОІВ достатньо ясно і повно відповідно до форми, що додається.

4.2. Зберігає конфіденційність:

– щодо непатентоспроможних ОІВ, що віднесені Установою до інформації, яка складає комерційну таємницю.

Особливості охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці може бути визначено окремою Додатковою угодою до цього Договору.

Установа:

4.3. Протягом 2 місяців від дати одержання від Працівника повідомлення про створення ОІВ – укладає з Працівником Додаткову угоду до цього договору (форма Додаткової угоди додається), де визначає особливості виплати винагороди відповідно до економічної цінності ОІВ і (або) іншої вигоди, яка може бути одержана Установою.

4.4. Надає Працівнику можливість брати участь у роботах з підготовки використання ОІВ (розробка технічної документації, виготовлення і випробування дослідного зразка тощо).

4.5. Виплачує Працівнику винагороду за використання ОІВ згідно з цим Договором.

4.6. Надає Працівнику відомості про обсяг та ціну реалізації продукції з використанням службових ОІВ разом з виплатою Установою винагороди за використання службових ОІВ.

4.7. Сприяє використанню службових ОІВ при виробництві продукції (проведенні робіт, наданні послуг) Установою, а також використанню службових ОІВ іншими організаціями та підприємствами.

4.8. Розглядає пропозиції Працівника щодо використання службового ОІВ та, при погодженні пропозиції, надає організаційно-технічну, юридичну та іншу допомогу Працівнику з організації використання службового ОІВ.

5. Відповідальність

5.1. Сторони несуть відповідальність за порушення умов цього договору згідно з законодавством.

6. Інші умови договору

6.1. Письмові повідомлення про створені службові ОІВ подаються Працівником керівнику Установи або у порядку, визначеному Установою, керівнику підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та охорони інтелектуальної власності.

6.2. Інші умови _____

6.3. Спори, пов’язані з невиконанням сторонами зобов’язань, визначених цим договором, розглядаються у судовому порядку.

6.4. Зміни чи доповнення до цього договору оформлюються письмово та підписуються Сторонами.

6.5. Цей договір набирає чинності з дня його підписання Сторонами.

6.6. Строк дії цього Договору закінчується після виплати належної винагороди Працівнику та після спливу строку чинності чи припинення чинності переданих майнових прав на службові ОІВ (п.2 цього Договору), а стосовно п.п.4.1.-4.12 при припиненні трудових відносин між Сторонами.

6.7. Строк дії цього Договору не залежить від припинення трудових відносин між Сторонами.

6.8. Право на отримання винагороди за використання службових ОІВ переходить до правонаступників Працівника у порядку, визначеному законом.

6.9. Цей договір складено у 2 екземплярах, один з яких знаходиться у Працівника, інший – у Установі.

7. Реквізити сторін

Установа	Працівник
_____	_____
(назва установи, організації, підприємства)	(п.і.п.)
_____	_____
(юридична адреса)	(адреса)
_____	_____
(банківські реквізити)	(паспорт, серія, номер, дата видачі)
_____Установа	_____Працівник
(підпис, М.П.)	(підпис)

Додаткова угода[36]

№ ____ від “__”_____200_

до Договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання № __від “__”_____200_

_____ ,надалі Працівник або Творець ОІВ

(п.і.п.)

та _____, в особі _____

(назва наукової установи, організації)

_____, який діє на підставі

(посада, п.і.п.)

надалі Установа, а разом Сторони, у зв’язку із створенням Працівником службового об’єкту права інтелектуальної власності _____,

(назва ОІВ)

надалі – ОІВ, інформацію про який подано Установі повідомленням від “__”_____200_, реєстраційний номер _____, домовились про таке:

Права та зобов’язання сторін відносно ОІВ визначаються Договором про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за використання службових ОІВ від «__»_____200_ р. № __ та цією Додатковою угодою.

1.Для об’єктів авторського права

Працівник передає Установі виключні майнові права інтелектуальної власності на _____,

(назва об’єкта права інтелектуальної власності)

визначені статтею 440 Цивільного Кодексу України.

2.Для комерційних таємниць

Працівник передає Установі виключні майнові права інтелектуальної власності на _____,

(назва комерційної таємниці)

визначені статтею 506 Цивільного Кодексу України.

3. Установа виплачує Працівнику винагороду (премії) у такому обсязі:

а) при власному випуску продукції Установою з використанням ОІВ винагороду у сумі ____ відсотків від вартості реалізації продукції, що вироблена на основі ОІВ (або вартості реалізації частини продукції (деталі, механізму) _____,

(вказати назву деталі, механізму тощо)

що вироблена з використанням ОІВ,

б) при укладанні ліцензійного договору про використання ОІВ винагороду у сумі _____ відсотків доходу від сум доходів, що одержано за ліцензійним договором,

в) при збереженні ОІВ у конфіденційності та невикористанні відповідно до наказу Установи від “__”_____200_ винагороду (премію) щорічно у розмірі _____ ,

г) при збереженні ОІВ у конфіденційності та використанні – на умовах відповідно до п.п. 1(а), (б) цього Додатку,

д) при використанні службового ОІВ, право на використання якого є внеском до статутного капіталу господарського товариства, – у сумі _____ відсотку доходу, отриманого установою від діяльності господарського товариства (дивіденди)[37].

---

[36] Форма угоди для об’єктів авторського права та комерційної таємниці. Текст додаткової угоди зі змінами, затвердженими розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

е) інші умови виплати винагороди:

_____

4. При створенні службового ОІВ кількома особами Сторони беруть до уваги, що розподіл винагороди за використання ОІВ визначається Угодою між творцями об’єкту права інтелектуальної власності від “___”_____200_ № __.

Підписи Сторін

_____Установа _____Працівник

(підпис, М.П.) (підпис)

[37] Пункт е) додано у редакції, затвердженої розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2016 № 293.

Реєстраційний номер _____, дата реєстрації _____[38]

_____[39]

_____

ПОВІДОМЛЕННЯ

про створення службового об`єкту права інтелектуальної власності

від "___" _____ 200 р.

Я (ми) _____

(П.І.П творця (творців), посада, назва підрозділу установи, організації, підприємства)

цим повідомленням сповіщаю про створення[40] _____

(назва ОІВ)

_____,

що було здійснено в рамках виконання[41] _____

_____

Можлива галузь застосування ОІВ _____

_____

Опис об'єкту права інтелектуальної власності

Наводиться:

1. Галузь природничих знань, техніки, до якої належить ОІВ.

_____

2. Додається:

– опис ОІВ, що розкриває суть комп'ютерної програми, бази даних, іншого об'єкту авторського права, інформації, яку пропонується віднести до комерційної таємниці, достатньо ясно і повно,

– зазначення можливості віднесення інформації до комерційної таємниці[42].

Особа (особи) що створила об'єкт права інтелектуальної власності

_____ (П.І.П., підпис)

___(П.І.П., підпис)

_____(П.І.П., підпис)

---

[38] Данні зазначаються канцелярією установи або, якщо це встановлено директором установи, керівником підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (далі – Підрозділ).

[39] Зазначається п.і.п. керівника установи або, якщо це встановлено директором установи, - п.і.п. керівника Підрозділу.

[40] Зазначається назва ОІВ, зокрема, назва твору наукового, технічного або іншого характеру, комп'ютерної програми, бази даних, інформації, що пропонується віднести до комерційної таємниці.

[41] Зазначається назва теми наукових досліджень, під час виконання якої створено ОІВ або, що ОІВ створено у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи доручень роботодавця, або, що ОІВ створено з використанням досвіду, виробничих знань, обладнання та комерційної таємниці організації, де творець працює за трудовим договором.

[42] Зазначається, чи відповідає інформація критеріям надання правової охорони відповідно до ст. 505 ЦК України (чи є вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових невідомою та чи не є вона легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якої вона належить.

Договір № __

між творцями об'єкту права інтелектуальної власності

м._____ «_»_____200__

Ми, що нижче підписалися, громадяни України:

1._____(П.І.Б.)

2. _____(П.І.Б.)

3. _____(П.І.Б.)

іменовані далі „Сторони", що діють на підставі загальної цивільної право та дієздатності (ст.ст. 25-42 ЦК України),

беручи до уваги, що:

– Сторони є творцями об'єктів права інтелектуальної власності (ОІВ)

– творцям об'єктів права інтелектуальної власності (ОІВ) належать особисті немайнові права, що є чинні безстроково, зокрема:

– право на визнання людини творцем (автором, винахідником тощо) об'єкту права інтелектуальної власності (далі – ОІВ) (ст.ст. 435, 436 ЦК України),

– щодо об'єктів авторського права – право вимагати зазначення свого імені у зв'язку з використанням твору, якщо це практично можливе, право обирати псевдонім у зав'язку з використанням твору, право на недоторканність твору (ст. 438 ЦК України);

– з кожною з Сторін укладені договори про службові об'єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання:

від „__"_____200_ №__

від „__"_____200_ №__

від „__"_____200_ №__

керуючись ст.ст. 428, 436 ЦК України

уклали цей договір про таке:

1. Предмет договору

1.1. Ця Угода регулює відносини між Сторонами у зв'язку зі створенням спільною творчою працею _____

(назва ОІВ)

_____

що було здійснено в рамках виконання[43]_____

під час перебування Сторін у трудових відносинах з _____

2. Права й обов'язки Сторін

2.1. У випадку порушення немайнових та майнових прав Сторін кожен Творець ОІВ може доводити своє право в судовому порядку.

2.2. Сторона, якій стало відомо про порушення особистих (немайнових) прав Сторін, повинна повідомити про це інші Сторони цього Договору.

[43] Зазначається назва теми наукових досліджень, під час виконання якої створено ОІВ або, що ОІВ створено у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи доручень роботодавця, або, що ОІВ створено з використанням досвіду, виробничих знань, обладнання та комерційної таємниці організації, де творець працює за трудовим договором.

2.3. У випадку використання об’єктів авторського права кожна з Сторін самостійно вирішує питання про згадування його імені чи виборі псевдоніма або заборони згадування свого імені.

3. Порядок розподілу винагороди за використання ОІВ

3.1. З урахуванням внеску кожної з Сторін у створенні ОІВ Сторони домовляються про розподіл винагороди за використання ОІВ між Сторонами у такому виді:

№/ №	П.І.П. Сторін	Внесок Сторони у створенні ОІВ (%)	Розподіл винагороди за використання ОІВ (%)

4. Інші питання

4.1. Якщо ОІВ є твір, що складається з частин, які мають самостійне значення (може бути використана незалежно від інших частин цього твору), кожна із Сторін зберігає свої особисті немайнові права щодо частини такого твору.

Реалізація цих прав здійснюється Сторонами спільно, якщо інше не зазначено цим Договором або додатком до цього Договору.

4.2. Будь-які спори, що виникають з цієї Угоди, або у зв'язку з нею, будуть вирішуватись шляхом переговорів. У випадку не досягнення згоди Сторони вирішують спірні питання у суді у встановленому законом порядку.

4.2._____

4.3. Дана Угода укладена у ____ примірниках, набуває чинність після підписання його Сторонами та діє протягом строку чинності прав інтелектуальної власності на створений Сторонами ОІВ.

5. Реквізити, підписи Сторін

1._____(П.І.П.)

адреса:_____

паспорт: № _____, серія _____, виданий “____”_____ 19___ р.

_____

(назва органа, що видав паспорт)

підпис_____

2._____(П.І.П.)

адреса:_____

паспорт: № _____, серія _____, виданий “____”_____ 19___ р.

_____

(назва органа, що видав паспорт)

підпис_____

3. _____(П.І.П.)

адреса:_____

паспорт: № _____, серія _____, виданий “____”_____ 19___ р.

_____

(назва органа, що видав паспорт)

підпис_____

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 69

м.Київ 30.02.2020 р.

Про виплату винагороди
авторам технологій та особам,
які здійснюються їх трансфер

У зв'язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1030 «Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер»:

1. Внести зміни до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності (далі – Положення), затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15, із змінами (додаються).

2. Затвердити примірні форми договорів з особами, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складові (додаток 2).

3. Керівникам наукових установ НАН України:

3.1. При виплаті винагороди працівникам – творцям об'єктів права інтелектуальної власності, у тому числі об'єктів права інтелектуальної власності, що є технологією та/або складовими технології:

- виплачувати працівникам винагороду при укладанні ліцензійного договору, інших договорів про трансфер технологій в сумі не менше 30 відсотків від сум ліцензійних платежів, що отримані за договором;

- застосовувати форми виплати винагороди за створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, визначені пп. 7.1.1 Положення.

3.2. Взяти до уваги, що:

- постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1030 визначені мінімальні ставки виплати винагороди особам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, у розмірі не менш як 2 відсотки доходу, одержаного на підставі договору про трансфер технологій.

Вказані виплати можуть здійснюватися через преміювання зазначених осіб відповідно до пп. 7.1.6 Положення або за цивільно–правовими договорами з зазначеними особами.

4. Відповідно до п. 3 постанови Кабінету Міністрів України від 4.12.2019 № 1030, п. 3 постанови Кабінету Міністрів України від 22.04.2013 № 300 та п.п. 2, 4 постанови Кабінету Міністрів України від 22.05.2013 № 351 з метою подання звітної інформацію про напрями використання коштів, отриманих від трансферу технологій, та виплату винагороди авторам технологій встановити, що:

- наукові установи НАН України подають до Президії НАН України інформацію, визначену наказом Міністерства освіти і науки України від 13.03.2014 № 221 «Про затвердження форм надання та узагальнення відомостей про напрями використання коштів, одержаних у результаті трансферу технологій, створених за рахунок коштів державного бюджету, і виплату винагороди авторам таких технологій» разом з поданням річних звітів про фінансову діяльність установ;

- узагальнення звітної інформації та її подання до Міністерства освіти і науки України покласти на Сектор зведеного планування Науково-організаційного відділу НАН України.

5. Визнати таким, що втратив чинність п. 4 додатку до розпорядження Президії НАН України від 30.10.2008 № 622.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України А.Г. Загородній

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України В.Л. Богданов

Додаток до
розпорядження Президії НАН України
від 30.02.2020 № 69

Зміни до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України.

1.У пункті 1:

перший абзац викласти у такій редакції:

«Об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ) – твори наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо), карти, плани, креслення, комп'ютерні програми, бази даних, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, наукові відкриття, ***компонування напівпровідникових виробів***, раціоналізаторські пропозиції, сорти рослин, породи тварин, комерційні таємниці тощо (ст. 420 ЦК України, ст. 8 Закону України "Про авторське право і суміжні права"), ***ноу-хау, що є результатом інтелектуальної, творчої діяльності.***»

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Ноу-хау – технічна, організаційна або комерційна інформація, що отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка: не є загальновідомою чи легкодоступною на день укладення договору про трансфер технологій; є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва продукції, технологічного процесу та/або надання послуг; є визначеною, тобто описаною достатньо вичерпно, щоб можливо було перевірити її відповідність критеріям незагальновідомості та істотності (ст. 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»)

десятий абзац викласти у такій редакції:

«Раніше отримані результати: об'єкти права інтелектуальної власності, ***ноу-хау***, майнові права на які належать Установі, іншій особі, ***які використовуються при виконанні договору НДДКР та було створені раніше укладання цього договору.***»

одинадцятий абзац викласти у такій редакції:

«*Патентно-ліцензійна робота* – діяльність, спрямована на ***виявлення об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, забезпечення їх правової охорони та їх використання, укладання договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Патентно-ліцензійна робота є невід'ємною частиною виконання науково-дослідних робіт.»***

дванадцятий абзац викласти у такій редакції:

«*Винахідницька робота* – науково-дослідна діяльність зі створення ***пристроїв, речовин, штамів мікроорганізму, культур клітин рослини і тварини, процесів (технологій, способів) тощо***, що відповідають умовам патентоспроможності, а також цілеспрямована діяльність, що здійснюється в установах ***щодо стимулювання створення та використання таких об'єктів з урахуванням останніх досягнень науки і техніки***.»

2.У підпункті 3.3. перший абзац викласти у такій редакції:

«3.3. Особливості передачі майнових прав на технологію та/або її складові, створені за рахунок бюджетних коштів, визначаються статтею 11 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (далі – Закон). ***Статтею 64 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» зазначені положення поширено на всі об'єкти права інтелектуальної власності, створені за рахунок бюджетних коштів.***

Положення наведених далі підпунктів 3.3.1–3.3.5 відносяться до всіх об'єктів права інтелектуальної власності, створених за рахунок бюджетних коштів.

3.У підпункті 7.1.1:

перший абзац викласти у такій редакції:

«7.1.1. У випадку створення працівниками Установи – творцями ОІВ під час виконання наукової тематики, що фінансується НАН України, службових об'єктів права інтелектуальної власності***, у тому числі ОІВ, що є технологією та/або складовою технології*** та їх наступному використанні Установою через випуск продукції, в якій використовується службовий ОІВ, надання відповідних послуг чи надання ліцензій, Установа виплачує творцям винагороду за використання службового ОІВ згідно із законами України, рішеннями Президії НАН України, колективними договорами та договором з Творцем ОІВ»;

четвертий абзац викласти у такій редакції:

«при укладанні ліцензійного договору, ***інших договорів про трансфер технологій*** в сумі не менше 30% ***від сум ліцензійних платежів, що отримані за договором.»***

4. Підпункт 7.1.6 викласти у такій редакції:

«7.1.6. У колективному договорі та Положенні про матеріальне стимулювання працівників Установи можуть визначатися умови преміювання (за рахунок надходжень від використання ОІВ, ***у тому числі ОІВ, що є технологією та/або складовою технології,*** інших надходжень) особам, які:

– сприяли створенню службового ОІВ; здійснювали роботи з доведення службового ОІВ до комерційного продукту; ***здійснювали трансфер технологій та/або їх складових.*** Вказані дії, зокрема, можуть включати проведення ***патентних,*** маркетингових, патентно-кон'юнктурних досліджень, досліджень на патенту чистоту; розробку конструкторсько-технологічної та іншої документації; виготовлення дослідних зразків або макетів; ***підготовку пропозицій та матеріалів щодо комерціалізації результатів досліджень та розробок; участь у розробці, реалізації бізнес-планів, інвестиційних, впроваджувальних проектів з використання результатів досліджень та розробок; підготовку проектів ліцензійних та інших договорів про трансфер технологій, участь у переговорах з їх укладання, контролі за їх реалізацією; участь у виконанні ліцензійних та інших договорів про трансфер технологій тощо***.

У колективному договорі може визначатися розмір виплати винагороди працівникам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, з врахуванням положень п. 7.1[1] цього Положення.

5. Підпункт 7.1[1] викласти у такій редакції:

«7.1[1] Особливості виплати винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер

1.Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1030 «Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер»:

а) Підприємство, наукова установа, організація або заклад вищої освіти, яким автор (автори) технології та/або її складових передав майнові права на технологію та/або її складові, виплачують такому авторові (авторам) винагороду у розмірі (мінімальна ставка винагороди авторам технологій):

у разі укладення ліцензійного договору на використання технології, її складових – не менш як 20 відсотків паушальних та періодичних платежів (роялті), що отримані за договором;

у разі укладення договору про передачу виключних майнових прав інтелектуальної власності на технологію, її складові – не менш як 20 відсотків отриманого доходу;

у разі укладення договору про трансфер технології, в якому містяться елементи різних договорів (змішаний договір), – не менш як 20 відсотків передбачених у договорі ліцензійних платежів за використання технології, її складових.

б) Підприємство, наукова установа, організація або заклад вищої освіти, яким автори технології та/або її складових передали майнові права на технологію та/або її складові, виплачують винагороду особам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, у розмірі не менш як 2 відсотки доходу, одержаного на підставі договору про трансфер технологій (мінімальна ставка винагороди особам, які здійснюють трансфер технологій).

Особами, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, є:

працівники підприємств, наукових установ, організацій або закладів вищої освіти, на яких покладено функції із здійснення трансферу технологій та/або їх складових;

суб'єкти господарювання, які уклали договір про інформаційно-консультаційне супроводження трансферу технологій та/або їх складових.

в) У разі коли технологія містить кілька складових, порядок розподілу винагороди визначається на підставі договору пропорційно до внеску кожного з авторів у створення окремих складових технології, а у разі його відсутності – на підставі колективного договору, що укладається в організаціях, які є розробниками технологій та/або їх складових, з урахуванням творчого вкладу авторів у їх створення. Якщо в колективному договорі відсутнє положення про розподіл винагороди між авторами складових технології, отримана винагорода розподіляється між ними порівну.

2. При застосуванні наведених у пп. 1 підпункту 7.1^1 положень наукові установи НАН України:

– виплачують винагороду працівникам – авторам технологій та/або її складових в сумі не менше 30 відсотків від сум ліцензійних платежів, що отримані за договором про трансфер технологій;

– виплачують працівникам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, у розмірі не менш як 2 відсотки від сум ліцензійних платежів, що отримані за договором про трансфер технологій.

Вказані виплати можуть здійснюватися через преміювання зазначених осіб відповідно до пп. 7.1.6 Положення або за цивільно–правовим договором з такими особами, форма якого затверджується Президією НАН України.

Додаток
до розпорядження Президії НАН України
від 30.02.2020 № 69

ДОГОВІР № __
про виплату винагороди особі, яка здійснює трансфер технологій та/або їх складових

м. _____ „__” _____ р.

_____ надалі Особа, та _____,
(назва наукової установи, організації)

в особі _____, який діє на підставі _____ надалі Установа, а разом
(посада, п.і.п.)

Сторони, ***беручи до уваги,***

що Особа перебуває з Установою у трудових відносинах і з нею укладено трудовий договір (контракт), наказ № ___ від _____.

що технологія втілюється в окремому об’єкті права інтелектуальної власності (винахід, корисна модель, комп’ютерна програма, твори наукового, технічного характеру, зокрема, звіти про проведення досліджень та розробок, документація, креслення тощо), ноу-хау або складається із складових, що є об’єктами права інтелектуальної власності, ноу-хау,

уклали цей договір про таке:

1.Предмет договору

1.1. Цей договір визначає умови та порядок виплати винагороди особі, яка здійснює трансфер технологій та/або їх складових.

2.Умови та порядок виплати винагороди

2.1. Установа виплачує Особі винагороду у розмірі не менше 2 відсотків ліцензійних платежів, отриманих за ліцензійним договором або іншим договором про трансфер технологій.

2.2. Конкретні ставки винагороди встановлюються у колективному договорі, укладеному Установою та трудовим колективом, та/або цим Договором та Додатковими угодами до нього.

2.3. Особливості виплати винагороди із здійснення трансферу окремих технологій та/або їх складових визначаються Додатковими угодами до цього Договору.

2.4. Якщо трансфер технологій здійснювало декілька осіб, то сума винагороди, визначена п. 2.1 та Додатковими угодами до цього Договору, розподіляється між всіма особами відповідно до угоди між ними.

2.5. Установа зобов’язується сплачувати Особі винагороду протягом місяця після одержання ліцензійних платежів.

2.6. Особа має право знайомитись з розрахунком винагороди.

2.7. Сторони укладають зазначений Договір:

– якщо Установа виплачує винагороду не через преміювання Особи, а через укладання цивільно-правового договору;

– якщо Особа здійснює (вала) діяльність із трансферу технологій та/або її складових.

2.8. Сторони укладають Додаткові угоди до цього Договору, де визначається:

– конкретний розмір виплати винагороди;

– відносно яких технологій, їх складових має виплачуватися винагорода.

2.9. Особа може брати участь у здійсненні трансферу декількох технологій та/або їх складових, перелік яких зазначається у Додаткових угодах до цього Договору, та отримувати винагороду за використання декількох технологій, їх складових.

3.Відповідальність

3.1. Сторони несуть відповідальність за порушення умов цього Договору згідно з законодавством.

4. Інші умови договору

4.1. Додаткові угоди до цього Договору та цей Договір можуть бути розірвані Установою з попередженням Особи за 14 днів до дати розірвання у випадку припинення участі Особи у здійсненні трансферу технологій та/або її складових.

4.2. Інші умови _____

4.3. Спори, пов'язані з невиконанням сторонами зобов'язань, визначених цим договором, розглядаються у судовому порядку.

4.4. Зміни чи доповнення до цього договору оформлюються письмово та підписуються Сторонами.

4.5. Цей договір набирає чинності з дня його підписання Сторонами та закінчується після виплати належної винагороди Особі відповідно до Додаткових угод до цього Договору.

4.6. Цей договір складено у 2 екземплярах, один з яких знаходиться у Працівника, інший – у Установи.

5.Реквізити сторін

Установа	Особа
_____	_____
(назва установи, організації, підприємства)	(п.і.п.)
_____	_____
(юридична адреса)	(адреса)
_____	_____
(банківські реквізити)	(паспорт, серія, номер, дата видачі)
_____	_____
(підпис, М.П.)	(підпис)

Додаткова угода
№ ____ від “__”_____20_

до Договору про виплату винагороди особі, яка здійснює трансфер технологій та/або їх складових від “__”_____20_ № __

_____ , надалі Особа,

(п.і.п.)

та _____, в особі _____

(назва наукової установи, організації)

_____, який діє на підставі _____

(посада, п.і.п.)

надалі Установа, а разом Сторони, беручи до уваги, що:

Варіант 1:

– службовими обов’язками Особи є участь у здійсненні трансферу технології та/або їх складових;

– Особа бере участь у здійсненні трансферу таких технологій, їх складових:

_(назва технології та/або її складових),

_____(назва, номер, дата укладання ліцензійного (их) або іншого (их) договору (ів) про трансфер технологій та/або їх складових, яким передбачено виплата Установі ліцензійних платежів);

Варіант 2:

– Особа бере участь у здійсненні трансферу таких технологій, їх складових:

_____(назва технології та/або її складових),

_____(назва, номер, дата укладання ліцензійного (их) або іншого (их) договору (ів) про трансфер технологій та/або їх складових, яким передбачено виплата Установі ліцензійних платежів);

домовились про таке:

1. Установа виплачує Особі винагороду у розмірі _____ відсотків ліцензійних платежів, отриманих за ліцензійним (и) договором (ами) або іншим (и) договором (ами) про трансфер технологій, зазначеним у цьому Договорі.

2. При участі у здійсненні трансферу технологій кількох осіб Сторони беруть до уваги, що розподіл винагороди визначається Угодою між вказаними особами від “___”_____20_ № __.

Підписи Сторін

_____Установа
(підпис, М.П.)

_____Особа
(підпис)

Договір № __

між особами, що здійснюють трансфер технологій та/або їх складові

м._____ «_»_____20__

Ми, що нижче підписалися, громадяни України:

1._____(П.І.Б.)

2. _____(П.І.Б.)

3. _____(П.І.Б.)

іменовані далі „Сторони”

беручи до уваги, що:

– Сторони здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, що стосується:

_____(назва технології (й) та/або їх складових),

_____(назва, номер, дата укладання ліцензійного (их) або іншого (их) договору (ів) про трансфер технологій та/або їх складових, яким передбачено виплата Установі ліцензійних платежів);

– з кожною з Сторін _____ (назва Установи) укладені договори про виплату винагороди особі, яка здійснює трансфер технологій та/або їх складових

- від „__”_____20_ №__
- від „__”_____20_ №__
- від „__”_____20_ №__

уклали цей договір про таке:

1. **Предмет договору**

1.1. Ця Угода регулює розподіл винагороди між Сторонами, що беруть спільно участь у трансфері технологій та/або їх складових, визначених цим договором.

2. **Порядок розподілу винагороди за використання ОІВ**

2.1. З урахуванням внеску кожної з Сторін у трансфер технологій та/або їх складових Сторони домовляються про розподіл винагороди у такому виді:

№/№	П.І.П. Сторін	Внесок Сторони у діяльність із трансферу технологій та/або їх складових (%)	Частка винагороди, що виплачується Стороні (%)
1.			
2.			
3.			

Інші питання

3.1. Інші умови:

3.2. Даний Договір укладено у ____ примірниках, набуває чинності після підписання його Сторонами. Строк дії Договору закінчується після виплати належної винагороди Сторонам.

Реквізити, підписи Сторін

1._____(П.І.П.)
адреса:_____
паспорт: № _____, серія _____, виданий “____”_____ 19___ р.
(назва органу, що видав паспорт)
підпис_____
2._____(П.І.П.)

адреса:_____
паспорт: № _____, серія _____, виданий “____”_____ 19___ р.
_____
(назва органу, що видав паспорт)
підпис_____

3. _____(П.І.П.)

адреса:_____
паспорт: № _____, серія _____, виданий “____”_____ 19___ р.
_____
(назва органу, що видав паспорт)
підпис_____

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 272

м.Київ 23.04.2019 р.

Про першу чергу впровадження в НАН України Підсистеми ведення реєстру об'єктів прав інтелектуальної власності Розподіленої інформаційної технології підтримки науково-організаційної діяльності НАН України

У 2018 році в Інституті кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України, Інституті фізики напівпровідників ім. В.Є.Лашкарьова НАН України та Інституті металофізики Г.В.Курдюмова НАН України була успішно проведена дослідна експлуатація Підсистеми ведення реєстру об'єктів права інтелектуальної власності (далі – ПВ РОПІВ) Розподіленої інформаційної технології підтримки науково-організаційної діяльності НАН України (РІТ НОД НАН України).

Під час дослідної експлуатації здійснено навчання співробітників зазначених установ НАН України з використання ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України, апробовано та доведено до повного функціонування автоматизоване робоче місце співробітника відділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності установи НАН України, а також проводилось первинне наповнення бази реєстру щодо основних показників установ НАН України з розробки, охорони та використання інтелектуальної власності за 2018 рік. Встановлено, що наявні технологічні та функціональні можливості ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України забезпечують інформатизацію головних ланок процесу формування та ведення реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, а її впровадження в установах та апараті Президії НАН України підвищить якість звітних матеріалів і дозволить більш ефективно здійснювати управління винахідницькою діяльністю наукових установ та Академії в цілому.

Підсистема дозволяє ведення в науковій установі НАН України: бази даних створених в установі винаходів, корисних моделей, промислових зразків, торговельних марок, сортів рослин, баз даних, комп'ютерних програм та інших об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау; ведення в електронному вигляді нормативно визначеної документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності; супроводжувати процес створення об'єктів права інтелектуальної власності, подання заявок та отримання охоронних документів, діяльність з укладання договорів з винахідниками та авторами та договорів щодо використання об'єктів права інтелектуальної власності**,** обліку нематеріальних активів.

З метою впровадження в НАН України ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України:

1.Затвердити Програму та умови першої черги впровадження ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України, що додаються.

2.Установам НАН України забезпечити:

- до 01.06.2019 цифровими обліковими записами у домені nas.gov.ua співробітників установи, що займаються питаннями інтелектуальної власності;

- починаючи з 2019 року введення повної інформації про об'єкти права інтелектуальної власності установи та її оперативне корегування;

- формування таблиць щорічного звіту про діяльність наукової установи Національної академії наук України «VII-1. Результати винахідницької роботи, створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності», «VII-2. Договори на використання об'єктів права

інтелектуальної власності», «VII-3. Заявки щодо видачі охоронних документів», «VII-4. Рішення щодо видачі охоронних документів», «VII-5. Дані щодо обліку нематеріальних активів», «VII-6. Дані щодо виплати винагороди винахідникам, авторам за використання об'єктів права інтелектуальної власності» виключно засобами РІТ НОД НАН України.

3.Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України починаючи з 2019 року забезпечити:

- формування зведених за відділенням та установами при Президії НАН України таблиць щорічних звітів про діяльність наукових установ Національної академії наук України «VII-1. Результати винахідницької роботи, створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності», «VII-2. Договори на використання об'єктів права інтелектуальної власності», «VII-3. Заявки щодо видачі охоронних документів», «VII-4. Рішення щодо видачі охоронних документів», «VII-5. Дані щодо обліку нематеріальних активів», «VII-6. Дані щодо виплати винагороди винахідникам, авторам за використання об'єктів права інтелектуальної власності» виключно засобами РІТ НОД НАН України;

- постійний контроль за наповненням та достовірністю інформації, яка вводиться установами НАН України в підсистеми РОПІВ РІТ НОД НАН України.

4.Визначити Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України відповідальним за методичне і консультаційне забезпечення та впровадження в НАН України ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України.

5.Визначити Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України відповідальним за супроводження функціонування ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України.

6.Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України **А.Г.Загородній**

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Беспалов 234 93 02

Затверджено
розпорядженням
Президії НАН України
від 23.04.2019 р. № 272

Програма та умови першої черги впровадження підсистеми ведення реєстру ОПІВ РІТ НОД НАН України

1.Метою першої черги впровадження Підсистеми ведення реєстру об'єктів права інтелектуальної власності Розподіленої інформаційної технології підтримки науково-організаційної діяльності НАН України (далі – ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України) є забезпечення функціонування розподіленої інформаційної технології підтримки роботи працівників НАН України, які займаються питаннями інтелектуальної власності в установах та апараті Президії НАН України.

2.Об'єктами впровадження ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України є:

- наукові установи НАН України;
- Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України.

3.Суб'єктами впровадження ПВ РІТ НОД НАН України є:

- учені секретарі установ НАН України та співробітники їх служб;
- працівники НАН України, які займаються питаннями інтелектуальної власності установ НАН України;
- працівники НАН України, які займаються питаннями інтелектуальної власності Національної академії наук України.

4. ПВ РОПІВ РІТ НОД України призначена для:

- ведення фахівцями наукової установи НАН України бази даних створених в установі винаходів, корисних моделей, промислових зразків, торговельних марок, сортів рослин, баз даних, комп'ютерних програм та інших об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау;
- використання у вигляді електронних журналів визначеної нормативно документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності;
- супроводження процесу створення об'єкту права інтелектуальної власності та подання про нього повідомлення; подання заявок на отримання охоронних документів; листування з патентними відомствами; отримання охоронних документів;
- підтримки діяльності з укладання договорів з винахідниками та авторами; договорів щодо використання об'єктів права інтелектуальної власності, що укладаються з підприємствами та організаціями; обліку нематеріальних активів.

5.Документи, які забезпечуються інформаційною підтримкою першої черги впровадження ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України, включають звітні документи:

– Таблиця VII-1. «Результати винахідницької роботи, створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності»;
– Таблиця VII-2. «Договори на використання об'єктів права інтелектуальної власності»;
– Таблиця VII-3. «Заявки щодо видачі охоронних документів»;
– Таблиця VII-4. «Рішення щодо видачі охоронних документів»;
– Таблиця VII-5. «Дані щодо обліку нематеріальних активів»;
– Таблиця VII-6. «Дані щодо виплати винагороди винахідникам, авторам за використання об'єктів права інтелектуальної власності»;

6.Основними завданнями впровадження ПВ РІТ НОД НАН України є:

- навчання зазначених суб'єктів навичкам роботи з ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України;
- формування та ведення інформаційних ресурсів реєстру об'єктів права інтелектуальної власності установ НАН України засобами РІТ НОД НАН України;

- супроводження, методичне та консультаційне забезпечення ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України.

7.Етапи впровадження ПВ РІТ НОД НАН України:

- проведення семінарів з навчання співробітників установ НАН України навичкам роботи з підсистемою протягом 2019 р.;
- перша черга впровадження підсистеми в установах НАН України протягом 2019 р.;
- перша черга впровадження підсистеми у Центрі досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України протягом 2019 р.

Для роботи в ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України установа НАН України створює цифрові облікові записи в домені nas.gov.ua.

Призначення ролі користувача ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України виконує вчений секретар установи або співробітник його служби.

Доступ користувачів до ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України здійснюється за посиланням nanu-patent.nas.gov.ua.

Інструкцію для роботи з ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України «Автоматизоване робоче місце співробітника підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності наукової установи НАН України. Технологічна інструкція» можна знайти за посиланням ritnod.icybcluster.org.ua.

Для роботи в ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України необхідно забезпечити мінімальні технічні вимоги до:

– апаратного забезпечення користувача:

процесор класу Intel Core i3 1GHz або вище;

об’єм оперативної пам’яті не менше 2G;

мінімальна пропускна здатність каналу зв’язку 128 Kbit/s.

– операційної системи та програмного забезпечення користувача:

операційна система Windows 7 або вище;

браузер Google Chrome версії 7.0 або вище, чи Mozila Firefox версії 6.0 або вище, чи Opera версії 5.0 або вище.

За додатковими консультаціями щодо роботи в ПВ РОПІВ РІТ НОД НАН України слід звертатися до служби супроводу підсистеми за тел. 239-67-59, Косско Тетяна Гаврилівна.

З приводу технічної підтримки щодо роботи в підсистемі РОПІВ РІТ НОД НАН України слід звертатися до служби супроводу РІТ НОД НАН України, тел. 526-74-59.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 23

м.Київ **13.01. 2017 р.**

Про видання Каталогу перспективних для
впровадження науково-технічних розробок НАН України

На виконання постанов Президії НАН України від 07.07.2016 №145 «Про стан реалізації Концепції розвитку Національної академії наук України та заходи з реалізації постанови Загальних зборів НАН України від 14.04.2016 №3», від 09.11.2016 №233 «Про реформування діяльності НАН України для ефективного наукового супроводження реалізації пріоритетів економічного розвитку держави» та з метою видання Каталогу перспективних для впровадження науково-технічних розробок НАН України паралельно українською та англійською мовами (далі – Каталог):

1. Науковим установам НАН України:

− до 31.01.2017 надати до Науково-організаційного відділу Президії НАН України (С.А.Беспалов, тел.: 234-93-02, e-mail: bespalov@nas.gov.ua) матеріали для Каталогу за структурою та вимогами, які наведені у додатках 1-5;

− здійснити заходи з забезпечення охорони прав інтелектуальної власності на розробки, що подаються до Каталогу, через:

- дотримання конфіденційності технічних рішень, що складають ноу-хау;
- подання заявок на отримання патентів України на винаходи та підтримання охоронних документів у чинності;
- укладання договорів з працівниками про службові об’єкти права інтелектуальної власності тощо.

2. Науково-організаційному відділу Президії НАН України разом з секціями НАН України організувати та забезпечити:

− визначення структури Каталогу за галузями застосування науково-технічних розробок;

− наукове редагування наданих установами НАН України матеріалів;

− надання до 28.02.2017 до Видавничого дому «Академперіодика» НАН України матеріалів для виготовлення Каталогу.

3. Зобов’язати Видавничий дім «Академперіодика» НАН України до 01.12.2017:

− видати Каталог у кількості 2500 примірників (у тому числі 2000 примірників українською мовою та 500 примірників англійською мовою);

− підготувати електронну версію Каталогу українською та англійською мовами для розміщення його на сайті НАН України.

4. Науково-організаційному відділу Президії НАН України та Відділу фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України передбачити у 2017 р. цільові кошти на випуск Каталогу.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України **А.Г.Загородній**

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Беспалов 234 93 02

Додаток 1
до розпорядження Президії
НАН України від 13.01.2017 № 23

СТРУКТУРА
викладення матеріалів для видання Каталогу перспективних
для впровадження науково-технічних розробок НАН України

1. Назва розробки
2. Призначення / Areas of Application.
3. Технічні характеристики (Характеристики) / Technical Specification (Specification).
4. Переваги / Advantages.

(Навести переваги над іншими аналогами).

5.Рівень готовності розробки. Пропозиції для комерціалізації / Stage of Development. Suggestion for Commercialization

(Вказати номер IRL відповідно до додатку 3 і номер TRL відповідно до додатку

6. Надати стислу характеристику рівня готовності та пропозиції для комерціалізації. Наприклад: IRL7, TRL8. На замовлення здійснюється виготовлення, постачання та гарантійне обслуговування приладу, а також навчання персоналу.).

7. Охорона інтелектуальної власності / IPR Protection

(Вказати номери IPR відповідно до додатку 5, враховуючи, що для розробки може бути застосовано один або декілька номерів IPR. Наприклад: IPR1, IPR3.).

8. Контактна інформація / Contacts.

(Навести контактну інформацію особи, яка відповідає за комерціалізаційну діяльність в установі.

Прізвище, ім'я, по батькові; назва установи; номер телефону (ів) в форматі +38 0XX XXX XXXX; e-mail).

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Додаток 2
до розпорядження Президії
НАН України від 13.01.2017 № 23

ВИМОГИ

до матеріалів для видання Каталогу перспективних для впровадження науково-технічних розробок НАН України

1. Матеріали необхідно подавати у паперовому та електронному варіантах українською та англійською мовами.

2. В електронному варіанті матеріали необхідно зібрати в папку, назва якої має відповідати назві розробки (український та англійський варіант мають бути в окремих папках).

3. В папці повинні бути:

- текстовий файл з основним текстом;
- текстовий файл з підписами до ілюстрацій;
- файли ілюстрацій (кожна ілюстрація в окремому файлі).

4. **Текст** набирається в редакторі Word for Windows, шрифт Times New Roman, розмір кегля 13. Міжрядковий інтервал 1,5; ширина усіх берегів – 1,5 см. Зберігати файл треба у версії Word 97-2003.

5. Текст не форматувати, переноси не розставляти.

6. Загальний обсяг тексту у матеріалі (назва, рубрикація, підписи під ілюстраціями, загальний текст) не повинен перевищувати 1500 знаків з пробілами.

7. **Ілюстрації (не більше трьох)** в електронному вигляді повинні бути виконані високоякісно, збережені у форматах *.tif, *.eps, *.jpg. Рисунки потрібно виконувати у програмах Corel Draw 11/12/13, Adobe Illusrator 7,0/10 і представляти у векторній графіці у форматі *.eps. Можна подавати рисунки, зроблені у програмах Word або Excel. Растрові рисунки (фотографії або скановані рисунки) – у форматі *.tif або *.jpeg із роздільною здатністю не менше ніж 300 dpi (1 : 1, grayscale (для чорно-білих) або CMYK (для кольорових)).

8. Паперовий варіант повинен повністю відповідати наданому електронному варіанту.

9. До матеріалів додати інформацію про особу, яка буде контактувати з редакцією (прізвище, ім’я, по батькові; номер робочого та мобільного телефону; e-mail).

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Додаток 3
до розпорядження Президії
НАН України від 13.01.2017 № 23

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ГОТОВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ РОЗРОБКИ ЗА КЛАСИФІКАТОРОМ IRL[44]

IRL	Рівень готовності розробки	Визначення та описання
IRL1	Винахідник або команда з мрією	Найнижчий рівень готовності, коли намір переходить в ідею з використання космічних систем, або космічні технології перетворюються в комерційну ініціативу
IRL2	Виконання дослідження на папері	Як тільки основні ідеї будуть сформульовані, вони викладаються на папері для вивчення і аналізу комерційних перспектив
IRL3	Експериментальне підтвердження комерційних перспектив	Починається активне дослідження і розробка, включаючи теоретичні/ лабораторні дослідження для підтвердження проектних властивостей на ринку, рівня конкурентоспроможності і технологічних рішень
IRL4	Можливість для роботи спеціалізованої програми з командою розробників	Розробляються основні технології і бізнес-компонента і перевіряються на предмет їх сумісності. Готовий початковий бізнес- план
IRL5	Можливість проектної підтримки конструювання, розробки і проектування (нема продукту, нема прибутку)	Основні технології і бізнес-компонента об'єднуються з реальними схемами підтримки. Бізнес-план уже реалістичний, проте потребує підтвердження з урахуванням характеристик кінцевого продукту
IRL6	Можливість підтримки розробки і проектування з використанням ринкових механізмів (є продукт, нема прибутку)	Відбувається тестування прототипу системи у відповідному середовищі. Бізнес-команда усе ще не укомплектована і ідея не готова до комерціалізації. Готовий повноцінний бізнес-план, який включає в себе маркетингові, управлінські, технологічні і фінансові аспекти
IRL7	Можливість підтримки обмеженого виробництва; бізнес-команда повністю укомплектована (є продукт і обмежений прибуток)	Бізнес може бути запущений в обмеженому форматі. Команда повністю укомплектована
IRL	Можливість переходу до повномасштабного виробництва і розповсюдження (є продукт і прибуток)	Підтверджено працездатність технології, а нове виробництво спроможне забезпечити розширення ринків
IRL	Повністю вибудуваний бізнес з відповідною інфраструктурою і персоналом (зростаючий ринок)	У виробничому процесі використовуються пропозиції, що включають нові технології, а бізнес розширює ринки збуту

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

[44] Innovation Readiness Level

Додаток 4
до розпорядження Президії
НАН України від 13.01.2017 № 23

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ГОТОВНОСТІ РОЗРОБКИ ЗА КЛАСИФІКАТОРОМ TRL[45]

Стадія розробки	TRL	Трактування	Визначення та описання
Розробка	TRL1	Отримання базових принципів	Фундаментальні наукові дослідження трансформуються в потенційні нові базові принципи, котрі можуть бути використані в нових технологіях.
	TRL2	Формулювання технологічних рішень	Визначення потенційного застосування основних (технологічних) принципів, в тому числі технологічних рішень. Також досліджуються базові принципи виробництва і визначаються можливі ринки збуту. Невелика дослідницька група створена з метою оцінки технічної здійсненності проекту.
Підтвердження концепції	TRL3	Перша оцінка ефективності застосування ідеї і технології	Виходячи з попереднього вивчення питання, проводяться фактичні дослідження для оцінки технічної та ринкової доцільності концепції. Сюди входить активна науково- дослідницька діяльність на рівні лабораторій і перші переговори з потенційними клієнтами. Дослідницька група продовжує розширюватися і виконується попередня оцінка ринкової ефективності
	TRL4	Підтвердження працездатності готового прототипу в лабораторії	Об'єднання основних технологічних компонент для попередньої оцінки ефективності шляхом тестування в лабораторних умовах. Виконується активне дослідження можливостей виробництва з паралельним визначенням основних принципів виробництва. Перевірка провідних ринків для визначення попиту. Організація готова вступити на етап розширення, проводиться аналіз можливих послуг і повноцінний аналіз ринку.
Створення прототипу і підтвердження працездатності	TRL5	Перевірка прототипу в робочому середовищі користувача	Система проходить перевірку в робочому середовищі користувача з використанням більш широкої технологічної інфраструктури. Тестується і підтверджується фактичне використання. В лабораторних умовах виконуються підготовчі процедури і випробування для запуску виробництва, на основні ринки можуть виноситися пробні дослідні продукти. В рамках організації виконуються перші кроки для подальшого розповсюдження пілотної продукції і виходу на ринки збуту.

[45] Technology Readiness Level

Стадія розробки	TRL	Трактування	Визначення та описання
Пілотне виробництво і демонстрація	TRL6	Випуск дослідного зразка продукту, включаючи тестування в робочому середовищі користувача	На даному етапі продукт і технологія виробництва повністю готові для запуску на пілотній лінії або дослідному промисловому підприємстві (виробництво на низькому рівні). Проводиться оцінка і доопрацювання продукту і технології виробництва, в тому числі додаткова науково-дослідницька діяльність. Перевірка продукту і технології виробництва на провідних ринках з паралельною оперативною організацією виробництва (в тому числі маркетинг, логістика, виробництва тощо).
	TRL7	Демонстрація пілотного виробництва на низькому рівні	Повністю функціональне виробництво продукту на низькому рівні, фактичне виробництво комерційного продукту. Перевірка кінцевого продукту на провідних ринках і фактично завершена організаційна складова (повністю готові схеми просування на ринок, а також повністю організована решта виробничої діяльності). Продукт офіційно запущений на перші пробні ринки.
Перше представлення на ринку	TRL8	Виробництво повністю перевірено, затверджено і готове до запуску	На даному етапі повністю визначені схеми виробництва продукту і його остаточна версія, а також повністю запущені процедури організації виробництва і просування продукту. Повністю запущене виробництво або продукт на даному етапі представлений на більшості національних і загальних ринків.
Розширення ринків збуту	TRL9	Виробництво повністю запущене, а продукт конкурентний	Запущений повний цикл виробництва, продукт розповсюджується на нові ринки, незначні доопрацювання продукту створюють нові його версії. Технологія і загальний об'єм виробництва оптимізуються шляхом постійної реалізації інноваційних ідей щодо процесу. Продукція повністю підлаштована під основні ринки.

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Додаток 5
до розпорядження Президії
НАН України від 13.01.2017 № 23

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ОХОРОНИ РЕЗУЛЬТАТІВ РОЗРОБКИ ПРАВОМ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ[46]

Коди IPR	**Рівень охорони**
IPR1	Технічні рішення складають ноу-хау[47]
IPR2	Передбачається подання або подані заявки на отримання охоронних документів на об'єкти промислової власності в Україні
IPR3	Отримані та підтримуються у силі охоронні документи України на об'єкти промислової власності
IPR4	Подано міжнародну (і) заявку (и) на отримання патенту на винахід (за системою PCT тощо); подано заявку (и) на отримання охоронного документу в іноземній (их) країні (ах) за національною процедурою
IPR5	Отримано та підтримується у силі патент (и) на винахід в іноземній (их) країні (ах)

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

[46] заходи щодо запровадження охорони прав інтелектуальної власності здійснюються науковими установами відповідно до законодавства України з врахуванням вимог п.п. 5, 8, 9 Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 №15 «Про підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності» (із змінами).

[47] ноу-хау – технічна, організаційна або комерційна інформація, що отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка: не є загальновідомою чи легкодоступною на день укладення договору про трансфер технологій; є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва продукції, технологічного процесу та/або надання послуг; є визначеною, тобто описаною достатньо вичерпно, щоб можливо було перевірити її відповідність критеріям незагальновідомості та істотності (ст. 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»).

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 293

м.Київ 17.05. 2016 р.

Про участь наукових установ НАН України
у створенні господарських товариств
з метою використання об'єктів
права інтелектуальної власності

З метою забезпечення реалізації положень ст. 60 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та на виконання пункту 12.3 постанови Президії НАН України від 20.01.16 № 11 «Про фінансування НАН України у 2016 році»:

1. Затвердити Рекомендації щодо участі наукових установ НАН України у створенні господарських товариств з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності (додаються).

2. Внести зміни до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, примірних договорів про службові об'єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання, затверджених розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами) (додаються).

3. Керівникам наукових установ НАН України:

3.1. При створенні господарських товариств керуватись положеннями Рекомендацій щодо участі наукових установ НАН України у створенні господарських товариств з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності, дотримуючись вимог чинного законодавства щодо створення господарських товариств, охорони інтелектуальної власності та оціночної діяльності.

3.2. Направляти повідомлення про створення господарського товариства до НАН України та Фонду державного майна України протягом семи календарних днів від дня державної реєстрації господарського товариства. Разом із повідомленням про створення господарського товариства надсилати до НАН України копії документів щодо створення господарського товариства, а саме: протоколу загальних зборів засновників, статуту, виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, висновку про вартість майнових прав інтелектуальної власності.

4. Ведення переліку господарських товариств, створених відповідно до ст. 60 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», покласти на Сектор забезпечення досліджень і спеціальних робіт Науково-організаційного відділу Президії НАН України.

5. Відділу науково-правового забезпечення діяльності НАН України надавати роз'яснення науковим установам з питань створення та діяльності господарських товариств.

6. Центру інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України надавати консультації науковим установам з питань внесення до статутного капіталу господарських товариств права використання об'єктів права інтелектуальної власності та оцінки вартості майнових прав інтелектуальної власності.

7. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на головного вченого секретаря Національної академії наук України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України А.Г.Загородній

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України В.Л. Богданов

Затверджено
розпорядженням Президії НАН України
від 17.05.2016 № 293

Рекомендації

щодо участі наукових установ НАН України у створенні господарських товариств з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності

Рекомендації підготовлені відповідно до постанови Президії НАН України від 20.01.2016 № 11 «Про фінансування НАН України у 2016 році» з метою забезпечення дотримання науковими установами НАН України вимог статті 60 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо використання об'єктів права інтелектуальної власності.

1. Законодавство України щодо створення та діяльності господарських товариств з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII (далі – Закон) передбачено право державних наукових установ бути засновниками та співзасновниками господарських товариств з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності (ст. 60 Закону).

Законом визначено: особливості внесення до статутного капіталу господарського товариства майнових прав інтелектуальної власності; вимоги до оцінки вартості майнових прав, повідомлення про створення господарського товариства, розпорядження корпоративними правами, здійснення прав учасника господарського товариства від імені державної наукової установи; особливості використання доходів, отриманих від діяльності товариства, ліквідації господарського товариства.

До основних нормативно-правових актів, які регулюють порядок створення та діяльність господарських товариств належать: Цивільний кодекс України (далі – ЦК України), Господарський кодекс України (далі – ГК України), Закон України «Про господарські товариства», Закон України «Про акціонерні товариства», Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Крім того, Прикінцевими та перехідними положеннями Закону внесено зміни до законодавчих актів України з метою приведення їх у відповідність до положень ст. 60 Закону. Так, внесено зміни до частини третьої ст. 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» стосовно обов'язкового проведення незалежної оцінки майнових прав інтелектуальної власності у випадку внесення їх державними науковими установами та державними університетами, академіями, інститутами до статутного капіталу господарських товариств. Також внесено зміни до абзацу першого ч. 2 ст. 3 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо непоширення норм зазначеного закону на корпоративні права, що виникли внаслідок участі державних наукових установ та державних університетів, академій, інститутів у створенні господарських товариств шляхом внесення до статутного капіталу такого товариства майнових прав інтелектуальної власності, що належать цим установам та навчальним закладам.

2. Види господарських товариств, що можуть створюватися науковими установами.

До господарських товариств належать: акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства.

Акціонерним товариством є господарське товариство, яке має статутний капітал, поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства, а акціонери несуть ризик збитків, пов'язаних із діяльністю товариства, в межах вартості належних їм акцій, крім випадків, визначених законом.

Внесення майнових прав до статутного капіталу акціонерного товариства здійснюється шляхом оплати вартості акцій, що розміщуються під час заснування товариства.

Відповідно до ч. 4 ст. 60 Закону у разі ліквідації господарського товариства за рішенням засновників (акціонерів) або на підставі рішення суду, у тому числі про визнання господарського товариства банкрутом, майнові права інтелектуальної власності, виключні майнові права на які зберігаються за державною науковою установою або державним університетом, академією, інститутом, не включаються до складу ліквідаційної маси і повертаються державній науковій установі або вищому навчальному закладу, що вносив його до статутного капіталу господарського товариства.

Разом з тим Законом України «Про акціонерні товариства» не врегульовано порядок повернення засновнику акціонерного товариства майнових прав, які були внесені ним до статутного капіталу товариства, що ускладнює реалізацію положення ч. 4 ст. 60 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Товариством з обмеженою відповідальністю є господарське товариство, що має статутний капітал, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за своїми зобов’язаннями тільки своїм майном. Учасники товариства, які повністю сплатили свої вклади, несуть ризик збитків, пов’язаних з діяльністю товариства, у межах своїх вкладів.

Товариством з додатковою відповідальністю є господарське товариство, статутний капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів, і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним майном, а в разі його недостатності учасники цього товариства несуть додаткову солідарну відповідальність у визначеному установчими документами однаково кратному розмірі до вкладу кожного з учасників.

Повним товариством є господарське товариство, всі учасники якого відповідно до укладеного між ними договору здійснюють підприємницьку діяльність від імені товариства і несуть додаткову солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном.

Командитним товариством є господарське товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном, на яке за законом може бути звернено стягнення (повні учасники), а інші учасники присутні в діяльності товариства лише своїми вкладами (вкладники). Водночас, вкладники командитного товариства не несуть додаткову відповідальність, однак, позбавлені повноважень щодо управління справами такого товариства.

Таким чином, участь у товаристві з додатковою відповідальністю, повному та командитному товариствах (як учасника з повною відповідальністю) передбачає додаткову солідарну відповідальність засновників за зобов’язаннями товариства усім своїм майном.

Оскільки наукові установи НАН України засновані на державній власності та фінансуються за рахунок державного бюджету, вони не можуть нести відповідальність належним їм майном за зобов’язаннями інших юридичних осіб, що унеможливлює участь наукових установ НАН України у товариствах з додатковою відповідальністю, повних та командитних товариствах (як учасника з повною відповідальністю).

Враховуючи вищевикладене та особливості правового режиму майна наукових установ НАН України, найбільш прийнятним видом господарського товариства, що може

створюватися науковими установами НАН України шляхом внесення до статутного капіталу товариства майнових прав інтелектуальної власності, є товариство з обмеженою відповідальністю.

3. Основні етапи створення товариства з обмеженою відповідальністю з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Основні етапи створення товариства з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ) з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності передбачають:

1) проведення засідання вченої ради наукової установи щодо створення ТОВ.

2) проведення у встановленому Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» порядку незалежної оцінки майнових прав на використання об'єктів права інтелектуальної власності, які передбачається внести до статутного капіталу товариства.

3) проведення загальних зборів засновників ТОВ, на якому приймається рішення щодо створення та місцезнаходження товариства, розміру та розподілу статутного капіталу, порядку його формування, затвердження статуту, обрання директора та уповноваженої особи на проведення державної реєстрації ТОВ.

Рішення загальних зборів засновників ТОВ оформлюється протоколом, який підписують засновники (їх представники).

4) проведення державної реєстрації товариства.

Державна реєстрація ТОВ проводиться державним реєстратором за місцезнаходженням товариства.

Взяття на облік товариства в органах державної статистики та державної фіскальної служби здійснюється на підставі відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців про створення ТОВ і не потребує вчинення товариством будь-яких додаткових дій.

При проведенні державної реєстрації ТОВ може обрати спрощену систему оподаткування та/або зареєструватися платником податку на додану вартість, для чого державному реєстратору подається відповідна заява (п. 2 ч. 1 ст. 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»).

5) надсилання повідомлення про створення ТОВ до НАН України та Фонду державного майна України протягом семи календарних днів з дня державної реєстрації товариства (абз. 1 ч. 2 ст. 60 Закону).

6) внесення вкладів до статутного капіталу.

Засновники ТОВ повинні внести свої вклади до закінчення першого року з дня державної реєстрації товариства (ст. 52 Закону України «Про господарські товариства»).

4. Особливості формування статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю шляхом внесення майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Статутний капітал ТОВ формується з внесків засновників і поділяється на частки відповідного розміру. Розмір внеску є підставою для встановлення розміру дивідендів, що підлягають виплаті засновникам ТОВ.

Законодавчих вимог до мінімального розміру статутного капіталу ТОВ немає.

Частку засновника в статутному капіталі складає його внесок, оцінений у національній валюті.

Статтею 60 Закону визначено, що наукова установа бере участь у формуванні статутного капіталу господарського товариства виключно шляхом внесення до нього майнових прав інтелектуальної власності на об’єкти права інтелектуальної власності, виключні майнові права на які зберігаються за науковою установою.

Згідно з частиною першою ст. 424 ЦК України до майнових прав інтелектуальної власності належать:

— право на використання об'єкта права інтелектуальної власності;

— виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності;

— виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності, в тому числі забороняти таке використання;

— інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

Таким чином, з урахуванням положень ст. 60 Закону та ст. 424 ЦК України, внеском наукової установи до статутного капіталу ТОВ може бути лише майнове право на використання об’єкта права інтелектуальної власності.

Внесення науковою установою вкладу до статутного капіталу ТОВ здійснюється шляхом укладання з таким товариством договору щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності та підписання Акту приймання-передачі майнового права на використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Зазначений договір укладається у письмовій формі (ч. 2 ст. 1107 ЦК України), а його умови мають передбачати: внесення до статутного капіталу майнового права на використання об’єкта права інтелектуальної власності, надання дозволу (ліцензії) ТОВ на його використання, вид ліцензії (ст. 1108 ЦК України), способи використання об'єкта права інтелектуальної власності, територія та строк, на які надається майнове право на використання об'єкта права інтелектуальної власності, розмір та строк виплати дивідендів.

Щодо виплати дивідендів слід зазначити, що їх виплата здійснюється з врахуванням частини першої Прикінцевих та перехідних положень Закону

5. Оцінка майнового права на використання об’єкту права інтелектуальної власності, що вноситься до статутного капіталу господарських товариств.

Визначення вартості майнового права (майнових прав) на використання об’єкту (об’єктів) права інтелектуальної власності, що вноситься до статутного капіталу господарського товариства, здійснюється на підставі його незалежної оцінки у відповідності до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (частина третя ст. 7).

Для підготовки звітів про оцінку наукові установи мають звертатись до оцінювачів, що мають досвід і практику оцінки майнових прав інтелектуальної власності та мають діючий сертифікат суб’єкта оціночної діяльності, виданий Фондом державного майна України за напрямом проведення оцінки.

6. Правовідносини між науковою установою та господарським товариством.

Права та обов’язки учасника товариства передбачені, зокрема, ст.ст. 10, 11 Закону України «Про господарські товариства».

Наукова установа як учасник товариства має право:

а) брати участь в управлінні справами товариства в порядку, визначеному в установчих документах, за винятком випадків, передбачених цим Законом;

б) брати участь у розподілі прибутку товариства та одержувати його частку (дивіденди);

в) вийти в установленому порядку з товариства;

г) одержувати інформацію про діяльність товариства. На вимогу учасника товариство зобов'язане надавати йому для ознайомлення річні баланси, звіти товариства про його діяльність, протоколи зборів.

Наукова установа як учасник товариства зобов'язана:

а) дотримуватися установчих документів товариства і виконувати рішення загальних зборів та інших органів управління товариства;

б) виконувати свої зобов'язання перед товариством, в тому числі і пов'язані з майновою участю;

в) не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність товариства;

Вищим органом товариства з обмеженою відповідальністю є загальні збори учасників. Вони складаються з учасників товариства або призначених ними представників.

Загальні збори учасників товариства мають право приймати рішення з усіх питань діяльності товариства, у тому числі і з тих, що передані загальними зборами до компетенції виконавчого органу (ч. 1 ст. 98 ЦК України).

Згідно з ч. 4 ст. 145 ЦК України до виключної компетенції загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю належить:

1) визначення основних напрямів діяльності товариства, затвердження його планів і звітів про їх виконання;

2) внесення змін до статуту товариства, зміна розміру його статутного капіталу;

3) створення та відкликання виконавчого органу товариства;

4) визначення форм контролю за діяльністю виконавчого органу, створення та визначення повноважень відповідних контрольних органів;

5) затвердження річних звітів та бухгалтерських балансів, розподіл прибутку та збитків товариства;

6) вирішення питання про придбання товариством частки учасника;

7) виключення учасника із товариства;

8) прийняття рішення про ліквідацію товариства, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу.

Статутом товариства і законом до виключної компетенції загальних зборів може бути також віднесене вирішення інших питань.

Питання, віднесені до виключної компетенції загальних зборів учасників товариства, не можуть бути передані ними для вирішення виконавчому органу товариства.

Черговість та порядок скликання загальних зборів встановлюються статутом товариства і законом.

Рішення про заснування науковою установою НАН України господарського товариства приймає її вчена рада, а права учасника товариства здійснює керівник такої установи (ч. 2 ст. 60 Закону).

Представництво інтересів наукової установи НАН України на зборах засновників та загальних зборах учасників товариства з правом голосування здійснює керівник установи або інша особа, уповноважена керівником на підставі виданої довіреності.

При цьому керівник наукової установи НАН України визначає обсяг повноважень представника щодо прийняття ним рішення та встановлює завдання щодо голосування на зборах.

Такі застереження або завдання повинні бути відображені у довіреності та можуть встановлюватися на певний період або безстроково. Після закінчення загальних зборів представник повинен передати керівнику наукової установи НАН України копії протоколу

загальних зборів та інших документів, які були прийняті на зборах. Керівник наукової установи НАН України має право у будь-який час відкликати чи замінити представника на зборах товариства. Надання довіреності на право участі та голосування на загальних зборах від імені наукової установи НАН України не виключає право участі на цих зборах керівника установи.

Повноваження керівника наукової установи НАН України на здійснення прав учасника господарського товариства від імені установи припиняються у разі:

– припинення трудового договору (контракту) із керівником установи;

– смерті керівника установи, оголошення його померлим, визнання його недієздатним або безвісно відсутнім, обмеження його цивільної дієздатності.

7. Особливості діяльності товариства з обмеженою відповідальністю, засновником (співзасновником) якого є наукова установа.

Товариство з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ) набуває статусу юридичної особи з дня його державної реєстрації відповідно до вимог Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

У статуті ТОВ, засновником або співзасновником якого є наукова установа, в предметі і цілях його діяльності має бути відображено, що ТОВ здійснює діяльність, яка, у тому числі, передбачає використання об’єктів права інтелектуальної власності, право на використання яких є внеском до статутного капіталу науковою установою (частина перша статті 60 Закону).

Особливість діяльності ТОВ полягає в тому, що його учасники не відповідають за зобов'язаннями ТОВ і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю ТОВ, у межах вартості своїх вкладів (ч. 2 ст. 140 ЦК України), тобто засновники ТОВ не відповідають своїм особистим майном за борги ТОВ.

Фінансова діяльність ТОВ побудована на рішеннях, які є колективними і приймаються спільно учасниками товариства (уповноваженими особами) відповідно до часток (внесків) учасників у статутному капіталі на засадах голосування.

Частиною третьою статті 60 Закону встановлено, що доходи у вигляді частини прибутку від діяльності ТОВ (дивіденди), отримані науковою установою, є власними надходженнями наукової установи та використовуються на виконання своїх статутних завдань та виплату винагороди творцям об’єктів права інтелектуальної власності. Відповідно до частини першої Прикінцевих та перехідних положень Закону вказана норма набирає чинності з дня введення у дію змін до Бюджетного кодексу України.

При виході учасника з ТОВ йому виплачується вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному капіталі. Виплата провадиться після затвердження звіту за рік, в якому він вийшов з товариства, і в строк до 12 місяців з дня виходу. На вимогу учасника та за згодою товариства вклад може бути повернуто повністю або частково в натуральній формі (ст. 54 Закону України «Про господарські товариства»).

Якщо вклад до статутного капіталу ТОВ був здійснений шляхом передання права користування майном, відповідне майно повертається учасникові без виплати винагороди. Крім того, учаснику, який вибув, виплачується належна йому частка прибутку, одержаного товариством в даному році до моменту його виходу.

Варто зауважити, що науковим установам забороняється здійснювати відчуження своїх часток у статутному капіталі господарських товариств, де вони є співзасновниками (частина друга ст. 60 Закону).

Ліквідація ТОВ здійснюється за рішенням засновників або на підставі рішення суду, у тому числі про визнання ТОВ банкрутом. Особливістю ліквідації ТОВ, засновником (співзасновником) якого є наукова установа, є те, що майнові права інтелектуальної

власності, виключні майнові права на які зберігаються за науковою установою, не включаються до складу ліквідаційної маси і повертаються науковій установі, що вносила їх до статутного капіталу ТОВ (частина четверта ст. 60 Закону).

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 430

м.Київ 15.06.2015 р.

Щодо обліку нематеріальних активів

У зв’язку з набранням чинності з 01.01.2015 Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202:

1. Внести до Положення про використання об’єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами затвердженими розпорядженнями Президії НАН України від 30.10.08 № 622, від 01.03.2013 № 142) зміни, що додаються.

2. Затвердити Рекомендації щодо бухгалтерського обліку нематеріальних активів, створених в результаті розробки (додаються).

3. Визнати таким, що втратив чинність, додаток 1 до розпорядження Президії НАН України від 30.11.2005 № 683 «Про проведення інвентаризації».

4. Керівникам наукових установ взяти до відома та керівництва в роботі вимоги Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» та Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб’єктів державного сектору, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України та Відділ бухгалтерського обліку та звітності НАН України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України **А.Г.Загородній**

Головний вчений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Затверджене
розпорядженням Президії НАН України
від 15.06.2015 р. № 430

Зміни

до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України

1. Розділ 11 викласти у такій редакції:

«11. Бухгалтерський облік нематеріальних активів

11.1. Бухгалтерський облік нематеріальних активів у наукових установах, організаціях та підприємствах НАН України (далі – Установи) здійснюється у відповідності до: Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» (далі – Національне положення), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202 (із змінами); Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів від 23.01.2015 № 11; Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 (із змінами); наказу Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 року № 732 «Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів», Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядження Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами).

11.2. Згідно зі ст. 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» обов'язковим є проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності при заснуванні підприємств (господарських товариств) на базі державного майна.

При одержанні дозволу Президії НАН України на передачу прав користування об'єктами права інтелектуальної власності як внесків при заснуванні та діяльності наукових парків та інших організацій до Президії НАН України надається звіт про оцінку відповідних майнових прав на об'єкт (об'єкти) інтелектуальної власності, складений суб'єктом оціночної діяльності.

Затверджене
розпорядженням Президії НАН України
від 15.06.2015 р. № 430

Рекомендації
щодо бухгалтерського обліку нематеріальних активів, створених в результаті розробки

1. Бухгалтерський облік нематеріальних активів, створених в результаті розробки, у наукових установах, організаціях та на підприємствах НАН України (далі – Установи) здійснюється відповідно до чинного законодавства – нормативних актів, зазначених у п.п. 1.1. Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами).

2. Під час інвентаризації інвентаризаційною комісією складається інвентаризаційний опис (типова форма № НА-4), до якої заносяться об'єкти нематеріальних активів, ідентифіковані (виявлені) під час інвентаризації.

Виявлені за результатами інвентаризації об'єкти нематеріальних активів заносяться до звіряльної відомості як такі, що не відображені в бухгалтерському обліку. Одночасно комісією складається відповідний первиний документ на оприбуткування об'єкта нематеріальних активів.

3. Об'єкти нематеріальних активів, на які за результатами інвентаризації складені акти введення в господарський оборот та визначена їх вартість, зараховуються до складу нематеріальних активів.

Витрати на створення та поліпшення об'єктів нематеріальних активів, використання яких на дату балансу за призначенням не відбулося, відображаються у складі капітальних інвестицій в нематеріальні активи.

Введенням нематеріальних активів в господарський оборот є дії, визначені для винаходів та корисних моделей ст. 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», для промислових зразків – ст. 20 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки», для об'єктів авторського права – ст. 15, 31-33 Закону України «Про авторське право і суміжні права», для торговельних марок – ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», для сортів рослин – ст. 39, 39-1 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин», що, зокрема, включає використання інтелектуальної власності за договорами про розпорядження майновими правами, укладеними з третіми особами, використання при випуску партій дослідної продукції та наданні послуг науковою установою, а також використання об'єктів нематеріальних активів при проведенні установою науково-дослідних робіт.

4. Первісна вартість об'єкта нематеріальних активів, створеного суб'єктом державного сектору, визначається відповідно до п. 9 частини ІІ Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку у державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202 (далі – Національне положення), та складається з витрат, які прямо пов'язані з його створенням (витрати на оплату праці, матеріальні витрати, інші витрати, безпосередньо пов'язані зі створенням цього нематеріального активу) та підготовкою його до використання (оплата реєстрації права, амортизація патентів, ліцензій тощо) у визначений спосіб.

До критеріїв визнання нематеріального активу відноситься наявність інформації щодо достовірного визначення витрат, пов'язаних із створенням об'єкту нематеріального активу.

У зв'язку з зазначеним до витрат на створення нематеріального активу зазвичай відносять:

– для об’єктів права інтелектуальної власності, набуття прав на які засвідчується охоронним документом, – витрати на отримання охоронного документа та на підтримання його чинності;

– витрати на оплату праці фахівця (ів) підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (або фахівця-патентознавця, патентного повіреного, що залучається до виконання робіт), нарахування на заробітну працю такого фахівця, накладні витрати на його заробітну плату за кількість днів, що використовувались для підготовки заявки на отримання охоронного документа;

– оплата вартості послуг сторонніх організацій зі здійснення патентного пошуку (за наявності);

– інші витрати, відносно яких є достовірні дані та що відносяться до собівартості виробництва нематеріального активу.

5. Відповідно до п. 12 частини ІІ Національного положення витрати на дослідження не визнаються нематеріальним активом, а підлягають відображенню у складі витрат того періоду, в якому вони були здійснені.

6. При визначенні первісної вартості об’єкта нематеріальних активів в установах заповнюється Акт оцінки первісної вартості об’єкта нематеріальних активів, створеного в результаті розробки (форма акта додається).

7. Установи здійснюють первинний облік об’єктів права інтелектуальної власності з заповненням форм НА-1, НА-2, НА-3, НА-4, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 року № 732.

Додаток
до рекомендацій щодо бухгалтерського
обліку нематеріальних активів, створених
в результаті розробки, затверджених
розпорядженням Президії НАН України
від 15.06.2015 р. № 430

“Затверджую”
Голова інвентаризаційної комісії

_____

“_____”_____20_____ р.

Акт оцінки первісної вартості об’єкта нематеріальних активів, створеного в результаті розробки

	Назва об’єкта права інтелектуальної власності	Найменування та номер документа, що підтверджує майнові права на об'єкт[48]	Дата виникнення права[49]	Витрати на оплату праці	Нарахування на заробітну плату	Витрати на реєстрацію та підтримку охоронного документа	Накладні витрати	Інші витрати

Члени комісії (підписи):

[48] Для об’єктів промислової власності – номер та дата видачі охоронного документа, для об’єктів авторського права – дата укладання установою Додаткової угоди до Договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання, форма якого затверджено розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15.

[49] Датою набуття науковою установою майнових прав на винахід, інший об’єкт промислової власності, набуття прав на який засвідчуються охоронним документом, є дата, наступна за датою державної реєстрації майнових прав (стаття 465 ЦК України). Для комп’ютерних програм, баз даних, комерційних таємниць, створених в установі, датою набуття майнових прав є дата укладання установою Додаткової угоди до Договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплати винагороди за їх використання, форма якої затверджена розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 61

м. Київ 09.02.2015

Про затвердження Методичних рекомендацій
щодо перевірки діяльності наукових установ
НАН України з охорони інтелектуальної
власності та трансферу технологій

На виконання статті 8 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо перевірки діяльності наукових установ НАН України з охорони інтелектуальної власності та трансферу технологій (додаються).

2. Відділу внутрішнього аудиту НАН України та комісіям з перевірки діяльності наукових установ НАН України при здійсненні перевірок наукових установ НАН України дотримуватись вимог зазначених Методичних рекомендацій.

3. Керівникам наукових установ НАН України визначити:

- порядок збереження охоронних документів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, сорти рослин та інші об’єкти права інтелектуальної власності та відповідальну особу за збереження цих документів.

- порядок збереження договорів про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання та додатків до цих договорів, договорів між творцями об’єкту права інтелектуальної власності та відповідальну особу за збереження цих договорів.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України **А.Г.Загородній**

В.о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України
член-кореспондент НАН України **В.Л.Богданов**

Затверджено
розпорядженням НАН України
від 09.02.2015 № 61

Методичні рекомендації
щодо перевірки діяльності наукових установ НАН України з охорони інтелектуальної власності та трансферу технологій.

1. Методичні рекомендації щодо перевірки діяльності наукових установ НАН України з охорони інтелектуальної власності та трансферу технологій (далі – Методичні рекомендації) розроблені відповідно до пп. 10 - 15 частини другої статті 8 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» для застосування при проведенні перевірок діяльності наукових установ НАН України з питань трансферу технологій та охорони прав інтелектуальної власності Відділом внутрішнього аудиту НАН України та комісіями з перевірки діяльності наукових установ НАН України.

2. При проведенні перевірок діяльності наукових установ НАН України з питань трансферу технологій та охорони інтелектуальної власності здійснюється аналіз за такими напрямами:

2.1. Організація діяльності наукової установи щодо трансферу технологій, інноваційної діяльності та охорони інтелектуальної власності

2.1.1. Перевіряється наявність документів, що визначають завдання та повноваження структурного підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (згідно з розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 «Про підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності» зі змінами).

2.2. Діяльність наукової установи з передачі майнових прав на технології та їх складові

2.2.1. Перевіряється правильність ведення первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності відповідно до наказу Держкомстату України від 10.08.2004 N 469 (форми N ІВ-1, N ІВ-2, N ІВ-3 тощо).

2.2.2. Здійснюється аналіз проведення науковою установою патентних досліджень за прикладними науковими роботами та фундаментальними науковими роботами, в яких присутня прикладна спрямованість, в межах державної, програмно-цільової, конкурсної тематики НАН України, відомчої та пошукової тематики відповідно до ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення» та ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення», а також Положення про використання об’єктів права інтелектуальної власності, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

Перевіряється наявність довідок про об`єкти права інтелектуальної власності, які створені під час виконання наукової роботи, та про проведені патентні дослідження (додаток 7 до Протоколу прийняття та оцінки наукової роботи Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженого постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111).

2.2.3. Перевіряється наявність договорів про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання з працівниками – творцями об’єктів права інтелектуальної власності та додатків до цих договорів, договорів між творцями об’єкту права інтелектуальної власності.

2.2.4. Перевіряється наявність наказів:

- щодо порядку зберігання охоронних документів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, сорти рослин тощо та визначення особи, відповідальної за зберігання цих документів.

- щодо порядку зберігання договорів про службові об'єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання та додатків до цих договорів, договорів між творцями об'єкту права інтелектуальної власності та визначення особи, відповідальної за зберігання цих договорів.

2.3. Діяльність наукової установи з обліку технологій та/або їх складових у складі майна наукової установи, у тому числі нематеріальних активів, які є складовими технологій.

2.3.1. Аналізується співвідношення кількості об'єктів права інтелектуальної власності, на які наукова установа отримала охоронні документи, інших об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, права на які наукова установа набула на підставі договорів з працівниками, та кількості об'єктів права інтелектуальної власності, права на які відображені у бухгалтерському обліку.

2.3.2. Перевіряється наявність Інвентаризаційного опису нематеріальних активів відповідно до Додатку 3 до Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ, затвердженої наказом Головного управління Державного казначейства України від 30.10.98 № 90 (із змінами); карток обліку нематеріальних активів; первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 року № 732 (форми НА-1, НА-2, НА-3 тощо).

2.4. Діяльність наукової установи з виплати винагороди авторам технологій, об'єктів права інтелектуальної власності відповідно до укладеного з ними договору.

2.4.1. Перевіряється здійснення виплат винагороди авторам технологій, авторам, винахідникам інших об'єктів права інтелектуальної власності, особам, які здійснюють трансфер технологій, відповідно до укладених з ними договорів у випадку отримання науковою установою платежів від використання технологій, об'єктів права інтелектуальної власності (згідно з Положенням про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженим розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами)).

2.5. Показники діяльності наукової установи у сфері створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності

2.5.1. Аналізується співвідношення кількості отриманих протягом звітного періоду охоронних документів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, інші об'єкти права інтелектуальної власності, набутих майнових прав на ноу-хау тощо до кількості завершених у цьому періоді досліджень і розробок.

2.5.2. Визначається:

- кількість охоронних документів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, інші об'єкти права інтелектуальної власності, набутих майнових прав на ноу-хау тощо, що випадають на одного наукового та інженерно-технічного працівника,

- показники обґрунтованості заявок на патенти (співвідношення кількості отриманих патентів до кількості поданих заявок).

2.5.3. Визначається кількість винаходів, корисних моделей, промислових зразків, торговельних марок, сортів рослин, комп'ютерних програм та баз даних та інших об`єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, які були створені установою протягом попередніх років:

- на які установою надано ліцензії іншим організаціям та підприємствам (укладено ліцензійні та інші договори про трансфер технологій) , чинні у рік, який передує року перевірки;

- що використовувалися установою при випуску та реалізації дослідних партій продукції у рік, який передує року перевірки;

- що використовувалися у власній діяльності установи при проведенні наукових досліджень у рік, який передує року перевірки;

- права на які надані (передані) підприємствам та організаціям – замовникам робіт на проведення НДДКР у рік, який передував року перевірки.

2.6. Подання звітності наукової установи про наукову, науково-технічну, інноваційну діяльність та у сфері трансферу технологій

2.6.1. Перевіряється своєчасність та повнота подання науковою установою відомостей про основні результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та у сфері трансферу технологій відповідно до наказів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 11.01.2012 № 10, Міністерства освіти і науки України від 13.03.2014 № 221, розпоряджень Президії НАН України щодо подання річної звітності.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 142

м.Київ 01.03. 2013 р.

Про внесення змін до розпоряджень
Президії НАН України від 16.01.08 № 15
та від 30.10.08 № 622

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій» від 02.10.12 № 5407-VI:

1. Внести до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України (розпорядження Президії НАН України від 16.01.08 № 15 та від 30.10.2008 № 622) зміни, що додаються[50].

2. Керівникам наукових установ НАН України взяти до уваги та використання вимоги Закону щодо:

- набуття прав на технології, що створені за рахунок коштів державного бюджету;
- укладання договорів про трансфер технологій;
- реєстрації технологій, створених або придбаних підприємствами державної форми власності;
- погодження трансферу технологій в інші країни.

3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України **А.Г.Загородній**

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Ф.Мачулін**

[50] Текст змін до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України відображені у діючій редакції Положення (дивись Додаток 2 до розпорядження Президії НАН України від 16.01.08 № 15).

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 622

м.Київ 30.10.2008р.

Про внесення змін і доповнень
до Положення про використання об'єктів
права інтелектуальної власності в НАН України,
затвердженого розпорядженням Президії НАН України
від 16.01.08 № 15

На виконання статті 19 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» та постанови Кабінету Міністрів України від 4 червня 2008 р. № 520 „Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер":

1. Внести зміни та доповнення до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (додаток)[51].

2. Керівникам наукових установ НАН України взяти до уваги, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 4 червня 2008 р. № 520:

- в договорах на трансфер технологій, які укладаються між установами НАН України та підприємствами і організаціями, необхідно передбачати умови виплати винагороди авторам та установі НАН України, що має майнові права на технологію, у розмірі не меншому, ніж встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2008 р. № 520.

- Міністерствам та іншим органам виконавчої влади, Національній академії наук та галузевим академіям наук України, які беруть участь у закупівлі, трансфері та використанні технологій, доручено протягом 2008 – 2009 років провести моніторинг впливу виплати мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер, на фінансовий стан підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління органів виконавчої влади та перебувають у віданні академій наук, та забезпечити подання МОН України до 1 лютого наступного року звіту про його результати для узагальнення та подання Кабінетові Міністрів України до 15 березня зазначеного періоду.

3. Науково-організаційному відділу Президії НАН України та керівникам наукових установ НАН України передбачити у звітах про діяльність установ у 2008 та 2009 рр. надання інформації щодо виплати винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Перший віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України **А.П.Шпак**

Перший заступник головного
вченого секретаря НАН України **В.Л.Богданов**

Капіца Ю.М. 239 67 64

---

[51] Текст змін до Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України відображені у діючій редакції Положення (дивись Додаток 2 до розпорядження Президії НАН України від 16.01.08 № 15).

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА № 340

м. Київ 13.12.2017р.

Про Положення про порядок
Конкурсного відбору науково-
технічних проектів установ
НАН України

На виконання постанови Президії НАН України від 07.10.2015 № 236 «Про затвердження Положення про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України» (зі змінами), враховуючи зміни до постанови Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 «Про нову редакцію Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України», й з метою сприяння впровадженню результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, а також удосконалення процедури конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України Президія НАН України постановляє:

1. Затвердити Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України (далі – Положення) (додається).

2. Постанову Президії НАН України від 30.12.2015 № 323 «Про Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України» визнати такою, що втратила чинність.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України **Б.Є.Патон**

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Затверджено
постановою Президії НАН України
від 13.12.2017 № 340
(в редакції згідно з постановою
Президії НАН України
від 11.07.2018 № 233)

П О Л О Ж Е Н Н Я
про порядок конкурсного відбору
науково-технічних проектів установ НАН України

1. Це Положення визначає процедуру конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України, реалізація яких сприятиме впровадженню в економічну і соціальну сферу результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт установ НАН України, та регламентується Положенням про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України, затвердженим постановою Президії НАН України від 07.10.2015 № 236 (зі змінами) і Порядком формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженим постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами).

2.Основна мета конкурсу –підтримка найважливіших для держави наукових досліджень і науково-технічних проектів, що мають вагомий доробок у вирішенні актуальних фундаментальних проблем та орієнтовані на конкретний кінцевий результат, і науково-технічних (експериментальних) розробок з високим ступенем готовності, які можуть бути впроваджені в короткі строки та спрямовані на підвищення конкурентоспроможності галузей вітчизняної економіки, імпортозаміщення, налагодження та розвиток експортно-орієнтованого виробництва.

3.Конкурс проводиться серед проектів за такими тематичними напрямами:

- економічне та інституційне забезпечення науково-технологічного і інноваційного
- розвитку;
- машинобудування та приладобудування;
- інформаційні та комунікаційні технології;
- енергетика та енергоефективність;
- раціональне природокористування;
- нові хімічні речовини та матеріали;
- нові матеріали, методи їх з’єднання та обробки;
- новітні біотехнології для охорони здоров’я, фармакології та агропромислового комплексу.

4.Рішення про проведення конкурсу науково-технічних проектів (далі – проекти), умови проведення конкурсу та окремі тематичні напрями, за якими буде проводитись конкурс в поточному році, приймаються Президією НАН України. Рішення доводиться до установ НАН України в установленому порядку та розміщується на сайті НАН України.

5.Обов’язкові вимоги до проектів установ НАН України:

–схвалення проекту вченою радою відповідної установи НАН України;

–строк виконання проекту має становити не більше 1 року;

–наявність завершеної розробки або розробки, що потребує незначного доопрацювання;

–науковий співробітник може виступати як керівник тільки одного проекту серед поданих на конкурс.

6.До участі в конкурсному відборі не допускаються проекти, які:

– дублюють роботи з поточної бюджетної тематики, а також підтримані по інших конкурсах;

– містять недостовірну інформацію та не відповідають вимогам, визначеним п.5 та п.8 цього Положення;

– подані від установ, що перебувають у стані ліквідації або реорганізації, щодо яких порушена процедура банкрутства;

– подані від установ, що мають заборгованість перед бюджетом і державними цільовими фондами.

7.Приймання заявок здійснюється секціями НАН України. Для цього визначається координатор за секцією з працівників Науково-організаційного відділу Президії НАН України.

8.Формування запиту на фінансування проекту здійснюється заявником на сайті http://tema-ndr.nas.gov.ua/ в системі Розподіленої інформаційної технології підтримки науково-організаційної діяльності НАН України (далі – РІТ НОД НАН України). Після цього заявник подає до відповідного координатора пакет документів у трьох примірниках (документи складаються українською мовою):

8.1.Запит на фінансування проекту, роздрукований з системи РІТ НОД НАН України.

8.2.Витяг з протоколу засідання вченої (науково-технічної) ради установи НАН України зі схваленням проекту та зазначенням назви теми попередніх досліджень установи, продовженням/завершенням яких є проект.

8.3.Попередній договір з організацією-партнером, оформлений згідно з додатком 1до цього Положення або копію діючого контракту з партнером (у разі залучення до виконання проекту організації-партнера, який забезпечить співфінансування проекту в обсязі, що перевищуватиме фінансування з державного бюджету).

9.Координатори реєструють запити та визначають формальну відповідність поданих документів умовам конкурсу. Пакет документів (пп.8.1-8.3) зберігається у координатора до кінця поточного року.

10.Координатори направляють по одному примірнику запиту до відповідного відділення НАН України та незалежному експерту, визначеному секцією НАН України для проведення наукової експертизи.

11.Запити установ, підпорядкованих безпосередньо Президії НАН України, передаються на наукову експертизу двом незалежним експертам, визначеним відповідними секціями НАН України.

12.Відділення НАН України розглядають подані запити, заслуховують презентаційні доповіді наукових керівників робіт та проводять наукову експертизу запитів.

13.Наукова експертиза здійснюється згідно з критеріями, визначеними експертною анкетою з оцінювання запиту на виконання науково-технічного проекту згідно з додатком 2 до цього Положення. Дані про експертів, які проводять експертизу окремого запиту, інформація щодо проходження експертизи та її результати є конфіденційними.

14.За результатами розгляду відділення НАН України визначають рейтингову оцінку отриманих запитів на предмет їх відповідності меті та умовам конкурсу.

15.Строки проведення рейтингової оцінки та наукової експертизи визначаються умовами конкурсу. Заповнені експертні анкети та рейтингові оцінки відділень НАН України передаються на розгляд до відповідної секції НАН України. Експертні анкети та рейтингові оцінки відділень НАН України, експертні анкети незалежних експертів зберігаються у

координатора до кінця поточного року.

16.Секції НАН України після отримання рейтингової оцінки відділень та експертних висновків проводять відбір проектів з урахуванням обсягів запланованого фінансування. Пріоритетними для фінансування вважатимуться роботи, які, окрім вітчизняних, мають підтримку зарубіжних партнерів, та роботи міждисциплінарного характеру.

За необхідності бюро секції НАН України може під час конкурсу направляти окремі запити на додаткову експертизу, заслуховувати презентаційні доповіді керівників робіт, вносити узгоджені з керівниками окремих робіт зміни щодо їх змісту, обсягів фінансування, а також об'єднання з іншими роботами тощо. Рішення оформлюється протоколом та подається на затвердження Президії НАН України.

17.Перелік відібраних за конкурсом проектів, сформований на основі їх рейтингових показників та виходячи із загального обсягу фінансування конкурсу, передбаченого в бюджеті НАН України на поточний рік, затверджується Президією НАН України та впродовж десяти днів розміщується на сайті НАН України. При цьому для кожного проекту зазначаються назва проекту, наукова установа, в якій планується виконання проекту, установи-співвиконавці проекту, а також (за необхідності) науковий керівник проекту.

18.Наукові керівники відібраних робіт у двотижневий строк після оприлюднення результатів конкурсного відбору:

18.1. Подають до Відділу фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України реєстр розподілу видатків у розрізі кодів економічної класифікації (КЕКВ).

18.2. Укладають договір на виконання науково-технічного проекту (далі – договір), оформлений згідно з додатком 4 до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженим постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами), який з боку НАН України підписує віце-президент НАН України – голова відповідної секції НАН України за розподілом обов'язків. Договір на виконання науково-технічного проекту з НАН України подається у трьох примірниках та в електронному варіанті.

19. Наукові керівники відібраних робіт зобов'язані сформувати в системі РІТ НОД НАН України реєстраційну картку НДР та ДКР (далі – РК) та зареєструвати проект відповідно до Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977, з обов'язковим зазначенням виду робіт з кодом 48 (прикладні розробки). Після цього подати разом з договором у відсканованому та паперовому варіанті дві копії РК до відповідного координатора.

20. При наявності у відібраних за конкурсом проектах співвиконавців наукові керівники робіт зобов'язані разом з договором подати обґрунтування необхідності залучення сторонніх організацій як співвиконавців й обсягів необхідного для цього фінансування.

21. Візування документів, що подаються на підпис віце-президентам НАН України – головам відповідних секцій НАН України, проводиться у такому порядку:

– координатор конкурсу науково-технічних проектів наукових установ НАН України від відповідної секції НАН України;

– координатор конкурсу науково-технічних проектів наукових установ НАН України від Відділу фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України;

– учений секретар відповідної секції НАН України;

– начальник Відділу фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України.

22.При наявності організації-партнера наукові керівники відібраних робіт після укладання договору з НАН України укладають договір з організацією-партнером, оформлений з урахуванням рекомендацій, викладених у додатку3до цього Положення, та

перед підписанням договору між установою НАН України та партнером погоджують його змісту Центрі досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України(далі –Центр). Копія договору з партнером візується у Центрі та подається до відповідного координатора у місячний строк після укладання договору з НАН України або в разі проведення процедури закупівлі в 20-денний строк після укладання договору за результатами процедури закупівлі.

23. Суб'єктами права інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, сорти рослин, промислові зразки, комп'ютерні програми, наукові твори та інші об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ), що створюються під час виконання договору на проведення роботи за науково-технічним проектом, є установа – виконавець робіт, творці цих об'єктів та інші особи, яким майнові права на ОІВ належать на підставі закону чи договору. Майнові права на ОІВ, створені під час виконання роботи за науково-технічним проектом, набуваються установою на підставі законів України та договору з творцем (творцями) об'єктів інтелектуальної власності і використовуються нею відповідно до розпорядження Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

24. Витрати, пов'язані з отриманням охоронних документів або реєстрацією майнових прав на ОІВ, підтримкою їх дії, а також з проведенням патентних досліджень, здійснюються установою за рахунок коштів проекту або загального фонду бюджету установи чи інших надходжень.

25. При укладанні договору з організацією-партнером необхідно взяти до уваги, що надання установою права використання ОІВ, що належать установі та створені до виконання науково-технічного проекту, а також під час його виконання, здійснюється на підставі ліцензійних договорів, укладених відповідно до статей 1107–1114 Цивільного кодексу України, договорів на передачу ноу-хау. При цьому зазначені договори мають передбачати виплату установі роялті, що встановлюється за домовленістю сторін з урахуванням, що звичайна ставка роялті становить не менше 3–5 відсотків валового доходу від реалізації продукції за ліцензією або не менше 20 відсотків чистого прибутку, який отримується від реалізації продукції за ліцензією. При отриманні доходу від використання ОІВ установа зобов'язана виплачувати творцям ОІВ винагороду згідно з додатком 2 до розпорядження Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

26. За умови часткового фінансування науково-технічного проекту організацією-партнером залежно від обсягів фінансування та у випадку його спрямованості на проведення конструкторсько-технологічних та дослідно-конструкторських робіт, що виконуються організацією-партнером, або установою, або спільно, договором з організацією-партнером має бути визначено:

- сторона(и), що набуває(ють) права на ОІВ, які створюються в рамках вказаних робіт;

- сторона(и), що забезпечує(ють) охорону прав на ОІВ, підтримку у силі охоронних документів;

- сторона, що сплачує винагороду творцям ОІВ;

- умови сплати установі роялті організацією-партнером.

27.Наукові керівники відібраних робіт вносять дані в систему РІТ НОД НАН України: обсяг фінансування проекту(затверджену вартість), номер реєстраційної картки, номер та дату укладання договору з НАН України, дані про форму та умови партнерства(при наявності).При відсутності реєстрації або невідповідній реєстрації проекту, в разі ненадходження договору з НАН України чи копії договору з організацією-партнером відповідному координатору в установлені строки секція НАН України має право звернутися до Президії НАН України з пропозицією про припинення бюджетного фінансування відповідного проекту.

28.Фінансування проектів здійснюється НАН України в межах коштів, передбачених

державним бюджетом на фінансування НАН України у відповідному році згідно з п.2.9 розділу 2 Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженому постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами).

29.Асигнування, що НАН України в установленому порядку виділяє виконавцю роботи за науково-технічним проектом, є цільовими і не можуть бути використані виконавцем з будь-якою іншою метою та на інші потреби, що не передбачені кошторисом роботи. Керівник установи, в якій проводиться робота, несе відповідальність за цільове використання зазначених коштів.

30.Матеріальні цінності, придбання яких передбачається кошторисом роботи за науково-технічним проектом, залишаються у користуванні установи-виконавця та беруться на баланс в установленому порядку, якщо інше не передбачено договором. Планування, облік і калькуляція собівартості роботи здійснюється відповідно до Типового положення з планування, обліку і калькуляції собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.1996 № 830 (зі змінами і доповненнями).

31.Наукові керівники робіт звітують про виконання проекту за половину календарного терміну виконання проекту, подаючи звіт у одному примірнику в письмовій та в електронній формі, оформлені згідно з додатком 4 до цього Положення, відповідному координатору.

32.По закінченню виконання проекту наукові керівники робіт подають до відповідної секції НАН України (документи складаються українською мовою):

32.1. Науковий звіт у одному примірнику та електронній формі, оформлений відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлювання».

32.2. Копію технічної документації на продукт(и), отриманий(і) в результаті виконання проекту.

32.3. Довідку про об’єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання проекту, та проведені патентні дослідження (додаток 5 до цього Положення). Установа здійснює патентні дослідження відповідно до ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення» та ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення».

32.4. Облікову картку НДР і ДКР (ОК) та інформаційну картку науково-технічної продукції (ІК НТП) у відсканованому та паперовому варіанті у двох примірниках. У разі створення під час виконання проекту технології вона має бути зареєстрована відповідно до чинного законодавства.

32.5. Акт здачі-приймання науково-технічного проекту у трьох примірниках та в електронній формі з доданими фінансовим звітом виконання проекту та розрахунками витрат за статтями, оформлений згідно з додатком 6 до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженому постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами).

33.По закінченню виконання проекту наукові керівники робіт зобов’язані оприлюднити результати робіт:

33.1. На відповідному академічному веб-ресурсі, попередньо отримавши дозвіл на відкриту публікацію результатів.

33.2. У науково-практичному журналі «Наука та інновації».

34.По закінченню виконання проектів відділення НАН України у місячний строк проводять експертну оцінку завершених проектів та подають висновок, оформлений згідно з додатком 6 до цього Положення, до відповідної секції НАН України.

35.Секції НАН України після отримання звітів щодо виконання проектів та експертних оцінок відділень НАН України розглядають на засіданнях бюро секцій результати виконання проектів та можливості подальшого їх використання, що оформлюється відповідним протоколом.

Додаток 1
до Положення про порядок конкурсного
відбору науково-технічних проектів
установ НАН України

Попередній договір

_____

(назва науково-технічного проекту)

м._____

«___»_____ р.

_____(найменування установи НАН України) в особі _____, що діє на підставі Статуту, і _____(найменування організації-партнера) в особі _____ , що діє на підставі Статуту, надалі Сторони, уклали цей попередній договір про таке:

1. Сторони визнають, що їх потенціал дозволяє здійснити виконання науково-технічного проекту _____(назва проекту) (далі – Проект) в терміни, визначені умовами конкурсу науково-технічних проектів установ НАН України.

2. У випадку відбору Проекту за конкурсом Сторони передбачають здійснення таких дій:

2.1. Установа НАН України (вказуються дії, що здійснює установа НАН України для виконання Науково-технічного проекту. Зміст вказаних дій повинен бути узгодженим з п.14 та п.15 Запиту на виконання науково-технічного проекту):

2.1.1_____

2.1.2_____

2.1.3 і т.і._____

2.2. Організація-партнер (вказується форма участі організації-партнера у виконанні Проекту, а також інші дії, що здійснює організація-партнер для виконання Проекту): 2.2.1_____

2.2.2_____

2.2.3 і т.і._____

3. У випадку відбору Проекту за конкурсом Сторони зобов’язуються в місячний термін після затвердження Президією НАН України переліку відібраних проектів укласти договір з виконання Проекту та надати його до Президії НАН України.

4. Сторони погодились, що договір з виконання Проекту має відповідати вимогам пунктів 25 та 26 Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України.

5. Сторони погодились, що договір з виконання Проекту, визначений п.3 цього попереднього договору, повинен містити, крім умов, визначених Сторонами, таке:

5.1. У випадку надання ліцензії установою НАН України:

5.1.1. Назву винаходу, корисної моделі, інших об’єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, на використання яких надається ліцензія (далі – ОІВ).

5.1.2. Вид ліцензії, що надається та визначається відповідно до ст.1108 Цивільного кодексу України.

5.1.3. Способи використання об'єкта(ів) права інтелектуальної власності, на які надається ліцензія.

5.1.4. Строк, на який надається ліцензія.

5.1.5. Територію, на яку надається ліцензія.

5.1.6. Розмір, порядок і строки виплати плати (роялті) за використання винаходу, корисної моделі, ноу-хау, на які надається ліцензія.

5.1.7. Обов'язок ліцензіата щодо освоєння у виробництві ОІВ.

5.1.8. Умови щодо можливості розірвання договору при незабезпеченні освоєння випуску продукції у визначені терміни.

5.1.9. Порядок обміну інформацією та забезпечення конфіденційності інформації.

5.1.10. Зобов'язання з виплати винагороди працівникам за рахунок роялті.

5.2. У випадку, якщо організація-партнер здійснює фінансування проведення конструкторсько-технологічних та дослідно-конструкторських робіт, договір з виконання Проекту повинен містити наступні умови, що визначають:

– сторону(ни), що набувають права на ОІВ, які створюються в рамках вказаних робіт;

– сторону(ни), що забезпечують охорону прав на ОІВ, підтримку чинності охоронних документів;

– сторону, що сплачує винагороду творцям ОІВ;

– умови сплати установі НАН України роялті організацією-партнером.

6. Проект договору з виконання Проекту доручається скласти установі НАН України, яка не пізніше «__» _____ р. надає його організації-партнеру[52].

7. Сторони беруть до уваги, що неподання у строк договору з виконання Проекту до Президії НАН України та недотримання вимог до договору, визначених пп.4, 6 цього попереднього договору може мати наслідком припинення фінансування Президією НАН України виконання науково-технічного проекту.

Установа НАН України	**Організація-партнер**
(адреса, банківські реквізити)	(адреса, банківські реквізити)
_____ підпис керівника	_____ підпис керівника
М.П.	М.П.

[52] Сторони визначають дату з урахуванням конкурсних термінів та строків подання договору до Президії НАН України

Додаток 3
до Положення про порядок конкурсного
відбору науково-технічних проектів установ
НАН України

Р Е К О М Е Н Д А Ц І Ї

з питань охорони інтелектуальної власності у договорах між установою НАН України та організацією-партнером при виконанні науково-технічних проектів установ НАН України

1. Загальні положення

1.1. Установа укладає договір з Організацією-партнером із урахуванням вимог, що визначені пунктами 25 та 26 Положення про порядок конкурсного відбору, а також положень п. 5 Попереднього договору.

1.2. При підготовці договору з організацією-партнером Сторони мають взяти до відома, що вказаний договір повинен містити крім умов, визначених Сторонами, умови щодо надання ліцензій та/або проведення конструкторсько-технологічних та дослідно-конструкторських робіт, визначені п.п.5.1, 5.2 Попереднього договору.

2. Договори з виконання науково-технічного проекту

2.1. Для виконання науково-технічного проекту Установа може укладати наступні договори з Організацією-партнером:

а) ліцензійний договір, якщо Організація-партнер здійснює впровадження завершеної розробки Установи або розробки, що потребує для впровадження незначного доопрацювання;

б) договір на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Такий договір укладається у випадку коли Організація-партнер при виконанні науково-технічного проекту здійснює фінансування НДДКР, що виконуються Установою;

в) інший вид договору, з обов'язковим дотриманням Сторонами вимог, що визначені пунктами 25 та 26 Положення про порядок конкурсного відбору.

Вказані договори мають містити календарний план з визначенням видів робіт, що здійснюються Сторонами, строків їх виконання та результатів, що передбачається отримати.

3. Ліц**ензійний договір**

3.1. Ліцензійний договір передбачає надання ліцензії на право використання винаходів, корисних моделей, комп'ютерних програм, інших об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, вид якої визначається згідно ст. 1108 ЦК України. Вимоги щодо укладання ліцензійного договору визначаються статтями 1109-1110 ЦК України.

При укладанні договору може використовуватися примірна форма ліцензійного договору, наведена у додатку до розпорядження Президії НАН України від 09.02.2017 № 119 з надання дозволу на використання винаходів, корисних моделей, промислових зразків, ноу-хау, а також змісту заявок на отримання патентів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки (додається).

4. Договір на проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт

4.1. Договори на проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт між Установою та Організацією-партнером укладаються у відповідності до глави 62 Цивільного кодексу України з урахуванням наступного.

4.2. Перед укладанням договору Установа має визначити об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ), ноу-хау, майнові права на які належать Установі, та які були створені раніше та мають використовуватися при виконанні договору (Раніше отримані ОІВ).

Перелік вказаних об'єктів має бути зазначено у додатку до договору.

4.3. Використання раніше отриманих ОІВ Замовником є можливим лише на умовах надання Установою ліцензії на їх використання, що укладається відповідно до вимог статей 1108-1110 Цивільного кодексу України.

Ліцензія на використання вказаних ОІВ надається за ліцензійним договором, що є додатком до договору на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Або умови надання ліцензій складають окремий розділ у договорах на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт: «Ліцензія на раніше створені об'єкти права інтелектуальної власності та ноу-хау».

Зазначені умови відповідно до вимог ст. 1109 ЦК України включають: зазначення виду ліцензії (виключна, невиключна, одинична), сферу використання об'єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права тощо), розмір, порядок і строки виплати плати за використання ОІВ, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити в договір[53].

4.4. При укладанні договорів слід взяти до уваги вимоги ст.896 ЦК України щодо прав сторін на результати робіт за договором на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт щодо:

— використання Замовником переданих йому результатів робіт у межах і на умовах, встановлених договором;

— прав Виконавця використовувати одержаний ним результат робіт також для себе, якщо інше не встановлено договором тощо.

5. Особливості укладання договорів між Установою і Організацією-партнером щодо використання об'єктів авторського права

5.1. При впровадженні Організацією-партнером об'єкту авторського права, майнові права інтелектуальної власності на який належать Установі, Організація-партнер та Установа укладають ліцензійний договір на надання дозволу на використання вказаного об'єкту авторського права (комп'ютерна програма, база даних).

При укладанні ліцензійного договору враховуються вимоги статей 1107-1114 Цивільного кодексу України та пунктів 2, 3, 8 статті 33 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

5.2. При укладанні Організацією-партнером договору на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт з Установою щодо розробки комп'ютерної програми, бази даних – укладання такого договору здійснюється з врахуванням пункту 4 цих Рекомендацій.

Консультації з укладання договору з організацією-партнером можуть бути отримані в Центрі досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України, тел. (044) 239-65-02, вул. Володимирська, 54, к. 422.

[53] Пункт 6.1. Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України затверджене розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами);

Примірна форма ліцензійного договору[54]

Цей договір укладено між:_____(*найменування наукової установи*) в особі _____, далі – Ліцензіар, що діє на підставі Статуту, з одного боку, і _____ (*найменування підприємства*) в особі _____, далі – Ліцензіат, що діє на підставі Статуту, з іншого боку (разом Сторони).

Беручи до уваги, що:

Варіант 1. Для об'єктів промислової власності

Ліцензіар є власником патенту(ів) України на винахід (корисну модель, промисловий зразок) _____ (вказується номер та назва патенту), ліцензіат бажає придбати на умовах цього договору ліцензію з метою виробництва, використання та продажу _____ продукції (вказується назва продукції), що створюється з застосуванням винаходу (корисної моделі, промислового зразку).

Перелік винаходів (корисних моделей, промислових зразків), на використання яких надається ліцензія, та копії охоронних документів на зазначені об'єкти інтелектуальної власності наведено у додатку 1.

Варіант 2. Для ноу-хау, що становить зміст заявки на отримання охоронних документів на винахід, корисну модель, промисловий зразок

Ліцензіаром подано заявку на отримання охоронного документу на винахід (корисну модель, промисловий зразок)_____ (вказується номер заявки, дата подачі заявки, назва заявки). Зміст заявки становить ноу-хау, на які Ліцензіар має виключні права[55].

Ліцензіат бажає придбати на умовах цього договору ліцензію з метою виробництва, використання та продажу _____ продукції (вказується назва продукції), що створюється з застосуванням ноу-хау.

Документація, що містить перелік заявок на отримання охоронних документів, зміст яких становить ноу-хау, на використання яких надається ліцензія, та опис ноу-хау наведено у додатку 2.

Варіант 3. Для ноу-хау

Ліцензіар має виключні майнові права на ноу-хау _____ (вказується назва ноу-хау).

Ліцензіаром не подано заявок на отримання охоронних документів на винаходи (корисні моделі, промислові зразки) на технічні рішення, що складають ноу-хау.

Ліцензіат бажає придбати на умовах цього договору ліцензію з метою виробництва, використання та продажу _____ продукції (вказується назва продукції), що створюється з застосуванням ноу-хау.

Документація, що містить перелік ноу-хау, на використання яких надається ліцензія, та опис ноу-хау наведено у додатку [3].

1. Визначення термінів

1.1. Терміни:

«**винахід», «корисна модель»** визначаються відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;

---

[54] Примірна форма ліцензійного договору розроблена для винаходів, корисних моделей, промислових зразків; заявок на отримання патентів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки; ноу-хау. При складанні ліцензійного договору слід використовувати лише ті положення Договору, що стосуються ОІВ, ноу-хау, стосовно яких Сторонами укладається ліцензійний договір.

[55] Вказане ноу-хау є чинним до дати публікації відомостей про заявку.

«промисловий зразок» визначається відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки»;

«ноу-хау» визначається відповідно до ст. 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»;

«об'єкти права інтелектуальної власності» (ОІВ) – об'єкти права інтелектуальної власності, на використання яких Ліцензіаром надається ліцензія за цим договором;

«продукція за ліцензією» (продукція, що вироблятиметься на основі ліцензії)**—** _____ (наводиться назва продукції).

«спеціальне обладнання» — (і) обладнання, (іі) дослідні зразки необхідні для освоєння виробництва продукції за ліцензією, що належать Ліцензіару та надаються у використання Ліцензіату на умовах цього Договору.

Перелік спеціального обладнання наведено у додатку 4.

«спеціальні матеріали» — матеріали, вузли, деталі, що необхідні для виготовлення продукції за ліцензією, які поставляються Ліцензіаром Ліцензіату на умовах цього Договору.

«документація» — (і) документація, назва якої наведена у Преамбулі цього Договору, (іі) інша документація, необхідна для випуску продукції за ліцензією, перелік якої наведено у додатку 5.

«конфіденційна інформація» — зміст документації, що передається за цим договором, за винятком охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, а також інша інформація, що стосується виробництва Продукції за ліцензією, яка передається іншій Стороні Договору з відміткою «Конфіденційно».

«конфіденційність» — дотримання заходів із запобігання розголошення конфіденційної інформації, що передається за цим Договором.

«звітний період» — період діяльності Ліцензіата, за який надається інформація про виконання цього договору, що становить: (*варіанти:* кожен квартал, кожен місяць, або календарний рік з 1 січня по 31 грудня).

«сфера використання» _____ (вказати назву ОІВ, ноу-хау) **—** конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права.

«територія» — територія України.

«ціна продажу» — ціна продажу одиниці продукції за ліцензією, на базі якої встановлюється розмір роялті.

2. Предмет Договору

Варіант 1. Об'єкти права інтелектуальної власності та ноу-хау

2.1. Ліцензіар надає Ліцензіату на строк дії цього договору та за винагороду, яка виплачується Ліцензіатом,

_____

(виключну/одиничну/невиключну)

ліцензію на використання _____ (вказується назва винаходу, корисної моделі, промислового зразку, ноу-хау).

2.2. За цим договором Ліцензіату з врахуванням вимог статті 1108 Цивільного кодексу України надається право:

Варіанти підпункту 2.2:

при невиключній ліцензії:

— на використання ____(ОІВ, ноу-хау) для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар зберігає за собою право самому використовувати вказане

право як за межами, так і в межах визначеної цим договором сфери використання та передавати його іншим особам.

У разі надання іншій особі невиключної ліцензії на використання прав, що є об'єктом цього договору, Ліцензіар зобов'язаний повідомити про це Ліцензіата.

при одиничній ліцензії:

— на використання _____(ОІВ, ноу-хау) для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар не має права видачі ліцензій іншим особам на використання ОІВ, ноу-хау у сфері використання, визначеної цим Договором; має право сам використовувати ОІВ, ноу-хау у зазначеній сфері використання, а також за її межами.

при виключній ліцензії:

— на використання _____ (ОІВ, ноу-хау) для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар не може використовувати сам, а також передавати іншим особам вказані права у визначеній цим договором сфері використання.

Ліцензіар не надає згоду Ліцензіату на надання субліцензій на ОІВ, ноу-хау, що визначені у п.2.1. цього ліцензійного договору третім особам.

2.3. Способи використання

Способи використання _____(ОІВ, ноу-хау), на які надано ліцензію, становлять (вказуються конкретні способи використання ОІВ, ноу-хау, зокрема):

— для випуску, продажу, пропонування для продажу, зберігання Ліцензіатом Продукції за ліцензією.

2.4. Територія ліцензії

Надані відповідно до пункту 2.2 цього Договору права поширюються на територію України.

2.5. Строк надання ліцензії

Права, надані відповідно до пунктів 2.1—2.4, надаються на строк_____ років, починаючи з дня підписання цього Договору Сторонами[56].

Зазначений строк може бути продовжений Сторонами у порядку, визначеному у ст._____ цього Договору.

Варіант 2. Заявки на отримання охоронних документів, зміст яких становить ноу-хау

2.1. Ліцензіар надає Ліцензіату на строк дії цього Договору та за винагороду, яка виплачується Ліцензіатом, _____

(виключну/одиничну/невиключну)

ліцензію на використання ноу-хау _____ (вказується назва ноу-хау).

2.2. За цим договором Ліцензіату з врахуванням вимог статті 1108 Цивільного кодексу України надається право:

Варіанти підпункту 2.2:

при невиключній ліцензії:

— на використання ноу-хау для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар зберігає за собою право самому використовувати вказане право як за межами, так і в межах визначеної цим договором сфери використання та передавати його іншим особам.

---

[56] Строк надання ліцензії не може бути більшим ніж термін дії охоронного документу. Строк надання прав для ноу-хау рекомендується встановлювати на строк не більший терміну дії охоронних документів на ОІВ.

У разі надання іншій особі невиключної ліцензії на використання прав, що є об'єктом цього договору, Ліцензіар зобов'язаний повідомити про це Ліцензіата.

при одиничній ліцензії:

— на використання ноу-хау для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар не має права видачі ліцензій іншим особам на використання ОІВ, ноу-хау у сфері використання, визначеної цим Договором; Ліцензіар має право сам використовувати ОІВ, ноу-хау у зазначені сфері використання, а також за її межами.

при виключній ліцензії:

— на використання ноу-хау для виробництва, продажу продукції за ліцензією.

При цьому Ліцензіар не може використовувати сам, а також передавати іншим особам вказані права у визначеній цим договором сфері використання.

Ліцензіар не надає згоду Ліцензіату на надання субліцензій третім особам на ОІВ, ноу-хау, що визначені у п.2.1 цього ліцензійного договору.

2.3. Способи використання

Способи використання ноу-хау, на які надано ліцензію (вказуються конкретні способи використання ноу-хау):

— для випуску, продажу, пропонування для продажу, зберігання Ліцензіатом Продукції за ліцензією.

2.4. Територія ліцензії

Права, надані відповідно до пункту 2.2 цього Договору поширюються на територію України.

2.5. Строк надання ліцензії

Права, надані відповідно до пунктів 2.1–2.4, надаються на строк_____ років, починаючи з дня підписання цього Договору Сторонами.

Зазначений строк може бути продовжений Сторонами у порядку, визначеному у п. 13 цього Договору.

2.6. Ліцензіар заявляє, що на момент підписання цього договору йому нічого не відомо про права інших осіб, які б могли бути порушені наданням ліцензій відповідно до цього Договору.

2.7[57]. При отриманні Ліцензіаром охоронних документів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, зміст заявок на які становить ноу-хау, зазначене у п. 2.1, Ліцензіар надає Ліцензіату ліцензію на умовах, визначених у пунктах 2.1–2.4 цього договору.

3. Документація

3.1. Ліцензіар передає Ліцензіату Документацію для виробництва продукції за ліцензією, що міститься у додатках 1–3 до цього Договору.

Документація передається Ліцензіаром уповноваженому представникові Ліцензіата у строк _____ _____(адреса місця передачі) з дня підписання цього Договору.

3.2. При передачі Документації складається акт приймання-передачі з підписами уповноважених представників обох сторін.

Датою передачі Документації є дата, вказана у акті приймання - передачі.

[57] Цей пункт застосовується у випадку, коли предметом ліцензійного договору є заявки на отримання охоронних документів, зміст яких становить ноу-хау

3.3. Якщо Ліцензіат при передачі чи протягом 3 (трьох) місяців після отримання ним Документації встановить неповноту чи неправильність отриманої від Ліцензіара документації, то Ліцензіар зобов'язаний протягом трьох тижнів після надходження письмової рекламації передати документацію, якої не вистачає, або виправити часткові недоліки та передати відкориговану документацію Ліцензіату.

У цьому разі датою передачі документації вважатиметься дата передачі документації, якої не вистачало, що засвідчується актом приймання - передачі.

3.3. Ліцензіат зобов'язаний здійснювати заходи з нерозголошення конфіденційної інформації відповідно до розділу 8 цього ліцензійного договору.

4. Удосконалення та поліпшення

4.1. Протягом строку дії цього договору Сторони зобов'язуються негайно інформувати одна одну про всі проведені ними удосконалення, що стосуються ОІВ, ноу-хау, на які надано ліцензії.

4.2. Сторони зобов'язуються в першу чергу пропонувати одна одній всі вищевказані удосконалення. Умови передачі цих удосконалень узгоджуватимуться Сторонами додатково.

4.3. У разі відмови будь-якої із Сторін чи неотримання відповіді на пропозицію, що стосується використання удосконалень протягом _____, Сторони мають право пропонувати удосконалення чи поліпшення третім особам.

5. Технічна допомога в освоєнні продукції за ліцензією

5.1. Ліцензіар надає Ліцензіату технічну допомогу в освоєнні виробництва продукції за ліцензією.

5.1.1. На прохання Ліцензіата Ліцензіар відряджає на підприємство Ліцензіата необхідну кількість спеціалістів.

Ліцензіат повідомляє Ліцензіара про своє прохання за ____ днів до дати передбачуваного виїзду спеціалістів.

5.1.2. На прохання Ліцензіата Ліцензіар може надавати у користування на певний термін Спеціальне обладнання на час освоєння виробництва продукції за ліцензією.

Умови та терміни надання спеціального обладнання Сторони узгоджують у Додатковій угоді до цього ліцензійного договору.

5.2. Для здійснення випуску продукції Ліцензіар може поставляти Ліцензіату спеціальні матеріали. Умови поставки спеціальних матеріалів Сторони узгоджують окремим договором.

5.3. Фінансування витрат на відрядження працівників Ліцензіара здійснюється Ліцензіатом, що визначається додатковою угодою до цього ліцензійного договору.

6. Платежі та порядок розрахунків

6.1. За надання прав використання ОІВ, ноу-хау, передбачених цим договором, Ліцензіат виплачує Ліцензіару платежі (роялті) відповідно до таких варіантів:

Варіант 1

6.1.1. Платіж у розмірі_____ (цифрами та прописом) грн. виплачується протягом _____ днів з дня підписання цього договору _____ .

Наступні платежі у розмірі ____ % доходу від продажу Продукції за ліцензією, виготовленою та реалізованою Ліцензіатом за Звітний період _____ (квартал, місяць, календарний рік);

або

Наступні платежі виплачуються Ліцензіару у розмірі _____ (цифрами та прописом) грн. за одиницю (штуку, кілограм і т.п.) Продукції за ліцензією[58], виготовленою та реалізованою Ліцензіатом за Звітний період _____(квартал, місяць, календарний рік) .

Варіант 2

6.1.1. Платіж у розмірі_____ (цифрами та прописом) грн., з яких:

– сума у розмірі_____ (цифрами та прописом) грн. виплачується протягом _____ днів від дати набрання цим договором сили;

– сума в розмірі_____ (цифрами та прописом) грн. виплачується протягом _____ днів після передання Документації, зазначеної у п. 3 цього Договору.

Наступні платежі у розмірі ____ % від ціни продажі Продукції за ліцензією, виготовленою та реалізованою Ліцензіатом за Звітний період _____ (квартал, місяць, календарний рік), або фіксовані наступні платежі у розмірі ___ гривень за _____ (квартал, місяць, календарний рік).

6.1.2. У випадку не виготовлення та не реалізації Продукції за ліцензією Ліцензіатом виплачуються Ліцензіару мінімальні платежі в розмірі _____(цифрами та прописом) грн. за Звітній період (квартал, місяць, календарний рік).

6.2. Платежі (роялті) перераховуються Ліцензіатом Ліцензіару протягом 10 днів, що настають за Звітним періодом.

6.3. При отримання роялті Ліцензіар виплачує винагороду працівникам Ліцензіара – творцям об’єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, визначених у пунктах 1.1. та 2.1. цього Договору, відповідно до договорів, що укладаються між Ліцензіаром та ними.[59]

6.4. Після припинення строку дії цього Договору його положення застосовуються доти, доки не будуть остаточно врегульовані платежі, зобов'язання за якими виникли у період його дії.

7. Інформація та звітність

7.1. Ліцензіат зобов’язується вести спеціальні записи, в яких він буде заносити такі дані щодо Звітного періоду:

– кількість одиниць Продукції за ліцензією, що виготовлено Ліцензіатом;

– кількість одиниць Продукції за ліцензією, реалізованих Ліцензіатом;

– ціна реалізації одиниці Продукції за ліцензією, проданої у звітний період;

– сума коштів, отриманих від реалізації Продукції за ліцензією у звітний період;

– інші дані, що мають значення для розрахунку роялті.

7.2. Ліцензіар має право здійснювати перевірку даних, вказаних у п. 7.1, бухгалтерської та іншої документації Ліцензіата, що стосується виготовлення та продажу Продукції за ліцензією через представника, уповноваженого Ліцензіаром.

Витрати на таку перевірку буде нести Ліцензіар.

Ліцензіат зобов'язується забезпечити можливість такої перевірки.

7.3. Ліцензіат протягом 10 днів, наступних за Звітним періодом, надсилає Ліцензіару дані, зазначені у п. 7.1. цього Договору.

8. Забезпечення конфіденційності

---

[58] З урахуванням особливостей виробництва Продукції за ліцензією Сторони можуть домовитися про періодичні платежі у вигляді роялті без першого разового платежу.

[59] Примірна форма договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання та додаткової угоди, затверджена розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 №15 (із змінами).

8.1. Сторони беруть на себе зобов'язання із збереження конфіденційної інформації, що передається за цим Договором, у стані конфіденційності.

Сторони вживатимуть усіх необхідних заходів для того, щоб попередити повне чи часткове розголошення вказаної інформації.

При передачі Ліцензіаром інформації, яку віднесено до конфіденційної, на носії інформації має бути зроблена відмітка «Конфіденційно».

8.2. Ліцензіат зобов’язується, що з конфіденційною інформацією будуть ознайомлені тільки ті працівники підприємства Ліцензіата, які безпосередньо пов'язані з виробництвом продукції за ліцензією.

Ліцензіат зобов’язується передбачити зобов’язання вказаних працівників з нерозголошення конфіденційної інформації,

8.3. У разі розголошення Ліцензіатом конфіденційної інформації Ліцензіат відшкодує Ліцензіару завдані ним у зв'язку з цим збитки. Таку саму відповідальність несе Ліцензіар.

8.4. Зобов'язання із збереження конфіденційності зберігають свою силу і після закінчення строку дії цього договору чи його дострокового розірвання.

8.5. При розірванні Договору Ліцензіат має передати Ліцензіару носії інформації, що містять конфіденційну інформацію, протягом 20 календарних днів з дня розірвання Договору, що оформлюється актом приймання-передачі.

9. Захист прав, що передаються

9.1. Якщо після укладення цього ліцензійного договору будь-які інші особи подадуть заявки на отримання патентів або їм будуть видані патенти на території України, що можуть позбавити Ліцензіара або Ліцензіата права повністю або частково використовувати об’єкти права інтелектуальної власності, ноу-хау, на які надано ліцензії за цим Договором, Сторони негайно після того, як їм стане про це відомо, будуть здійснювати спільні дії щодо захисту прав ОІВ і, у разі необхідності, з оспорювання чинності заявок чи патентів інших осіб.

9.2. У разі, якщо до Ліцензіата будуть пред'явлені претензії чи позов з приводу порушення ним прав інших осіб у зв'язку з використанням ліцензії за цим Договором, Ліцензіат повідомляє про це Ліцензіара. Ліцензіат та Ліцензіар зобов'язуються спільно врегулювати такі претензії.

10. Відповідальність сторін

10.1. Ліцензіар заявляє, що на момент підписання цього договору йому нічого не відомо про права інших осіб, які б могли бути порушені наданням цієї ліцензії.

10.2. Ліцензіар заявляє, що Документація, що передається Ліцензіату, є комплектною та містить необхідні відомості для використання ОІВ та ноу-хау.

10.3. Ліцензіат зобов'язується виготовляти продукцію у відповідності з отриманою Документацією та інструкціями Ліцензіара.

10.4. Сторона, що не виконала вищевказаних умов, зобов'язана відшкодувати іншій Стороні понесені нею у зв'язку з цим невиконанням збитки.

10.5. За порушення строків передачі Документації, визначених у розділі 3 цього ліцензійного договору, Ліцензіар виплачує Ліцензіарові штраф у розмірі ____ грн.

10.6. При порушенні Ліцензіатом строків надання даних щодо виробництва та реалізації Продукції за ліцензією відповідно до п. 7.3 цього Договору Ліцензіат сплачує ліцензіару штраф у сумі ____ грн.

10.7. Ліцензіат несе відповідальність за порушення строку сплати платежів (роялті), передбаченого цим договором, у вигляді сплати Ліцензіару за кожний день такого

прострочення пені в розмірі подвійної облікової ставки НБУ, що діяла у період, за який сплачується пеня, від простроченої суми.

10.8. Розмір відшкодування збитків та штрафів, про які одна Сторона може заявити через різні порушення умов цього договору, не може перевищувати отриманих (належних для отримання) чи виплачених (які потрібно виплатити) за розділом 6 цього ліцензійного договору сум, якщо Сторони не домовилися про інше.

10.9. У разі невиконання Ліцензіатом зобов'язань за п.6.1.1. — 6.1.2. протягом трьох місяців Ліцензіар має право достроково розірвати даний Договір.

11. Реклама

11.1. Ліцензіат зобов'язується вказувати у відповідних рекламних матеріалах, а також на продукції за ліцензією та спеціальній продукції, що випускається на його підприємстві, що ця продукція виробляється за ліцензією Ліцензіара.

11.2. Питання про використання Ліцензіатом торговельної марки Ліцензіара Сторони врегульовують окремою угодою.

12. Вирішення суперечок

12.1. У разі виникнення спорів між Ліцензіаром та Ліцензіатом щодо застосування і тлумачення норм цього договору Сторони вживатимуть всіх заходів до вирішення їх шляхом переговорів між собою.

12.2. У разі неможливості вирішення таких спорів шляхом переговорів вони будуть вирішуватися у судовому порядку.

13. Строки дії договору

13.1. Цей договір укладено на _____ років[60], Договір набуває сили з дати його підписання.

13.2. Цей договір за взаємною згодою Сторін може бути продовжено на умовах, спільно узгоджених між Сторонами.

13.3. Кожна зі Сторін має право достроково розірвати цей договір шляхом письмового повідомлення, якщо інша Сторона не виконає будь-яку умову з розділів 3–8 цього Договору.

13.4. Якщо цей договір буде достроково розірвано через невиконання Ліцензіатом своїх зобов'язань, то він позбавляється права виробляти, використовувати і продавати продукцію за ліцензією, так само як використовувати ОІІВ, ноу-хау, на які за цим договором надано ліцензію, і зобов'язаний повернути Ліцензіарові всю Документацію протягом 20 календарних днів з дня розірвання договору.

14. Форс-мажор

14.1. Сторони не несуть відповідальності за будь-які затримки у виконанні або невиконання своїх зобов'язань, встановлених цим Договором, якщо такі затримка або невиконання сталося внаслідок дії обставин непереборної сили (форс-мажору).

14.2. Обставинами непереборної сили (форс-мажором) відповідно до цього Договору вважаються повені, епідемії, епізоотії, землетруси й інші природні і штучні (техногенні) катастрофи і стихійні лиха, повстання, ембарго, війни або військові дії будь-якого виду, окупація, мобілізація, порушення громадського порядку, страйки, дії антидемпінгових обмежень або будь-які інші обставини, що перебувають поза контролем і волею Сторін, що відбулися після дати підписання цього Договору та не дають одній зі Сторін можливість належним чином виконувати свої зобов'язання за цим Договором.

---

[60] Строк дії ліцензійного договору для винаходів, корисних моделей, промислових зразків не повинен перевищувати строку чинності виключних майнових прав на визначений у договорі ОІВ.

14.3. Сторона, що опинилася під впливом обставин непереборної сили (форс-мажору), зобов’язана негайно (наскільки це дозволяють обставини, але не пізніше п’яти календарних днів із моменту їх виникнення) повідомити іншу Сторону про виникнення, характер і можливу тривалість обставин непереборної сили (форс-мажору). Невиконання Стороною вимог цього пункту 14.3 позбавляє її права посилатися на зазначені обставини непереборної сили (форс-мажору) як на причину невиконання нею зобов’язань за цим Договором.

14.4. Якщо будь-яка з обставин форс-мажору безпосередньо вплинула на здатність будь-якої зі Сторін своєчасно виконати свої зобов’язання за цим Договором, то строк виконання відстрочується на час, протягом якого діють такі обставини форс-мажору. Якщо обставини форс-мажору триватимуть більше сорока п’яти календарних днів, виконання незавершених договірних зобов’язань виноситься на обговорення Сторін.

14.5. Сторони не будуть нести відповідальність за будь-яку шкоду, збитки, претензії або інші витрати, які можуть виникнути в результаті обставин форс-мажору та їх наслідків.

14.6. Наявність обставин непереборної сили і їхній характер повинні бути підтверджені шляхом надання відповідною Стороною письмової довідки, виданої Торгово-промисловою палатою країни, де такі обставини виникли, або іншою компетентною організацією.

15. Інші умови

15.1. Права та обов'язки кожної зі Сторін за цим договором не можуть передаватися іншій фізичній чи юридичній особі без письмового на те дозволу іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених цим Договором.

15.2. Усі зміни та доповнення до цього Договору мають бути здійснені у письмовій формі і підписані уповноваженими на те особами, а також схвалені компетентними органами, якщо таке схвалення необхідне.

15.3.Згадані у цьому договорі додатки № _____ на ____ аркушах є його невід’ємною частиною.

15.6. Цей договір укладений у м. _____ "___" _____ ___р. у двох примірниках, по одному для кожній із сторін.

16. Адреси, банківські реквізити и підписи сторін

Ліцензіар **Ліцензіат**

Додатки до договору:

Додаток 1. Перелік винаходів (корисних моделей, промислових зразків), на використання яких надається ліцензія, та копії охоронних документів на зазначені об’єкти права інтелектуальної власності.

Додаток 2. Документація, що містить перелік заявок на отримання охоронних документів, та зміст заявок.

Додаток 3. Документація, що містить перелік ноу-хау, на використання яких надається ліцензія, та опис ноу-хау.

Додаток 4. Перелік спеціального обладнання.

Додаток 5. Календарний план

Додаток 6. Інша документація, необхідна для випуску продукції за ліцензією.

Додаток 5
до Положення про порядок конкурсного
відбору науково-технічних проектів
установ НАН України

Д О В І Д К А
про об'єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання науково-технічного проекту, та проведені патентні дослідження

«_____»
(номер, назва, строки виконання)

1. Створені об'єкти права інтелектуальної власності (ОІВ) - винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, сорти рослин, інтегральні мікросхеми, комп`ютерні програми, бази даних тощо.

Назва ОІВ	Дата створення (для об`єктів авторського права) та номер, дата подачі заявки (для об`єктів промислової власності)	Країна, де була подана первинна заявка, інші країни патентування	Номер, дата публікації отриманого охоронного документа[61]	Творці ОІВ	Назва, номер, дата, з ким укладено ліцензійний договір на використання ОІВ, договір на передачу ноу-хау або інші договори про передачу технологій з ліцензійною частиною[62], або вказівка на використання ОІВ у власній діяльності
1	2	3	4	5	6

2. Дані про проведені патентні дослідження (згідно з ДСТУ 3575-97).

Завдання на проведення патентних досліджень №___ , дата____

Регламент проведення патентних досліджень №___ , дата____

Звіт про патентні дослідження №____ , дата_____

[61] Заповнюється, якщо під час виконання проекту опубліковані дані щодо охоронного документу.

[62] Заповнюється, якщо під час виконання проекту укладено відповідний договір.

Предмет пошуку (ОГД, його складові частини)	Держава пошуку	Класифікаційні індекси	Інформаційна база, використана під час пошуку	Бібліографічні дані першого та останнього за хронологією джерела інформації	
				Патентна інформація	Інша науково-технічна інформація
1	2	3	4	5	6

3.Висновки про виконання патентних досліджень

Керівник наукової установи _____

Керівник патентного підрозділу _____

Затверджено
постановою Президії НАН України
від 19.12.2018 № 340

Положення

про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України

(витяг)

4. Виконання цільових програм та цільових проектів, контроль і звітність

……..

4.8. Суб'єктами права інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, сорти рослин, промислові зразки, комп'ютерні програми, наукові твори та інші об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ), що створюються під час виконання договору на проведення роботи за цільовою програмою або цільовим проектом, є установа – виконавець робіт (далі – установа), творці цих об'єктів та інші особи, яким майнові права на ОІВ належать на підставі закону чи договору.

Майнові права на ОІВ, створені під час виконання роботи за цільовою програмою та цільовим проектом, набуваються установою на підставі законів України та договору з творцем (творцями) об'єктів інтелектуальної власності і використовуються нею відповідно до розпорядження Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

Витрати, пов'язані з отриманням охоронних документів або реєстрацією майнових прав на ОІВ, підтримкою їх дії, а також з проведенням патентних досліджень, здійснюються установою за рахунок загального фонду бюджету установи та інших надходжень.

ВИТЯГ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА № 221

23.06.2021 м. Київ

Про підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» в 2020 році

…

4. Створити Комісію з охорони прав інтелектуальної власності при Президії НАН України та затвердити її склад (додається).

Визначити, що до функцій Комісії входить:

– здійснення аналізу діяльності зі створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України;

– надання Президії НАН України пропозицій з прийняття актів НАН України стосовно питань інтелектуальної власності;

– розгляд результатів конкурсу НАН України за досягнення кращих показників у винахідницької роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів права інтелектуальної власності та за звання «Кращий винахідник НАН України».

5. Визнати таким, що втратив чинність, додаток 3 до постанови Президії НАН України від 22.11.2000 № 319 «Комісія з підбиття підсумків конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України».

……..

9. Науково-організаційному відділу Президії НАН України передбачити зміни до розподілу обов'язків між членами Президії НАН України, затвердженого постановою Президії НАН України від 23.10.2020 № 172, з урахуванням п.4 цієї постанови.

…..

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України А.Г.Загородній

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України В.Л.Богданов

Додаток

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Президії НАН України
від 23.06.2021 № 221

КОМІСІЯ
з охорони прав інтелектуальної власності
при Президії НАН України

В.Л.Богданов	віцепрезидент НАН України, академік НАН України – голова комісії
Ю.М.Капіца	директор Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України, доктор юридичних наук – заступник голови комісії

Члени комісії:

В.В.Вакуленко	завідувач відділу маркетингу Інституту фізіології рослин і генетики НАН України
І.В.Гаскевич	в.о.завідувача сектору трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України та МОН України, старший науковий співробітник, кандидат фізико-математичних наук
О.В.Жук	завідувач відділу винахідницької та патентно-ліцензійної роботи Інституту кібернетики ім.В.Г.Глушкова НАН України
Р.В.Іванова	завідувач групи патентно-ліцензійної та винахідницької роботи відділу науково-організаційної роботи та інформаційно-аналітичного забезпечення Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України
Ю.П.Кияк	науковий співробітник науково-організаційного відділу Інституту фізики напівпровідників ім.В.Є.Лашкарьова НАН України
Т.Г.Косско	головний інженер з патентної та ліцензійної роботи відділу інтелектуальної власності та трансферу технологій Інституту проблем матеріалознавства ім.М.І.Францевича НАН України
М.І.Лисенко	завідувач сектору Інституту технічної теплофізики НАН України

Г.Г.Луговська	керівник сектору патентно-ліцензійних досліджень Інституту біохімії ім.О.В.Палладіна НАН України, старший науковий співробітник, кандидат біологічних наук
Т.В.Михайлова	в.о.завідувача відділу з питань інтелектуальної власності, інноваційної та інформаційної діяльності та трансферу технологій Фізико-хімічного інституту ім.О.В.Богацького НАН України, старший науковий співробітник, кандидат хімічних наук
М.Р.Музика	старший науковий співробітник Інституту проблем міцності ім.Г.С.Писаренка НАН України, кандидат технічних наук
В.О.Поляковський	старший науковий співробітник Відділення геодинаміки вибуху Інституту геофізики ім.С.І.Субботіна НАН України, кандидат технічних наук
В.В.Супруненко	керівник групи патентно-ліцензійної та винахідницької роботи Інституту надтвердих матеріалів ім.В.М.Бакуля НАН України
І.І.Хоменко	науковий співробітник патентно-ліцензійного відділу Інституту молекулярної біології і генетики НАН України

ВИТЯГ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА № 188

м. Київ 30.06.06

Про підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання "Винахідник року Національної академії наук України" в 2005 році

4. Керівникам установ НАН України забезпечити:

- контроль за завершенням у 2006 р. постановки на бухгалтерський облік об'єктів права Інтелектуальної власності, виявлених під час проведення інвентаризації, відповідно до розпорядження Президії НАН України від 30.11.05 № 683, а також за обліком нових об'єктів права інтелектуальної власності протягом відповідного звітного періоду;

- проведення патентних досліджень відповідно до постанови Президії ПАН України від 22.11.00 № 319 та державних стандартів ДСТУ 3575-97 та 3574-97. Взяти до уваги, що при прийнятті та оцінці відділеннями НАН України та вченими радами академічних установ науково-дослідних робіт враховуються дані щодо здійснених патентних досліджень та створених об'єктів права інтелектуальної власності (постанова Президії НАН України від 28.01.05 №24).

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України Б.Є.Патон

Перший віце-президент –
головний учений секретар
Національної академії наук
України
академік НАН України А.П.Шпак

ВИТЯГ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА № 124

м.Київ 08.06.2005

Про підсумки конкурсу установ
НАН України за досягнення кращих
показників у винахідницькій
роботі, створенні, охороні та
використанні об'єктів інтелектуальної
власності та за звання "Винахідник року
Національної академії наук України" в 2004 році

4. При підготовці проектів рішень Президії НАН України щодо оплати праці працівників бюджетних установ та організацій НАН України порушити питання перед Міністерством праці України та Міністерством фінансів України про встановлення посадових окладів завідувачів підрозділів патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи наукових установ НАН України на рівні посадових окладів завідувачів науково-дослідних відділів.

6. Керівникам наукових установ НАН України взяти до уваги:

- вимоги щодо проведення патентних досліджень (постанова Президії НАН України від 22.11.00 №319 та ДСТУ);

- необхідність надання інформації про об’єкти права інтелектуальної власності, створенні під час виконання наукових досліджень, та проведені патентні дослідження при прийманні та оцінці науково-дослідної роботи відповідно до Постанови Президії НАН України від 28.01.05 №24 „Про затвердження Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України”.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України Б.Є.Патон

Перший віце-президент –
головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України А.П.Шпак

Президія Національної академії наук України

Президія Центрального комітету профспілки працівників НАН України Рада Товариства винахідників і раціоналізаторів України

ПОСТАНОВА № 319[63]

м.Київ 22.11.2000 р.

Про проведення в Національній академії наук України конкурсу за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні і використанні об'єктів Інтелектуальної власності в установах НАН України та за звання "Винахідник року Національної академії наук України".

Президія НАН України, Президія Центрального комітету профспілки працівників НАН України, Рада Товариства винахідників і раціоналізаторів України відзначають, що проведення в 1991-1992 роках в НАН Україні конкурсу за досягнення кращих показників у винахідницькій, раціоналізаторській та патентно-ліцензійній роботі сприяло використанню творчих результатів науковців Академії наук в промисловості та сільському господарстві України, було важливим засобом визнання кращих винахідників НАН України.

З метою подальшого створення, охорони та використання об'єктів інтелектуальної власності в установах, на підприємствах та в організаціях Національної академії наук України та у зв'язку з прийняттям Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 01. 06.2000 № 1771-1II Президія НАН України, Президія Центрального комітету профспілки працівників НАН України та Рада Товариства винахідників і раціоналізаторів України постановляють:

1. Затвердити нові умови проведення конкурсу за досягнення кращих показників у винахідницькій діяльності, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності в установах НАН України та за звання "Винахідник року НАН України" (додатки 1,2)

2. Встановити, що за підсумками конкурсу визначаються установи, що посіли I, II і III місця по НАН України в цілому та призові місця у відділеннях НАН України.

3. Для розгляду матеріалів конкурсу, підведення підсумків і підготовки пропозицій на розгляд Президії Національної академії наук України затвердити склад комісії, що додається (додаток 3).

4. Встановити, що підведення підсумків конкурсу проводиться щорічно в березні.

5. Для преміювання переможців конкурсу, а саме: установ НАН України, які посіли призові місця по відділеннях НАН України, і кращих винахідників НАН України, щорічно виділяти 10 тис. грн., в т.ч. 1 тис. грн. для заохочення кращих винахідників. Витрати на преміювання проводити за рахунок державного бюджету Національної академії наук України.

6. Премії, отримані за підсумками конкурсу, спільним рішенням адміністрації та профспілкового комітету установи направляти на преміювання кращих винахідників (не менш 70 відсотків від суми премії) та працівників служб патентної та ліцензійної роботи і

[63] зі змінами відповідно до постанови Президії НАН України № 163 від 25.06.02 «Про внесення змін до постанови Президії НАН України від 22.11.00 № 319».

осіб, які активно сприяли розвитку технічної творчості працівників установи (не більш 30 відсотків від суми премії).

7. Встановити, що матеріали на конкурс подаються в одному примірнику за підписами керівника установи і голови профкому разом з річним звітом до Президії НАН України (згідно з додатками 1 і 2).

8. Керівникам установ, організацій та підприємств НАН України:

8.1. Взяти до уваги вимоги Державних стандартів України 3574-97 "Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення" і 3575-97 "Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення". Порядок проведення патентних досліджень в установах НАН України додається (додаток 4).

8.2. При затвердженні положень про патентно-ліцензійний підрозділ (підрозділ

охорони інтелектуальної власності) установи керуватися Типовим положенням про підрозділ патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи установи, організації та підприємства Академії наук УРСР (затверджене постановами Президії АН Української РСР від 12.02.86 №65 та від 22.07.86 № 314), яким передбачено:

- віднесення патентно-ліцензійних підрозділів до числа основних науково-дослідних підрозділів установ, організацій та підприємств;

- входження керівника патентно-ліцензійного підрозділу до вченої (науково-технічної) ради.

- організація та проведення за участю патентно-ліцензійного підрозділу патентних досліджень із закінчених тем установи та пошуку на патентну чистоту при експорті наукоємної продукції.

9. Постанови Президії НАН України від 05.06.91 № 159/3/П-1 та від 29.09.93 № 267 вважати такими, що втратили чинність

10. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Б. Є. Патон
Президент НАН України
академік НАН України

А. І. Широков
Голова ЦК профспілки
працівників НАН України

А. А. Бендаловський
Голова Президії ради Товариства
винахідників і раціоналізаторів України

А. П. Шпак
Перший віце-президент-
головний вчений секретар НАН України
академік НАН України

Додаток 1

УМОВИ

проведення конкурсу за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності установами НАН України

1. В конкурсі беруть участь науково-дослідні установи разом з підпорядкованими їм науковими організаціями, підрозділами та організаціями дослідно-виробничої бази (науково-інженерний центр, конструкторське бюро, дослідне виробництво тощо), далі -установи. Дані за результатами конкурсу подаються в цілому по установі та підпорядкованих їй організаціях.

2. Переможцями конкурсу визнаються колективи установ НАН України, які при виконанні науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, а також впровадженні їх результатів досягли найкращих результатів у винахідницькій діяльності, створенні, охороні та використанні об’єктів інтелектуальної власності.

З метою оцінки рівня та ефективності винахідницької діяльності, роботи зі створення, охорони та використання об'єктів інтелектуальної власності встановлюються такі показники та бали для кожного показника в залежності від його важливості і значення:

1.1. Подано заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки до (за 1 заявку):

- Державного департаменту Інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України (далі - Держдепартамент) - 100 балів; патентну* відомств країн СНД -150 балів; патентних відомств інших іноземних країн - 200 балів.

2.2. Одержано позитивних рішень про видачу патентів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки (за І рішення) з Держдепартаменту:

- патент на винахід на 6 років, патент на корисну модель - 50 балів;

- патент на винахід на 20 років - 250 балів;

- патент на промисловий зразок - 75 балів;

- патентні відомства країн СНД - 250 балів;

- патентні відомства інших іноземних країн - 400 балів.

2.3. Укладено договорів на передачу технологій (за 1 договір):

Договір на продаж ліцензії виключного права на використання винаходів, промислових зразків, договори на передачу прав на винаходи, промислові зразки:

- в Україні - 600 балів;

- в країнах СНД - 900 балів;

- в інших країнах - 1200 балів.

Договір на продаж ліцензії не виключного права на використання винаходів, промислових зразків:

- в Україні - 600 балів;

- в країнах СНД - 900 балів;

- в інших країнах - 1200 балів.

Договір на передачу ноу-хау:

- в Україні - 400 балів;

- в країнах СНД - 600 балів;

- в інших країнах - 800 балів.

Авторські договори (ліцензії) на використання комп'ютерних програм, бач даних,

науково-технічної документації та інших об'єктів авторського права:

- в Україні - 400 балів;

- в країнах СНД - 600 балів;

- в інших країнах - 800 балів;

Ліцензійні договори на використання товарних знаків:

- в Україні - 500 балів;

- в країнах СНД - 700 балів;

- в інших країнах - 900 балів.

2.4. Використано підприємствами або організаціями, яким надано (передано) установою право користування: при проведенні науково-дослідних робіт установою:

- винаходів – 50 балів;

- корисних моделей - 25 балів;

- промислових зразків - 25 балів.

Використано установою при випуску та реалізації на внутрішньому і зовнішньому ринках зразків і малих серій приладів, устаткування, матеріалів та іншої наукоємної продукції:

- винаходів – 25 балів;

- корисних моделей - 15 балів;

- промислових зразків - 15 балів.[64]

2.5. Складено звітів про патентні дослідження (за 1 звіт) - 100 балів;

2.6. Одержано свідоцтв на знак для товарів і послуг (за одне свідоцтво)

- в Україні - 50 балів;

- в країнах СНД- 150 балів;

- в інших країнах - 300 балів.

2.7. Кількість авторів, які подали заявки на винаходи і промислові зразки (один автор) - 10 балів.

2.8. Кількість чинних патентів, свідоцтв на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, сорти рослин – 10 балів[65].

3. Установи - переможці конкурсу визначаються у своїх відділеннях та в цілому по НАН України по найбільшій сумі балів на одного наукового та інженерно-технічного працівника установи.

4. Встановлюються додаткові премії установами НАН України, які посіли:

I місце - 100 грн.;

II місце - 70грн.;

III місце - 50 грн.

5. Встановити таку кількість призових місць і суми премій по відділеннях:

- Відділення математики - 2 призові місця і 300 грн.;

- Відділення інформатики - 2 призові місця і 700 грн.;

---

[64] Пункт 2.4 наведено зі змінами згідно постанови Президії НАН України від 13.05.2015 № 132.

[65] Пункт 2.8 наведено зі змінами згідно постанови Президії НАН України від 13.05.2015 № 132.

Пункт 2.9 вилучено згідно постанови Президії НАН України від 13.05.2015 № 132.

- Відділення механіки - 2 призові місця і 550 грн.;

- Відділення фізики і астрономії-4 призові місця і 1880 грн.;

- Відділення наук про Землю - 3 призові місця і 700 грн.;

- Відділення фізико-математичних проблем матеріалознавства - 3 призові місця і 1500 грн.;

- Відділення фізико-технічних проблем енергетики - 3 призові місця і 700 грн.;

- Відділення молекулярної біології, біохімії, експериментальної і клінічної фізіології - 3 призові місця і 750 грн.;

- Відділення загальної біології - 3 призові місця і 650 грн.

6. Розмір премії установам, що посіли призові місця, встановлюється в залежності від суми балів, набраних установою по всіх показниках, передбачених умовами конкурсу, але не нижче ніж 200 грн.

Установи, що посіли призові місця за результатами конкурсу, нагороджуються грошовими преміями, що направляються на преміювання:

- кращих винахідників установи, авторів комп'ютерних програм тощо, які брали безпосередню участь в розробці об'єктів інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, об'єктів авторського права) і комерційної реалізації цих об'єктів;

- працівників служб патентної та ліцензійної роботи, а також осіб, які сприяли розвитку технічної творчості і реалізації її результатів.

Розподіл грошових премій здійснюється спільним рішенням керівника установи і профспілкового комітету.

7. Комісія з підведення підсумків конкурсу може запросити підтвердження показників відповідними документами.

А П.Шпак Перший віце-президент- головний вчений секретар НАН України академік НАН України	П.І. Романюк Заступник голови ЦК профспілки працівників НАН України д.ф.-м.н.	А.А. Бендаловський Голова Президії ради Товариства винахідників і раціоналізаторів України

Додаток 2

ПОЛОЖЕННЯ

про звання "Винахідник року Національної академії наук України"

Звання "Винахідник року Національної академії наук України" встановлюється для заохочення найбільш активних винахідників Національної академії наук України.

Звання "Винахідник року Національної академії наук України" присвоюється щорічно десяти найбільш активним винахідникам за творчу працю зі створення винаходів та інших об'єктів інтелектуальної власності, їх впровадження і особам, що мають заслуги у справі розвитку винахідництва і впровадження винаходів та інших об'єктів інтелектуальної власності.

Звання присвоюється постановою Президії Національної академії наук України.

Для присвоєння звання "Винахідник року Національної академії наук України" до Президії НАН України подаються такі матеріали:

клопотання за підписом керівника установи та голови профспілки;

перелік об'єктів інтелектуальної власності, створених особою, що представляться до звання, в якому необхідно вказати номери охоронних документів, одержаних на об'єкти інтелектуальної власності, рік і місце реалізації, відомості про наслідки реалізації.

3. Звання "Винахідник року Національної академії наук України" присвоюється науковим та інженерно- технічним працівникам за найбільшу кількість створених і впроваджених об'єктів інтелектуальної власності, а також з урахуванням попередньої творчої діяльності.

4. Працівники, яким присвоєно звання "Винахідник року Національної академії наук України", мають переважне право бути рекомендованими для присвоєння почесного звання "Заслужений винахідник України".

Особам, яким присвоєно звання "Винахідник року Національної академії наук України", видається посвідчення і грошова премія.

А П.Шпак Перший віце-президент- головний вчений секретар НАН України академік НАН України	П.І. Романюк Заступник голови ЦК профспілки працівників НАН України д.ф.-м.н.	А.А. Бендаловський Голова Президії ради Товариства винахідників і раціоналізаторів України

Додаток 3.

Порядок проведення патентних досліджень в установах НАН України

З 1 січня 1998 року в Україні стали до ладу ДСТУ 3575-97 "Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення" і ДСТУ 3574-97 "Патентний формуляр. Основні положення Порядок складання та оформлення".

Вимоги цих стандартів є обов'язковими для суб'єктів господарської діяльності, що діють на території України, діяльність яких повністю або частково фінансується з державного бюджету.

Патентні дослідження та документи, які складаються на їх основі (звіт і патентний формуляр) є складовою частиною науково-дослідної і дослідно-конструкторської документації на різних етапах проведення цих робіт.

Метою патентних досліджень є визначення патентної ситуації щодо об'єктів господарської діяльності, а саме: продукту (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура рослин і тварин), способу, позначення товарів і послуг.

Патентні дослідження виконуються на всіх етапах життєвого циклу об'єкту господарської діяльності. Виходячи з вимог ДСТУ, патентні дослідження проводяться для НДР і ДКР , що передбачають створення об'єктів господарської діяльності, включаючи роботи, що виконуються за рахунок бюджетних коштів та коштів підприємств. Патентні та інформаційні дослідження можуть проводиться також при виконанні фундаментальних досліджень, якщо вони створюють результат прикладного характеру.

Мета складання та оформлення патентного формуляра - засвідчення стану об'єкта господарської діяльності, виявлення порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності і правової охорони об’єкту господарської діяльності для використання його шляхом продажу, видачі ліцензій, показу на виставках та ярмарках.

Стандарт ДСТУ 3575-97 дає перелік робіт, при проведенні яких необхідно здійснення патентних досліджень, та документів, які приймаються до розгляду і затвердження тільки за наявності звіту про патентні дослідження.

З метою підвищення рівня виконуваних НДР і ДКР, створення конкурентноздатних і охороноздатних розробок в установах і організаціях НАН України установам та організаціям НАН України:

1.З 01.01.2001 приймати і затверджувати документацію щодо НДР і ДКР, які фінансуються з держбюджету, за наявності звіту про патентні дослідження.

2. Проводити патентні дослідження на стадії включення розробок в план НДР і ДКР з метою уникнення дублювання тематики.

3. Проводити патентні дослідження з метою перевірки на патентну чистоту закінчених НДР і ДКР і включати патентний формуляр до складу технічної документації.

Витрати на проведення робіт з патентних досліджень передбачати в складі витрат на виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

4. Патентні дослідження і складання звітів і патентних формулярів здійснюють підрозділи-виконавці НДР і ДКР за методичною допомогою працівників патентно-ліцензійних підрозділів.

5. Відділенням НАН України приймати документи із закінчених НДР і ДКР за наявності звіту про патентні дослідження.

А П.Шпак Перший віце-президент- головний вчений секретар НАН України академік НАН України	П.І. Романюк Заступник голови ЦК профспілки працівників НАН України д.ф.-м.н.	А.А. Бендаловський Голова Президії ради Товариства винахідників і раціоналізаторів України

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/1763-8 від 19.11.2018 р.

Директорам
наукових установ НАН України

Направляємо для користування Рекомендації щодо створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності при співробітництві наукових установ НАН України та КНР, підготовлені відповідно до розпорядження Президії НАН України № 339 від 15.06.2018.

Просимо довести ці Рекомендації до працівників, які займаються науково-технічним співробітництвом з установами КНР.

Повідомляємо, що 11 грудня 2018 у к. 124 будинку Президії НАН України (вул. Володимирська 54) з 10-00 по 11-30 відбудеться семінар «Питання комерціалізації результатів досліджень та охорони прав інтелектуальної власності при співробітництві наукових установ НАН України та КНР». Семінар призначено для фахівців наукових установ НАН України, що організують співробітництво з установами КНР. Початок реєстрації: 9-30.

Заявки на участь у семінар просимо направити до 5.12.2018 за адресою ciptt@rias.gov.ua з зазначенням п.і.п., посади, контактного телефону, e-mail учасника. Довідки за тел. 239-67 - 64, 239-65-02.

Додаток: зазначене за текстом на 34 арк.

Віце-президент НАН України
академік НАН України. А.Г. Загородній

Вик. Махновський Д.С.
(044)239-65-02

Додаток
до листа НАН України
від 19.11.2018 № 58/1763-8

Рекомендації

щодо створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності при співробітництві наукових установ НАН України та КНР

1. Рекомендації розроблено на виконання розпорядження Президії НАН України № 339 від 15.06.2018 «Щодо вдосконалення наукового та науково-технічного співробітництва з установами КНР».

2. Рекомендації стосуються врегулювання питань створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності при:

а) утворенні спільних центрів, лабораторій, інших спільних організацій та підрозділів (далі – спільні організації) між науковими установами НАН України (далі – установи НАН України) та установами, організаціями та підприємствами КНР (далі – Установи КНР) (далі – Сторони);

б) проведенні спільних науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт (далі – НДДКР) між Установами НАН України та Установами КНР;

в) виконанні робіт установами НАН України на замовлення спільної організації або за замовленнями організацій КНР;

в) здійсненні трансферу технологій;

г) переданні конфіденційної інформації;

д) роботі спеціалістів (вчених, дослідників) (далі – спеціаліст) Установ НАН України, в Установах КНР, та спеціалістів Установ КНР, що працюють в установах НАН України.

3. При здійсненні видів співробітництва, зазначених у п. 2, укладаються такі види договорів (контрактів):

а) договори про створення спільних організацій (підрозділів);

б) договори на виконання *спільних* науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт;

в) договори на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт Установами НАН України *за замовленням* Установ КНР;

г) договори про трансфер технологій, у тому числі ліцензійні договори;

4. Основним документом, що визначає мету та організацію проведення НДДКР та трансферу технологій в рамках спільного співробітництва Установ НАН України та Установ КНР, є науково-технічний проект.

Установи НАН України та Установи КНР визначають перелік науково-технічних проектів, що передбачається реалізовувати в рамках діяльності спільних організацій або за договорами на виконання НДДКР, договорами про трансфер технологій.

Неодмінною складовою частиною науково-технічного проекту є План використання результатів дослідження.

Структура науково-технічного проекту та Плану використання результатів дослідження та порядок його реалізації наведено у пп. 9, 10 Додатку 1 до цих Рекомендацій.

Науково-технічний проект є додатком до договору на виконання НДДКР або договору про трансфер технологій.

5. *Рекомендується* включати до договорів, що укладаються між Установами НАН України та Установами КНР, а також в якості додатка – до договорів про утворення спільних

організацій Установ НАН України та Установ КНР *положення, наведені у* Додатку 1 до цих Рекомендацій.

6. При підготовці договорів про трансфер технологій Установи НАН України мають керуватися вимогами законодавства України з укладання вказаних договорів. Рекомендації з застосування положень нової редакції Закону України "Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій" направлені науковим установам листом Президії НАН України від 17.11.2014 № 58/2079-8 (Додаток 2).

Договори на виконання НДДКР укладаються у відповідності до глави 62 Цивільного кодексу України та з врахуванням цих Рекомендацій.

Примірна форма ліцензійного договору щодо надання ліцензій на використання об'єктів права інтелектуальної власності; ноу-хау, що рекомендується для використання при укладанні договорів між Установами НАН України та Установами КНР, додається (Додаток 3).

1.7. У випадку утворення установами НАН України та КНР спільних організацій (підрозділів) рекомендується у договорі про їх утворення:

а) визначати умови, встановлені ст. 60 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

б) передбачати у договорах про утворення спільних організацій додаток «Охорона та використання об'єктів права інтелектуальної власності», що є невід'ємною частиною договору, та містить положення щодо:

– охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності, що отримуються в результаті виконання науково-технічних проектів та інших форм співробітництва за цим Договором, а також відомостей, що становлять конфіденційну інформацію;

– використання раніше створених об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау та відомостей, що віднесено до конфіденційної інформації;

– прав на використання результатів, створених запрошеними вченими (дослідниками/спеціалістами), або за їх участі

Примірна форма положень такого Додатку наведена у Додатку 1 до цих Рекомендацій.

8. При здійсненні співробітництва з Установами КНР рекомендується брати до уваги досвід проведення НДДКР з такими організаціями установами іноземних країн, зокрема, США та ЄС.

Досвід роботи спільних наукових центрів КНР та інших країн, зокрема U.S. – China Clean Energy Research Center (CERC), свідчить про практику затвердження в рамках угод про створення спільних організацій окремого додатка до угод щодо охорони інтелектуальної власності.

Доцільним є використання досвіду з затвердження Планів з управління технологіями (Technology Management Plan), що затверджується для кожного спільного проекту, та в якому конкретизуються принципи комерціалізації та охорони прав інтелектуальної власності, викладені в угоді про співробітництво.

Міжнародними організаціями, національними відомствами провідних кран розроблені керівництва щодо трансферу технологій та охорони інтелектуальної власності при співробітництві з китайськими організаціями, що доцільно взяти до уваги при здійснення співробітництва.

Перелік джерел щодо рекомендацій та керівництв, розроблених установами вказаних країн, додається (Додаток 4).

Додаток 1
до Рекомендацій щодо створення, охорони та використання об’єктів права інтелектуальної власності при співробітництві наукових установ НАН України та КНР

Положення,

щодо охорони та використання об’єктів права інтелектуальної власності для застосування у договорах про проведення НДДКР та трансферу технологій та договорах про утворення спільних організацій, що укладаються між науковими установами НАН України та установами, організаціями та підприємствами КНР

1. Загальні положення

1.1. Терміни у цих Рекомендаціях наводяться у такому значенні:

1.1.1. *Інтелектуальна власність* має значення, наведене у статті 2 Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, підписаної в Стокгольмі 14 липня 1967 року, а також включає права на корисні моделі, комп’ютерні програми, бази даних.

1.1.2. *Установи НАН України*: наукові установи НАН України.

1.1.3. *Установи КНР*: установи, організації та підприємства КНР.

1.1.4. *Сторони*: Установи НАН України та Установи КНР.

1.1.5. *Договори, що укладаються між Сторонами*: договори, що укладаються між Сторонами в рамках науково-технічного співробітництва.

(а) договори про створення спільних організацій;

(б) договори про проведення спільних науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт;

в) договори про проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт Установами НАН України за замовленням Установ КНР;

г) договори про трансфер технологій, у тому числі ліцензійних договорів;

д) договори, що укладаються з спеціалістами Установ НАН України Установами КНР та навпаки.

(є) інші види договорів.

1.1.6. *Договори про трансфер технологій*: договори щодо надання ліцензій на використання об’єктів права інтелектуальної власності; ноу-хау; договори технічного сприяння; договори інжинірингу; договори про виконання проектів «під ключ» та інші договори, де одна із сторін надає ліцензію або передає виключні майнові права інтелектуальної власності;

1.1.7. *Ноу-хау*: технічна, організаційна або комерційна інформація, що отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка: не є загальновідомою чи легкодоступною на день укладення договору про трансфер технологій;

1.1.8. *НДДКР*: науково-дослідні, дослідно-конструкторські та технологійчні роботи.

1.1.9. *Раніше створені результати досліджень*: об’єкти права інтелектуальної власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, креслення, документація тощо), ноу-хау, конфіденційна інформація, створені в Установах НАН України, а також в Установах КНР раніше укладання договорів, визначених у п. 1.1.5 цього Додатку.

1.1.10. *Нові результати досліджень*: об’єкти права інтелектуальної власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, креслення, документація тощо), ноу-хау, інформація, створені під час виконанні договорів, зазначених у п. 1.1.5 Додатку.

1.1.11. *План з комерціалізації результатів досліджень*: план використання підприємствами, установами та організаціями результатів досліджень, отриманих за науково-технічним проектом та іншими формами співробітництва в рамках цього Договору.

1.1.12. *Запрошений спеціаліст (вчений, дослідник)* – працівник з Установи НАН України чи установи КНР, який виконує наукові дослідження або здійснює діяльність з трансферу технологій в установі іншої сторони.

1.1.13. *Роялті*: платежі за використання об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, інших визначених договором об'єктів.

1.2. Сторони здійснюють свою діяльність з врахуванням вимог законодавства України та КНР щодо:

– укладання договорів НДДКР про трансфер технологій та інших договорів;

– погодження або отримання дозволу при передачі прав на технології, інші об'єкти юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам-іноземцям чи особам без громадянства.

1.3. Положення Додатку 1 розповсюджуються:

– на угоди, визначені у п. 1.1.5 цього Додатку;

– на угоди, що укладаються між спільною організацією та Установами НАН України, а також на угоди, що укладаються з Установами НАН України іншими Установами КНР за фінансової або організаційної підтримки спільної організації.

2. Договори на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт

2.1. При укладанні договорів на виконання НДДКР Установами НАН України за замовленням Установ КНР та договорів щодо спільного виконання робіт за науково-технічним проектом Сторони у договорах мають узгоджуватися наступні питання:

– визначення *Раніше створених результати досліджень*, що використовуються при проведенні НДДКР, та умови їх використання, доступу до таких результатів сторін договору та інших сторін;

– визначення *Нових результатів досліджень*, що створюються під час виконання робіт та розподілу майнових прав на такі результати;

– визначення суб'єктів, що отримують охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності;

– виплата винагороди творцям об'єктів права інтелектуальної власності, визначення сторони, що виплачує винагороду, порядок виплати винагороди;

– інші положення, визначені пунктами 2.2, 6.1 (г) цих Рекомендацій.

Вказані положення конкретизуються при підготовці Планів використання результатів досліджень для конкретних науково-технічних проектів (див. розд. 9).

2.2. У випадку, якщо договори на виконання НДДКР стосуються пристосування або адаптації існуючої технології, пристрою, речовини, ноу-хау, інших об'єктів, що створені установами НАН України, для особливостей застосування Установами КНР – права на *нові результати досліджень* належать:

(1) Сторонам договору спільно або (2) китайській стороні за умови укладання між китайською стороною та Установами НАН України ліцензійного договору на використання *Раніше створених результатів досліджень*, що мають використовуватися при застосуванні *Нових результатів досліджень* зі сплатою установам НАН України роялті.

У цьому випадку договори на виконання НДДКР додатково до положень, визначених п. 2.1., мають містити наступні данні, конкретизовані для науково-технічних проектів:

– перелік підприємств, установ, організацій, груп підприємств, де передбачається використання результатів досліджень;

– данні щодо строку початку використання результатів досліджень підприємствами, установами та організаціями;

– організаційні кроки щодо здійснення використання результатів досліджень.

2.3. У випадку, якщо договори передбачають спільне виконання робіт за науково-технічним проектом, що виконується за участю фахівців установ НАН України та Установ КНР, та *не* передбачають пристосування або адаптацію існуючої технологій, пристрою, речовини, ноу-хау, інших об'єктів, що створені в Установах НАН України, – Сторони договорів керуються положеннями п. 2.1. цих Рекомендацій.

3. **Використання раніше створених результатів досліджень**

3.1. Права на *Раніше створені результати досліджень* належать виключно сторонам, що їх отримали.

3.2. При здійсненні договорів, визначених у п. 1.1.5 цього Додатку, невід'ємною частиною договорів є додаток з переліком *Раніше створених результатів досліджень*, що використовуються при здійсненні співробітництва.

3.3. Передання *Раніше створених результатів досліджень* з метою використання для здійснення договорів, визначених у п. 1.1.5 цього Додатку, здійснюється на наступних умовах:

а) інформація, віднесена до конфіденційної, передається іншій стороні лише на підставі Угоди про нерозголошення конфіденційної інформації;

б) інформація, що становить ноу-хау, передається іншій стороні на підставі ліцензійного договору, де, зокрема, визначаються умови збереження такої інформації у конфіденційності;

в) права на використання об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау передаються на ліцензійних засадах;

г) вимоги щодо охорони конфіденційності інформації, зазначеної у п.п. 3.3 (а), (б), визначаються відповідно до п. 9 цього Додатку.

При цьому вказана інформація має бути повідомлена лише фахівцям сторін, що безпосередньо здійснюють виконання НДДКР.

Забороняється передання вказаної інформації третій стороні без згоди сторони, що надала таку інформацію.

в) договори НДДКР та договори з фахівцями мають передбачати положення, що у випадках, визначених у п 2.2 (а), (б) цього Додатку, використання *Раніше створених результатів досліджень*, що мають використовуватися при створенні *Нових результатів досліджень,* здійснюється на підставі ліцензійного договору з виплатою Установам НАН України роялті.

4. Договори про трансфер технологій та інших об'єктів

4.1. Сторони беруть до уваги, що в Україні вимоги щодо істотних та обов'язкових умов договорів про трансфер технологій, обмежень та порядку укладання договорів визначаються Законом України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» та іншими нормативно-правовими актами.

4.2. При наданні ліцензій на використання об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, складових технологій, пристроїв, речовин та інших об'єктів, створених в установах однієї сторони, на території іншої сторони або в третіх країнах, у договорах, зокрема, визначається:

об'єкти, права на які передаються;

вид ліцензії,

вимоги щодо конфіденційності;

умови та порядок повідомлення про вдосконалення

надання послуг з проведення консультацій та навчання;

розмір, порядок та умови виплати роялті (паушальних та періодичних платежів) за

використання переданих технологій, пристроїв, матеріалів та інших об’єктів;

відповідальність сторін за порушення умов договору;

порядок вирішення спірних питань.

4.3. Розмір роялті встановлюється, виходячи з міжнародної практики визначення роялті у ліцензійних договорах, та з врахуванням особливостей використання технологій та інших об’єктів.

Якщо законодавством Сторін встановлено мінімальні ставки роялті, вказане має враховуватися у договорах.

5. Наукові публікації

5.1. Без порушення умов конфіденційності, зазначених у п. 9 цього Додатку, публікація результатів досліджень здійснюється установами Сторін у такому порядку:

– у випадку публікації результатів спільних досліджень сторона, що передбачає її здійснити, повідомляє іншу сторону заздалегідь та погоджує публікацію з іншою стороною;

5.2. Усі наукові публікації повинні містити імена авторів твору, за винятком, коли автор відкрито відмовляється бути названим.

6. Отримання охоронних документів на об’єкти промислової власності. Розпорядження спільними результатами досліджень.

6.1. У випадку, якщо майнові права на *Нові результати досліджень* належать Установам НАН України та Установам КНР спільно:

а) при створенні винаходів та інших об’єктів промислової власності (далі – винахід) заявка для отримання охоронного документу подається спільно та охоронний документ отримується спільно Установами НАН України та Установами КНР. При цьому витрати на патентування та підтримку в силі несе в КНР – Установа КНР, витрати на патентування та підтримку у силі в Україні – несе Установа НАН, якщо інше не визначено договором.

Звичайно сторони договору отримують патент на винахід в КНР та Україні, якщо інше не визначено договором.

Питання патентування винаходу в країнах, інших, ніж Україна та КНР, вирішуються сторонами за домовленістю.

б) Перед поданням заявки на винахід, сторони мають укласти Угоду про використання винаходу, де, зокрема, визначають:

– порядок патентування;

– порядок прийняття рішень щодо надання ліцензій, передання прав на патент;

– порядок отримання та перерахування роялті, інших платежів за використання винаходу та передання прав на патент;

– у випадку створення стартапів щодо використання винаходу – порядок прийняття рішень щодо його створення;

– порядок та розміри виплати винагороди винахідникам.

в) У Плані використання результатів досліджень, визначеному п.10 цих Рекомендацій, сторони визначають:

– підприємства та організації, де передбачається здійснювати використання винаходу;

– умови сплати підприємствами, установами та організаціями роялті за використання винаходу;

– план організаційних дій сторони (сторін) щодо укладання з підприємствами, установами та організаціями ліцензійних та інших договорів та/або створення стартапів;

– інші питання, визначені п. 10 цих Рекомендацій.

г) Порядок використання ноу-хау, конфіденційної інформації, що становлять *Нові результати досліджень* та належать установам НАН України та КНР спільно, визначається відповідно до п. 2.1. цього Додатку. При цьому у договорі НДДКР визначається

– порядок прийняття рішень щодо надання ліцензій, передачі майнових прав на ноу-хау;

– порядок отримання та перерахування роялті, інших платежів за використання ноу-хау та передачу майнових прав на ноу-хау;

– у випадку створення стартапів щодо використання ноу-хау – порядок прийняття рішень щодо його створення;

– порядок та розміри виплати винагороди авторам ноу-хау.

д) Винагорода винахіднику виплачується у порядку, визначеному договором, за застосування наступних варіантів:

(1) винагорода винахіднику сплачується безпосередньо Установою КНР спеціалісту Установи НАН України, яким заявка на винахід підготовлена під час роботи в установі КНР;

(2) винагорода винахіднику сплачується Установою НАН України як частка роялті, інших платежів, що отримується Установою НАН України від Установи КНР.

Такі ж самі принципи застосовуються до режиму роботи в Установах НАН України запрошених фахівців з Китаю.

6.2. У випадку, якщо права на *Нові результати досліджень* належать установі КНР та винахідниками є спеціалісти Установ НАН України або винахід створено винахідниками Установ НАН Украни та КНР спільно:

а) Установа КНР здійснює заходи з подання заявки на винахід та інші об’єкти промислової власності.

б) Спеціаліст Установи НАН України повідомляє Установу НАН України про створення винаходу та Установа НАН України передає право на подання заявки на винахід та право на отримання патенту китайській стороні.

в) Винагорода винахіднику виплачується у порядку, визначеному договором, за застосування варіантів, визначених у п. 6.1 (д) цього Додатку.

У випадку, якщо винагорода спеціалістам НАН України – винахідникам сплачується китайською стороною, – вона має сплачуватися у розмірах та порядку не гірше, ніж сплачується винахідникам в КНР. Якщо інше не визначено договором між Установою НАН України та Установою КНР – винахіднику (спеціалісту НАН України) має сплачуватися китайською стороною не менше 15% від отриманих роялті та інших платежів за використання винаходу.

У випадку, якщо винагорода спеціалістам НАН України – винахідникам сплачується Установою НАН України за рахунок роялті та інших платежів, що отримуються від китайської сторони, розмір винагороди визначається договором між винахідником та Установою НАН України та нормативними актами НАН України.

7. Права на використання результатів досліджень, створених запрошеними спеціалістами, або за їх участі

7.1. Робота *Запрошених спеціалістів* Установ НАН України в Установах КНР та працівників Установ КНР в Установах НАН України здійснюється на умовах, визначених

цими Рекомендаціями, договорами з проведення НДДКР та договорами про передачу технологій, що укладаються між Установами НАН України та Установами КНР.

7.2. Спеціалісти Установ НАН України, що працюють за запрошенням китайської сторони в Установах КНР, здійснюють це на підставі Технічного завдання, що затверджується Установою НАН України, де вони працюють, де визначається перелік та обсяг робіт.

7.3. Якщо для роботи запрошеного спеціаліста потрібна певна документація, вона має бути зазначена в договорі НДДКР чи договорі про передачу технологій, укладеному між Установою НАН України та Установою КНР, та передаватись у випадку ноу-хау – лише як конфіденційна інформація.

7.4. Створення результатів НДДКР, що становлять ноу-хау.

При створенні працівником Установ НАН України під час роботи в Установах КНР результатів робіт, що мають прикладний характер та потенційно можуть бути комерціалізовані, – документація з вказаними результатами повинна мати гриф «Конфіденційна інформація» та охоронятись від розголошення.

7.5. Сторони беруть до уваги, шо:

– спеціалісти з Установ НАН України, які працюють в якості запрошених спеціалістів в Установі КНР, зобов'язані дотримуватися вимог конфіденційності та зберігати комерційну таємницю, права на яку належать Установі НАН України.

Такі ж самі принципи застосовуються до режиму роботи в установах НАН України запрошених фахівців з Китаю.

7.6. Спеціаліст з Установи НАН України, який працює в якості запрошеного спеціаліста в Установі КНР, має прийняти до уваги, що він зобов'язаний дотримуватися вимог конфіденційності та зберігати комерційну таємницю, права на яку належать Установі НАН України. У рамках інформаційного обміну з третіми особами спеціалісти зобов'язані виявляти належну увагу для дотримання положень про охорону конфіденційності. Перелік відомостей, які є комерційною таємницею та конфіденційною інформацією, Установою НАН України доводиться письмово до спеціаліста під його підпис[66].

8. Охорона та передача конфіденційної інформації

8.1. Умови передачі Конфіденційної інформації в договорах НДДКР, договорах про трансфер технологій, інших договорах мають враховувати наступне:

а) Інформація, що віднесена до конфіденційної однією з Сторін, у тому числі інформація, що становить ноу-хау, передається іншій стороні з відміткою «Конфіденційно».

б) Сторона, яка отримала Конфіденційну інформацію, а також особи, яким установами іншої сторони надано доступ до Конфіденційної інформації, не мають права використовувати Конфіденційну інформацію способами та в обсягах, інших ніж це зазначено у договорі НДДКР та інших договорах, які укладаються сторонами. У тому числі забороняється використання Конфіденційної інформації, що надана однією з сторін, іншою стороною з метою комерційного використання ***власними силами***, а також її передання ***третім сторонам.***

Конфіденційна інформація не може бути оприлюднена іншою стороною.

На технічні рішення, що містяться у Конфіденційній інформації, не можуть бути подані заявки на отримання охоронних документів на винаходи, корисні моделі та інші об’єкти промислової власності.

[66] При використання положень п.п. 2-10 цих Рекомендацій як частини договору або додатку до договору між Установами НАН України та Установами КНР - пункт 7.6 у проекті Договору не наводиться.

в) Сторона, яка отримала Конфіденційну інформацію, а також особи, що допущені стороною до Конфіденційної інформації, несуть відповідальність у випадку розголошення Конфіденційної інформації. Вказана установа має укласти з особами, що допущені нею до Конфіденційної інформації, договір про нерозголошення конфіденційності та повідомити іншу сторону про список осіб, які допущені до використання Конфіденційної інформації.

г) Використання Конфіденційної інформації, у тому числі ноу-хау, стосовно *Раніше створених результатів досліджень,* підприємствами, організаціями та установами з метою комерціалізації є можливим лише на підставі ліцензійних угод.

До конфіденційної інформації щодо *Раніше створених результатів досліджень*, що надається в межах виконання НДДКР, мають бути допущені лише фахівці сторін, що безпосередньо здійснюють виконання цієї НДДКР або безпосередньо беруть участь у комерціалізації результатів досліджень.

д) Забороняється передання Конфіденційної інформації третій стороні без згоди сторони, що надала таку інформацію.

е) Положення щодо охорони конфіденційної інформації може становити окремий розділ договору НДДКР, договору про трансфер технологій, інших контрактів, або може бути укладено окремий договір про охорону та передачу конфіденційної інформації.

є) Строк, на який Конфіденційна інформація надається іншій стороні, як правило, дорівнює строку виконання договору, якщо інше не визначено зазначеним договором.

Після закінчення строку договору або строку використання Конфіденційної інформації, визначеному договором, право використання Конфіденційної інформації установою іншої сторони припиняється.

Обов’язки іншої сторони щодо збереження інформації у конфіденційності; відповідальність за розголошення Конфіденційної інформації; заборона щодо її використання третіми особами зберігаються також і після закінчення строку договору або строку використання Конфіденційної інформації, визначеного договором.

Договором між Сторонами може бути передбачено порядок повернення матеріалів, що містять Конфіденційну інформацію.

9. Науково-технічний проект

9.1. Науково-технічний проект є основним документом, що розробляється та реалізується в рамках співробітництва Установ НАН України та Установ КНР.

Установи НАН України та Установи КНР визначають перелік науково-технічних проектів, що передбачається реалізовувати в рамках діяльності спільних організацій або за договорами про проведення НДДКР, договорами про трансфер технологій.

9.2. Науково-технічний проект включає розділи:

а) Мета робіт (A Description of the Research Objective);

б) Науково-технічний доробок, стан вирішення питання (Background);

в) Основні завдання робіт (Task Statements);

г) Виконавці робіт (відповідальні виконавці, виконавці, партнери та інші учасники) та їх завдання та обов’язки (Roles and Responsibilities of Leads, Performers, Partners and Other Participants);

д) Устаткування, ресурси, засоби, матеріали, необхідні для виконання проекту (Equipment, Resources, Sites, Facilities, Materials to be Supplied);

є) Календарний план робіт із зазначенням проміжних та кінцевих результатів результатів проекту (чи етапу прийняття рішень) (Work Schedule, with Interim Milestones (or Decision Points) and Deliverables);

ж) Вартість проекту, порядок фінансування, розрахунок витрат (Budget, Funding, Estimated Costs);

з) Вимоги до Звіту про виконання робіт (проміжні та кінцевий звіт). Перелік документації, інших результатів робіт, що надаються по завершенню роботи (Reporting Requirements (Interim Reports, Final), List of documents, Other results of works provided upon completion of work).

і) План використання результатів досліджень (Technical Management Plan).

9.3. Реалізація науково-технічного проекту здійснюється через укладання:

– договору на виконання спільних науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт;

– договору на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських, технологічних робіт Установами НАН України за замовленням Установ КНР;

– договору про трансфер технологій, у тому числі ліцензійного договору.

Науково-технічний проект є додатком до вказаних договорів.

10. План використання результатів досліджень

10.1. Плани використання результатів досліджень (далі – ПВР) є невід'ємними частинами науково - технічних проектів.

10.2. За три місяці до закінчення виконання науково-технічного проекту – ПВР має бути уточнений та затверджений Сторонами договору в уточненому вигляді.

10.3. ПВР має містити наступну інформацію:

а) перелік очікуваних (отриманих) *Нових результатів досліджень* та Сторони, яким вони належать;

б) перелік *Раніше створених результатів досліджень*, що використовуються при використанні *Нових результатів досліджень*, та Сторони, яким вони належать;

в) перелік документації, що передбачається розробити (є в наявності), та інформація щодо її конфіденційності;

г) заявки на винаходи, що передбачається подати (подані заявки на винаходи), отримані охоронні документи;

д) перелік підприємств, установ, організацій, груп підприємств, де передбачається використання результатів досліджень;

є) данні щодо строку початку використання результатів досліджень підприємствами, установами та організаціями;

ж) організаційні кроки щодо здійснення використання результатів досліджень;

з) наукові публікації, що передбачається підготувати.

10.4. Сторони інформують одна одну про результати виконання ПВР, що має здійснювати не рідше одного разу у 3 місяці.

Зазначене інформування включає, зокрема:

– надання інформації про укладені ліцензійні та інші угоди щодо використання результатів досліджень підприємствами, установами та організаціями;

– надання інформації про отримані суми роялті, інші платежі за використання результатів досліджень та частки роялті, перераховані Сторонам договору.

10.5. Порядок повідомлення Сторін про результати виконання ПВР наводяться у договорі між Установами НАН України та Установами КНР щодо виконання НДДКР або у договорі про трансфер технологій.

Додаток 2
до Рекомендацій щодо створення,
охорони та використання об'єктів
права інтелектуальної власності
при співробітництві наукових установ
НАН України та КНР

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/2079-8 від 17.11.2014 р.

Директорам
наукових установ НАН України[67]

Направляємо Вам для користування Рекомендації з застосування положень нової редакції Закону України "Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій" від 02.10.2012, що стосуються договорів про трансфер технологій, які підготовлені Центром інтелектуальної власності і передачі технологій НАН України.

Просимо довести ці рекомендації до фахівців, що займаються питаннями укладання договорів.

Додаток: зазначене за текстом на 10 арк.

Віце-президент НАН України
академік НАН України **А.Г. Загородній**

Вик. Д.С. Махновський
тел. 239-67-64

[67] Зазначені Рекомендації наведені у цьому збірнику у розділі Листи: Лист Президії НАН України від 17.11.2014 р. № 58/2079-8 щодо Рекомендацій з застосування положень нової редакції Закону України «Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій» від 02.10.2012, що стосуються договорів про трансфер технологій.

Додаток 3
до Рекомендацій щодо створення,
охорони та використання об'єктів права
інтелектуальної власності при
співробітництві наукових установ НАН
України та КНР

Примірна форма ліцензійного договору[68] [69]

Цей договір укладено між:_____(*найменування наукової установи*) в особі _____, далі – Ліцензіар, що діє на підставі Статуту, з одного боку, і _____ (*найменування підприємства*) в особі _____, далі – Ліцензіат, що діє на підставі Статуту, з іншого боку (разом Сторони).

Беручи до уваги, що:

Варіант 1. Для об'єктів промислової власності

Ліцензіар є власником патенту(ів) України на винахід (корисну модель, промисловий зразок) _____ (вказується номер та назва патенту), ліцензіат бажає придбати на умовах цього договору ліцензію з метою виробництва, використання та продажу _____ продукції (вказується назва продукції), що створюється з застосуванням винаходу (корисної моделі, промислового зразку).

Перелік винаходів (корисних моделей, промислових зразків), на використання яких надається ліцензія, та копії охоронних документів на зазначені об'єкти інтелектуальної власності наведено у додатку 1.

Варіант 2. Для ноу-хау, що становить зміст заявки на отримання охоронних документів на винахід, корисну модель, промисловий зразок

Ліцензіаром подано заявку на отримання охоронного документу на винахід (корисну модель, промисловий зразок)_____ (вказується номер заявки, дата подачі заявки, назва заявки). Зміст заявки становить ноу-хау, на які Ліцензіар має виключні права[70].

Ліцензіат бажає придбати на умовах цього договору ліцензію з метою виробництва, використання та продажу _____ продукції (вказується назва продукції), що створюється з застосуванням ноу-хау.

Перелік заявок на отримання охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності, зміст яких становить ноу-хау; документація щодо змісту заявок, на використання яких надається ліцензія, наведено у додатку 2.

Варіант 3. Для ноу-хау

Ліцензіар має виключні майнові права на ноу-хау _____ (вказується назва ноу-хау).

Ліцензіаром не подано заявок на отримання охоронних документів на винаходи (корисні моделі, промислові зразки) на технічні рішення, що складають ноу-хау.

Ліцензіат бажає придбати на умовах цього договору ліцензію з метою виробництва, використання та продажу _____ продукції (вказується назва продукції), що створюється з застосуванням ноу-хау.

---

[68] Примірна форма ліцензійного договору розроблена для винаходів, корисних моделей, промислових зразків; заявок на отримання патентів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки; ноу-хау. При складанні ліцензійного договору слід використовувати лише ті положення Договору, що стосуються ОІВ, ноу-хау, стосовно яких Сторонами укладається ліцензійний договір.

[69] Наведено Примірну форму ліцензійного договору, затвердженого постановою Президії НАН України від 13.12.2017 № 340, з уточненням ст. 8 «Забезпечення конфіденційності» та доповненням ст. 12 «Вирішення суперечок та тлумачення договору» та ст. 13 «Арбітражне застереження».

[70] Вказане ноу-хау є чинним до дати публікації відомостей про заявку.

Перелік ноу-хау, документація щодо опису ноу-хау, на використання яких надається ліцензія, наведено у додатку 3.

1. Визначення термінів

1.1. Терміни:

«**винахід», «корисна модель»** визначаються відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;

«промисловий зразок» визначається відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки»;

«ноу-хау» визначається відповідно до ст. 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»;

«об'єкти права інтелектуальної власності» (ОІВ) – об'єкти права інтелектуальної власності, на використання яких Ліцензіаром надається ліцензія за цим договором;

«продукція за ліцензією» (продукція, що вироблятиметься на основі ліцензії)**—** _____ (наводиться назва продукції).

«спеціальне обладнання» — (і) обладнання, (іі) дослідні зразки, необхідні для освоєння виробництва продукції за ліцензією, що належать Ліцензіару та надаються у використання Ліцензіату на умовах цього Договору.

Перелік спеціального обладнання наведено у додатку 4.

«спеціальні матеріали» — матеріали, вузли, деталі, що необхідні для виготовлення продукції за ліцензією, які поставляються Ліцензіаром Ліцензіату на умовах цього Договору.

«документація» — (і) документація, назва якої наведена у Преамбулі цього Договору, (іі) інша документація, необхідна для випуску продукції за ліцензією, перелік якої наведено у додатку 5.

«конфіденційна інформація» — зміст документації, що передається за цим договором, за винятком охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, а також інша інформація, що стосується виробництва Продукції за ліцензією, яка передається іншій Стороні Договору з відміткою «Конфіденційно».

«конфіденційність» — дотримання заходів із запобігання розголошення конфіденційної інформації, що передається за цим Договором.

«звітний період» — період діяльності Ліцензіата, за який надається інформація про виконання цього договору, що становить: (*варіанти:* кожен квартал, кожен місяць, або календарний рік з 1 січня по 31 грудня).

«сфера використання» _____ (вказати назву ОІВ, ноу-хау) **—** конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права.

«територія» — територія України.

«ціна продажу» — ціна продажу одиниці продукції за ліцензією, на базі якої встановлюється розмір роялті.

2. Предмет Договору

Варіант 1. Об'єкти права інтелектуальної власності та ноу-хау

2.1. Ліцензіар надає Ліцензіату на строк дії цього договору та за винагороду, яка виплачується Ліцензіатом,

_____

(виключну/одиничну/невиключну)

ліцензію на використання _____ (вказується назва винаходу, корисної моделі, промислового зразку, ноу-хау).

2.2. За цим договором Ліцензіату з врахуванням вимог статті 1108 Цивільного кодексу України надається право:

Варіанти підпункту 2.2:

при невиключній ліцензії:

— на використання ____(ОІВ, ноу-хау) для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар зберігає за собою право самому використовувати вказане право як за межами, так і в межах визначеної цим договором сфери використання, та передавати його іншим особам.

У разі надання іншій особі невиключної ліцензії на використання прав, що є об'єктом цього договору, Ліцензіар зобов'язаний повідомити про це Ліцензіата.

при одиничній ліцензії:

— на використання _____(ОІВ, ноу-хау) для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар не має права видачі ліцензій іншим особам на використання ОІВ, ноу-хау у сфері використання, визначеної цим Договором; має право сам використовувати ОІВ, ноу-хау у зазначеній сфері використання, а також за її межами.

при виключній ліцензії:

— на використання _____ (ОІВ, ноу-хау) для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар не може використовувати сам, а також передавати іншим особам вказані права у визначеній цим договором сфері використання.

Ліцензіат не має право на надання субліцензій на ОІВ, ноу-хау, що визначені у п.2.1. цього ліцензійного договору третім особам.

2.3. Технічна сфера використання. Способи використання

2.3.1. Ліцензія надається на наступні технічні сфери використання: _____.

2.3.2. Способи використання _____(ОІВ, ноу-хау), на які надано ліцензію, становлять (вказуються конкретні способи використання ОІВ, ноу-хау, зокрема):

— для випуску, продажу, пропонування для продажу, зберігання Ліцензіатом Продукції за ліцензією.

2.4. Територія ліцензії

Надані відповідно до пункту 2.2 цього Договору права поширюються на територію України[71].

2.5. Строк надання ліцензії

Права, надані відповідно до пунктів 2.1—2.4, надаються на строк_____ років, починаючи з дня підписання цього Договору Сторонами[72].

Зазначений строк може бути продовжений Сторонами у порядку, визначеному у ст._____ цього Договору.

Варіант 2. Заявки на отримання охоронних документів, зміст яких становить ноу-хау

2.1. Ліцензіар надає Ліцензіату на строк дії цього Договору та за винагороду, яка виплачується Ліцензіатом, _____

(виключну/одиничну/невиключну)

---

[71] Зазначена територія України для охоронних документів, що видані в Україні. У випадку охоронних документів, виданих в інших країнах, вказується територія інших країни.

[72] Строк надання ліцензії не може бути більшим, ніж термін дії охоронного документу. Строк надання прав для ноу-хау рекомендується встановлювати на строк до 10 років та не більше терміну дії охоронних документів на ОІВ.

ліцензію на використання ноу-хау _____ (вказується назва ноу-хау), що становить зміст заявки на отримання охоронного документу на винахід (корисну модель, промисловий зразок) (вказується дата та номер заявки).

2.2. За цим договором Ліцензіату з врахуванням вимог статті 1108 Цивільного кодексу України надається право:

Варіанти підпункту 2.2:

при невиключній ліцензії:

— на використання ноу-хау для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар зберігає за собою право самому використовувати вказане право як за межами, так і в межах визначеної цим договором сфери використання, та передавати його іншим особам.

У разі надання іншій особі невиключної ліцензії на використання прав, що є об'єктом цього договору, Ліцензіар зобов'язаний повідомити про це Ліцензіата.

при одиничній ліцензії:

— на використання ноу-хау для виробництва, продажу продукції за ліцензією. При цьому Ліцензіар не має права видачі ліцензій іншим особам на використання ОІВ, ноу-хау у сфері використання, визначеної цим Договором; Ліцензіар має право сам використовувати ОІВ, ноу-хау у зазначеній сфері використання, а також за її межами.

при виключній ліцензії:

— на використання ноу-хау для виробництва, продажу продукції за ліцензією.

При цьому Ліцензіар не може використовувати сам, а також передавати іншим особам вказані права у визначеній цим договором сфері використання.

Ліцензіат не має право на надання субліцензій третім особам на ОІВ, ноу-хау, що визначені у п.2.1 цього ліцензійного договору.

2.3. Технічна сфера використання. Способи використання

2.3.1. Ліцензія надається на наступні технічні сфери використання: _____.

2.3.2. Способи використання ноу-хау, на яку надано ліцензію, становлять (вказуються конкретні способи використання ОІВ, ноу-хау, зокрема):

— для випуску, продажу, пропонування для продажу, зберігання Ліцензіатом Продукції за ліцензією.

2.4. Територія ліцензії

Права, надані відповідно до пункту 2.2 цього Договору поширюються на територію України[73].

2.5. Строк надання ліцензії

Права, надані відповідно до пунктів 2.1–2.4, надаються на строк_____ років, починаючи з дня підписання цього Договору Сторонами.

Зазначений строк може бути продовжений Сторонами у порядку, визначеному у п. 13 цього Договору.

2.6. Ліцензіар заявляє, що на момент підписання цього договору йому нічого не відомо про права інших осіб, які б могли бути порушені наданням ліцензій відповідно до цього Договору.

2.7. При отриманні Ліцензіаром охоронного документу на винахід (корисну модель, промисловий зразок), зміст заявки на який становить ноу-хау, зазначене у п. 2.1, Ліцензіар

[73] Зазначена територія України для охоронних документів, що передбачається отримати в Україні. У випадку охоронних документів, які передбачається отримати в інших країнах, вказується теріторія інших країни.

надає Ліцензіату ліцензію на використання винаходу (корисної моделі, промислового зразку) на умовах, визначених у пунктах 2.1–2.5 цього договору.

З дня видачі ліцензії, вказаної у п. 2.7, термін дії ліцензії на використання ноу-хау, зазначеної у п. 2.1, припиняється.

3. Документація

3.1. Ліцензіар передає Ліцензіату Документацію для виробництва продукції за ліцензією, що міститься у додатках 1–3 до цього Договору.

Документація передається Ліцензіаром уповноваженому представникові Ліцензіата у строк _____ _____(адреса місця передачі) з дня підписання цього Договору.

3.2. При передачі Документації складається акт приймання-передачі з підписами уповноважених представників обох сторін.

Датою передачі Документації є дата, вказана у акті приймання - передачі.

3.3. Якщо Ліцензіат при передачі чи протягом 3 (трьох) місяців після отримання ним Документації встановить неповноту чи неправильність отриманої від Ліцензіара документації, то Ліцензіар зобов'язаний протягом трьох тижнів після надходження письмової рекламації передати документацію, якої не вистачає, або виправити часткові недоліки та передати відкориговану документацію Ліцензіату.

У цьому разі датою передачі документації вважатиметься дата передачі документації, якої не вистачало, що засвідчується актом приймання - передачі.

3.3. Ліцензіат зобов’язаний здійснювати заходи з нерозголошення конфіденційної інформації відповідно до розділу 8 цього ліцензійного договору.

4. Якість продукції за ліцензією

4.1. Ліцензіат повинен виготовляти Продукцію за ліцензією відповідно до якісних характеристик, викладених у Додатку 4. Продаж продукції, що не відповідає цим якісним характеристикам, заборонено.

4.2. Ліцензіар має право перевіряти за місцем виробництва якість Продукції за ліцензією, яку виготовляє Ліцензіат, та може, у відповідних випадках, в письмовому повідомленні встановлювати часові рамки для забезпечення Ліцензіатом якості продукції, що відповідає характеристикам, викладеним у Додатку 4.

Якщо Ліцензіат в окреслені в повідомленні строки не забезпечує належної якості продукції, Ліцензіар має право припинити дію даного Договору.

5. Удосконалення та поліпшення

5.1. Протягом строку дії цього договору Сторони зобов'язуються негайно інформувати одна одну про всі проведені ними удосконалення, що стосуються ОІВ, ноу-хау, на які надано ліцензії.

5.2. Сторони зобов'язуються в першу чергу пропонувати одна одній всі вищевказані удосконалення. Умови передачі цих удосконалень узгоджуватимуться Сторонами додатково.

5.3. У разі відмови будь-якої із Сторін чи неотримання відповіді на пропозицію, що стосується використання удосконалень протягом _____, Сторони мають право пропонувати удосконалення чи поліпшення третім особам.

6. Технічна допомога в освоєнні продукції за ліцензією

6.1. Ліцензіар надає Ліцензіату технічну допомогу в освоєнні виробництва продукції за ліцензією.

6.1.1. На прохання Ліцензіата Ліцензіар відряджає на підприємство Ліцензіата необхідну кількість спеціалістів.

Ліцензіат повідомляє Ліцензіара про своє прохання за ____ днів до дати передбачуваного виїзду спеціалістів.

6.1.2. На прохання Ліцензіата Ліцензіар може надавати у користування на певний термін Спеціальне обладнання на час освоєння виробництва продукції за ліцензією.

Умови та терміни надання спеціального обладнання Сторони узгоджують у Додатковій угоді до цього ліцензійного договору.

6.2. Для здійснення випуску продукції Ліцензіар може поставляти Ліцензіату спеціальні матеріали. Умови поставки спеціальних матеріалів Сторони узгоджують окремим договором.

6.3. Фінансування витрат на відрядження працівників Ліцензіара здійснюється Ліцензіатом, що визначається додатковою угодою до цього ліцензійного договору.

7. Платежі та порядок розрахунків

7.1. За надання прав використання ОІВ, ноу-хау, передбачених цим договором, Ліцензіат виплачує Ліцензіару платежі (роялті) відповідно до таких варіантів:

Варіант 1

7.1.1. Платіж у розмірі_____(цифрами та прописом) дол. виплачується протягом _____ днів з дня підписання цього договору _____ .

Наступні платежі у розмірі ____ % доходу від *продажу* Продукції за ліцензією, виготовленою та реалізованою Ліцензіатом за Звітний період _____ (квартал, місяць, календарний рік);

або

Наступні платежі у розмірі ____ % *ціни виготовлення*[74] Продукції за ліцензією, виготовленою та реалізованою Ліцензіатом за Звітний період _____ (квартал, місяць, календарний рік);

або

Наступні платежі виплачуються Ліцензіару у розмірі _____ (цифрами та прописом) дол. за одиницю (штуку, кілограм і т.п.) Продукції за ліцензією[75], виготовленою та реалізованою Ліцензіатом за Звітний період _____(квартал, місяць, календарний рік) .

Варіант 2

7.1.1. Платіж у розмірі_____ (цифрами та прописом) дол., з яких:

– сума у розмірі_____ (цифрами та прописом) дол. виплачується протягом _____ днів від дати набрання цим договором сили;

– сума в розмірі_____ (цифрами та прописом) дол. виплачується протягом _____ днів після передання Документації, зазначеної у п. 3 цього Договору.

Наступні платежі у розмірі ____ % від ціни продажів Продукції за ліцензією (або ціни виготовлення[76]), виготовленою та реалізованою Ліцензіатом за Звітний період _____ (квартал, місяць, календарний рік), або фіксовані наступні платежі у розмірі ___ гривень за _____ (квартал, місяць, календарний рік).

7.1.2. Мінімальні платежі

Незалежно від продажу або виробництва, фактично здійснюваних Ліцензіатом, роялті, що виплачуються Ліцензіару, не повинні бути меншими, ніж:

за перший рік від моменту підписання даного Договору _____,

за другий рік _____,

---

[74] Для випадку, коли Продукція за ліцензією не продається, а використовується для власного використання Ліцензіатом або надається у лізінг, або передається безоплатно.

[75] З урахуванням особливостей виробництва Продукції за ліцензією, Сторони можуть домовитися про періодичні платежі у вигляді роялті без першого разового платежу.

[76] Дивись попередній коментар.

за третій і кожен наступний рік дії даного Договору _____.

Якщо дію даного Договору припинено протягом такого року, мінімальні роялті повинні зменшитися відповідно.

Мінімальні роялті, визначені у цьому пункті для певного року, виплачуються Ліцензіару рівними частками після закінчення звітного періоду (квартал, місяць, календарний рік).

7.2. Платежі (роялті) перераховуються Ліцензіатом Ліцензіару протягом 10 днів, що настають за Звітним періодом.

7.3. Валюта платежів

Виплати Ліцензіатом Ліцензіару повинні здійснюватися у доларах США,

З метою визначення вартості реалізації Продукції за ліцензією в цілях визначення платежів за п. 6 та звітних даних згідно п. 7 цього Договору – суми за реалізацію Продукції за ліцензією за звітний період (квартал, місяць, рік) мають перераховуватися у долари США за курсом, що встановлено Народним банком Китаю на останній банківський день звітного періоду.

7.4. При отримання роялті Ліцензіар виплачує винагороду працівникам Ліцензіара – творцям об’єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау, визначених у пунктах 1.1. та 2.1. цього Договору, відповідно до договорів, що укладаються між Ліцензіаром та ними.[77]

7.5. Після припинення строку дії цього Договору, його положення застосовуються доти, доки не будуть остаточно врегульовані платежі, зобов'язання за якими виникли у період його дії.

8. Інформація та звітність

8.1. Ліцензіат зобов’язується вести спеціальні записи, в яких він буде заносити такі дані щодо Звітного періоду:

– кількість одиниць Продукції за ліцензією, що виготовлено Ліцензіатом;

– кількість одиниць Продукції за ліцензією, реалізованих Ліцензіатом;

– ціна реалізації одиниці Продукції за ліцензією, проданої у звітний період;

– сума коштів, отриманих від реалізації Продукції за ліцензією у звітний період;

– інші дані, що мають значення для розрахунку роялті.

8.2. Ліцензіар має право здійснювати перевірку даних, вказаних у п. 7.1, бухгалтерської та іншої документації Ліцензіата, що стосується виготовлення та продажу Продукції за ліцензією через представника, уповноваженого Ліцензіаром.

Витрати на таку перевірку буде нести Ліцензіар.

Ліцензіат зобов'язується забезпечити можливість такої перевірки.

8.3. Ліцензіат протягом 10 днів, наступних за Звітним періодом, надсилає Ліцензіару дані, зазначені у п. 7.1. цього Договору.

9. Забезпечення конфіденційності

9.1. Сторони беруть на себе зобов'язання із збереження Конфіденційної інформації, що передається за цим Договором, у конфіденційності, та гарантують її невикористання способами та в обсягах інших, ніж визначено цим Договором. У тому числі забороняється використання Конфіденційної інформації, що надана однією з сторін, іншою стороною з метою комерційного використання ***власними силами***, а також її передання ***третім сторонам.***

---

[77] Примірна форма договору про службові об’єкти права інтелектуальної власності та виплату винагороди за їх використання та додаткової угоди, затверджена розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 №15 (із змінами).

Сторони вживатимуть усіх необхідних заходів для того, щоб попередити повне чи часткове розголошення вказаної інформації.

При передачі Ліцензіаром інформації, яку віднесено до конфіденційної, на носії інформації має бути зроблена відмітка «Конфіденційно».

9.2. Ліцензіат зобов’язується, що з Конфіденційною інформацією будуть ознайомлені тільки ті працівники підприємства Ліцензіата, які безпосередньо пов'язані з виробництвом продукції за ліцензією.

Ліцензіат зобов’язується передбачити зобов’язання вказаних осіб з нерозголошення Конфіденційної інформації та укласти з ними договір про нерозголошення та невикористання конфіденційної інформації, а також надати Ліцензіару список працівників, які допущені до Конфіденційної інформації.

Ліцензіат зобов’язується, що на технічні рішення, які містяться у Конфіденційній інформації, не можуть бути подані заявки на отримання охоронних документів на винаходи, корисні моделі та інші об’єкти промислової власності.

Ліцензіат зобов’язується не передавати Конфіденційну інформацію третій стороні без письмової згоди Ліцензіара.

9.3. У разі:

– розголошення Ліцензіатом конфіденційної інформації та/або

– використання Ліцензіатом Конфіденційної інформації способами та в обсягах інших, ніж визначено цим Договором,

Ліцензіат відшкодує Ліцензіару завдані ним у зв'язку з цим збитки. Таку саму відповідальність несе Ліцензіар.

9.4. Зобов'язання Ліцензіата із збереження конфіденційності Конфіденційної інформації та її невикористання зберігають свою силу і після закінчення строку дії цього Договору чи у випадку його дострокового розірвання.

9.5. При закінченні Договору або його розірванні Ліцензіат має передати Ліцензіару носії інформації, що містять конфіденційну інформацію, протягом 20 календарних днів з дня розірвання Договору, що оформлюється актом приймання-передачі.

10. Захист прав, що передаються

10.1. Якщо після укладення цього ліцензійного договору будь-які інші особи подадуть заявки на отримання патентів або їм будуть видані патенти на території України, що можуть позбавити Ліцензіара або Ліцензіата права повністю або частково використовувати об’єкти права інтелектуальної власності, ноу-хау, на які надано ліцензії за цим Договором, Сторони негайно після того, як їм стане про це відомо, будуть здійснювати спільні дії щодо захисту прав ОІВ і, у разі необхідності, з оспорювання чинності заявок чи патентів інших осіб.

10.2. У разі, якщо до Ліцензіата будуть пред'явлені претензії чи позов з приводу порушення ним прав інших осіб у зв'язку з використанням ліцензії за цим Договором, Ліцензіат повідомляє про це Ліцензіара. Ліцензіат та Ліцензіар зобов'язуються спільно врегулювати такі претензії.

11. Відповідальність сторін

11.1. Ліцензіар заявляє, що на момент підписання цього договору йому нічого не відомо про права інших осіб, які б могли бути порушені наданням цієї ліцензії.

11.2. Ліцензіар заявляє, що Документація, що передається Ліцензіату, є комплектною та містить необхідні відомості для використання ОІВ та ноу-хау.

11.3. Ліцензіат зобов'язується виготовляти продукцію у відповідності з отриманою Документацією та інструкціями Ліцензіара.

11.4. Сторона, що не виконала вищевказаних умов, зобов'язана відшкодувати іншій Стороні понесені нею у зв'язку з цим невиконанням збитки.

11.5. За порушення строків передачі Документації, визначених у розділі 3 цього ліцензійного договору, Ліцензіар виплачує Ліцензіарові штраф у розмірі ____ грн.

11.6. При порушенні Ліцензіатом строків надання даних щодо виробництва та реалізації Продукції за ліцензією відповідно до п. 7.3 цього Договору, Ліцензіат сплачує ліцензіару штраф у сумі ____ грн.

11.7. Ліцензіат несе відповідальність за порушення строку сплати платежів (роялті), передбаченого цим договором, у вигляді сплати Ліцензіару за кожний день такого прострочення пені в розмірі 0,3 відсотка від суми неодержаних Ліцензаром роялті.

11.8. Розмір відшкодування збитків та штрафів, про які одна Сторона може заявити через різні порушення умов цього договору, не може перевищувати отриманих (належних для отримання) чи виплачених (які потрібно виплатити) за розділом 7 цього ліцензійного договору сум, якщо Сторони не домовилися про інше.

11.9. У разі невиконання Ліцензіатом зобов'язань, визначених у п. 7.1, 7.2 протягом трьох місяців; у випадку невиконання п. 7.3 цього Договору Ліцензіар має право достроково розірвати даний Договір.

12. Реклама

12.1. Ліцензіат зобов'язується вказувати у відповідних рекламних матеріалах, а також на продукції за ліцензією та спеціальній продукції, що випускається на його підприємстві, що ця продукція виробляється за ліцензією Ліцензіара.

12.2. Питання про використання Ліцензіатом торговельної марки Ліцензіара Сторони врегульовують окремою угодою.

13. Вирішення суперечок та тлумачення договору

13.1. У разі виникнення спорів між Ліцензіаром та Ліцензіатом щодо застосування і тлумачення норм цього договору Сторони вживатимуть всіх заходів до вирішення їх шляхом переговорів між собою.

13.2. Сторони погоджуються сумлінно проводити консультації та переговори з метою спробувати вирішити будь-який спір, розбіжність або претензію, що виникають внаслідок або стосовно цього Договору. Жодна сторона не повинна вдаватися до формальної процедури вирішення спорів, якщо тільки і доки керівники кожної сторони не спробували провести особисту зустріч для досягнення їхнього мирного вирішення.

13.3. Якщо така зустріч не мала місце впродовж _____ днів після отримання однією стороною письмового прохання про проведення переговорів від іншої сторони, будь-яка сторона має право передати спір до арбітражу.

Варіант 1

13.2. Цей договір повинен регулюватися та тлумачитися, а всі спори, що виникають внаслідок цього Договору або у зв'язку з ним (або внаслідок його предмета чи у зв'язку з ним), повинні вирішуватися у відповідності до законодавства України.

Варіант 2[78]

13.2. Цей договір повинен регулюватися та тлумачитися, а всі спори, що виникають внаслідок цього Договору або у зв'язку з ним (або внаслідок його предмета чи у зв'язку з ним), повинні вирішуватися у відповідності до законодавства_____ (*назва країни*) за виключенням наступних питань, що мають вирішуватися за законодавством України:

[78] У випадку застосування права іншої країни

(і) подання заявки та видача охоронного документу в Україні на будь-який об’єкт права інтелектуальної власності;

(іі) спори стосовно використання на території України будь-якого права інтелектуальної власності, що можуть виникнути між Сторонами договору.

14. Арбітражне застереження

14.1. Будь-які спори, розбіжності, суперечності або претензії, що виникають внаслідок або стосовно цього договору і не були вирішені шляхом переговорів, включаючи без обмежень будь-які питання, що стосуються його існування, укладення, дійсності, придатності до виконання у примусовому порядку або припинення (надалі – «Спір»), повинні бути вирішенні на підставі остаточного та обов’язкового до виконання арбітражного рішення у відповідності до діючого арбітражного регламенту Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгівельній палаті України *(або інший міжнародний комерційний арбітраж)*. .

Місцем проведення арбітражного засідання є Україна *(або інша країна)*, м. Київ *(інше місто у випадку іншого міжнародного комерційного арбітражу)*. Арбітражний процес повинен проводитися українською мовою *(або іншою мовою)* та трьома арбітрами. Два арбітри, які призначаються сторонами, повинні мати знання й досвід у галузях, пов’язаних з предметом цього Договору.

Арбітражне рішення може бути виконано будь-яким судом, що має для цього відповідну юрисдикцію.

15. Строки дії договору

15.1. Цей договір укладено на _____ років[79], Договір набуває сили з дати його підписання.

15.2. Цей договір за взаємною згодою Сторін може бути продовжено на умовах, спільно узгоджених між Сторонами.

15.3. Кожна зі Сторін має право достроково розірвати цей договір шляхом письмового повідомлення, якщо інша Сторона не виконає будь-яку умову з розділів 3–8 цього Договору.

15.4. Якщо цей договір буде достроково розірвано через невиконання Ліцензіатом своїх зобов'язань, то він позбавляється права виробляти, використовувати і продавати продукцію за ліцензією, так само як використовувати ОІВ, ноу-хау, на які за цим договором надано ліцензію, і зобов'язаний повернути Ліцензіарові всю Документацію протягом 20 календарних днів з дня розірвання договору.

16. Форс-мажор

16.1. Сторони не несуть відповідальності за будь-які затримки у виконанні або невиконання своїх зобов’язань, встановлених цим Договором, якщо такі затримка або невиконання сталося внаслідок дії обставин непереборної сили (форс-мажору).

16.2. Обставинами непереборної сили (форс-мажором) відповідно до цього Договору вважаються повені, епідемії, епізоотії, землетруси й інші природні і штучні (техногенні) катастрофи і стихійні лиха, повстання, ембарго, війни або військові дії будь-якого виду, окупація, мобілізація, порушення громадського порядку, страйки, дії антидемпінгових обмежень або будь-які інші обставини, що перебувають поза контролем і волею Сторін, що відбулися після дати підписання цього Договору та не дають одній зі Сторін можливість належним чином виконувати свої зобов’язання за цим Договором.

16.3. Сторона, що опинилася під впливом обставин непереборної сили (форс-мажору), зобов’язана негайно (наскільки це дозволяють обставини, але не пізніше п’яти календарних

[79] Строк дії ліцензійного договору для винаходів, корисних моделей, промислових зразків не повинен перевищувати строку чинності виключних майнових прав на визначений у договорі ОІВ.

днів із моменту їх виникнення) повідомити іншу Сторону про виникнення, характер і можливу тривалість обставин непереборної сили (форс-мажору). Невиконання Стороною вимог цього пункту 16.3 позбавляє її права посилатися на зазначені обставини непереборної сили (форс-мажору) як на причину невиконання нею зобов'язань за цим Договором.

16.4. Якщо будь-яка з обставин форс-мажору безпосередньо вплинула на здатність будь-якої зі Сторін своєчасно виконати свої зобов'язання за цим Договором, то строк виконання відстрочується на час, протягом якого діють такі обставини форс-мажору. Якщо обставини форс-мажору триватимуть більше сорока п'яти календарних днів, виконання незавершених договірних зобов'язань виноситься на обговорення Сторін.

16.5. Сторони не будуть нести відповідальність за будь-яку шкоду, збитки, претензії або інші витрати, які можуть виникнути в результаті обставин форс-мажору та їх наслідків.

16.6. Наявність обставин непереборної сили і їхній характер повинні бути підтверджені шляхом надання відповідною Стороною письмової довідки, виданої Торгово-промисловою палатою країни, де такі обставини виникли, або іншою компетентною організацією.

17. Інші умови

17.1. Права та обов'язки кожної зі Сторін за цим договором не можуть передаватися іншій фізичній чи юридичній особі без письмового на те дозволу іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених цим Договором.

17.2. Усі зміни та доповнення до цього Договору мають бути здійснені у письмовій формі і підписані уповноваженими на те особами, а також схвалені компетентними органами, якщо таке схвалення необхідне.

17.3.Згадані у цьому договорі додатки № _____ на ____ аркушах є його невід'ємною частиною.

17.4. Цей договір укладений у м. _____ "___" _____ ___р. у двох примірниках, по одному для кожній із сторін.

18. Адреси, банківські реквізити и підписи сторін

Ліцензіар **Ліцензіат**

Додатки до договору:

Додаток 1. Перелік винаходів (корисних моделей, промислових зразків), на використання яких надається ліцензія, копії охоронних документів на зазначені об'єкти інтелектуальної власності.

Додаток 2. Перелік заявок на отримання охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності; документація щодо змісту заявок, на використання яких надається ліцензія.

Додаток 3. Перелік ноу-хау, документація щодо опису ноу-хау, на використання яких надається ліцензія.

Додаток 4. Вимоги щодо якісних показників продукції за ліцензією

Додаток 5. Перелік спеціального обладнання.

Додаток 6. Календарний план

Додаток 7. Інша документація, необхідна для випуску продукції за ліцензією.

Додаток 4
до Рекомендацій щодо створення,
охорони та використання об'єктів права
інтелектуальної власності при
співробітництві наукових установ НАН
України та КНР

Інформаційні

ресурси щодо проведення НДДКР, комерціалізації результатів досліджень та охорони інтелектуальної власності між організаціями КНР, США, ЄС

1. U.S.–China Clean Energy Research Center (CERC)

CERC PROTOCOL AND ANNEX

TECHNOLOGY MANAGEMENT PLANS

Researchers' Guide to IP and Technology Transfer

http://www.us-china-cerc.org/pdfs/CERC-IP-Guide-English.pdf

2. Delegation of the European Union to China

IPR in China: Guidance for Researchers

https://eeas.europa.eu/delegations/fiji/15411/ipr-china-guidance-researchers_nl

3. EU Project "China IPR SME Helpdesk"

Guide to Using Contracts to Protect Your Intellectual Property Rights in China

http://www.china-iprhelpdesk.eu/sites/all/docs/publications/EN_Guide_to_using_Contracts_to_Protect_You_IPR_in_China_April-2012.pdf

4. EU Project "China IPR SME Helpdesk"

Handbook. November 2013 "How to establish a Europe-China Joint Research Structure?"

http://www.china-iprhelpdesk.eu/sites/all/docs/publications/Handbook_How_to_Establish_an_EU_China_Joint_Research_Structure.pdf

5. China-EU Center for Information & Communication Technologies

Joint laboratories in China. 2013. 54 p.

Definition, Legal Status, Funding etc. List of Established Joint Labs in China

http://www.dragon-star.eu/wp-content/uploads/2014/08/Joint_Labs_in_China.pdf

6. Government of the Great Britain. Intellectual Property Office.

6.1. Guidance **UK-China collaborative research IP toolkit**

This toolkit helps UK and Chinese universities and industry manage Intellectual Property (IP) in UK-China collaborative research projects.

https://www.gov.uk/government/publications/uk-china-collaborative-research-ip-toolkit

6.2. Guidance **Factsheet on Intellectual Property best practice in UK-China technology transfer**

https://www.gov.uk/government/publications/factsheet-on-intellectual-property-best-practice-in-uk-china-technology-transfer

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА № 339

м. Київ 19.12.2018 р.

Про затвердження Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України

З метою удосконалення роботи з планування наукових досліджень, контролю за їх виконанням, приймання та оцінювання завершених робіт, а також враховуючи зміни, що відбулися останнім часом в законодавчій та нормативній базі з цих питань, Президія НАН України постановляє:

1.Затвердити Порядок формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України (далі – Порядок) (додається).

2.Визнати такими, що втратили чинність постанови Президії НАН України від 28.01.2005 № 24 та від 13.04.2011 № 111.

3.Встановити, що внесення необхідних змін у додатки 1–7Порядку (Перелік чинних нормативних актів, форми: тематичного плану, робочого плану, договору, запиту, акта здачі-приймання наукової роботи, протоколу приймання) може здійснюватися окремими розпорядженнями Президії НАН України.

4.Науково-організаційному відділу Президії НАН України у тижневий строк забезпечити розміщення Порядку на веб-сайті НАН України.

5.Контроль за виконанням цієї постанови покласти на головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України **Б.Є.Патон**

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України **В.Л.Богданов**

Витяг
Затверджено
Постановою Президії НАН України
№ 339 від 19.12.2018

Порядок формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України

…….

6. Оцінка отриманих результатів та приймання завершених наукових робіт

6.1. Попередня оцінка отриманих результатів та приймання завершеної наукової роботи здійснюються вченою (науково-технічною) радою установи в межах планових строків виконання роботи і незалежно від того, отримані позитивні чи негативні результати досліджень (для регіональних наукових центрів це здійснюється радою регіонального наукового центру). Керівник роботи подає вченій (науково-технічній) раді установи заключний звіт про виконання наукової роботи (завдання, заходу, проекту), оформлений відповідно до ДСТУ [16]. Залежно від змісту наукових досліджень і отриманих результатів до заключного звіту додаються такі матеріали:

– рецензії експертів, що характеризують результати наукових досліджень;

– затверджені звіти про виконання етапів роботи, якщо їх подання передбачалося технічним завданням або договором;

– для фундаментальних досліджень, що передбачають отримання, в тому числі, прикладних наукових чи науково-технічних результатів, з урахуванням даних про винаходи та інші об’єкти права інтелектуальної власності та при проведенні прикладних досліджень – звіт про патентні дослідження, підготовлений відповідно до Порядку проведення патентних досліджень в установах НАН України [17] та ДСТУ [18, 19];

– перелік об’єктів права інтелектуальної власності, створених при виконанні наукової роботи, з пропозиціями щодо їх використання;

– протоколи випробувань експериментального зразка (макету, моделі) нової техніки, технологічного процесу та відповідну конструкторську, конструкторсько-технологічну документацію;

– визначення (для прикладних науково-технічних розробок) економічної ефективності витрат, яке проводиться відповідно до Методики визначення економічної ефективності витрат на наукові дослідження і розробки та їх впровадження у виробництво [20];

– проект технічного завдання на створення нової продукції (виробу, матеріалу), технологічного процесу, якщо отримані результати наукових досліджень дають підстави для проведення відповідних дослідно-конструкторських, дослідно-технологічних робіт;

– інші необхідні матеріали відповідно до технічного завдання на проведення наукової роботи, вимог замовника, вченої (науковотехнічної) ради установи. Вчена (науково-технічна) рада установи заслуховує звіт керівника наукової роботи, розглядає заключний звіт та інші надані документи, дає оцінку результатів виконання наукових досліджень, їх відповідності технічному завданню та (або) договору і приймає рішення про виконання чи невиконання наукової роботи. При цьому оцінка результатів наукової роботи здійснюється на основі таких вимог:

– для фундаментальних досліджень – отримання принципово нових результатів, які мають важливе значення для подальшого розвитку окремих галузей науки та наукових напрямів і (або) дають вагомі підстави для проведення актуальних прикладних досліджень і розробок;

– для прикладних досліджень і розробок – отримання результатів, спрямованих на наукове і науково-технічне забезпечення вирішення завдань, що випливають з потреб практики, розроблення і створення нової техніки і технології, винаходів, корисних моделей, комп'ютерних програм та інших об'єктів права інтелектуальної власності, методик та нормативної документації. При цьому враховуються також патентоспроможність і конкурентоспроможність 17 розроблених технічних рішень, економічна ефективність науковотехнічних розробок. Рішення вченої (науково-технічної) ради установи про виконання наукової роботи є підставою для затвердження директором (керівником) установи заключного звіту.

…….

Додаток 4
до Порядку формування тематики
та контролю за виконанням наукових
досліджень в Національній академії наук України

ДОГОВІР №

на виконання наукової (науково-технічної) роботи (завдання, заходу, проекту)

”_____”

назва роботи

м. Київ “___” _____ 20__ р.

Національна академія наук України в особі _____

посада, ПІБ

_____, який діє на підставі _____,

рішення Президії НАН України, яким уповноважується укладати договір

(далі – **НАН України**) і _____

повне найменування установи

в особі _____, який діє на підставі

посада, ПІБ

Статуту установи та Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, (далі – **Установа-виконавець**) уклали договір про наступне.

1. Предмет договору

1.1. НАН України доручає, а Установа-виконавець бере на себе виконання у 20__ році наукової роботи (завдання, заходу, проекту):

“ ”

_____

назва роботи

Етап (*номер етапу*) “_____”

назва етапу

відповідно до (*далі наводиться одна з наступних підстав)*:

державної цільової програми “_____”,

назва програми

затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від _____, № _____,

Завдання програми “_____”

назва завдання включно з номером

Захід програми “_____”

назва заходу

державного замовлення на науково-технічні розробки, рішення Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України _____,

назва рішення, дата та номер

цільової програми наукових досліджень НАН України, результатів загальноакадемічного конкурсу наукових, науково-технічних проектів

“_____”,

назва програми

та постанови (розпорядження) Президії НАН України ”

_____

дата та номер рішення, яким доведено або затверджено завдання (проект)

1.2. Наукові, технічні, економічні та інші вимоги до роботи (завдання, заходу, проекту), що є предметом договору, визначаються Технічним завданням, яке становить невід'ємну частину цього договору (Додаток А).

1.3. Термін здачі короткого (анотованого) звіту за договором - _____ 20___ року.

2. Вартість робіт та порядок розрахунків

2.1. Для виконання роботи відповідно до

_____

рішення Президії НАН України

та цим договором НАН України надає асигнування Установі-виконавцю у 20___ році

_____

сума в гривнях прописом

відповідно до планової калькуляції кошторисної вартості наукової роботи (**Додаток Б**) та Протоколу узгодження вартості наукової роботи (**Додаток Г**).

2.2. Надані асигнування на виконання наукової роботи з державного бюджету є цільовими асигнуваннями і не можуть бути використані Установою-виконавцем з будь-якою іншою метою.

2.3. Асигнування Установі-виконавцю надаються НАН України як головним розпорядником бюджетних коштів розподілом відкритих асигнувань згідно з помісячним планом асигнувань Установи-виконавця в межах фактичних відкритих асигнувань.

2.4. Джерело фінансування – загальний фонд Державного бюджету України, код програмної класифікації видатків _____(фундаментальні чи прикладні дослідження)

3. Порядок здачі та приймання робіт

3.1. До _____ 20___ року Установа-виконавець подає НАН України акт здачі-приймання наукової роботи з додатками до нього:

- звіту про виконання (___етапу) наукової роботи, оформленого відповідно ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» зі списком публікацій за результатами виконання роботи у звітному році;

- кошторису витрат із розрахунками за статтями;

- перелік статей накладних витрат;

- перелік додаткової науково-технічної документації (за необхідності).

4. Охорона прав інтелектуальної власності

4.1. Установа-виконавець набуває майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, технології (далі – ОІВ), що створюються під час виконання цієї наукової роботи, відповідно до чинного законодавства, договору з творцем ОІВ та Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (із змінами) (далі – Положення).

4.2. При наданні ліцензій на використання ОІВ, випуску продукції з використанням ОІВ Установа-виконавець зобов'язана виплачувати творцям винагороду за використання ОІВ згідно з законодавством України, Положенням, колективним договором та договором з творцем ОІВ у розмірі не менше тридцяти відсотків доходу, одержаного від використання ОІВ, та в строк до одного місяця з дня одержання зазначеного доходу.

4.3. Витрати, пов'язані з отриманням охоронних документів, які засвідчують майнові права на ОІВ, а також з підтримкою їх у силі, проведенням патентних досліджень, здійснюються Установою-виконавцем за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України та інших надходжень.

4.4. Надання права використання ОІВ, що створюються під час виконання цієї наукової роботи, третім особам здійснюється Установою-виконавцем винятково на підставі ліцензійного договору відповідно до вимог ст.ст. 1108-1110 Цивільного кодексу України та Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій».

5. Відповідальність сторін

5.1. Установа-виконавець несе відповідальність за дотримання вимог чинного законодавства щодо складання планової калькуляції кошторисної вартості робіт та розрахунків витрат за статтями, цільового використання бюджетних коштів і здійснення фактичних витрат за статтями кошторису, а також за достовірність інформації у звітних документах, передбачених договором, та своєчасне і якісне виконання робіт.

5.2. НАН України і Установа-виконавець частково або повністю звільняються від виконання своїх обов'язків за умов виникнення форс-мажорних обставин, передбачити які неможливо на час підписання договору, а саме: військові дії, стихійні лиха, громадські заворушення, рішення органів державної влади про секвестрування державного бюджету та внесення інших змін до нього, які унеможливлюють подальше виконання договору та про які сторони договору повідомляють одне одного протягом 15 діб.

5.3. НАН України має право перевіряти фактичні затрати, а також використання наданих коштів за первинними документами бухгалтерського обліку Установи-виконавця та здійснювати поточний контроль відповідно до п. 5.3 Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України.

5.4. За умов невідповідності виконаних робіт технічному завданню їх доопрацювання на вимогу НАН України здійснюється за власні кошти Установи-виконавця.

5.5. НАН України не відповідає перед Установою-виконавцем за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань у разі затримки фінансування з Державного бюджету України.

5.6. Все обладнання та матеріали, придбані для виконання цього договору, залишаються у власності Установи-виконавця.

5.7. Установа-виконавець не має права самостійно здійснювати перерозподіл коштів між статтями витрат та змінювати технічне завдання. Такі зміни до цього договору можуть бути внесенні за взаємною згодою сторін, що оформлюються додатковою угодою до цього договору. Установа-виконавець у разі зміни вартості товарів, послуг та інших витрат може самостійно частково здійснювати перерозподіл коштів у межах найменування витрат за однією статтею, що плануються за договором, про що обов'язково зазначає з обґрунтуванням у звітних документах, передбачених договором.

6. Інші питання. Термін дії договору та юридичні адреси сторін

6.1. Реєстрація і облік наукової роботи здійснюється відповідно до пп.5.1, 5.2 Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України.

6.2. Зміни до цього договору можуть бути внесені за взаємною згодою сторін, що оформлюються додатковою угодою до цього договору.

6.3. Цей Договір складений у ___ примірниках, кожний з яких має однакову юридичну силу.

6.4. Договір набирає чинності з моменту його укладання і діє до «___»_____20___ р.

6.5.Юридичні адреси і банківські реквізити:

НАН України: 01601, м. Київ-30, вул. Володимирська, 54, Національна академія наук України, тел/факс _____, телефон _____.

Установа-виконавець: _____

повна назва установи, поштовий індекс, адреса, № телефаксу і телефону, e- mail.

_____

реєстраційні рахунки в органах ДКСУ

(для довідки): _____

ПІБ, телефон, e-mail

7. Додатки, що є невід'ємною частиною договору:

Додаток А – Технічне завдання;

Додаток Б – Планова калькуляція кошторисної вартості наукової роботи з розрахунками витрат за статтями;

Додаток В – Перелік статей накладних витрат;

Додаток Г – Протокол узгодження вартості наукової роботи .

УСТАНОВА-ВИКОНАВЕЦЬ	**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ**
Керівник установи	Уповноважена особа НАН України
_____	_____
(розшифрувати)	(розшифрувати)
підпис М.П.	*підпис* М.П.

Додаток 7
до Протоколу прийняття та оцінки
наукової роботи
від “__”____20___ № _____

Довідка
про об`єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання наукової роботи та проведені патентні дослідження

“ _____ ”

(номер, назва, строки виконання)

1. Створені об`єкти права інтелектуальної власності (ОІВ) - винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, сорти рослин, інтегральні мікросхеми, комп`ютерні програми, бази даних та інші об`єкти авторського права тощо.

Назва ОІВ	Дата створення (для об`єктів авторського права) та номер, дата подачі заявки (для об`єктів промислової власності)	Країна, де була подана первинна заявка, інші країни патентування	Номер, дата публікації отриманого охоронного документа[80]	Творці ОІВ	Назва, номер, дата, з ким укладено ліцензійний договір на використання ОІВ або інші договори про передачу технологій з ліцензійною частиною[81]
1	2	3	4	5	6

2. Дані про проведені патентні дослідження (згідно з ДСТУ 3575-97)[82]

Завдання на проведення патентних досліджень №___ , дата____

Регламент проведення патентних досліджень №___ , дата____

Звіт про патентні дослідження №____ , дата_____

Предмет пошуку (ОГД, його складові частини)	Держава пошуку	Класифікаційні індекси	Інформаційна база, використана під час пошуку	Бібліографічні дані першого та останнього за хронологією джерела інформації	
				Патентна інформація	Інша науково-технічна інформація
1	2	3	4	5	6

3.Висновки про виконання патентних досліджень

Керівник наукової установи

[80] Заповнюється, якщо під час виконання наукової роботи опубліковані дані щодо охоронного документу.

[81] Заповнюється, якщо під час виконання наукової роботи укладено відповідний договір.

[82] Заповнюється при проведенні фундаментальних досліджень, що передбачають отримання прикладного наукового чи науково-технічного результату, фундаментальних досліджень, що здійснюються з урахуванням даних про винаходи та інші ОІВ, та при проведенні прикладних досліджень.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/836-8 від 28.04.2016 р.

Керівникам наукових установ
та організацій НАН України

На запити установ НАН України щодо бухгалтерського обліку звітів про проведення науково-дослідних робіт та промислових зразків, створених у процесі виконання НДР, повідомляємо таке.

Бухгалтерський облік зазначених об'єктів здійснюється відповідно до:

- Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» (далі – Національне положення), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202 (із змінами);

- Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів від 23.01.2015 № 11;

- Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 (із змінами);

- Наказу Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 року № 732 «Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»;

- Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами);

- Розпорядження Президії НАН України від 15.06.2015 № 430 «Щодо обліку нематеріальних активів».

Визначення вартості промислових зразків, створених у процесі виконання НДР, здійснюється з урахуванням пп. 2 - 7 «Рекомендацій щодо бухгалтерського обліку нематеріальних активів, створених в результаті розробки», затверджених розпорядженням Президії НАН України від 15.06.2015 № 430.

Щодо бухгалтерського обліку звітів НДР, повідомляємо, що відповідно до п. 12 частини ІІ Національного положення витрати на дослідження не визнаються нематеріальним активом, а підлягають відображенню у складі витрат того періоду, в якому вони були здійснені.

Також, у зв'язку з втратою чинності 20 червня 2007 р. Закону України «Про власність» результати науково-дослідних робіт в цілому не визнаються об'єктом права інтелектуальної власності. Відповідно до статті 419 Цивільного кодексу України об'єктами права інтелектуальної власності визнаються окремі результати проведення НДР, зокрема, винаходи, корисні моделі, комп'ютерні програми, бази даних тощо.

Таким чином, чинне законодавство України не передбачає віднесення вартості здійснених науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт на звіт про виконання вказаних робіт з обліком звіту як нематеріального активу.

Відповідно до Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11, звіти про виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт обліковуються як об'єкти інших необоротних матеріальних активів, первісна вартість яких є собівартістю у разі самостійного виготовлення (створення) з урахуванням усіх понесених на його виготовлення витрат. Витрати на створення мають здійснюватися за відповідним кодом економічної класифікації видатків бюджету капітальних видатків.

Зазначимо, що постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.92 № 162 «Про державну реєстрацію науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій» запроваджено спеціальний порядок реєстрації звітів про виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Віце-президент НАН України, А.Г. Загородній
академік НАН України

Виконавці:
Пилипенко В.І. 239-64-48
Хоменко І.І. 239-65-02

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/2079-8 від 17.11.2014 р.

Директорам
наукових установ НАН України

Направляємо Вам для користування Рекомендації з застосування положень нової редакції Закону України "Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій" від 02.10.2012, що стосуються договорів про трансфер технологій, які підготовлені Центром інтелектуальної власності і передачі технологій НАН України.

Просимо довести ці рекомендації до фахівців, що займаються питаннями укладання договорів.

Додаток: зазначене за текстом на 10 арк.

Віце-президент НАН України
академік НАН України **А.Г. Загородній**

Вик. Д.С. Махновський
239-67-64

Додаток
до листа НАН України
№ 58/2079-8 від 17.11.2014

Рекомендації

з застосування положень нової редакції Закону України "Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій" від 02.10.12, що стосуються договорів про трансфер технологій

1. Вступ

1.1 У наукових установах НАН України найбільш поширеним є укладання таких договорів з комерціалізації результатів досліджень:

- **про передачу науково-технічної продукції**. Якщо при цьому надається дозвіл на використання винаходу, іншого об'єкту права інтелектуальної власності (ОІВ) або ноу-хау до договору додаються додатки - ліцензійний договір про надання дозволу на використання винаходу, іншого об'єкту права інтелектуальної власності, договір про надання права використання ноу-хау тощо;

- **ліцензійні,** за якими надається дозвіл на використання винаходу, іншого ОІВ, ноу-хау відповідно до положень статей 1107 – 1111 Цивільного кодексу України**;**

- **змішані договори,** що передбачають обмін науковими або науково-технічними результатами, поставку обладнання та налагодження виробництва, кооперацію у виготовленні наукоємної продукції тощо.

1.2. У міжнародній практиці поширено укладання договорів про передачу (трансфер) технологій.

Зазначені договори включають:

- передачу, продаж або надання за ліцензією всіх форм промислової власності, за виключенням товарних знаків, знаків обслуговування і комерційних найменувань, у тих випадках, коли вони не є частиною угод про трансфер технологій;

- надання ноу-хау і технічного досвіду у вигляді техніко-економічних обґрунтувань, планів, діаграм, моделей, інструкцій, посібників, формул, базових чи докладних інженерних креслень, специфікацій і навчального обладнання, послуг, які стосуються технічних консультантів і керівних кадрів, підготовки кадрів;

- передачу технологічних знань, необхідних для монтажу, експлуатації і функціонування підприємства та обладнання, а також виконання проектів „під ключ";

- надання технологічних знань, необхідних для придбання, монтажу і використання машин, обладнання, проміжних товарів і/або сировинних матеріалів, придбаних шляхом закупівель, оренди або яким-небудь іншим шляхом;

- передачу технічного змісту угод про промислове і технічне співробітництво.

При цьому під технологією розуміють "*систематизовані знання для випуску відповідної продукції, для застосування відповідного процесу або надання відповідних послуг"*[83].

1.3. В Україні укладання договорів про трансфер технологій регламентується Законом України „Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" від 14 вересня 2006 № 143 -V (надалі Закон), Цивільним кодексом України, іншими нормативно-правовими актами.

Закон у редакції від 14 вересня 2006 р. містив перелік договорів, за яким може здійснюватись трансфер технологій.

[83] United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) (1985). "Draft International Code of Conduct on the Transfer of Technology, as at the close of the sixth session of Conference on 5 June 1985" (Geneva: United Nations), United Nations. Document, No.TD/CODE TOT/47, 20 June.

Законом України від 2 жовтня 2012 року № 5407-VI «Про внесення змін до Закону України „Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій”» було затверджено нову редакцію Закону, в якому вимоги щодо укладання договорів про трансфер технологій було змінено.

Так Закон зазначає, що під час передачі (трансферу) технологій укладаються договори, визначені Цивільним кодексом України, щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності з урахуванням вимог статті 19 цього Закону (ст. 20 Закону).

Новим є визначення Законом 7 істотних умов договорів про трансфер технологій та 10 умов, включення яких до договорів про трансфер технологій є обов’язковим.

2. Визначення

2.1. За Законом ***трансфер технологій*** - це передача технології, що оформляється шляхом укладання між фізичними та/або юридичними особами двостороннього або багатостороннього договору, яким установлюються, змінюються або припиняються майнові права і обов’язки щодо технології та/або її складових (ст. 1 Закону).

Відповідно до визначення сторонами договору про трансфер технологій можуть виступати фізична (фізичні) та юридична (юридичні) особи.

Технологія за Законом – результат науково-технічної діяльності, сукупність систематизованих наукових знань, технічних, організаційних та інших рішень про перелік, строк, порядок та послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг (ст. 1 Закону).

2.2. Розрізняють „Складову технології” та „Об’єкт технології”

Об’єкт технології визначається як наукові та науково-прикладні результати, об'єкти права інтелектуальної власності (зокрема, винаходи, корисні моделі, твори наукового, технічного характеру, комп'ютерні програми, комерційні таємниці), ноу-хау, в яких відображено перелік, строки, порядок та послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг (ст. 1 Закону).

Складовою технології є частина технології, де відображено окремі елементи технології у вигляді наукових та науково-прикладних результатів, об’єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау (ст. 1 Закону).

Так, наприклад, певну технологію зварювання може бути втілено в одному певному об’єкті технології, а саме:

- у винаході (об’єктом технології є винахід);

- у ноу–хау (об’єктом технології є ноу-хау),

- або у творі науково-технічного характеру (об’єктом технології є твір, виражений у документації, кресленні; науково–технічній документації).

Тобто технологія повністю втілена в одному визначеному об’єкті.

З іншого боку, певна технологія розпізнавання образів може являти собою декілька винаходів чи корисних моделей, ноу-хау, науково-технічну документацію. Тобто технологія розкомплектовується на певні складові, кожна з яких містить окремі елементи технології.

Таким чином, при підготовці договорів про трансфер технологій в предметі договору має бути чітко визначено, в якому об’єкті втілено технологію або на які складові технологія розподіляється.

2.3. Закон визначає ***ноу-хау***, як технічну, організаційну або комерційну інформацію, що отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка:

- не є загально відомою чи легко доступною на день укладення договору про трансфер технологій;

- є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва продукції, технологічного процесу та/або надання послуг;

- є визначеною, тобто описаною достатньо вичерпно, щоб можливо було перевірити її відповідність критеріям незагальновідомості та істотності (ст. 1 Закону)[84].

3. Договори про трансфер технологій

3.1. За Законом ***договір про трансфер технології*** – це договір, укладений у письмовій формі між особами, яким належать та/або яким повністю чи частково передаються майнові права на технологію або її складові (ст. 1 Закону). Під час проведення переговорів до укладання договору про трансфер технологій сторонам бажано укласти протокол про наміри та угоду про нерозголошення конфіденційної інформації, в якій фіксуються наміри сторін та умови передачі і збереження інформації.

3.2. Разом з договором про трансфер технологій відповідно до статті 20 Закону можуть укладатися договори про:

- гарантії осіб, які передають технології та їх складові, стосовно можливості досягнення економічних показників і виробництва продукції із застосуванням цих технологій та складових;

- гарантії осіб, які передають технології та їх складові, стосовно конфіденційності та нерозголошення інформації третім особам;

- проведення комплексу інженерних, екологічних або інших робіт, необхідних для застосування технологій та їх складових;

- обслуговування обладнання.

3.3. Відповідно до ст. 20 Закону укладання договору про трансфер технологій означає укладання одного з визначених главою 75 Цивільного кодексу України договору щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності (перелік договорів наведено у ст.1107 ЦК України), а саме:

- ліцензія на використання об’єкта права інтелектуальної власності;

- ліцензійний договір тощо.

3.4. При цьому у випадку укладання ліцензійного договору обов’язковим є врахування істотних умов щодо ліцензійного договору, визначених ст. 1109 ЦК України. Істотні умови включають:

- вид ліцензії;

- сферу використання об’єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об’єкта);

- територію;

- строк, на який надаються права;

- розмір, порядок і строки виплати плати за використання об'єкта права інтелектуальної власності, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити у договір.

3.5. Також Закон (ст. 20) вимагає, що **додатково** до умов, визначених для договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності (дивись п. 3.4), **договір про трансфер технологій має враховувати істотні та обов’язкові умови**, визначені статтею 19 Закону.

---

[84] Закони України містять також інші визначення «ноу-хау» (ст. 1 Закону України “Про інвестиційну діяльність”, підпункт 14.1.225 Податкового кодексу України), проте для договорів про передачу технологій має застосовуватися визначення ноу-хау, закріплене Законом України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», який є спеціальним законом для відносин у сфері трансферу технологій.

3.6. Зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства (частина 1 ст. 628 ЦК України). Договір є укладеним, якщо Сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди (частина перша ст. 628 ЦК України).

Закон визначає ***наступні умови***, що мають бути включені до договорів про трансфер технологій (істотні та обов'язкові умови договору відповідно до ст.19 Закону)

Таблиця 1.

	Істотні умови договору про трансфер технологій, визначені ст. 19 Закону
1.	перелік складових технологій, що передаються (з визначенням їх функціональних властивостей та гарантованих показників);
2.	ціна технологій чи розмір плати за їх використання;
3.	строки, місце та спосіб передачі технологій та/або їх складових;
4.	умови передачі технічних знань, необхідних для монтажу, експлуатації та забезпечення функціонування обладнання, придбання чи оренди, монтажу і використання машин, обладнання, комплектувальних частин та матеріалів;
5.	розмір, порядок та умови виплати винагороди за використання технологій, а також вид виплат (разові платежі - паушальні, періодичні відрахування - роялті або інші види виплат);
6.	відповідальність сторін за порушення умов договору;
7.	порядок вирішення спірних питань стосовно виконання умов договору.
	Обов'язкові умови договору про трансфер технологій, визначені ст. 19 Закону
8.	ліцензії та її умови на використання технологій та їх складових;
9	територіальних обмежень (заборона використовувати передані за договором технологію, її складові на території, не передбаченій у договорі);
10.	обмежень галузі застосування технологій та їх складових;
11.	порядку надання субліцензій на складові технології третім особам (у разі потреби включення третіх осіб у технологічний процес виробництва продукції), крім випадків передачі прав на використання знаків для товарів і послуг, комерційних (фірмових) найменувань, з визначенням обмежень права на використання технології та її складових, включаючи обмеження кола осіб, яким дозволено використовувати складові технологій і мати доступ до інформації про них;
12.	передачі прав на ноу-хау, техніко-економічні обґрунтування, плани, інструкції, специфікації, креслення та інші інформаційні матеріали про технології та їх складові, необхідні для ефективного їх використання, включаючи обмеження, пов'язані з умовами збереження конфіденційності інформації про технології та їх складові під час їх використання;
13.	проведення робіт з удосконалення технологій та їх складових і порядок надання сторонами інформації про ці вдосконалення;
14.	надання консультацій та послуг з проектування, асистування та навчання кадрів, які забезпечують реалізацію технологій, і управлінського персоналу особи, якій передаються права на технологію та її складові;
15.	страхування технологій та їх складових;
16.	порядку компенсації витрат, пов'язаних з трансфером технологій, включаючи пристосування технологій та їх складових до умов підприємства, наукової установи, організації та вищого навчального закладу, де вони будуть використовуватися, навчання персоналу;
17.	обмежень, що стосуються діяльності сторін у разі закінчення строку дії договору, його розірвання або виникнення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

3.8. При укладанні договору про трансфер технологій можуть виникнути складнощі, пов’язані з тим, що Закон визначає 17 умов, які обов’язково необхідно включити до договору, однак сторони можуть укладати договір, який не може включати в себе всі зазначені умови.

В такій ситуації ***рекомендуємо*** при підготовці угоди узгоджувати і детально прописувати у договорі ті з 17 умов, визначених ст. 19 Закону, які випливають з суті та предмету зобов’язання. Інші умови, визначені ст. 19 Закону, декларуються сторонами у договорі:

Наприклад, сторони укладають договір, предметом якого є проведення наукових досліджень та надання права користування (ліцензії) на винахід, в якому втілено технологію. У цьому випадку сторони детально прописують в договорі умови, визначені ЦК України, Законом України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», іншими нормативними актами, які випливають з предмету договору.

Якщо ж сторони, наприклад, не передбачають страхування технологій та їх складових (п. 15 Таблиці 1), у договорі це відображається наступним чином: „Сторони не передбачають страхування отриманих результатів. У разі необхідності питання страхування отриманих результатів Сторонами буде узгоджено окремою угодою”.

3.9. До договорів про трансфер технологій може бути віднесено ліцензійний договір про надання дозволу на використання винаходу, іншого об’єкту права інтелектуальної власності, якщо вказані об’єкти становлять технологію у значенні Закону, проте відповідний винахід, інший об’єкт права інтелектуальної власності не визначений у договорі як об’єкт чи складова технології.

4. Обмеження щодо укладання договорів про трансфер технологій

Законодавство України містить норми, спрямовані на захист суб’єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції (глава 3 Господарського кодексу України, Закон України „Про захист економічної конкуренції”), проте вони носять загальний характер.

Статтею 21 Закону визначено, що **“не допускається укладення договорів про трансфер технологій”**, які передбачають наступні умови:

- здійснення виплат, що значно перевищують ціну технології та її складових;

- встановлення зобов’язань щодо придбання в особи, яка передає технологію та/або її складові, сировини, напівфабрикатів, обладнання та його комплектуючих, що не застосовуються під час виробництва відповідної продукції;

- встановлення зобов’язань щодо переважного продажу продукції, виготовленої із застосуванням технології, покупцям, визначеним особою, яка передає цю технологію, та використання визначеного нею персоналу;

- право особи, яка передає технологію, визначати ціну продажу або реекспорту продукції, виготовленої із застосуванням цієї технології;

- встановлення необґрунтованих обмежень обсягу виробництва продукції;

- встановлення обмежень, які суперечать законодавству, стосовно використання майнових прав на технології та їх складові;

- заборону використання аналогічних або більш досконалих технологій та їх складових;

- заборону або обмеження експорту продукції, виготовленої із застосуванням технології;

- встановлення зобов'язань щодо використання запатентованого об'єкта права інтелектуальної власності, який не використовується у процесі застосування технологій.”

Вказані положення були включені до Закону з метою наближення до вимог проекту Кодексу ООН та Регламенту Європейського Союзу № 772/2004.

Тобто ***включення до договору положень***, зазначених у ст. 21 Закону ***веде*** відповідно до статей 215, 217 ЦК України *до недійсності* правочину *або його окремої частини.*

5. Укладання договорів про трансфер технологій змішаного типу

В реальній практиці відсутнє укладання «чистих» договорів про трансфер технологій, змістом яких є, наприклад, тільки надання дозволу на використання винаходу чи іншого об'єкту права інтелектуальної власності.

Звичайним є укладання договорів, які передбачають крім надання права користування об'єктом (об'єктами) права інтелектуальної власності, що є об'єктом або складовими технології, поставку обладнання, навчання, умови щодо технічно-промислової кооперації, надання послуг інжинірингу тощо.

Такі договори за Цивільним кодексом України визначаються як змішані.

Згідно з ст. 628 ЦК України сторони мають право укласти договір, в якому містяться елементи різних договорів (змішаний договір). До відносин сторін у змішаному договорі застосовуються у відповідних частинах положення актів цивільного законодавства про договори, елементи яких містяться у змішаному договорі, якщо інше не встановлено договором або не випливає із суті змішаного договору.

У випадку укладання змішаних договорів для розділів договорів, що присвячені поставці обладнання, комплектуючих, технічно-промисловій кооперації, інжинірингу, надання в оренду обладнання тощо застосовуються положення ЦК України та Господарського кодексу України стосовно укладання вказаних видів договорів.

Таким чином рекомендується у випадку укладання договорів змішаного типу взяти до уваги наведені нижче вимоги щодо укладання вказаних договорів.

Таблиця 2.

Види договорів, які можуть застосовуватись як елементи змішаного договору про трансфер технологій.	**Норми ЦК та ГК України, якими регулюються відповідні договірні зобов'язання**
про поставку промислової технології	Ст. 712 ЦК України. До договору поставки застосовуються загальні положення про купівлю продаж, якщо інше не встановлено договором, законом або не випливає з характеру відносин сторін.
технічно-промислової кооперації, спільної діяльності	Статті 1130, 1131 ЦК України Частина 4 ст. 176 ГК України
інжинірингу - про виконання робіт і надання послуг**,** у тому числі: складання технічного завдання, проведення до проектних робіт, зокрема техніко-економічних обстежень та інженерно-розвідувальних (пошукових) робіт, пов'язаних з будівництвом виробничих, складських та інших приміщень, що використовуються у технологічному процесі виробництва продукції, проведення наукових досліджень, розроблення проектних пропозицій,	Параграф 4 гл. 61 ЦК України Гл. 62 ЦК України Ст. 331 ГК України Параграф 4 гл. 61 ЦК України

технічної і конструкторської документації стосовно технологій та їх складових, надання консультацій і здійснення авторського нагляду під час монтажу складових технологій та пусконалагоджувальних робіт, надання консультацій економічного, фінансового чи іншого характеру, пов'язаних із застосуванням технологій та із зазначеними роботами і послугами	Статті 901- 907 гл. 63 ЦК України
про створення підприємницького товариства	Глави 7, 8 ЦК України
про надання в оренду або лізинг складових технологій, обладнання	Статті 806 – 809 ЦК України Ст. 292 ГК України Закон України „Про фінансовий лізинг”
комерційної концесії (франчайзингу)	Статті 1115 – 1129 ЦК України Глава 36 ГК України

6. Особливості укладання зовнішньоекономічних договорів про передачу технологій

У випадку укладання зовнішньоекономічних договорів про передачу технологій слід враховувати, що умови такого договору мають відповідати вимогам Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів), затвердженого наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 № 201.

Укладання зовнішньоекономічних договорів про трансфер технологій здійснюється згідно національного законодавства країн – сторін договору з врахуванням вимог міжнародних договорів, які стосуються трансферу технологій, учасниками яких є сторони договору.

У випадку підготовки зовнішньоекономічних договорів про трансфер технологій додатково доцільно також брати до уваги керівництва та рекомендації з укладання таких договорів, підготовлені установами ООН[85], іншими міжнародними організаціями[86], положення проекту Міжнародного кодексу поведінки у галузі передачі технологій, що містить рекомендації з проведення переговорів, укладання договорів, перелік положень, що є неприпустимими та які не мають включатись до договорів[87].

При укладанні договорів беруть до уваги спеціальне законодавство щодо таких договорів, прийнято у деяких країнах, а також у Європейському Союзі. Укладання договорів про трансфер технологій в ЄС, США, Японії в основному регламентується законодавством про антимонопольну діяльність. В ЄС, зокрема, вимоги щодо укладання договорів про трансфер технологій визначаються Регламентом Комісії (ЄС)[88] № 316/2014 від 21.03.14 р.

[85] Зокрема, Guide for drawing up international contracts on consulting engineering, including some related aspects of technical assistance// ECE/TRADE/145 83.II.E.83 - 1983.

UNCITRAL Legal Guide on Drawing Up International Contracts for the Construction of Industrial Works, 1987.

[86] Turnkey Contract - Conditions of Contract for EPC/Turnkey Projects, First Edition, prepared by International Federation of Consulting Engineers; FIDIC:1999 – 100 p.

[87] Проект кодексу - дивись у виданні: Капица Ю. М. Экспорт-импорт технологий: правовое регулирование / НАН Украины, Центр интеллектуальной собственности и передачи технологий. — К., 2000. — 106 с.

[88] Commission regulation (EU) No 316/2014 of 21 March 2014 on the application of Article 101(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union to categories of technology transfer agreements// Official Journal of the European Union L 93, 28.3.2014. — P. 17 – 23.

про застосування статті 81(3) договору про заснування Європейського співтовариства до категорій договорів про передачу технологій.

7. Реєстрація технологій

Відповідно до статей 7 та 16 Закону підприємства державної форми власності, що створюють або закуповують технології або їх складові, реєструють їх з метою визначення можливості їх використання в Україні. Порядок реєстрації визначено постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку реєстрації технологій та їх складових, що створені чи придбані за бюджетні кошти або створені чи придбані підприємствами державної форми власності» від 03.07.13 № 472. Реєстрація здійснюється уповноваженим органом з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій.

8. Реєстрація договорів про передання виключених майнових прав інтелектуальної власності

Відповідно до частини 2 ст. 1114 ЦК України факт передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, які відповідно до цього Кодексу або іншого закону є чинними після їх державної реєстрації, підлягає державній реєстрації.

Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності та договори, визначені статтями 1109, 1112 та 1113 цього Кодексу, не підлягають обов'язковій державній реєстрації. Їх державна реєстрація здійснюється на вимогу ліцензіара або ліцензіата у порядку, встановленому законом.

Таким чином, якщо трансфер технологій передбачає укладання договору про передання виключних майнових прав на винахід, корисну модель договір про передачу прав реєструється відповідно до Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. N 521.

9. Передача прав на технологію юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства

Якщо суб’єктами трансферу передбачається передача технологій, створених або придбаних за бюджетні кошти, ***юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства,*** відповідно до ст. 15. Закону уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій після отримання висновку державної експертизи приймає рішення щодо погодження трансферу технології, її складових та вносить дані про технологію та її складові до Державного реєстру переданих технологій.

Погодження трансферу технологій, реєстрація технологій, їх складових та здійснення державної експертизи не повинні перевищувати тридцяти днів з дня отримання матеріалів для проведення експертизи.

Положення статті 15 Закону не поширюються на експорт технологій та/або їх складових, що регламентуються Законом України "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання".

Висновки

Закон України „Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій” визначає, що трансфер технологій відбувається за договорами, до укладання яких встановлено певні вимоги.

Закон не передбачає застосування примірного чи типового договору про трансфер технологій. Мається на увазі, що трансфер технологій здійснюється за допомогою різних договорів, предметом яких є трансфер технологій.

Законом визначені істотні та обов'язкові умови договорів про трансфер технологій, які обов'язково слід включати у відповідні договори. Крім того, вказані договори мають відповідати нормам цивільного та господарського законодавства, що поширюються на відповідні види договорів.

Законом визначені обмеження щодо укладання договорів про трансфер технологій та визначено відповідний перелік обмежень. Включення до договору умов, визначених ст.21, Закону, веде до недійсності правочину або його частини.

Таким чином, при підготовці договорів, предметом якого є передача майнових прав на технологію або її складові, рекомендується:

1. Визначити вид договору щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, за яким будуть передаватися майнові права на технологію.

2. Передбачити істотні умови договору про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності за ЦК України.

3. Передбачити істотні та обов'язкові умови, що визначені для договорів про передачу технологій Законом України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій».

4. Проаналізувати проект договору щодо відсутності умов, включення яких при укладанні договору про трансфер технологій не допускається, відповідно до ст. 21 Закону.

5. У випадку укладання змішаних договорів про трансфер технологій – передбачити у такому договорі істотні умови інших договорів, які включено у змішаний договір, відповідно до вимог ЦК України та ГК України.

6. У випадку укладання зовнішньоекономічних договорів про трансфер технологій врахувати вимоги Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів), затвердженого наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 № 201.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/1186-8 від 23.06.2014 р.

Керівникам
наукових установ НАН України

Щодо нематеріальних активів

Пунктом 5 постанови Президії НАН України від 21.05.2014 № 119 визначено перелік наукових установ НАН України, що мають до 15 липня 2014 р. здійснити заходи з бухгалтерського обліку майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, не відображені у бухгалтерській звітності за станом на 31 грудня 2013 р., та подати інформацію щодо результатів зазначеного обліку до Президії НАН України.

У зв'язку із запитами наукових установ щодо бухгалтерського обліку нематеріальних активів повідомляємо таке.

1. Установи НАН України здійснюють облік нематеріальних активів (винаходів, корисних моделей, знаків для товарів та послуг й інших нематеріальних активів) відповідно до Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2013 № 611; Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів, розрахунків та інших статей балансу, затвердженої наказом Головного управління Держказначейства України від 30.10.1998 № 90 (зі змінами); наказу Мінфіну України від 22 листопада 2004 року № 732 „Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів"; наказу Державного комітету статистики України від 10.08.2004 № 469; розпорядження Президії НАН України від 30.11.2005 № 683 «Про проведення інвентаризації»; Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 30.10.2008 № 622 (із змінами), інших нормативно-правових актів.

2. При інвентаризації нематеріальних активів в бюджетних установах комісією з інвентаризації до інвентаризаційного опису вписуються їх первісна вартість, сума зносу та інші дані згідно із додатком 3 Інструкції Держказначейства України від 30.10.1998 № 90. Первісна вартість нематеріальних активів визначається відповідно до п. 4.2 Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ.

Первісною вартістю об'єкта нематеріальних активів у разі самостійного виготовлення (створення) є його собівартість.

При визначенні первісної вартості в установах заповнюється Акт оцінки нематеріальних активів, створених у результаті розробки, форма якого наведена у розпорядженні Президії НАН України від 30.11.2005 № 683.

При визначенні первісної вартості слід взяти до уваги Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 "Нематеріальні активи", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202 (набирає

чинності з 01.01.2015) відносно врахування у бухгалтерському обліку нематеріальних активів, вартість яких може бути достовірно визначена.

З урахуванням практики обліку нематеріальних активів установами витратами на виготовлення (створення) нематеріального активу можуть бути:

2.1. Витрати на отримання охоронного документу на об'єкт права інтелектуальної власності та на підтримання його чинності.

2.2. Витрати на оплату праці фахівця (ів) підрозділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (або фахівця-патентознавця, патентного повіреного, що залучається до виконання робіт), нарахування на заробітну працю такого фахівця, накладні витрати на його заробітну плату за кількість днів, що використовувались для підготовки заявки на отримання охоронного документа.

2.3. Оплата вартості послуг сторонніх організацій із здійснення патентного пошуку (за наявності).

2.4. Інші витрати, відносно яких є достовірні данні та що відносяться до собівартості виробництва нематеріального активу.

Відповідно до п. 4.6. Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ витрати на дослідження не визнаються нематеріальним активом, а підлягають відображенню у складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені.

3. При бухгалтерському обліку програмного забезпечення установи керуються пп. 4.4., 4.5 Положення з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ від 26.06.2013.

4. При проведенні інвентаризації установи складають Інвентаризаційний опис нематеріальних активів (додаток 3 до Інструкції Держказначейства від 30.10.1998).

Установи здійснюють первинний облік об'єктів права інтелектуальної власності із заповненням форм НА-1, НА-2, НА-3, затверджених наказом Мінфіну України від 22 листопада 2004 року № 732.

В.о. головного вченого секретаря
НАН України
член-кореспондент НАН України **В.Л. Богданов**

Виконавці:
Хоменко І.І. т. 239-65-02
Косско Т.Г. т. 239-67-59

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/949-8 від 12.05.2008 р.

Директорам
наукових установ НАН України

На додаток до листа Національної академії наук України від 22.04.08 № 58/841-8 стосовно підвищення ставок зборів за охорону прав на винаходи та інші об'єкти інтелектуальної власності та забезпечення патентної охорони результатів науково-дослідних робіт повідомляємо, що постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1148 **пільги із сплати зборів у розмірі 10% від запроваджених ставок зборів встановлено для неприбуткових організацій**.

Якщо наукова установа НАН України не зареєстрована у встановленому порядку як неприбуткова організація, з моменту вступу до Світової організації торгівлі сплата зборів передбачається у повному обсязі (загальне збільшення – до 35 разів).

У зв'язку з зазначеним просимо:

- до 16 травня 2008 р. надати до Президії НАН України інформацію щодо реєстрації наукових установ як неприбуткових, а також копії рішення податкового органу про внесення установи до Реєстру неприбуткових організацій (установ) та свідоцтва про включення до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави;

- у випадку, якщо наукова установа НАН України не зареєстрована як неприбуткова організація, здійснити відповідні заходи щодо її реєстрації відповідно до пунктів 2.1-2.2 Положення про реєстр неприбуткових організацій і установ, затвердженого наказом ДПА України від 11.07.97 № 232;

- здійснювати контроль за своєчасним продовженням дії свідоцтв Міністерства освіти і науки України про включення до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави, що дає право на включення до Реєстру неприбуткових організацій;

- взяти до відома, що послуги, які зазначаються у статутах установ, мають враховувати положення Переліку платних послуг, які можуть надаватися бюджетними науковими установами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.07.2003 № 1180.

Перший віце-президент -
головний учений секретар
НАН України **А.П. Шпак**
академік НАН України

Махновський Д.С. 239-65-02

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/841-8 від 22.04.2008 р.

Керівникам наукових установ та організацій НАН України

У зв'язку зі вступом України до СОТ у травні 2008 р. очікується набрання чинності постанов Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності» від 19 вересня 2007 р. № 1148 та «Про доповнення Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин, та зупинення дії постанови Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1154» від 9 квітня 2008 р. № 331.

Зазначеними постановами Кабінету Міністрів України передбачається збільшення зборів стосовно хорони винаходів до 35 разів та сортів рослин – до 136 разів.

Внаслідок звернень Національної академії наук України, інших установ та організацій до Кабінету Міністрів України, РНБО України було вирішено питання щодо введення для наукових установ з моменту вступу до СОТ пільгових ставок зборів у розмірі 10% від встановлених ставок за охорону прав на винаходи та корисні моделі та у розмірі 5-10% - за охорону прав на сорти рослин. Разом з тим загальна сума зборів за новими ставками має підвищитися для бюджетних установ: за охорону прав на винаходи - в 1,8 - 3,5 рази й щодо сортів рослин - в 1,4 - 6,5 рази.

При цьому слід врахувати, що збільшення витрат фінансування наукових робіт за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету з 2004 р. (строк затвердження діючих ставок зборів за охорону прав на винаходи) до 2007 р. становило 2,23 рази та відповідне збільшення фінансування наукових робіт з 2002 р. (строк затвердження ставок зборів за охорону прав на сорти рослин) до 2007 р. - 5.1 рази.

Враховуючи зазначене вище, просимо:

- передбачити у кошторисах наукових установ витрати на сплату зборів за новими ставками зі збереженням підтримки діючих охоронних документів та забезпеченням патентної охорони нових технічних рішень, що створюються в установах;

- у термін до набрання чинності зазначених постанов Кабінету Міністрів України терміново вирішити питання про сплату зборів за охорону прав на винаходи, сорти рослин та інші об'єкти інтелектуальної власності за діючими ставками відповідно до законодавства.

Президент
Національної академії наук України **Б.Є. Патон**
академік НАН України

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

01601, МСП, Київ-30, Володимирська, 54. Для телеграм: Київ, Наука.
E-mail: prez@nas.gov.ua. Факс: (044) 234-32-43
Телефон: канцелярія 234-51-67, 239-65-94; для довідок 239-66-66, 239-64-44

№ 58/512-8 від 06.03.2008 р.

Керівникам
наукових установ НАН України

На запити наукових установ НАН України щодо бухгалтерського обліку витрат на виконання науково-дослідних робіт, примірників звітів та дисертацій повідомляємо таке.

Згідно зі статтею 56 Бюджетного кодексу України наукові установи – розпорядники бюджетних коштів ведуть бухгалтерський облік відповідно до правил, встановлених Державним казначейством України.

Інвентаризація та облік об'єктів права інтелектуальної власності здійснюються в наукових установах та організаціях НАН України за:

- Інструкцією з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ (наказ Держказначейства України від 17.07.00 № 64 в редакції, затвердженої наказом Держказначейства України від 21.02.05 № 300/10580);

- Інструкцією з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів, розрахунків та інших статей балансу (наказ Головного управління Державного казначейства України від 30.10.98 № 90 зі змінами та доповненнями, внесеними наказом Держказначейства України від 05.10.05 №184);

- наказом Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 року №732 „Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів";

- розпорядженням Президії НАН України від 30.11.05 р. № 683 «Про проведення інвентаризації».

При проведенні інвентаризації звертаємо увагу на таке.

1. Згідно п. 4.9 Інструкції з обліку необоротних активів бюджетних установ (далі – Інструкція № 64) витрати на дослідження не визнаються нематеріальним активом, а підлягають відображенню у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.

У зв'язку з втратою чинності 20 червня 2007 р. Закону України «Про власність» результати науково-дослідних робіт не визнаються об'єктами права інтелектуальної власності. Таким чином, чинне законодавство України не передбачає можливості провадити віднесення вартості здійснених науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт на звіт щодо виконання вказаних робіт з обліком звіту як нематеріального активу.

Звіти про виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт обліковуються як інші необоротні матеріальні активи відповідно до п. 3 Інструкції № 64.

Зазначимо, що постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.92 N 162 «Про державну реєстрацію науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій»

запроваджено спеціальний порядок реєстрації звітів про виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

В той же час, якщо під час виконання науково-дослідних робіт створюються винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки та інші об'єкти промислової власності, а також сорти рослин, набуття прав на які засвідчується патентом (свідоцтвом), їх облік провадиться відповідно до пп. 4.4 – 4.9 Інструкції № 64 та розпорядження Президії НАН України від 30.11. 05 № 683.

2. Щодо обліку об'єктів авторського права Інструкцією № 64 визначено порядок обліку лише придбаних об'єктів авторського права та не врегульовано питання обліку об'єктів авторського права, що створюються у порядку виконання службового завдання.

Придбані книги, а також книги, видані за кошти наукової установи, посібники та інші видання, що входять до фонду бібліотек, обліковуються не як об'єкти авторського права, а за груповим обліком та номінальними цінами, включаючи вартість початкових палітурних робіт (пп. 1.21, 3 Інструкції № 64).

3. Стосовно обліку докторських та кандидатських дисертацій повідомляємо, що відповідно до п.11 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2007р. № 423, один примірник дисертації та два примірники автореферату не пізніше ніж за місяць до захисту передаються у бібліотеку того вищого навчального закладу або наукової установи, де спеціалізованою вченою радою прийнято дисертацію до захисту (п. 23 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника).

Примірник дисертації та два примірники автореферату обліковуються як інші необоротні матеріальні активи у порядку, визначеному п. 3 Інструкції № 64.

4. При інвентаризації та обліку комп'ютерних програм слід керуватися Рекомендаціями щодо єдиних підходів до придбання та відображення в бухгалтерському обліку бюджетних установ програмного забезпечення (додаток до листа Державного казначейства України від 17.09.07 № 3.4-04/2055-10882).

Перший віце-президент-
головний учений секретар НАН України
академік НАН України **А.П. Шпак**

Виконавець:
Н.П. Зелінська 239-64-76
Д.С.Махновський 239-65-02

НОРМАТИВНІ АКТИ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

"Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій"

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 45, ст.434)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2289-VI від 01.06.2010, ВВР, 2010, № 33, ст.471 № 2756-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 23, ст.160}

{В редакції Закону № 5407-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 47, ст.644}

{У зв'язку з викладенням цього Закону у новій редакції Законом № 5407-VI від 02.10.2012, зміни по Закону № 5460-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 2-3, ст.41 внесені не будуть}

{Із змінами, внесеними згідно із Законом № 766-VIII від 10.11.2015, ВВР, 2015, № 52, ст.482}

Цей Закон визначає правові, економічні, організаційні та фінансові засади державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій і спрямований на забезпечення ефективного використання науково-технічного та інтелектуального потенціалу України, технологічності виробництва продукції, охорони майнових прав на вітчизняні технології та/або їх складові на території держав, де планується або здійснюється їх використання, розширення міжнародного науково-технічного співробітництва у цій сфері.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) високі технології - технології, розроблені на основі новітніх наукових знань, які за своїм технологічним рівнем перевищують кращі вітчизняні та іноземні аналоги і конкурентоспроможні на світовому ринку наукомісткої продукції;

2) договір про трансфер технології - договір, укладений у письмовій формі між особами, яким належать та/або яким повністю чи частково передаються майнові права на технологію або її складові;

3) документація - зафіксована на матеріальному носії інформація про технологію та її складові (нормативна, науково-технічна, проектна, конструкторська, технологічна документація, звіти про результати виконання патентно-кон'юнктурних, наукових, науково-дослідних, конструкторських і проектних робіт, державних випробувань складових технології), наявність якої забезпечує їх використання;

4) нематеріальний актив - об'єкт (об'єкти) права інтелектуальної власності, а також інші аналогічні права, визнані в порядку, встановленому законодавством, об'єктом права власності;

5) ноу-хау - технічна, організаційна або комерційна інформація, що отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка: не є загальновідомою чи легкодоступною на день укладення договору про трансфер технологій; є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва продукції, технологічного процесу та/або надання послуг; є визначеною, тобто описаною достатньо вичерпно, щоб можливо було перевірити її відповідність критеріям незагальновідомості та істотності;

6) об'єкт технології - наукові та науково-прикладні результати, об'єкти права інтелектуальної власності (зокрема, винаходи, корисні моделі, твори наукового, технічного характеру, комп'ютерні програми, комерційні таємниці), ноу-хау, в яких відображено перелік, строки, порядок та послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг;

7) патентна чистота - властивість технологій та/або їх складових бути вільно використаними в певній державі без загрози порушення діючих на її території прав інтелектуальної власності на технології та/або складові технологій, що посвідчуються охоронними документами цієї держави (патентами) та свідоцтвами, які належать третім особам, визначена згідно з охоронними документами (патентами) і свідоцтвами на ці об'єкти та нормативно-правовими актами держави (держав), де планується використання зазначених технологій та їх складових, а також відповідно до конкретного періоду часу, обумовленого строком дії охоронних документів (патентів) і свідоцтв на технології та/або їх складові на території такої держави (держав);

8) патентно-кон'юнктурні дослідження - системний науковий аналіз властивостей технологій та їх складових, які випливають з їх правової охорони, стану ринків технологій, їх складових та продукції, патентної та ліцензійної ситуації, що склалася щодо них, характеру виробництва продукції;

9) ринок технологій - система взаємовідносин споживачів технологій та їх складових та/або конкуруючих між собою постачальників цих технологій та їх складових, спрямованих на задоволення суспільних і державних потреб у відповідних технологіях, їх складових та продукції, виготовленій з їх застосуванням;

10) складова технології - частина технології, де відображено окремі елементи технології у вигляді наукових та науково-прикладних результатів, об'єктів права інтелектуальної власності, ноу-хау;

11) технологія - результат науково-технічної діяльності, сукупність систематизованих наукових знань, технічних, організаційних та інших рішень про перелік, строк, порядок та послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг;

12) технології подвійного призначення - технології, які, крім цивільного призначення, можуть бути використані для розроблення, виробництва або використання озброєння, військової чи спеціальної техніки;

13) трансфер технології - передача технології, що оформляється шляхом укладення між фізичними та/або юридичними особами двостороннього або багатостороннього договору, яким установлюються, змінюються або припиняються майнові права та обов'язки щодо технології та/або її складових;

14) уповноважений орган з питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері трансферу технологій - головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері науки та інновацій;

15) уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

Стаття 2. Законодавство про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій

1. Законодавство про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій базується на Конституції України, Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України, цьому Законі, законах України "Про зовнішньоекономічну діяльність", "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки", "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні", "Про наукову і науково-технічну експертизу", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про інноваційну діяльність", "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на промислові зразки", "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем", "Про авторське право і суміжні права", "Про фінансовий лізинг", "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового

призначення та подвійного використання", "Про охорону прав на сорти рослин", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", "Про захист від недобросовісної конкуренції", інших нормативно-правових актах, а також чинних міжнародних договорах України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у сфері науково-технічного співробітництва, інноваційної діяльності, трансферу технологій.

Стаття 3. Суб'єкти трансферу технологій

1. Суб'єктами трансферу технологій є:

1) уповноважений орган з питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері трансферу технологій, уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а також Національна академія наук України та галузеві академії наук, які беруть участь у закупівлі, передачі та/або використанні технологій;

2) підприємства, наукові установи, організації, вищі навчальні заклади та інші юридичні особи незалежно від форми власності, що створюють та/або використовують технології та/або їх складові і яким належать або передаються майнові права на використання об'єктів права інтелектуальної власності, що є складовими технологій;

3) фізичні особи, які безпосередньо беруть участь у створенні, трансфері та застосуванні технологій та/або їх складових, надають необхідні для цього інформаційні, фінансові та інші послуги на всіх стадіях просування технологій та/або їх складових на ринок.

Стаття 4. Взаємодія суб'єктів трансферу технологій

1. Суб'єкти трансферу технологій взаємодіють між собою шляхом:

1) створення технологій та/або їх складових;

2) обміну досвідом та інформацією про науково-технологічні досягнення;

3) проведення консультацій з основних питань науково-технічної і технологічної політики стосовно застосування технологій та їх складових;

4) виробництва та здійснення кооперації постачання технологій та/або їх складових у межах договорів про їх трансфер;

5) укладення інших цивільно-правових договорів відповідно до законодавства.

Стаття 5. Міжнародне співробітництво України у сфері трансферу технологій

1. Міжнародне співробітництво у сфері трансферу технологій передбачає:

1) укладення двосторонніх і багатосторонніх міжнародних договорів України щодо науково-технічного, технологічного, інвестиційного співробітництва і кооперації;

2) залучення інвестицій у науково-технічний комплекс України;

3) сприяння запровадженню в Україні міжнародних стандартів, зокрема стандартів системи управління якістю;

4) передачу технологій у рамках науково-технічної і виробничої кооперації та інвестиційного співробітництва;

5) забезпечення участі вітчизняних підприємств, наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів у міжнародних виставках та ярмарках високотехнологічної продукції і технологій;

6) участь у розвитку вітчизняних сегментів міжнародних інформаційних і комунікаційних систем з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій.

Розділ II ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття 6. Завдання та повноваження уповноваженого органу з питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері трансферу технологій

1. Основним завданням уповноваженого органу з питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері трансферу технологій є забезпечення формування державної політики щодо трансферу технологій, набуття, охорони і захисту об'єктів права інтелектуальної власності, передачі майнових прав на технології та/або їх складові, створені з використанням коштів Державного бюджету України (далі - бюджетні кошти).

2. Уповноважений орган з питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері трансферу технологій для виконання покладених на нього завдань:

1) погоджує проекти концепцій державних програм розвитку галузей економіки та державних програм у частині трансферу технологій;

2) подає державним замовникам пропозиції до проектів державних програм розвитку галузей економіки стосовно набуття або передачі майнових прав на технології та/або їх складові;

3) подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо законодавчого стимулювання діяльності із створення та впровадження високих технологій;

4) подає в установленому порядку пропозиції щодо здійснення за державним замовленням галузевої підготовки та перепідготовки фахівців з питань інтелектуальної власності, управління інноваційною діяльністю (інноваційними проектами) і трансферу технологій, що передбачає одержання дипломів державного зразка;

5) виконує інші функції, передбачені законом.

Стаття 7. Завдання та повноваження уповноваженого органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій

1. Основними завданнями уповноваженого органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій є:

1) визначення найбільш ефективних шляхів використання і трансферу технологій та їх складових, насамперед вітчизняного походження;

2) забезпечення системного підходу до ведення реєстрів технологій та контролю за передачею майнових прав на технології та їх складові, створені за бюджетні кошти, узагальнення даних галузевих реєстрів технологій та звітів про всі роботи, пов'язані із створенням і використанням технологій та їх складових;

3) розвиток інфраструктури та залучення інвестицій у сферу трансферу технологій;

4) виявлення, запобігання та припинення порушень у цій сфері.

2. Уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій бере участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики, пов'язаної з набуттям і передачею майнових прав на технології та/або їх складові, створені з використанням бюджетних коштів, сприяє розвитку вітчизняних технологій, виробництву вітчизняної конкурентоспроможної продукції.

3. Уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій для виконання покладених на нього завдань:

1) підтримує розвиток інфраструктури у сфері трансферу технологій і стимулює залучення інвестицій у цю сферу для інноваційного розвитку національної економіки і технологічного оновлення виробництва;

2) готує та подає пропозиції щодо вдосконалення функціонування державних регіональних центрів науки, інновацій та інформатизації, що входять до складу державної системи науково-технічної та економічної інформації, відділень науково-технічної, зокрема кон'юнктурно-економічної і патентної, інформації на регіональному рівні;

3) бере участь у підготовці пропозицій щодо координації галузевої підготовки та перепідготовки фахівців з питань інтелектуальної власності, трансферу технологій та управління інноваційною діяльністю;

4) здійснює за пропозицією осіб, які мають права на технології та їх складові, створені за бюджетні кошти, заходи щодо забезпечення фінансування закордонного патентування об'єктів права інтелектуальної власності за рахунок коштів, передбачених на такі цілі в Державному бюджеті України, а також організовує залучення інших надходжень для фінансування закордонного патентування;

5) погоджує ввезення в Україну технологій, придбання яких передбачається за бюджетні кошти;

6) погоджує трансфер технологій, створених чи придбаних за бюджетні кошти, юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства та здійснює їх реєстрацію;

7) веде реєстр технологій, створених чи придбаних за бюджетні кошти, здійснює облік та контроль за переданими технологіями;

8) здійснює контроль за виплатою винагороди авторам за рахунок коштів, одержаних у результаті трансферу технологій, згідно із статтею 23 цього Закону в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

9) веде реєстр технологій, що створені або придбані підприємствами державної форми власності та пропонуються для реєстрації суб'єктами трансферу технологій (власниками технологій);

10) виконує інші функції, передбачені законом.

4. З метою виявлення, запобігання та припинення порушень у сфері інтелектуальної власності, інноваційної діяльності та трансферу технологій уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій взаємодіє з відповідними підрозділами Національної поліції, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової політики, Служби безпеки України.

{Частина четверта статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 766-VIII від 10.11.2015}

Стаття 8. Повноваження центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України та галузевих академій наук у сфері трансферу технологій

1. Центральні органи виконавчої влади подають Кабінету Міністрів України за погодженням з уповноваженим органом з питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері трансферу технологій пропозиції до проектів державних програм розвитку галузей економіки стосовно набуття або передачі прав на технології та/або їх складові.

2. Центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать науково-виробничі підприємства, наукові установи та організації, вищі навчальні заклади, що провадять згідно з їх положеннями наукову та науково-технічну діяльність, Національна академія наук України та галузеві академії наук, у віданні яких перебувають підприємства, наукові установи, організації, науково-виробничі об'єднання і технологічні парки, які можуть створювати та/або використовувати технології та їх складові:

1) розробляють галузеві комплексні програми технологічного оновлення підприємств як складові програм розвитку окремих галузей економіки та забезпечують їх виконання;

2) сприяють створенню конкурентоспроможних, імпортозамінних технологій та їх складових;

3) забезпечують формування баз даних про технології та/або їх складові, майнові права, зокрема про майнові права інтелектуальної власності, які належать підприємствам, науковим установам, організаціям та вищим навчальним закладам, що належать до сфери управління відповідного центрального органу виконавчої влади або перебувають у віданні Національної

академії наук України чи відповідної галузевої академії наук, забезпечують доступ до них осіб, заінтересованих у використанні певної технології та/або її складових;

4) подають інформацію уповноваженому органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій про завершені технології, зокрема створені або придбані за бюджетні кошти, про технології, створені або придбані підприємствами державної форми власності, а також про технології, що пропонуються для реєстрації суб'єктами трансферу технологій (власниками технологій), для включення їх до реєстру;

5) подають інформацію уповноваженому органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій про передані технології, створені за бюджетні кошти підприємствами, науковими установами, організаціями та вищими навчальними закладами, що належать до сфери їх управління, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

6) забезпечують додержання вимог міжнародних договорів України щодо запобігання техногенному ризику, поширенню потенційно небезпечних технологій та щодо екологічної безпеки технологій;

7) сприяють залученню інвестицій до виконання галузевих комплексних програм технологічного оновлення підприємств;

8) готують та подають уповноваженому органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій пропозиції щодо найбільш ефективних шляхів використання та/або трансферу технологій та їх складових, насамперед вітчизняного походження;

9) подають уповноваженому органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій клопотання про необхідність підтримання патентування технологій та/або їх складових за межами України;

10) беруть участь у підготовці проектів договорів про трансфер технологій;

11) забезпечують своєчасне подання уповноваженому органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій звітів про патентно-кон'юнктурні, наукові дослідження, конструкторські, проектні, випробувальні роботи, пов'язані із створенням і використанням технологій та їх складових, патентуванням та ліцензуванням прав на них, про виплату винагороди їх авторам;

12) здійснюють контроль за передачею майнових прав на технології та їх складові, створені за бюджетні кошти, підприємствам, науковим установам, організаціям та вищим навчальним закладам, які у своїй діяльності будуть використовувати ці технології відповідно до укладеного договору;

13) здійснюють контроль за виплатою підприємствами, науковими установами, організаціями та вищими навчальними закладами, які у своїй діяльності будуть використовувати технології та/або їх складові, винагороди авторам технологій та/або їх складових відповідно до укладеного з ними договору та в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

14) здійснюють контроль за веденням обліку технологій та/або їх складових у складі майна підприємств, наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів, яким передані права на технології та/або їх складові, у тому числі нематеріальних активів, які є складовими технологій;

15) виконують у межах своїх повноважень інші функції, встановлені законодавством.

3. Для забезпечення виконання функцій, пов'язаних із створенням, використанням, патентуванням та ліцензуванням прав на технології та їх складові, уповноважений орган з питань формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері трансферу технологій, уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій, інші центральні органи виконавчої влади, Національна академія наук України та галузеві академії наук створюють у межах чисельності та фонду оплати праці структурні

підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, а також у межах своїх повноважень підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності на підприємствах, у наукових установах, організаціях та вищих навчальних закладах, що належать до сфери управління відповідного центрального органу виконавчої влади або перебувають у віданні відповідної академії наук.

У разі потреби підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності можуть створюватися на підприємствах, у вищих навчальних закладах, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України та галузевих академій наук.

Типове положення про структурний підрозділ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності затверджується Кабінетом Міністрів України.

Центральні органи виконавчої влади у межах своїх повноважень здійснюють заходи щодо недопущення недобросовісної конкуренції, контрафакції і несанкціонованого розповсюдження технологій та поширення конфіденційної інформації, розповсюдження технологій подвійного використання без дозволу власника майнових прав.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері статистики, здійснює статистичні спостереження щодо трансферу та використання технологій та/або їх складових, зокрема об'єктів права інтелектуальної власності. Порядок здійснення спостереження та форма статистичної звітності щодо трансферу та використання технологій та/або їх складових затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади, виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад у сфері трансферу технологій

1. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади та виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад у межах своїх повноважень:

1) розробляють комплексні програми технологічного оновлення підприємств, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, як складові регіональних програм економічного і соціального розвитку та подають їх на затвердження Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним і районним радам;

2) створюють сприятливі умови для розроблення та використання відповідних технологій та/або їх складових;

3) створюють регіональні бази даних про технології та їх складові, подають інформацію про технології до регіональних державних центрів науки, інновацій та інформатизації і уповноваженому органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій, забезпечують поширення інформації про технологічні потреби регіону з метою залучення коштів для технологічного переоснащення підприємств регіону;

4) беруть участь у міжнародному науково-технічному співробітництві, сприяють залученню іноземних інвестицій для технологічного переоснащення підприємств регіону;

5) у межах передбачених коштів відповідного бюджету фінансують дослідження та розробки з розв'язання проблем технологічного переоснащення підприємств регіону;

6) сприяють розвитку інфраструктури у сфері трансферу технологій.

Стаття 10. Інформаційне забезпечення трансферу технологій

1. Уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій, центральні органи виконавчої влади, Національна академія наук України та галузеві академії наук у межах своїх повноважень забезпечують інформаційно-

консультаційне супроводження трансферу технологій через установи та організації державної системи науково-технічної інформації шляхом збирання, ведення обліку, архівного зберігання, розповсюдження в установленому законодавством порядку наукової, конструкторської та проектної документації, поширення науково-технічної, кон'юнктурно-економічної та патентної інформації, пов'язаної з технологіями та їх складовими.

2. Установи та організації державної системи науково-технічної та патентної інформації забезпечують:

1) формування інформаційних ресурсів науково-технічної, кон'юнктурно-економічної та патентної інформації з урахуванням усіх доступних джерел інформації про складові технологій;

2) створення в межах чисельності та фонду оплати праці регіональних відділень науково-технічної інформації;

3) підготовку за дорученням уповноваженого органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій та на замовлення інших суб'єктів трансферу технологій інформаційно-аналітичних довідок про технології та їх складові;

4) формування галузевих і регіональних автоматизованих баз даних про технології та їх складові, створені з використанням бюджетних коштів, зокрема про патентно-кон'юнктурні, наукові дослідження, конструкторські, проектні та випробувальні роботи, пов'язані із створенням і використанням технологій та/або їх складових, інтеграцію таких баз даних у міжнародні інформаційні мережі з питань трансферу технологій;

5) проведення рекламно-інформаційних заходів, семінарів, конференцій, засідань за круглим столом, виставок, громадського обговорення інформації про технології та їх складові з метою поширення цієї інформації в регіонах;

6) ознайомлення на безоплатній основі фізичних та юридичних осіб, які беруть участь у створенні, використанні та трансфері технологій, з реферативною патентною інформацією про технології та їх складові;

7) надання заінтересованим особам у встановленому уповноваженим органом з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій порядку переліку наявних в Україні та за її межами технологій та/або їх складових, зокрема технологічних інновацій, науково-технічної, зокрема кон'юнктурно-економічної і патентної, інформації про технології та/або їх складові, майнові права або частка майнових прав на які належать державі.

3. Для проведення державної експертизи технологій та патентно-кон'юнктурних досліджень установи та організації державної системи науково-технічної та патентної інформації забезпечують:

1) пошук, систематизацію та аналіз науково-технічної, кон'юнктурно-економічної і патентної інформації про вітчизняні та іноземні технології та їх складові;

2) підготовку аналітичних довідок про вітчизняні та іноземні технології та їх складові.

Стаття 11. Порядок передачі майнових прав на технології, створені за бюджетні кошти

1. Майнові права на технологію та/або її складові, що створені у процесі виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів, належать установам, організаціям та підприємствам - виконавцям цих робіт (далі - виконавці) відповідно до Цивільного кодексу України, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

2. Майнові права на технологію та/або її складові, що створені у процесі виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів, передаються установами, організаціями та підприємствами - виконавцями органам державної влади, Національній академії наук України та галузевим академіям наук, які здійснюють фінансування зазначених науково-дослідних та дослідно-

конструкторських робіт (далі - замовники), з урахуванням положень Цивільного кодексу України, якщо технологію та/або її складові віднесено до державної таємниці та в інших випадках, визначених законом.

3. У випадках, передбачених частиною другою цієї статті, виконавець направляє замовнику повідомлення про створену під час виконання науково-дослідної та дослідно-конструкторської роботи технологію та/або її складові протягом одного місяця з дня одержання повідомлення від автора технології та/або її складових.

Замовник протягом двох місяців з дня одержання від виконавця повідомлення або уповноважена ним державна установа має:

1) укласти з виконавцем договір про набуття замовником майнових прав на технологію та/або її складові;

2) для об'єктів права інтелектуальної власності - складових технологій, набуття права на які засвідчується охоронним документом, визначити сторону, що здійснює їх правову охорону та за потреби забезпечити подання заявок на отримання зазначених охоронних документів;

3) врегулювати питання укладення з автором письмового договору про розмір та умови виплати йому (його правонаступнику) винагороди відповідно до економічної цінності технології та/або її складових або іншої вигоди, що може бути одержана від використання зазначених об'єктів.

Якщо замовник не виконає зазначених у частині другій цієї статті вимог у встановлений строк, дії, визначені частиною третьою цієї статті, із забезпечення правової охорони зазначених об'єктів права інтелектуальної власності здійснює виконавець, до якого переходять майнові права на створену технологію та/або її складові.

4. Центральні органи виконавчої влади, Національна академія наук України та галузеві академії наук (замовники створення технології) мають право безоплатно використовувати технологію та/або її складові з метою виконання робіт або постачання для державних потреб продукції, необхідної для виконання державних функцій, що обов'язково передбачається в договорі на створення технології та/або її складових.

5. Особа, за якою закріплюються майнові права на технологію, або уповноважена нею державна установа та замовники створення технології:

1) вчиняє дії з набуття та охорони прав на технологію та/або її складові, отримує охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності - складові технології;

2) виплачує винагороду авторам технологій та/або об'єктів права інтелектуальної власності після їх трансферу та укладає договори про передачу технологій.

6. Технології та/або їх складові, створені або придбані за бюджетні кошти, використовуються переважно на території України.

Майнові права на технології, створені за бюджетні кошти, можуть передаватися для використання на території іноземних держав у порядку, визначеному цим Законом.

7. У разі якщо складові технологій частково створено за рахунок власних коштів підприємств, наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів і фізичних осіб, а частково - за рахунок бюджетних коштів, майнові права на ці складові розподіляються на підставі договору про їх створення та використовуються за умовами договору про їх трансфер.

8. Порядок формування і виконання замовлення на проведення наукових досліджень і розробок, проектних та конструкторських робіт за рахунок бюджетних коштів та забезпечення проведення моніторингу за станом впровадження і використання результатів завершених наукових розробок, які виконувалися за рахунок бюджетних коштів, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ III ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття 12. Мета державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій

1. Основною метою державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій є забезпечення розвитку національного промислового і науково-технічного потенціалу, його ефективне використання для виконання завдань соціально-економічного розвитку держави та забезпечення технологічності виробництва вітчизняної продукції з урахуванням світового досвіду, можливих соціально-економічних, технологічних і екологічних наслідків від застосування технологій та їх складових, сприяння розвитку виробництва, в якому використовуються новітні вітчизняні технології та їх складові.

Стаття 13. Закордонне патентування

1. Закордонне патентування технологій або їх складових, створених за бюджетні кошти, здійснюється за рахунок власних коштів підприємств, наукових установ, організацій та вищих навчальних закладів - розробників технологій та/або об'єктів права інтелектуальної власності або за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Закордонне патентування технологій або їх складових, створених за бюджетні кошти, відповідно до частини другої статті 11 та пункту 4 частини третьої статті 7 цього Закону здійснюється за рахунок коштів, передбачених на такі цілі в Державному бюджеті України.

Стаття 14. Державна експертиза технологій

1. Державна експертиза проводиться для:

1) технологій та/або їх складових, які закуповуються за бюджетні кошти;

2) технологій та/або їх складових, створених або придбаних за бюджетні кошти, які передаються юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства.

Проведення державної експертизи організовується уповноваженим органом з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій.

Метою проведення державної експертизи є визначення економічної доцільності та корисності для держави і суспільства впровадження технологій та їх складових з урахуванням можливих екологічних і соціально-економічних наслідків від їх застосування.

2. Державна експертиза технологій проводиться відповідно до Закону України "Про наукову і науково-технічну експертизу" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом. Порядок проведення державної експертизи технологій встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Державна експертиза технологій та/або їх складових проводиться на підставі техніко-економічного обґрунтування можливості їх використання на території України або передачі майнових прав на них за межі України, звіту про патентно-кон'юнктурні дослідження та патентного формуляра, які оформляються відповідно до державних стандартів.

3. Під час проведення державної експертизи технологій та їх складових обов'язково визначаються:

1) технологічний рівень і новизна технологій, їх складових та обладнання;

2) орієнтовна ринкова ціна технології та обладнання чи розмір плати за їх використання;

3) конкурентоспроможність технологій та продукції, яка буде виготовлена із застосуванням цих технологій;

4) патентна чистота технологій, їх складових;

5) відповідність технологій нормам техногенної та екологічної безпеки, технічного регулювання, міжнародним і національним стандартам.

4. Державна експертиза технологій та/або їх складових, створених або придбаних за бюджетні кошти, які передаються юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства, проводиться без з'ясування питань, передбачених пунктами 2, 4 і 5 частини третьої цієї статті.

5. Під час проведення державної експертизи технологій встановлюється відповідність технологій, обладнання, які передбачається передати для використання на території України, таким вимогам:

1) спрямованість на виробництво нової продукції або на вдосконалення якості існуючої;

2) забезпечення технологічності виробництва продукції, зниження його витратності, енерго- та матеріаломісткості;

3) забезпечення використання місцевих матеріальних та людських ресурсів;

4) відсутність в Україні таких технологій вітчизняного походження або перевищення технологічних показників існуючих технологій вітчизняного походження;

5) відсутність у базі даних уповноваженого органу з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій інформації про аналогічну вітчизняну технологію та/або її складові та їх розробників і постачальників (під час державної експертизи технологій та/або їх складових, які передбачається ввозити на територію України).

6. У разі якщо під час державної експертизи технологій та/або їх складових буде виявлено запатентовані об'єкти, майнові права інтелектуальної власності на які планується передати для використання за межами України, та встановлено, що в державі, де їх буде використано, не забезпечується захист таких прав, особа, якій належать ці права і яка надає ліцензію на використання запатентованих складових технологій, зобов'язана вжити заходів для належного захисту зазначених прав у державі, де їх буде використано, відповідно до міжнародних вимог.

7. Положення цієї статті не поширюються на експорт технологій та/або їх складових, що регламентуються Законом України "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання".

Стаття 15. Погодження трансферу та реєстрація технологій, створених або придбаних за бюджетні кошти, які передаються юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства

1. Уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій після отримання висновку державної експертизи згідно із статтею 14 цього Закону приймає рішення щодо погодження трансферу технології, її складових, створених або придбаних за бюджетні кошти, юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства та вносить дані про технологію та її складові до Державного реєстру переданих технологій.

Погодження трансферу технологій, реєстрація технологій, їх складових, визначених цією статтею, та здійснення державної експертизи щодо цих технологій, їх складових відповідно до статті 14 цього Закону не повинні перевищувати тридцяти днів з дня отримання матеріалів для проведення експертизи.

Порядок погодження трансферу та реєстрації технологій, створених або придбаних за бюджетні кошти, які передаються юридичним особам, що зареєстровані в інших країнах, або фізичним особам - іноземцям або особам без громадянства, визначається Кабінетом Міністрів України.

Положення цієї статті не поширюються на експорт технологій та/або їх складових, що регламентуються Законом України "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання".

2. Кошти, отримані під час продажу технологій або технологій і обладнання, використовуються з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Стаття 16. Реєстрація технологій, створених або придбаних підприємствами державної форми власності

Підприємства державної форми власності, що створюють або закуповують технології або їх складові, реєструють їх з метою визначення можливості їх використання в Україні.

Реєстрація здійснюється уповноваженим органом з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Погодження ввезення в Україну технологій, придбання яких передбачається за бюджетні кошти

1. Погодження ввезення в Україну технологій проводиться під час закупівлі їх або їх складових за бюджетні кошти та з метою запобігання ввезенню морально застарілих технологій і таких, що можуть завдати шкоди навколишньому природному середовищу або здоров'ю людей, а також контролю за впровадженням ввезених технологій.

2. Обов'язковою умовою погодження є проведення державної експертизи згідно із статтею 14 цього Закону.

3. Уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій здійснює погодження ввезення технологій або їх складових після отримання висновку експертизи.

4. Порядок погодження ввезення в Україну технологій або їх складових визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. Патентно-кон'юнктурні дослідження у сфері трансферу технологій

1. Патентно-кон'юнктурні дослідження проводяться під час розроблення науково-технічних прогнозів розвитку технологій та їх складових, під час їх створення, визначення доцільності набуття та/або передачі прав на них, під час підготовки до виробництва продукції з їх застосуванням.

2. Патентно-кон'юнктурні дослідження проводяться відповідно до затверджених державних стандартів та методик.

3. Уповноважений орган з питань реалізації державної політики у сфері трансферу технологій, центральні органи виконавчої влади, Національна академія наук України та галузеві академії наук у межах своїх повноважень координують та забезпечують проведення патентно-кон'юнктурних досліджень за участю розробників відповідних технологій та/або їх складових.

Розділ IV ДОГОВОРИ ПРО ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття 19. Умови укладення договорів про трансфер технологій

1. Істотними умовами укладення договорів про трансфер технологій є:

1) перелік складових технологій, що передаються (з визначенням їх функціональних властивостей та гарантованих показників);

2) ціна технологій чи розмір плати за їх використання;

3) строки, місце та спосіб передачі технологій та/або їх складових;

4) умови передачі технічних знань, необхідних для монтажу, експлуатації та забезпечення функціонування обладнання, придбання чи оренди, монтажу і використання машин, обладнання, комплектувальних частин та матеріалів;

5) розмір, порядок та умови виплати винагороди за використання технологій, а також вид виплат (разові платежі - паушальні, періодичні відрахування - роялті або інші види виплат);

6) відповідальність сторін за порушення умов договору;

7) порядок вирішення спірних питань стосовно виконання умов договору.

Договори про трансфер технологій повинні включати також умови щодо:

1) ліцензії та її умови на використання технологій та їх складових;

2) територіальних обмежень (заборона використовувати передані за договором технологію, її складові на території, не передбаченій у договорі);

3) обмежень галузі застосування технологій та їх складових;

4) порядку надання субліцензій на складові технології третім особам (у разі потреби включення третіх осіб у технологічний процес виробництва продукції), крім випадків передачі прав на використання знаків для товарів і послуг, комерційних (фірмових) найменувань, з визначенням обмежень права на використання технології та її складових, включаючи обмеження кола осіб, яким дозволено використовувати складові технологій і мати доступ до інформації про них;

5) передачі прав на ноу-хау, техніко-економічні обґрунтування, плани, інструкції, специфікації, креслення та інші інформаційні матеріали про технології та їх складові, необхідні для ефективного їх використання, включаючи обмеження, пов'язані з умовами збереження конфіденційності інформації про технології та їх складові під час їх використання;

6) проведення робіт з удосконалення технологій та їх складових і порядок надання сторонами інформації про ці вдосконалення;

7) надання консультацій та послуг з проектування, асистування та навчання кадрів, які забезпечують реалізацію технологій, і управлінського персоналу особи, якій передаються права на технологію та її складові;

8) страхування технологій та їх складових;

9) порядку компенсації витрат, пов'язаних з трансфером технологій, включаючи пристосування технологій та їх складових до умов підприємства, наукової установи, організації та вищого навчального закладу, де вони будуть використовуватися, навчання персоналу;

10) обмежень, що стосуються діяльності сторін у разі закінчення строку дії договору, його розірвання або виникнення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Стаття 20. Особливості укладення договорів про трансфер технологій

1. Під час передачі (трансферу) технологій укладаються договори, визначені Цивільним кодексом України, щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності з урахуванням вимог статті 19 цього Закону.

2. Разом з договором про трансфер технологій можуть укладатися договори про:

1) гарантії осіб, які передають технології та їх складові, стосовно можливості досягнення економічних показників і виробництва продукції із застосуванням цих технологій та складових;

2) гарантії осіб, які передають технології та їх складові, стосовно конфіденційності та нерозголошення інформації третім особам;

3) проведення комплексу інженерних, екологічних або інших робіт, необхідних для застосування технологій та їх складових;

4) обслуговування обладнання.

Стаття 21. Обмеження щодо укладення договорів про трансфер технологій

1. Не допускається укладення договорів про трансфер технологій, які передбачають:

1) ввезення в Україну технологій та/або їх складових, які можуть завдати шкоди навколишньому природному середовищу або здоров'ю людей;

2) здійснення виплат, що значно перевищують ціну технології та її складових;

3) встановлення зобов'язань щодо придбання в особи, яка передає технологію та/або її складові, сировини, напівфабрикатів, обладнання та його комплектувальних частин, що не застосовуються під час виробництва відповідної продукції;

4) встановлення зобов'язань щодо переважного продажу продукції, виготовленої із застосуванням технології, покупцям, визначеним особою, яка передає цю технологію, та використання визначеного нею персоналу;

5) право особи, яка передає технологію, визначати ціну продажу або реекспорту продукції, виготовленої із застосуванням цієї технології;

6) встановлення необґрунтованих обмежень обсягу виробництва продукції;

7) встановлення обмежень, які суперечать законодавству, стосовно використання майнових прав на технології та їх складові;

8) заборону використання аналогічних або більш досконалих технологій та їх складових;

9) заборону або обмеження експорту продукції, виготовленої із застосуванням технології;

10) встановлення зобов'язань щодо використання запатентованого об'єкта права інтелектуальної власності, який не використовується у процесі застосування технологій.

Розділ V ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття 22. Винагорода авторам технологій та/або їх складових та особам, які здійснюють їх трансфер

1. Між підприємством, науковою установою, організацією чи вищим навчальним закладом, де створено технологію та/або її складові та/або куди здійснюється її трансфер, і авторами технології або її складових укладається договір, в якому визначаються майнові права, що передаються за цим договором, умови виплати та розмір винагороди за передачу і використання майнових прав на технологію або її складові.

2. Підприємство, наукова установа, організація та вищий навчальний заклад, яким передано майнові права на технології чи їх складові, не рідше ніж один раз на рік і не пізніше ніж через місяць після закінчення бюджетного року, а у разі надання ліцензії на використання запатентованих складових технологій іншим особам - протягом місяця після одержання ліцензійних платежів виплачують авторам технологій винагороду.

3. Розмір, строки і порядок виплати винагороди авторам технологій та/або їх складових у разі відсутності договору з ними і особам, які здійснюють їх трансфер, визначаються колективними договорами, що укладаються в організаціях, які є розробниками технологій та їх складових, з урахуванням творчого вкладу авторів у їх створення, обсягу і доцільності виконання певних робіт особами, які здійснюють трансфер технологій.

4. Розмір винагороди авторам технологій та їх складових визначається як частка доходу, одержаного внаслідок їх використання, або у фіксованій сумі на одиницю продукції відповідно до її ціни, або у фіксованій сумі частини доходів, одержаних від передачі технологій або їх складових, або з урахуванням іншої вигоди, яка може бути отримана за використання технологій, що підтверджено відповідними документами.

Авторам технологій або їх складових винагорода розраховується і виплачується:

1) у разі використання технологій, при цьому розмір винагороди співвідноситься з обсягом продажу продукції, одержаної в результаті їх використання, та/або з іншою вигодою, яка може бути одержана від їх використання;

2) в інших випадках, що визначаються договором з автором.

5. Кабінет Міністрів України встановлює мінімальні ставки винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер.

6. Спори щодо розміру і порядку виплати винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер, вирішуються у судовому порядку.

Стаття 23. Використання коштів, одержаних у результаті трансферу технологій

1. Кошти, одержані у результаті трансферу технологій, створених за рахунок бюджетних коштів (у вигляді періодичних та/або разових виплат (роялті)), майнові права на які має організація-розробник згідно із статтею 11 цього Закону, підлягають використанню організацією-розробником для виплати винагороди авторам технологій та/або об'єктів права інтелектуальної власності, для розвитку інноваційної діяльності та трансферу технологій організації, зокрема оплати закордонного патентування.

2. Порядок і напрями використання коштів, одержаних у результаті трансферу технологій, створених за рахунок бюджетних коштів, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 24. Державна підтримка та особливості кредитування трансферу технологій

1. Підприємствам, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, до відання Національної академії наук України та галузевих академій наук, що здійснюватимуть випуск продукції за державним замовленням, за рішенням Кабінету Міністрів України, виключно у межах повноважень, встановлених законом про Державний бюджет України, можуть надаватися державні гарантії щодо погашення кредитів комерційних банків, наданих для придбання технологій та їх складових, необхідність застосування яких визначена потребами держави і суспільства у цих технологіях.

2. Державою запроваджуються заходи щодо підтримки трансферу технологій як пріоритетного напряму інноваційної діяльності відповідно до статті 6 Закону України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні".

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону.

Президент України **В.ЮЩЕНКО**

м. Київ
14 вересня 2006 року
№ 143-V

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 4 грудня 2019 р. № 1030 Київ

Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер
із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 625 від 22.07.2020}

Відповідно до частини п'ятої статті 22 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є:**

1. Затвердити мінімальні ставки винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер, що додаються.

2. Міністерству освіти і науки у тримісячний строк розробити та затвердити порядок та форми подання звітної інформації про результати моніторингу впливу виплати мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер, на фінансовий стан підприємств, установ та організацій.

3. Міністерствам та іншим органам виконавчої влади, Національній академії наук та національним галузевим академіям наук, які беруть участь у створенні, закупівлі, трансфері та використанні технологій, проводити щороку протягом 2019-2024 років моніторинг впливу виплати мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер, на фінансовий стан підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління, перебувають у їх віданні, та забезпечити подання Міністерству освіти і науки до 15 квітня року, наступного за звітним періодом, інформації про його результати для її узагальнення та подання до 15 травня Кабінетові Міністрів України.

{Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 625 від 22.07.2020}

4. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 4 червня 2008 р. № 520 "Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер" (Офіційний вісник України, 2008 р., № 41, ст. 1359);

постанову Кабінету Міністрів України від 27 березня 2013 р. № 205 "Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 4 червня 2008 р. № 520 та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України" (Офіційний вісник України, 2013 р., № 26, ст. 865).

Прем'єр-міністр України О.ГОНЧАРУК

Інд. 67

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 4 грудня 2019 р. № 1030

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ
винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер

1. Підприємство, наукова установа, організація або заклад вищої освіти, яким автор (автори) технології та/або її складових передав майнові права на технологію та/або її складові, виплачують такому авторові (авторам) винагороду у розмірі (мінімальна ставка винагороди авторам технологій):

у разі укладення ліцензійного договору на використання технології, її складових - не менш як 20 відсотків паушальних та періодичних платежів (роялті), що отримані за договором;

у разі укладення договору про передачу виключних майнових прав інтелектуальної власності на технологію, її складові - не менш як 20 відсотків отриманого доходу;

у разі укладення договору про трансфер технології, в якому містяться елементи різних договорів (змішаний договір), - не менш як 20 відсотків передбачених у договорі ліцензійних платежів за використання технології, її складових.

2. Підприємство, наукова установа, організація або заклад вищої освіти, яким автори технології та/або її складових передали майнові права на технологію та/або її складові, виплачують винагороду особам, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, у розмірі не менш як 2 відсотки доходу, одержаного на підставі договору про трансфер технологій (мінімальна ставка винагороди особам, які здійснюють трансфер технологій).

Особами, які здійснюють трансфер технологій та/або їх складових, є:

працівники підприємств, наукових установ, організацій або закладів вищої освіти, на яких покладено функції із здійснення трансферу технологій та/або їх складових;

суб’єкти господарювання, які уклали договір про інформаційно-консультаційне супроводження трансферу технологій та/або їх складових.

3. У разі коли технологія містить кілька складових, порядок розподілу винагороди визначається на підставі договору пропорційно до внеску кожного з авторів у створення окремих складових технології, а у разі його відсутності - на підставі колективного договору, що укладається в організаціях, які є розробниками технологій та/або їх складових, з урахуванням творчого вкладу авторів у їх створення. Якщо в колективному договорі відсутнє положення про розподіл винагороди між авторами складових технології, отримана винагорода розподіляється між ними порівну.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 4 червня 2008 р. № 520

Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер

(із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінетом Міністрів України № 205 від 27.03.2013)

(втратила чинність відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 4.12. 2019 р. № 1030)

Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер

Відповідно до статті 22 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" Кабінет Міністрів України постановляє: (Вступна частина із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 205 від 27.03.2013)

1. Затвердити мінімальні ставки винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер, згідно з додатком.

2. Міністерствам та іншим органам виконавчої влади, Національній академії наук та галузевим академіям наук, які беруть участь у закупівлі, трансфері та використанні технологій, провести протягом 2008-2009 років моніторинг впливу виплати мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер, на фінансовий стан підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління органів виконавчої влади та перебувають у віданні академій наук, забезпечити надіслання МОН до 1 лютого наступного року звіту про його результати для узагальнення та подання Кабінетові Міністрів України до 15 березня зазначеного періоду.

Прем'єр-міністр України Ю.ТИМОШЕНКО

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України
від 4 червня 2008 р. № 520

МІНІМАЛЬНІ СТАВКИ

винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер

Продукція (товари, що виготовляються, і послуги, що надаються з використанням нової технології)	Мінімальна ставка винагороди, відсотків доходу, одержаного від реалізації продукції
1. Продукція масового виробництва	0,5
2. Продукція індивідуального виробництва (спеціального призначення для обмеженого кола споживачів)	1
3. Продукція з унікальними ознаками та властивостями (товари, що виготовляються, та послуги, що надаються виходячи з нагальних потреб економіки або для невідкладного забезпечення безпеки держави та охорони життя і здоров'я людей; обсяги такої продукції обмежені, її визначені в установленому порядку, а освоєння технології потребує безпосередньої участі її автора (авторів)	3

Примітки: 1. Мінімальна ставка винагороди визначається у відсотках доходу, одержаного від реалізації продукції, в тій частині, одержання якої обумовлене застосуванням нової технології або її складових згідно з умовами договору про трансфер цієї технології.

2. Авторові (авторам) технології або її складових, що створені в результаті виконання ним творчої (інтелектуальної) роботи, який є власником майнових прав на них, та особам, які здійснюють трансфер технології і є власниками майнових прав на неї, виплачується по 50 відсотків мінімальної ставки винагороди. У договорі про трансфер технології сторони можуть встановити інший розмір винагороди з визначенням порядку її розподілу.

3. У разі коли технологія містить кілька складових, мінімальна ставка винагороди авторам кожної складової встановлюється в укладених ними договорах залежно від тієї частини, яку визначено сторонами договору про трансфер технології для кожної із складових, а також від творчого вкладу кожного автора у розроблення технології або у створення відповідної її складової. Якщо договір співавторами технології не укладається, винагорода між ними розподіляється в однакових частинах.

4. У разі коли технологія містить складові, що у процесі виготовлення продукції використовуватимуться лише частково (зокрема під час освоєння технології, для виконання налагоджувальних робіт, здійснення контрольних випробувань та визначення характеристик продукції), тобто такі складові можуть тимчасово не використовуватися, але необхідні для здійснення процесу виготовлення товарів і надання послуг, порядок та умови виплати винагороди за їх використання встановлюються у договорі про трансфер технології.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 22 квітня 2013 р. № 300
Київ

Про затвердження Порядку і напрямів використання коштів, одержаних у результаті трансферу технологій, створених за рахунок коштів державного бюджету

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 781 від 23.09.2015 № 625 від 22.07.2020}

Відповідно до статті 23 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

Затвердити Порядок і напрями використання коштів, одержаних у результаті трансферу технологій, створених за рахунок коштів державного бюджету, що додаються.

Прем'єр-міністр України **М.АЗАРОВ**

Інд. 70

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 22 квітня 2013 р. № 300

ПОРЯДОК
і напрями використання коштів, одержаних у результаті трансферу технологій, створених за рахунок коштів державного бюджету

1. Кошти, одержані у вигляді періодичних та/або разових виплат (роялті) у результаті трансферу технологій та/або їх складових, створених за рахунок коштів державного бюджету, майнові права на які належать організації-розробнику згідно із статтею 11 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" (далі - кошти, одержані від трансферу технологій), зараховуються:

до спеціального фонду державного бюджету як власні надходження організації-розробника на її відповідний рахунок, відкритий в органі Казначейства, - якщо організація-розробник є бюджетною установою;

на небюджетний рахунок організації-розробника, відкритий в органі Казначейства, - якщо організація-розробник є небюджетною установою.

2. Кошти, одержані від трансферу технологій, використовуються організацією-розробником за такими напрямами:

1) розвиток інноваційної діяльності та трансферу технологій такої організації-розробника, а саме:

проведення патентних, патентно-кон'юнктурних, маркетингових досліджень;

проведення технологічного та економічного аудиту, проведення оцінки науково-технічного рівня технологій та/або їх складових як об’єкта комерціалізації;

забезпечення доступу до пошукових баз даних з патентною, ліцензійною та економічною інформацією;

здійснення заходів щодо патентування, зокрема закордонного патентування, а також забезпечення правової охорони технологій та/або їх складових в Україні та за кордоном;

підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації фахівців з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій, а також забезпечення участі співробітників, до функціональних обов’язків яких належить трансфер технологій та/або їх складових, у тренінгах та семінарах з цих питань;

організація просування технологій та/або їх складових на ринок шляхом їх демонстрації на виставкових заходах, здійснення їх рекламування за допомогою Інтернету, соціальних мереж, радіо, телебачення;

закупівля інструментів, обладнання та устаткування, необхідних для проведення тестування, прототипування, проведення експериментальних досліджень, створення та випробування дослідних зразків, виготовлення моделей;

проведення тестування, прототипування, експериментальних досліджень, виготовлення моделі або дослідного зразка та здійснення їх випробування, сертифікації;

набуття прав на об’єкти права інтелектуальної власності;

створення та забезпечення функціонування інноваційних структур, створених організацією-розробником (інноваційні бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, стартап-школи, центри трансферу технологій, коворкінги, хаби);

забезпечення створення та функціонування стартапів, створених шляхом ліцензування організацією-розробником (навчання, менторство, інкубаційні програми, надання у користування інноваційного простору (приміщень інноваційних структур), пошук інвесторів, розроблення бізнес-плану та фінансової моделі);

{Підпункт 1 пункту 2 в редакції Постанови КМ № 625 від 22.07.2020}

2) виплата винагороди авторам технологій та/або їх складових;

3) виплата винагороди особам, що здійснюють трансфер технологій та/або їх складових.

{Пункт 2 доповнено підпунктом 3 згідно з Постановою КМ № 625 від 22.07.2020}

3. У разі укладення договорів про трансфер технологій організація-розробник подає щороку до 1 березня наступного року головному розпорядникові коштів державного бюджету, за рахунок яких створено такі технології, майнові права на які належать такій організації-розробнику згідно із статтею 11 Закону “Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій”, звітну інформацію про укладені договори про трансфер технологій, обсяг коштів, одержаних від трансферу технологій, та їх використання у розрізі напрямів, передбачених пунктом 2 цього Порядку.

{Абзац перший пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 625 від 22.07.2020}

Головні розпорядники коштів державного бюджету узагальнюють отриману звітну інформацію і подають її щороку до 15 квітня МОН для узагальнення та інформування до 15 травня Кабінету Міністрів України.

{Абзац другий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 781 від 23.09.2015, № 625 від 22.07.2020}

Звітна інформація, зазначена в цьому пункті, подається за формами, затвердженими МОН.

{Абзац третій пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 781 від 23.09.2015}

4. Відповідальність за нецільове використання коштів, одержаних від трансферу технологій, несе організація-розробник згідно із законодавством.

5. Операції, пов’язані з використанням коштів державного бюджету, проводяться в установленому законодавством порядку.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 3 липня 2013 р. № 472 Київ

Про затвердження Порядку реєстрації технологій та їх складових, що створені чи придбані за бюджетні кошти або створені чи придбані підприємствами державної форми власності

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 781 від 23.09.2015 № 145 від 27.02.2019}

Відповідно до статей 7 та 16 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Порядок реєстрації технологій та їх складових, що створені чи придбані за бюджетні кошти або створені чи придбані підприємствами державної форми власності, що додається.

2. Центральним органам виконавчої влади у місячний строк привести власні нормативно-правові акти у відповідність з цією постановою.

Прем'єр-міністр України **М.АЗАРОВ**

Інд. 70

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 3 липня 2013 р. № 472

ПОРЯДОК

реєстрації технологій та їх складових, що створені чи придбані за бюджетні кошти або створені чи придбані підприємствами державної форми власності

{У тексті Порядку слово "Держінформнауки" замінено словом "МОН" згідно з Постановою КМ № 781 від 23.09.2015}

1. Цей Порядок визначає механізм здійснення реєстрації технологій та їх складових, у тому числі таких, які містять секретну або службову інформацію (далі - технології), що:

{Абзац перший пункту 1 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}

створені або придбані (частково або повністю) за рахунок коштів державного бюджету (далі - бюджетні кошти);

створені або придбані підприємствами державної форми власності;

пропонуються для реєстрації суб'єктами (власниками) технологій (далі - власники технологій).

2. Метою реєстрації технологій є систематизація та уніфікація інформації про наявні технології, що перебувають у державній власності, сприяння відбору і впровадженню новітніх технологій для випуску наукоємної конкурентоспроможної продукції та продажу технологій на внутрішньому та міжнародному ринку.

3. Реєстрація технології здійснюється шляхом внесення МОН інформації про неї до Державного реєстру технологій (далі - Реєстр).

Технології, зазначені в абзацах другому і третьому пункту 1 цього Порядку, підлягають обов'язковій реєстрації у місячний строк з дня закінчення відповідних робіт чи підписання договору про трансфер технологій, а технології, зазначені в абзаці четвертому пункту 1 цього Порядку, реєструються за бажанням власників технологій.

4. Організаційне, методичне та програмне забезпечення реєстрації технологій, передбачених пунктом 1 цього Порядку, здійснюється МОН.

5. Для здійснення реєстрації технології, яка містить секретну або службову інформацію, державне підприємство, що створило або придбало технологію, суб'єкт господарювання, що створив або придбав технологію за рахунок бюджетних коштів, або власник технології, зазначеної в абзаці четвертому пункту 1 цього Порядку (далі - заявник), подає або надсилає поштовим відправленням МОН такі документи:

{Абзац перший пункту 5 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}

супровідний лист, в якому зазначаються назва технології та перелік документів, що додаються до неї (окремо для кожної технології);

реєстраційну картку технології (далі - реєстраційна картка), заповнену відповідно до затверджених МОН форми та інструкції з її заповнення, на паперовому (два примірники) та електронному носіях.

{Абзац третій пункту 5 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}

{Абзац четвертий пункту 5 виключено на підставі Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}

Реєстрація технологій, які містять секретну або службову інформацію, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених Законом України "Про державну таємницю", іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони державної таємниці та нормативно-правовими актами, які визначають порядок роботи з матеріальними носіями інформації, що містять службову інформацію.

{Пункт 5 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 145 від 27.02.2019}

У разі подання документів уповноваженою особою така особа пред'являє оригінал відповідного доручення та подає завірену заявником його копію.

Відповідальність за достовірність відомостей, що зазначені у поданих документах, несе заявник.

6. Доступ до програмного забезпечення, що використовується для заповнення реєстраційної картки для реєстрації технологій, які містять секретну або службову інформацію, форма якої розміщується на офіційному веб-сайті МОН разом з методичними рекомендаціями щодо її заповнення, є безоплатним.

{Пункт 6 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}

7. МОН протягом трьох робочих днів після отримання від заявника документів, зазначених у пункті 5 цього Порядку, присвоює технології, яка містить секретну або службову інформацію, державний реєстраційний номер і вносить дані про неї до Реєстру, про що робить відмітку на одному примірнику заповненої на паперовому носії реєстраційної картки, який у десятиденний строк повертає заявникові.

{Абзац перший пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 145 від 27.02.2019}

Документи, що не відповідають установленим вимогам, повертаються заявникові із зазначенням причини. Заявник після приведення документів у відповідність із встановленими вимогами подає їх повторно.

7^{-1}. Для здійснення реєстрації технології, яка не містить секретної або службової інформації, заявник визначає уповноважену ним особу, яка є відповідальною за заповнення реєстраційної картки, та повідомляє про таку особу МОН. Заявник може визначити кілька уповноважених осіб.

Уповноважена особа реєструється на офіційному веб-сайті МОН, проходить процедуру авторизації, отримує доступ до особистого кабінету користувача системи віддаленої реєстрації технологій (далі - система) і заповнює поля реєстраційної картки. Після заповнення реєстраційна картка відправляється до МОН через особистий кабінет користувача системи.

Відповідальність за достовірність відомостей, зазначених у реєстраційній картці, несе заявник. *{Порядок доповнено пунктом 7^{-1} згідно з Постановою КМ № 145 від 27.02.2019}*

7^{-2}. Реєстрація на офіційному веб-сайті МОН, отримання доступу до особистого кабінету користувача системи, користування особистим кабінетом користувача системи, заповнення полів реєстраційної картки, отримання технічної, методичної та інформаційної допомоги під час заповнення реєстраційної картки є безоплатними.

{Порядок доповнено пунктом 7^{-2} згідно з Постановою КМ № 145 від 27.02.2019}

7^{-3}. МОН протягом трьох робочих днів після надходження на перевірку заповненої реєстраційної картки проводить перевірку отриманих даних та у разі відсутності зауважень присвоює технології державний реєстраційний номер і вносить дані про неї до Реєстру.

Підтвердженням реєстрації технології в МОН є запис у базі даних і наявність державного реєстраційного номера.

Реєстраційна картка, що не відповідає встановленим вимогам, повертається заявникові через систему із зазначенням причини.

Заявник після приведення реєстраційної картки у відповідність із встановленими вимогами подає її повторно. *{Порядок доповнено пунктом 7^{-3} згідно з Постановою КМ № 145 від 27.02.2019}*

8. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Національна академія наук та національні галузеві академії наук:

здійснюють контроль за своєчасним поданням суб'єктами господарювання, що належать до сфери їх управління, інформації про створені або придбані ними технології;

{Абзац другий пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 145 від 27.02.2019}

подають МОН щороку до 1 лютого звіт про виконання суб'єктами господарювання, що належать до сфери їх управління, цього Порядку із зазначенням інформації про кількість створених та/або придбаних ними технологій відповідно до пункту 1 цього Порядку та кількість зареєстрованих технологій. *{Абзац третій пункту 8 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}*

9. МОН забезпечує:

проведення науково-організаційної роботи з питань здійснення реєстрації технологій в Україні; *{Абзац другий пункту 9 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}*

формування та ведення автоматизованої бази даних "Технології України";

технічний захист інформації відповідно до законодавства;

довідково-інформаційне обслуговування споживачів інформації, що міститься в Реєстрі, про:

- підготовку та розповсюдження інформаційних видань про технології, що зареєстровані в Україні;

- підготовку тематичних добірок за відповідними інформаційними запитами, оглядів, аналітичних і реферативних довідок;

- технічне забезпечення здійснення міжгалузевого та міждержавного обміну інформацією про технології.

10. Загальний доступ до інформації про зареєстровані технології, які не містять секретної або службової інформації, здійснюється безоплатно через офіційний веб-сайт МОН та включає такі відомості: *{Абзац перший пункту 10 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}*

назва технології;

інформація про державне підприємство, що створило або придбало технологію, суб'єкта господарювання, що створив або придбав технологію за рахунок бюджетних коштів, або власника технології;

короткий опис технології;

контактні дані державного підприємства, що створило або придбало технологію, суб'єкта господарювання, що створив або придбав технологію за рахунок бюджетних коштів, або власника технології.

11. Користувачам Реєстру надається можливість здійснення пошуку, перегляду, роздрукування витягів з Реєстру з урахуванням режиму доступу до інформації, що міститься в Реєстрі.

12. Надання інформації про зареєстровані технології, які містять секретну або службову інформацію, здійснюється у порядку, встановленому Законом України "Про державну таємницю", іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони державної таємниці та нормативно-правовими актами, які визначають порядок роботи з матеріальними носіями інформації, що містять службову інформацію. *{Пункт 12 в редакції Постанови КМ № 145 від 27.02.2019}*

13. У разі виникнення необхідності засекречування зареєстрованої технології суб'єкт господарювання зобов'язаний поінформувати про це МОН.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 22 травня 2013 р. № 351 Київ

Про затвердження Порядку здійснення контролю за виплатою винагороди авторам технологій та/або їх складових

{ {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 781 від 23.09.2015 № 625 від 22.07.2020}

Відповідно до статей 7, 8 і 23 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є :**

Затвердити Порядок здійснення контролю за виплатою винагороди авторам технологій та/або їх складових, що додається.

Прем'єр-міністр України **М.АЗАРОВ**

Інд. 70

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 22 травня 2013 р. № 351

ПОРЯДОК
здійснення контролю за виплатою винагороди авторам технологій та/або їх складових

1. Цей Порядок визначає механізм здійснення контролю за виплатою винагороди авторам технологій та/або їх складових (далі - технології), розроблених за рахунок коштів державного бюджету (далі - бюджетні кошти) та майнові права на які передано згідно із статтею 11 Закону України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" (далі - Закон), а також моніторингу виплати винагороди особам, які здійснюють трансфер технологій. {Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 625 від 22.07.2020}

2. У разі коли майнові права на технології, що створені у процесі виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються за бюджетні кошти, згідно із:

1) частиною першою статті 11 Закону належать установам, організаціям та підприємствам - виконавцям науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (далі - організації-розробники), - організації-розробники, які уклали ліцензійний договір або надали ліцензію на використання технології, подають щороку до 1 березня органам державної влади, Національній академії наук та національним галузевим академіям наук, які здійснювали фінансування таких робіт, інформацію про кількість укладених за рік договорів про трансфер технологій, загальну суму, на яку протягом року укладено договорів, кількість договорів, за якими виплачено винагороду авторам технологій та особам, які здійснюють їх

трансфер, загальну суму виплаченої авторам технологій винагороди, середню ставку винагороди (далі - звітна інформація);

{Підпункт 1 пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 625 від 22.07.2020}

2) частиною другою статті 11 Закону передано організаціями-розробниками органам державної влади, Національній академії наук та національним галузевим академіям наук, які здійснювали фінансування таких робіт, - підготовку звітної інформації забезпечують зазначені органи, академії.

3. У разі укладення договорів про передачу виключних майнових прав на технологію звітну інформацію подають органам державної влади, Національній академії наук та національним галузевим академіям наук, які здійснювали фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, власники таких прав.

4. Органи державної влади, Національна академія наук та національні галузеві академії наук, які здійснювали фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, узагальнюють отриману (підготовлену) відповідно до пунктів 2 і 3 цього Порядку звітну інформацію та подають її щороку до 15 квітня МОН із зазначенням найменування організацій-розробників та власників майнових прав, що подали звітну інформацію, а також дані щодо результатів аналізу динаміки виплат винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер. {Пункт 4 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 781 від 23.09.2015, № 625 від 22.07.2020}

5. МОН подає щороку до 15 травня Кабінетові Міністрів України інформацію про стан виплати винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють трансфер технологій, розроблених за бюджетні кошти та майнові права на які передано згідно із статтею 11 Закону. {Пункт 5 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 781 від 23.09.2015, № 625 від 22.07.2020}

6. Інформація, зазначена у пунктах 2, 4 і 5 цього Порядку, подається за формою, затвердженою МОН. {Пункт 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 781 від 23.09.2015}

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
12.10.2010 № 1202

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
01 листопада 2010 р.
за № 1018/18313

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ (СТАНДАРТ)
бухгалтерського обліку в державному секторі 122 "Нематеріальні активи"

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014 № 664 від 23.07.2015}

{У тексті Національного положення (стандарту) слова "суб'єкт бухгалтерського обліку в державному секторі" в усіх числах та відмінках замінено словами "суб'єкт державного сектору" у відповідних числах та відмінках згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

I. Загальні положення

1. Це Національне положення (стандарт) визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про нематеріальні активи і незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи та розкриття інформації про них у фінансовій звітності.

{Пункт 1 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

2. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються суб'єктами державного сектору (далі - суб'єкти державного сектору).

{Пункт 2 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

3. Це Національне положення (стандарт) не поширюється на гудвіл та операції з нематеріальними активами, особливості обліку яких визначаються іншими національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі.

{Пункт 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

4. Терміни, що використовуються в національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку в державному секторі, мають таке значення:

група нематеріальних активів - сукупність однотипних за призначенням та умовами використання нематеріальних активів;

дослідження - заплановані суб'єктом державного сектору дослідження, які проводяться ним уперше з метою отримання і розуміння нових наукових та технічних знань;

накопичена амортизація нематеріальних активів - сума амортизації об'єкта нематеріальних активів з початку його корисного використання;

незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи - капітальні інвестиції на придбання, створення і модернізацію нематеріальних активів, використання яких за призначенням на дату балансу не відбулося;

нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований;

немонетарні активи - усі активи, крім грошових коштів, їх еквівалентів та дебіторської заборгованості у фіксованій (або визначеній) сумі грошей;

розробка - застосування суб’єктом державного сектору результатів досліджень та інших знань для планування і проектування нових або значно вдосконалених матеріалів, приладів, продуктів, процесів, систем або послуг до початку їх серійного виробництва чи використання, передачі в концесію, продажу.

II. Визнання та первісна оцінка нематеріальних активів

1. Нематеріальний актив визнається активом, якщо його можна ідентифікувати (може бути виділений чи відокремлений від інших активів) та існує ймовірність отримання суб’єктом державного сектору майбутніх економічних вигід, пов'язаних з його використанням, та/або якщо він має потенціал корисності і його вартість може бути достовірно визначена.

2. Для цілей бухгалтерського обліку нематеріальні активи включають:

авторське та суміжні з ним права (право на літературні, художні, музичні твори, комп'ютерні програми, програми для електронно-обчислювальних машин, компіляції даних (бази даних), виконання, фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення тощо);

права користування природними ресурсами (право користування надрами, іншими ресурсами природного середовища, геологічною та іншою інформацією про природне середовище тощо);

права на знаки для товарів і послуг (товарні знаки, торгові марки, фірмові найменування тощо);

права користування майном (право користування земельною ділянкою, крім права постійного користування земельною ділянкою, право користування будівлею, право на оренду приміщень тощо);

права на об'єкти промислової власності (право на винаходи, розробки, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, породи тварин, захист від недобросовісної конкуренції тощо);

{Абзац сьомий пункту 2 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

інші нематеріальні активи (право на провадження діяльності, використання економічних та інших привілеїв тощо).

3. Нематеріальний актив, який виникає в результаті розробок (чи на етапі розробок внутрішнього проекту), визнається активом за умов, якщо суб’єкт державного сектору має:

намір, технічну можливість та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, у якому він придатний для реалізації або використання;

можливість отримання майбутніх економічних вигід або потенціалу корисності від реалізації або використання нематеріального активу;

інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних із розробкою нематеріального активу.

4. Об'єкт нематеріальних активів оцінюється за первісною вартістю, якою є:

вартість придбання у разі придбання за плату;

собівартість виробництва у разі самостійного виготовлення (створення);

справедлива вартість у разі отримання без оплати від фізичних та юридичних осіб (крім суб’єктів державного сектору);

первісна (переоцінена) вартість нематеріальних активів у разі отримання без оплати від суб’єктів державного сектору;

залишкова вартість переданого нематеріального активу у разі отримання в результаті обміну на інший актив.

{Абзац шостий пункту 4 розділу II в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

5. Первісна вартість придбаного нематеріального активу складається з ціни (вартості) придбання (крім отриманих торговельних знижок), мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню, та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з його придбанням та доведенням до стану, у якому він придатний для використання за призначенням.

Фінансові витрати не включаються до первісної вартості нематеріальних активів, придбаних (створених) повністю або частково за рахунок запозичень (за винятком фінансових витрат, які включаються до собівартості кваліфікаційних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі).

{Абзац другий пункту 5 розділу II в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

6. Первісною вартістю об’єкта нематеріальних активів, отриманого у результаті обміну на інший актив, є залишкова вартість переданого об’єкта нематеріальних активів. Якщо залишкова вартість переданого об’єкта нематеріальних активів дорівнює нулю, то первісною вартістю отриманого об’єкта нематеріальних активів є його справедлива вартість на дату оприбуткування.

{Пункт 6 розділу II в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

7. Первісна вартість окремого об'єкта нематеріальних активів, сплачена загальною сумою, визначається шляхом розподілу сплаченої суми пропорційно до справедливої вартості кожного з придбаних об'єктів.

8. Первісна вартість нематеріальних активів, отриманих безоплатно від суб’єктів державного сектору, дорівнює первісній (переоціненій) вартості нематеріальних активів суб’єкта державного сектору, що їх передав, з урахуванням витрат, передбачених пунктом 5 розділу II цього Національного положення (стандарту), з наведенням суми накопиченої амортизації.

У разі якщо відсутня достовірна інформація щодо первісної вартості нематеріальних активів, первісна вартість визначається на рівні справедливої вартості на дату отримання, оцінка якої проводиться відповідно до законодавства.

{Пункт 8 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

9. Первісна вартість нематеріального активу, створеного суб’єктом державного сектору, складається з витрат, які можна прямо віднести на створення (витрати на оплату праці, матеріальні витрати, інші витрати, безпосередньо пов'язані із створенням цього нематеріального активу) та підготовку нематеріального активу до використання (оплата реєстрації права, амортизація патентів, ліцензій тощо) у визначений спосіб.

10. Нематеріальний актив, одержаний без оплати від фізичних та юридичних осіб (крім суб’єктів державного сектору), оцінюється за справедливою вартістю на дату отримання з урахуванням витрат, які безпосередньо пов'язані з приведенням нематеріального активу до використання за призначенням та з урахуванням витрат, передбачених пунктом 5 розділу II цього Національного положення (стандарту).

Первісною вартістю нематеріальних активів, отриманих безоплатно від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору), може бути вартість, щодо якої є достовірна інформація, зокрема згідно з відповідними первинними документами, з урахуванням витрат, передбачених пунктом 5 розділу II цього Національного положення (стандарту).

{Пункт 10 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

11. Якщо актив не відповідає вказаним критеріям визнання нематеріального активу, то витрати, пов'язані з його придбанням (створенням), визнаються витратами того періоду, протягом якого вони були здійснені без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.

12. Не визнаються нематеріальним активом, а підлягають відображенню у складі витрат того періоду, в якому вони були здійснені, витрати на:

дослідження;

підготовку і перепідготовку кадрів;

створення, реорганізацію та переміщення суб'єкта державного сектору або його частини.

13. Після визнання та первісної оцінки нематеріальні активи зараховуються на баланс суб'єкта державного сектору за первісною вартістю.

{Пункт 13 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

III. Оцінка після первісного визнання та переоцінка нематеріальних активів

1. Первісна вартість нематеріальних активів збільшується на суму витрат, пов'язаних із удосконаленням цих нематеріальних активів і підвищенням їх можливостей та продовженням строку використання, які сприятимуть збільшенню первісно очікуваних майбутніх економічних вигід.

2. Витрати, пов'язані з підтриманням нематеріального активу в придатному для використання стані та відновленням суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід або потенціалу корисності, пов'язаних з цим активом, до первісно оціненого рівня, визнаються витратами періоду, в якому вони були понесені.

3. Суб'єктом державного сектору може здійснюватися переоцінка за справедливою вартістю на річну дату балансу тих нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок. У разі переоцінки окремого об'єкта нематеріального активу слід переоцінювати всі інші активи групи, до якої належить цей нематеріальний актив (крім тих, щодо яких не існує активного ринку).

{Абзац перший пункту 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Рішення про проведення переоцінки об'єктів нематеріальних активів суб'єктом державного сектору погоджується з органом, уповноваженим управляти об'єктами державної (комунальної) власності, якщо такий визначено.

{Пункт 3 розділу III доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

4. Порогом суттєвості для проведення переоцінки нематеріальних активів приймається величина, що дорівнює 10-відсотковому відхиленню залишкової вартості нематеріальних активів від їх справедливої вартості.

{Розділ III доповнено новим пунктом 4 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

5. Переоцінка нематеріальних активів тієї групи, об'єкти якої вже зазнали переоцінки, надалі має проводитися з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на річну дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості.

{Пункт 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

6. Якщо нематеріальний актив у складі групи переоцінених нематеріальних активів не можна переоцінити (оскільки для нього не існує активного ринку), цей актив відображається за первісною вартістю, за вирахуванням суми будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених втрат від зменшення корисності.

7. Переоцінена первісна вартість та накопичена амортизація об'єкта нематеріального активу визначаються як добуток відповідно первісної вартості або накопиченої амортизації та індексу переоцінки. Індекс переоцінки визначається діленням справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, на його залишкову вартість.

Якщо залишкова вартість об'єкта нематеріальних активів дорівнює нулю, то його переоцінена залишкова вартість визначається додаванням справедливої вартості цього об'єкта до його первісної (переоціненої) вартості без зміни суми накопиченої амортизації об'єкта.

Відомості про зміни первісної вартості та суми накопиченої амортизації нематеріальних активів заносяться до регістрів їх аналітичного обліку.

8. Сума дооцінки залишкової вартості об'єкта нематеріальних активів суб’єктом державного сектору зараховується до капіталу у дооцінках, а сума уцінки - до витрат звітного періоду, крім випадків, наведених у пункті 9 розділу III цього Національного положення (стандарту).

{Пункт 8 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

9. Якщо до проведення дооцінок відбулася уцінка об'єкта нематеріальних активів, то сума його дооцінки визнається доходами суб’єкта державного сектору у сумі, що не перевищує суми зазначеної уцінки, із зарахуванням суми перевищення до капіталу у дооцінках звітного року.

Якщо до проведення уцінки відбулася дооцінка об'єкта нематеріальних активів, то сума його уцінки зараховується на зменшення капіталу у дооцінках, але не більше суми дооцінки, із включенням різниці до складу витрат звітного періоду.

{Пункт 9 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

10. Перевищення сум попередніх дооцінок об’єкта нематеріальних активів над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об’єкта нематеріальних активів щорічно у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, відноситься до накопиченого фінансового результату виконання кошторису з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках, а при вибутті об’єкта нематеріальних активів - на всю суму залишку перевищення сум попередніх дооцінок цього об’єкта нематеріальних активів над сумою попередніх уцінок.

{Пункт 10 розділу III в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

IV. Амортизація нематеріальних активів

1. Об'єктом амортизації є вартість, яка амортизується.

2. Нематеріальний актив підлягає амортизації, коли має визначений строк корисного використання (експлуатації).

Нематеріальний актив з невизначеним строком корисного використання (експлуатації) не амортизується.

3. Нарахування амортизації нематеріальних активів (крім права постійного користування земельною ділянкою) здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється суб’єктом державного сектору при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс). Амортизація не нараховується на нематеріальні

активи, доступ до яких обмежений у зв’язку з тим, що вони перебувають на тимчасово окупованій території та/або на території проведення антитерористичної операції.

{Пункт 3 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

4. При визначенні строку корисного використання (експлуатації) нематеріального активу слід ураховувати:

моральний знос (амортизацію), що передбачається;

залежність строку корисного використання нематеріального активу від строку корисного використання інших активів суб’єкта державного сектору;

очікуване використання нематеріального активу з урахуванням морального зносу (амортизації);

строки корисного використання (експлуатації) подібних нематеріальних активів;

правові або інші обмеження щодо строку корисного використання (експлуатації) нематеріального активу.

5. Строк корисного використання нематеріального активу переглядається в кінці звітного року, якщо в наступному періоді очікуються зміни строку корисного використання активу або зміни умов отримання майбутніх економічних вигід. Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання в кінці кожного року також оцінюються на наявність ознак невизначеності обмеження строку їх корисного використання, та за відсутності таких ознак суб’єктом державного сектору установлюється строк корисного використання таких нематеріальних активів.

Амортизація нематеріального активу нараховується виходячи з нового строку використання, починаючи з місяця, наступного за місяцем змін.

6. Вартість нематеріального активу з визначеним строком корисного використання (експлуатації) розподіляється на систематичній основі протягом строку його корисного використання (експлуатації) шляхом нарахування амортизації на дату балансу. За рішенням керівника суб’єкта державного сектору у розпорядчому документі про облікову політику може бути передбачено нарахування амортизації на річну дату балансу.

{Абзац перший пункту 6 розділу IV в редакції Наказу Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Амортизацію нематеріальних активів суб’єкти державного сектору нараховують із застосуванням прямолінійного методу.

7. Під час розрахунку вартості, яка амортизується, ліквідаційна вартість нематеріальних активів прирівнюється до нуля, крім випадків:

коли існує невідмовне зобов'язання іншої особи щодо придбання цього об'єкта наприкінці строку його корисного використання;

коли ліквідаційна вартість може бути визначена на підставі інформації існуючого активного ринку і очікується, що такий ринок існуватиме наприкінці строку корисного використання цього об'єкта.

8. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив уведено в господарський оборот.

{Абзац другий пункту 8 розділу IV виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

Суму нарахованої амортизації суб’єкт державного сектору відображає збільшенням суми накопиченої амортизації нематеріальних активів та витрат.

{Абзац другий пункту 8 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

9. Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу.

10. При вибутті нематеріальних активів суб’єкт державного сектору нараховує амортизацію в місяці їх вибуття.

{Розділ IV доповнено новим пунктом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014; в редакції Наказу Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

V. Зменшення корисності нематеріальних активів

1. Можливе зменшення корисності нематеріального активу оцінюється суб’єктом державного сектору самостійно на дату річного балансу.

2. Якщо об'єкт нематеріальних активів відображається в бухгалтерському обліку за переоціненою вартістю, то сума втрат від зменшення корисності відображається у порядку, передбаченому абзацом другим пункту 9 розділу III цього Національного положення (стандарту), а сума вигід від відновлення корисності - у порядку, передбаченому абзацом першим пункту 9 розділу III цього Національного положення (стандарту).

{Пункт 2 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

3. Якщо на дату річного балансу ознаки зменшення корисності нематеріального активу перестали існувати, то суб’єкт державного сектору визначає і відображає вигоди від відновлення його корисності.

Сума вигід від відновлення корисності об'єкта нематеріального активу відображається визнанням доходу суб’єкта державного сектору з одночасним зменшенням суми зносу (амортизації) нематеріального активу.

Сума втрат від зменшення корисності об'єкта нематеріального активу відображається збільшенням суми зносу (амортизації) нематеріального активу та витрат.

VI. Вибуття нематеріальних активів

1. Нематеріальний актив списується з балансу в разі його вибуття внаслідок безоплатної передачі, неможливості отримання суб’єктом державного сектору надалі економічних вигід та/або потенціалу корисності від його використання або невідповідності критеріям визнання активом.

{Пункт 1 розділу VI в редакції Наказу Міністерства фінансів № 664 від 23.07.2015}

2. Надходження, отримані в результаті продажу нематеріального активу, вважаються доходами відповідно до законодавства.

3. У разі вибуття нематеріального активу з балансу списуються його первісна (переоцінена), балансова вартість та сума накопиченої амортизації.

{Пункт 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014, № 664 від 23.07.2015}

4. Вибуття нематеріальних активів здійснюється у порядку, визначеному законодавством.

{Розділ VI доповнено новим пунктом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

VII. Розкриття інформації щодо нематеріальних активів у примітках до фінансових звітів

1. У примітках до фінансової звітності щодо кожної групи нематеріальних активів з виділенням інформації щодо створених суб’єктом державного сектору нематеріальних активів наводиться така інформація:

1.1. Первісна (переоцінена) вартість нематеріальних активів та сума накопиченої амортизації на початок і кінець звітного року;

1.2. Сума надходження нематеріальних активів за звітний період;

1.3. Діапазон строків корисного використання (мінімальні та максимальні);

1.4. Сума збільшення або зменшення первісної (переоціненої) вартості за звітний рік у результаті переоцінок та зменшення/відновлення корисності;

1.5. Первісна (переоцінена) вартість та сума накопиченої амортизації нематеріальних активів, які вибули за звітний рік;

1.6. Сума нарахованої амортизації у звітному році;

1.7. Інші зміни первісної (переоціненої) вартості та суми накопиченої амортизації нематеріальних активів за звітний рік.

{Пункт 1 розділу VII в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

2. Суб'єкти державного сектору наводять інформацію про:

2.1. Вартість нематеріальних активів з невизначеним строком корисного використання (експлуатації).

{Підпункт 2.1 пункту 2 розділу VII в редакції Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

2.2. Суму нематеріальних активів, отриманих безоплатно.

2.3. Первісну (переоцінену) вартість та накопичену амортизацію нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності.

2.4. Первісну (переоцінену) вартість та накопичену амортизацію переданих у заставу нематеріальних активів.

2.5. Суму договорів на придбання у майбутньому нематеріальних активів.

2.6. Загальну суму витрат на дослідження та розробки, що включена до складу витрат звітного періоду.

{Підпункт 2.7 пункту 2 розділу VII виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

2.7. Склад нематеріальних активів, інформація про які є суттєвою, їх залишкову вартість та строк корисного використання, що залишився.

{Пункт 3 розділу VII виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 1163 від 25.11.2014}

Начальник
Управління методології
бухгалтерського обліку В.М. Пархоменко

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
Наказ
від 22.11.2004 № 732

Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів

На виконання пункту 25 розділу II Додаткових заходів щодо детінізації національної економіки на 2004-2005 роки, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05. 07. 2004 № 414-р, щодо вжиття заходів для вирішення питань бухгалтерського обліку об'єктів права інтелектуальної власності як нематеріальних активів наказую:

1. Затвердити схвалені Методологічною радою з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України, що додаються:

1.1. Типові форми первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів:

НА-1 "Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів";

НА-2 "Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів";

НА-3 "Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів";

НА-4 "Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів".

1.2. Порядок застосування типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів.

2. Управлінню методології бухгалтерського обліку (Пархоменко В.М.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Управлінню взаємодії з громадськістю та засобами масової інформації Департаменту забезпечення діяльності Міністра (Солодчук Л.М.) після державної реєстрації цього наказу забезпечити опублікування його у засобах масової інформації.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Чалого В.Д.

Перший віце-прем'єр-міністр України, міністр фінансів України М.Я.Азаров

Затверджено
наказом Міністерства фінансів України
від 22.11.2004 № 732
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
14 грудня 2004 р. за N 1580/10179

ПОРЯДОК
застосування типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів

1. Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-1)

1.1. Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (далі - об'єкт права інтелектуальної власності) застосовується підприємствами, установами та організаціями (далі - підприємства) незалежно від форм власності для оформлення операцій із введення в господарський оборот і використання окремих придбаних (створених) об'єктів права інтелектуальної власності.

1.2. При оформленні введення в господарський оборот об'єктів права інтелектуальної власності акт складається в одному примірнику на кожний окремий об'єкт приймальною комісією, призначеною наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого органу (посадової особи), який здійснює керівництво підприємством.

1.3. Акт заповнюється в одному примірнику на основі технічної, науково-технічної та іншої документації (ліцензійний договір, авторський договір, патент тощо), підписується головою та членами комісії, особою, відповідальною за прийняття для використання об'єкта права інтелектуальної власності.

1.4. При оформленні акта введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у графі: "Найменування та номер документа, що підтверджує майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності" - зазначається номер патенту (деклараційного патенту) на винахід, деклараційного патенту на корисну модель, патенту на промисловий зразок, номер свідоцтва на знак для товарів і послуг, номер авторського свідоцтва тощо; "Дата виникнення права" - зазначається дата підписання договору, дата пріоритету, дата створення твору тощо; "Власник об'єкта права інтелектуальної власності" - зазначається власник майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності, свідоцтва, авторського права тощо, який може використовувати об'єкт права інтелектуальної власності на власний розсуд, має право давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання та передавати право власності на об'єкт права інтелектуальної власності іншій особі на підставі договору.

1.5. У рядку:

"Правові умови введення об'єкта права інтелектуальної власності в господарський оборот" - зазначається назва документації, згідно з якою об'єкт права інтелектуальної власності вводиться в господарський оборот (назва та номер документа, що підтверджує введення такого об'єкта в господарський оборот (договір на використання майнових прав інтелектуальної власності, ліцензійний договір тощо); "документ, який підтверджує вартість об'єкта права інтелектуальної власності" - вказується повна назва акта оцінки, номер та дата складання акта.

1.6. В акті введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності наводиться характеристика такого об'єкта, яка містить докладний його опис і порядок використання, особливості і переваги, зазначаються основні якісні та кількісні показники об'єкта права інтелектуальної власності

1.7. Оформлений акт підписується головним бухгалтером та затверджується керівником підприємства чи особою, на те уповноваженою.

2. Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-2)

2.1. Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів застосовується для аналітичного обліку об'єктів права інтелектуальної власності, а також для аналітичного обліку групи однотипних за призначенням та умовами використання об'єктів, що надійшли в одному календарному місяці та одній відповідальній за їх використання особі.

2.2. Інвентарна картка ведеться в бухгалтерії на кожний об'єкт чи групу об'єктів права інтелектуальної власності, заповнюється в одному примірнику на основі "Акта введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів" (типова форма № НА-1).

2.3. У рядку "Повна назва об'єкта права інтелектуальної власності із зазначенням реквізитів" вказується назва об'єкта права інтелектуальної власності та назва документації, на підставі якої такий об'єкт введено в господарський оборот підприємства (договір на використання майнових прав інтелектуальної власності, ліцензійний договір тощо).

2.4. У графі "Код субрахунку бухгалтерського обліку об'єкта права інтелектуальної власності" зазначається код субрахунку бухгалтерського обліку.

2.5. У розділі "Характеристика об'єкта права інтелектуальної власності за призначенням" наводяться лише основні, притаманні цьому об'єкту ознаки або властивості. У випадку обліку групи об'єктів права інтелектуальної власності основні показники, що характеризують такі об'єкти, наводяться не за кожним об'єктом окремо, а в цілому за всією групою об'єктів права інтелектуальної власності, що враховуються в інвентарній картці.

2.6. Підставою для відміток в інвентарній картці про вибуття об'єкта права інтелектуальної власності є "Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів" (типова форма № НА-3).

3. Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-3)

3.1. Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів застосовується для оформлення вибуття таких об'єктів при їх списанні (ліквідації). Акт складається у двох примірниках комісією, призначеною наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого органу (посадової особи), який здійснює керівництво підприємством, підписується головою та членами комісії, особою, що була відповідальною за використання об'єкта права інтелектуальної власності, затверджується керівником підприємства чи особою, на те уповноваженою.

3.2. Залишкова вартість, яка наводиться у графі 13 акта вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності, визначається за даними бухгалтерського обліку на останнє число місяця вибуття такого об'єкта як різниця між первісною вартістю і сумою нарахованої амортизації за період корисного використання.

3.3. У рядку "Правові умови вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності з господарського обороту" зазначаються причини вибуття (закінчення строку дії: майнових прав інтелектуальної власності, договору на використання майнових прав інтелектуальної власності, зберігання інформації щодо об'єктів права інтелектуальної власності як комерційної таємниці, ліцензійного договору; дострокове припинення ліцензійного договору тощо).

3.4. Перший примірник акта передається до бухгалтерії, другий залишається у особи, що була відповідальною за використання об'єкта права інтелектуальної власності.

4. Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-4)

4.1. Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів складається в одному примірнику для оформлення даних інвентаризації окремо за кожним місцезнаходженням об'єктів права інтелектуальної власності та за кожною особою, відповідальною за використання об'єктів права інтелектуальної власності. В інвентарний опис включається кожний окремий об'єкт права інтелектуальної власності.

4.2. При складанні інвентаризаційного опису особа, відповідальна за використання об'єктів права інтелектуальної власності, дає розписку про те, що до початку інвентаризації всі прибуткові та видаткові документи передані бухгалтерській службі і всі об'єкти права інтелектуальної власності, одержані для використання і зберігання, оприбутковані, а ті об'єкти, що вибули (ліквідовані), списані.

4.3. При інвентаризації об'єктів права інтелектуальної власності їх наявність установлюється або за документами, що були підставою для оприбуткування, або додатково за документами, якими оформлені (тобто підтверджуються) майнові права.

4.4. При інвентаризації об'єктів права інтелектуальної власності до інвентаризаційного опису вписуються такі дані: назва, характеристика, первісна вартість, сума зносу, дата придбання, термін корисного використання. При цьому перевіряється обґрунтованість сум.

4.5. При виявленні об'єктів права інтелектуальної власності, що не прийняті до обліку, інвентаризаційна комісія повинна включити їх до інвентаризаційного опису із зазначенням необхідних даних.

4.6. Інвентаризаційний опис підписується всіма членами інвентаризаційної комісії та особою, відповідальною за використання об'єктів права інтелектуальної власності. При цьому особа, відповідальна за використання об'єктів права інтелектуальної власності, підтверджує, що перевірка цих об'єктів відбулася в її присутності, що вона не має до членів комісії ніяких претензій та що вона приймає на відповідальне зберігання перелічені в описі об'єкти права інтелектуальної власності.

4.7. Оформлений інвентаризаційний опис передається до бухгалтерської служби підприємства для заповнення даних про кількість, вартість об'єктів права інтелектуальної власності і суму накопиченої амортизації за даними бухгалтерського обліку.

4.8. Перед складанням звіряльної відомості та визначенням результатів інвентаризації бухгалтерія підприємства проводить перевірку всіх підрахунків в інвентаризаційному описі. В описі робиться відповідна відмітка щодо перевірки даних опису за підписом особи, яка проводила перевірку. Виявлені помилки у підрахунках мають бути виправлені і завірені підписами всіх членів інвентаризаційної комісії та особи, відповідальної за використання об'єктів права інтелектуальної власності.

4.9. У разі виявлення розходжень (нестач, надлишків) між даними бухгалтерського обліку і даними інвентаризаційних описів бухгалтером підприємства складається звіряльна відомість. Звіряльна відомість підписується бухгалтером підприємства і після перевірки інвентаризаційною комісією правильності складання звіряльної відомості підписується керівником інвентаризаційної комісії та особою, відповідальною за використання об'єктів права інтелектуальної власності, яка ознайомлюється з результатами звіряння.

4.10. Відносно нестач і надлишків інвентаризаційна комісія додає до звіряльної відомості письмові пояснення осіб, відповідальних за використання та зберігання об'єктів права інтелектуальної власності. Результати інвентаризації оформляються протоколом, до якого включаються висновки та пропозиції щодо врегулювання інвентаризаційних розходжень.

4.11. Протокол інвентаризаційної комісії підлягає у п'ятиденний строк з дати його оформлення розгляду керівником підприємства та прийняття ним рішення щодо висновків і пропозицій інвентаризаційної комісії. Звіряльна відомість разом з протоколом інвентаризаційної комісії і рішенням керівника підприємства передається до бухгалтерської служби, яка вносить до неї дані про прийняте рішення щодо врегулювання розходжень.

Начальник Управління методології бухгалтерського обліку В.М.Пархоменко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
22.11.2004 № 732

_____
підприємство, установа, організація

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ | | | | | | | | | | |

Типова форма № НА-1
Затверджую
Керівник підприємства _____
_____
(підпис, ім'я, по батькові, прізвище)
"____"_____ 20____ р.

АКТ

введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів № _____

"____" _____ 20____ р.

№ з/п	Об'єкт права інтелектуальної власності			Власник об'єкта права інтелек-туальної власності	Строк корисного використання	Дебет		Кредит		Дата введення об'єкта інтелектуальної власності в господарський оборот	Первісна вартість, грн.	Річна сума амортизації, грн.	Ліквідаційна Вартість, грн.
	Назва	Найменування та номер документа, що підтверджує майнові права на об'єкт	Дата виник-нення права			Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку	Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Комісія, яка створена на підставі наказу (розпорядження) від _____ № _____, розглянула документи, які підтверджують ідентифікацію об'єкта права інтелектуальної власності, для введення в господарський оборот _____
(повна назва об'єкта права інтелектуальної власності)

Правові умови введення об'єкта права інтелектуальної власності в господарський оборот _____
(назва документації)

Характеристика об'єкта права інтелектуальної власності за призначенням _____
Місце використання об'єкта права інтелектуальної власності

Зворотний бік акта введення в господарський оборот
об'єкта права інтелектуальної власності
у складі нематеріальних активів

Вартість придбання _____ гривень
документ, який підтверджує вартість об'єкта права інтелектуальної власності

Об'єкт права інтелектуальної власності придатний/непридатний для реалізації або використання _____
(зазначити чому непридатний)

Потрібне/не потрібне доведення до стану, придатного для використання _____
(зазначити, що саме потрібно)

Існує/не існує можливість отримання майбутніх економічних вигід від реалізації або використання об'єкта права інтелектуальної власності _____
(зазначити чому саме не існує)

Висновок комісії _____
(щодо придатності об'єкта права інтелектуальної власності, доведення до стану, придатного для використання, прийняття на облік тощо)

Голова комісії	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
Члени комісії	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
Особа, відповідальна за прийняття об'єкта права інтелектуальної власності	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)

Відмітка бухгалтерії про відкриття інвентарної картки
"____" _____ 20____ р. № _____ (інвентарної картки)

Головний бухгалтер (бухгалтер) _____ (підпис) _____ (ім'я, по батькові, прізвище)

Затверджено
Наказ Міністерства фінансів України
22.11.2004 № 732

_____
підприємство, установа, організація

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ | | | | | | | | | | |

Типова форма № НА-2

ІНВЕНТАРНА КАРТКА
обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів № _____

Повна назва об'єкта права інтелектуальної власності із зазначенням реквізитів _____

з/п	Об'єкт права інтелектуальної власності			Первісна вартість, грн.	Код субрахунку бухгалтерського обліку об'єкта права інтелектуальної власності	Строк корисного використання	Річна сума амортизації, грн.	Акт про введення об'єкта права інтелектуальної власності в господарський оборот		Місце використання, прізвище відповідальної особи	Акт про вибуття (ліквідацію) об'єкта права інтелектуальної власності		Ліквідаційна вартість, грн.
	Назва	Найменування та номер документа, що підтверджує майнові права на об'єкт	Дата виникнення права					дата	№		дата	№	
	2	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**

Характеристика об'єкта права інтелектуальної власності за призначенням _____

Відомості про переоцінку об'єкта права інтелектуальної власності _____

Картку відкрито "____" _____ 20___ р.

_____
(посада, ім'я, по батькові, прізвище)

Затверджено
Наказ Міністерства фінансів України
22.11.2004 № 732

_____
підприємство, установа, організація

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ | | | | | | | | | | |

Типова форма № НА-3
Затверджую

АКТ
вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів № _____
"____" _____ 20____ р.

№ з/п	Об'єкт права інтелектуальної власності			Власник об'єкта права інтелектуальної власності	Строк корисного використання	Дебет		Кредит		Дата вибуття (ліквідації)	Залишкова вартість, грн.	Річна сума амортизації, грн.	Ліквідаційна вартість, грн.	Примітки
	Назва	Найменування та номер документа, що підтверджує майнові права на об'єкт	Дата виникнення права			Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку	Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Комісія, яка створена на підставі наказу (розпорядження) від _____ № _____, розглянула документи, які підтверджують ідентифікацію об'єкта права інтелектуальної власності, для вибуття (ліквідації) з господарського обороту_____

(повна назва об'єкта права інтелектуальної власності)

Правові умови вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності _____

Зворотний бік акта вибуття (ліквідації)
об'єкта права інтелектуальної власності
у складі нематеріальних активів

Об'єкт права інтелектуальної власності придатний/непридатний для реалізації та підлягає /не підлягає ліквідації_____

(зазначити чому непридатний)

Існує/не існує економічна вигода від реалізації об'єкта права інтелектуальної власності _____
(зазначити чому саме не існує)

Висновок комісії _____
(щодо реалізації об'єкта права інтелектуальної власності, вибуття (ліквідації), зняття з обліку тощо)

Голова комісії	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
Члени комісії	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)
Особа, відповідальна за використання об'єкта права інтелектуальної власності	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)

Відмітка бухгалтерії про запис про вибуття в інвентарній картці
"____" _____ 20____ р. № _____
(інвентарної картки)

Головний бухгалтер (бухгалтер)	_____	_____
	(підпис)	(ім'я, по батькові, прізвище)

Затверджено
Наказ Міністерства фінансів України
22.11.2004 № 732

_____
підприємство, установа, організація

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ | | | | | | | | | | |

Типова форма № НА-4

Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності
у складі нематеріальних активів № _____

Розписка

До початку проведення інвентаризації всі прибуткові та видаткові документи на об'єкти права інтелектуальної власності передані бухгалтерській службі і всі об'єкти права інтелектуальної власності, одержані мною для використання і зберігання, оприбутковані, а ті, що вибули (ліквідовані), списані.

Особа, відповідальна за використання об'єкта права інтелектуальної власності _____ (посада) _____ (підпис) _____ (ім'я, по батькові, прізвище)

Комісія, яка створена на підставі наказу (розпорядження) від _____ N _____, перевірила наявність об'єктів права інтелектуальної власності станом на "___" _____ 20__ р.

Інвентаризація розпочата: "___" _____ 20__ р. Інвентаризація закінчена: "___" _____ 20__ р.

При інвентаризації встановлено:

N з/п	Назва об'єкта права інтелектуальної власності	Характеристика, призначення	Дата придбання	Первісна вартість, грн.	Строк корисного використання	Фактична наявність-кількість	За даними бухгалтерського обліку		
							Кількість	Вартість, грн.	Сума накопиченої амортизації, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Зворотний бік інвентаризаційного опису об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Голова комісії _____ _____ _____
(посада) (підпис) (ім'я, по батькові, прізвище)

Члени комісії _____ _____ _____
(посада) (підпис) (ім'я, по батькові, прізвище)

_____ _____ _____
(посада) (підпис) (ім'я, по батькові, прізвище)

_____ _____ _____
(посада) (підпис) (ім'я, по батькові, прізвище)

Всі об'єкти права інтелектуальної власності в інвентаризаційному описі N ____ комісією перевірені в моїй присутності та внесені в опис, у зв'язку з чим претензій до інвентаризаційної комісії не маю. Об'єкти права інтелектуальної власності, перераховані в описі, знаходяться на моєму відповідальному зберіганні.

Особа, відповідальна за використання об'єкта права інтелектуальної власності "___" _____ 20__ р. _____ (підпис)

Вказані в описі дані перевірив "___" _____ 20__ р.

_____ _____ _____
(посада) (підпис) (ім'я, по батькові, прізвище)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
Наказ
02.09.2014 № 879

Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1214 від 19.12.2014 № 784 від 17.09.2015 № 868 від 04.10.2016}

Відповідно до Порядку подання фінансової звітності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 року № 419, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, наказ Міністерства фінансів України від 11 серпня 1994 року № 69 «Про Інструкцію по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 серпня 1994 року за № 202/412 (із змінами), та наказ Головного управління Державного казначейства України від 30 жовтня 1998 року № 90 «Про затвердження Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16 листопада 1998 року за № 728/3168 (із змінами).

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку (Чмерук М.О.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з 01 січня 2015 року.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Фудашкіна Д.О.

Міністр **О. Шлапак**

ПОГОДЖЕНО:

Т. в. о. Голови Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва О.Л. Шейко

Міністр культури України Є. Нищук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
02.09.2014 № 879

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
30 жовтня 2014 р.
за № 1365/26142

ПОЛОЖЕННЯ
про інвентаризацію активів та зобов'язань
І. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів.

2. Це Положення застосовується юридичними особами, створеними відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності (далі - підприємства).

{Пункт 2 розділу І із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1214 від 19.12.2014}

3. Терміни у цьому Положенні застосовуються у значеннях, визначених Бюджетним кодексом України, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку у державному секторі та міжнародними стандартами фінансової звітності (далі - міжнародні стандарти).

4. Проведення інвентаризації забезпечується власником (власниками) або уповноваженим органом (посадовою особою), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів (далі - керівник підприємства), який створює необхідні умови для її проведення, визначає об'єкти, періодичність та строки проведення інвентаризації, крім випадків, коли проведення інвентаризації є обов'язковим. У цих випадках визначені на підприємстві строки проведення інвентаризації не можуть перевищувати строків, визначених цим Положенням.

5. Інвентаризація проводиться з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Під час інвентаризації активів і зобов'язань перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан, відповідність критеріям визнання і оцінка. При цьому забезпечуються:

виявлення фактичної наявності активів та перевірка повноти відображення зобов'язань, коштів цільового фінансування, витрат майбутніх періодів;

установлення лишку або нестачі активів шляхом зіставлення фактичної їх наявності з даними бухгалтерського обліку;

виявлення активів, які частково втратили свою первісну якість та споживчу властивість, застарілих, а також матеріальних та нематеріальних активів, що не використовуються, невикористаних сум забезпечення;

виявлення активів і зобов'язань, які не відповідають критеріям визнання.

6. Суцільною інвентаризацією охоплюються всі види зобов'язань та всі активи підприємства незалежно від їх місцезнаходження, у тому числі предмети, що передані у прокат, оренду або перебувають на реконструкції, модернізації, консервації, у ремонті, запасі або резерві незалежно від технічного стану. Також інвентаризації підлягають активи і зобов'язання, які обліковуються на позабалансових рахунках, зокрема цінності, що не належать підприємству, але тимчасово перебувають у його користуванні, розпорядженні або на зберіганні (об'єкти оперативної (операційної) оренди основних засобів, матеріальні

цінності на відповідальному зберіганні, переробці, комісії, монтажі), умовні активи і зобов'язання (непередбачені активи та зобов'язання) підприємства (застави, гарантії, зобов'язання тощо), бланки документів суворої звітності, інші активи.

7. Проведення інвентаризації є обов'язковим:

перед складанням річної фінансової звітності в обсязі, визначеному пунктом 6 цього розділу, з урахуванням особливостей проведення інвентаризації і в строки, визначені пунктом 10 цього розділу;

{Абзац другий пункту 7 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1214 від 19.12.2014}

у разі передачі майна державного підприємства або бюджетної установи в оренду, приватизації майна державного підприємства, перетворення державного підприємства, передачі державного підприємства (його структурних підрозділів) або бюджетної установи до сфери управління іншого органу управління (на дату передачі), крім передачі в межах одного органу управління, в інших випадках, визначених законодавством;

у разі зміни матеріально відповідальних осіб, а також у разі зміни керівника колективу (бригадира), вибуття з колективу (бригади) більше половини його членів або на вимогу хоча б одного члена колективу (бригади) при колективній (бригадній) матеріальній відповідальності (на день приймання-передачі справ) в обсязі активів, які знаходяться на відповідальному зберіганні;

у разі встановлення фактів крадіжок або зловживань, псування цінностей (на день встановлення таких фактів) в обсязі, визначеному керівником підприємства;

за судовим рішенням або на підставі належним чином оформленого документа органу, який відповідно до закону має право вимагати проведення такої інвентаризації. У цих випадках інвентаризація має розпочатися у термін та в обсязі, зазначених у належним чином оформленому документі цих органів, але не раніше дня отримання підприємством відповідного документа;

у разі техногенних аварій, пожежі чи стихійного лиха (на день після закінчення явищ) в обсязі, визначеному керівником підприємства;

у разі припинення підприємства в обсязі, визначеному пунктом 6 цього розділу;

у разі переходу на складання фінансової звітності за міжнародними стандартами (на дату такого переходу);

в інших випадках, передбачених законодавством.

8. Підприємства, що знаходяться на тимчасово окупованій території та/або на території проведення антитерористичної операції (або їх структурні підрозділи (відокремлене майно) перебувають на зазначених територіях), проводять інвентаризацію у випадках, обов'язкових для її проведення, тоді, коли стане можливим забезпечити безпечний та безперешкодний доступ уповноважених осіб до активів, первинних документів і регістрів бухгалтерського обліку, в яких відображені зобов'язання та власний капітал цих підприємств.

Зазначені підприємства зобов'язані провести інвентаризацію станом на 01 число місяця, що настає за місяцем, у якому зникли перешкоди доступу до активів, первинних документів і регістрів бухгалтерського обліку, та відобразити результати інвентаризації в бухгалтерському обліку відповідного звітного періоду.

{Розділ I доповнено новим пунктом 8 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 1214 від 19.12.2014}

9. У разі одержання відмови постачальника задовольнити претензію щодо недовантаження товарів або одержання від покупця претензії щодо недовантаження товарів проводиться вибіркова інвентаризація тих товарів, на які заявлені вказані претензії.

10. Інвентаризація активів та зобов’язань перед складанням річної фінансової звітності проводиться до дати балансу в період:

трьох місяців для необоротних активів (крім незавершених капітальних інвестицій, об’єктів основних засобів, які на момент інвентаризації будуть знаходитися поза підприємством, зокрема автомобілів, морських і річкових суден, які відбудуть у тривалі рейси, тощо), запасів (крім незавершеного виробництва та напівфабрикатів, інших матеріальних цінностей, які на момент інвентаризації будуть знаходитися поза підприємством), поточних біологічних активів, дебіторської та кредиторської заборгованостей, витрат і доходів майбутніх періодів, зобов’язань (крім невикористаних забезпечень, розрахунків з бюджетом та з відрахувань на загальнообов’язкове державне соціальне страхування);

двох місяців для незавершених капітальних інвестицій, незавершеного виробництва, напівфабрикатів, фінансових інвестицій, грошових коштів, коштів цільового фінансування, зобов’язань у частині невикористаних забезпечень, розрахунків з бюджетом та з відрахувань на загальнообов’язкове державне соціальне страхування;

до тимчасового вибуття з підприємства об’єктів основних засобів, зокрема автомобілів, морських й річкових суден, які відбудуть у тривалі рейси, інших матеріальних цінностей, які на дату інвентаризації будуть знаходитися поза підприємством.

При цьому інвентаризація земельних ділянок, будівель, споруд та інших нерухомих об’єктів може проводитись один раз на три роки (крім нерухомого майна державних підприємств, їх об’єднань, установ та організацій, у тому числі того, що передано в оренду, концесію, та державного майна, яке не увійшло до статутного капіталу господарських організацій, утворених у процесі приватизації та корпоратизації, інвентаризація яких проводиться відповідно до вимог законодавства щодо інвентаризації об’єктів державної власності).

За рішенням керівника підприємства інвентаризація інструментів, приладів, інвентарю (меблів) може проводитися щороку в обсязі не менше 30 відсотків усіх зазначених об’єктів з обов’язковим охопленням інвентаризацією всіх інструментів, приладів, інвентарю (меблів) протягом трьох років.

Інвентаризація музейних цінностей проводиться відповідно до строків, встановлених центральним органом виконавчої влади, який здійснює формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей.

Інвентаризація бібліотечних фондів за рішенням керівника підприємства за встановленим ним графіком може проводиться протягом року. Інвентаризація книжкових пам’яток проводиться щороку. За наявності обсягу бібліотечних фондів від 100 до 500 тис. одиниць інвентаризація може проводитись протягом п’яти років з охопленням щорічно не менше 20 відсотків одиниць, а понад 500 тис. одиниць - протягом десяти років з охопленням щорічно не менше 10 відсотків одиниць.

{Абзац дев'ятий пункту 10 розділу I виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 784 від 17.09.2015}

Інвентаризація дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, які містяться у приладах, обладнанні та інших виробах, здійснюється одночасно з інвентаризацією цих активів.

11. Інвентаризація майна державних підприємств, що приватизуються (корпоратизуються), а також майна державних підприємств та організацій, яке передається в оренду (повертається після закінчення строку дії договору оренди або його розірвання), та оформлення її результатів проводяться відповідно до Положення про інвентаризацію майна державних підприємств, що приватизуються (корпоратизуються), а також майна державних

підприємств та організацій, яке передається в оренду (повертається після закінчення строку дії договору оренди або його розірвання), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 1993 року № 158.

Інвентаризація об'єктів державної власності проводиться відповідно до Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2005 року № 1121.

II. Організація та основні правила проведення інвентаризації

1. Для проведення інвентаризації на підприємстві розпорядчим документом керівника підприємства створюється інвентаризаційна комісія з представників апарату управління підприємства, бухгалтерської служби (представників аудиторської фірми, централізованої бухгалтерії, суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи, яка здійснює ведення бухгалтерського обліку на підприємстві на договірних засадах) та досвідчених працівників підприємства, які знають об'єкт інвентаризації, ціни та первинний облік (інженери, технологи, механіки, виконавці робіт, товарознавці, економісти, бухгалтери). Інвентаризаційну комісію очолює керівник підприємства (його заступник) або керівник структурного підрозділу підприємства, уповноважений керівником підприємства.

У тих випадках, коли бухгалтерський облік ведеться безпосередньо керівником підприємства, інвентаризаційну комісію очолює керівник підприємства самостійно.

За рішенням керівника підприємства до складу інвентаризаційної комісії можуть бути включені члени ревізійної комісії господарського товариства.

{Абзац третій пункту 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 868 від 04.10.2016}

У разі проведення інвентаризації за судовим рішенням або на підставі належним чином оформленого документа органу, який відповідно до закону має право вимагати проведення такої інвентаризації, посадові особи відповідного органу (за їх згодою) можуть бути присутні при проведенні інвентаризації.

Інвентаризація проводиться повним складом інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) та у присутності матеріально відповідальної особи.

2. На підприємстві, де через великий обсяг робіт проведення інвентаризації не може бути забезпечено однією комісією, для безпосереднього проведення інвентаризації у місцях зберігання та виробництва розпорядчим документом керівника підприємства створюються робочі інвентаризаційні комісії.

2.1. До складу робочих інвентаризаційних комісій включаються представники апарату управління, бухгалтерської служби та досвідчені працівники підприємства, які знають об'єкт інвентаризації, ціни та первинний облік (інженери, технологи, механіки, виконавці робіт, товарознавці, економісти, бухгалтери).

2.2. До складу робочих інвентаризаційних комісій можуть бути включені члени інвентаризаційної комісії.

2.3. Голова і склад робочих інвентаризаційних комісій затверджуються розпорядчим документом керівника підприємства.

2.4. Забороняється призначати головою робочої інвентаризаційної комісії для перевірки активів, що знаходяться на відповідальному зберіганні у тих самих матеріально відповідальних осіб, одного й того самого працівника два роки підряд.

Матеріально відповідальні особи не включаються до складу робочої інвентаризаційної комісії для перевірки активів, що знаходяться у них на відповідальному зберіганні.

2.5. У разі створення робочих інвентаризаційних комісій інвентаризаційна комісія:

організовує проведення інвентаризацій і здійснює інструктаж членів робочих інвентаризаційних комісій;

здійснює контрольні перевірки правильності проведення інвентаризацій, а також вибіркові інвентаризації активів і зобов'язань за рішенням керівника підприємства;

перевіряє правильність визначення інвентаризаційних різниць, обґрунтованість пропозицій щодо заліків пересортиці цінностей в усіх місцях їх зберігання;

при встановленні серйозних порушень правил проведення інвентаризації та в інших випадках проводить за рішенням керівника підприємства повторну інвентаризацію;

розглядає причини виявлених нестач та втрат від псування активів, формує пропозиції щодо заліку внаслідок пересортиці, списання нестач у межах норм природного убутку, а також понаднормових нестач і втрат від псування цінностей із зазначенням причин та вжитих заходів щодо запобігання таким втратам і нестачам та відображає відповідну інформацію у протоколі.

Робочі інвентаризаційні комісії:

здійснюють інвентаризацію активів у місцях зберігання та виробництва;

разом з бухгалтерською службою беруть участь у визначенні результатів інвентаризації і розробляють пропозиції щодо заліку нестач і лишків за пересортицею, а також списання нестач у межах норм природного убутку;

оформлюють протокол, в якому наводиться інформація, що вимагається при складанні протоколу інвентаризаційної комісії.

3. Об'єкти, періодичність та строки проведення інвентаризації у звітному році затверджуються розпорядчим документом керівника підприємства.

4. Голова і члени інвентаризаційної комісії (робочих інвентаризаційних комісій) забезпечують додержання правил проведення інвентаризацій, повноту і точність внесення до інвентаризаційних описів (актів інвентаризації) даних про фактичні залишки активів та повноту відображення зобов'язань, правильність та своєчасність оформлення матеріалів інвентаризації.

5. До початку перевірки фактичної наявності активів:

перевіряється справність усіх ваговимірювальних приладів;

завершується обробка всіх документів щодо руху активів та формуються останні на момент інвентаризації реєстри прибуткових і видаткових документів або звіти про рух активів;

визначаються залишки на дату інвентаризації;

активи групуються, розсортовуються та розкладаються за назвами, сортами, розмірами у порядку, зручному для підрахунку (у разі проведення раптових інвентаризацій це робиться у присутності інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії)).

6. Голова інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) візує всі прибуткові та видаткові документи, що додаються до реєстрів (звітів), із зазначенням «До інвентаризації на (дата)». Для бухгалтерської служби ці документи є підставою для визначення залишків активів на початок інвентаризації за даними обліку.

Матеріально відповідальні особи дають в інвентаризаційному описі розписки про те, що до початку інвентаризації всі прибуткові та видаткові документи на активи здані в бухгалтерію, що всі цінності, які надійшли під їх відповідальність, оприбутковані, а ті, що вибули, списані.

7. Наявність активів при інвентаризації встановлюється шляхом обов'язкового підрахунку, зважування, обміру. Переважування, обмір, підрахунок проводяться у порядку розміщення активів у приміщенні, де вони зберігаються. Визначення ваги (обсягу) навалочних матеріалів може проводитися на основі обмірів і технічних розрахунків. Акти обмірів і розрахунки додаються до інвентаризаційних описів.

8. Якщо інвентаризація активів у приміщенні, де вони зберігаються, не закінчена протягом одного дня, вона має бути закінчена протягом наступних днів. Після того, як інвентаризаційна комісія (робоча інвентаризаційна комісія) залишила це приміщення, голова інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) опечатує його пломбіратором. Під час перерви в роботі інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) інвентаризаційні описи повинні зберігатися у закритому приміщенні, де проводиться інвентаризація.

У разі зберігання активів у різних ізольованих приміщеннях в однієї матеріально відповідальної особи інвентаризація проводиться послідовно за місцями зберігання. Після перевірки цінностей вхід до приміщення опечатується пломбіратором.

9. На прибуткових документах на активи, що надійшли до місць зберігання активів до передачі їх в експлуатацію або використання (далі - склад) під час інвентаризації, матеріально відповідальною особою у присутності членів інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) робиться відмітка «після інвентаризації». На видаткових документах про активи, які відпущені зі складу під час інвентаризації, з дозволу керівника підприємства у присутності членів інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) робиться відмітка «після інвентаризації» з посиланням на дату інвентаризаційного опису, де записані ці активи, або вони заносяться до окремого інвентаризаційного опису, якщо ще не були внесені до інвентаризаційного опису.

10. На активи, що знаходяться в дорозі, не оплачену у строк покупцями відвантажену продукцію (товари) та на ті активи, що перебувають на складах інших підприємств (на відповідальному зберіганні, на комісії, у переробці), складаються окремі інвентаризаційні описи.

11. Бюджетні установи на активи, які їм не належать, але знаходяться в їх розпорядженні, також складають окремі описи з розподілом: на орендовані, прийняті на відповідальне зберігання, комісію, переробку тощо.

12. Якщо матеріально відповідальні особи виявлять після інвентаризації помилки в інвентаризаційних описах, вони повинні негайно (до відкриття складу) заявити про це інвентаризаційній комісії (робочій інвентаризаційній комісії), яка після перевірки вказаних фактів та їх підтвердження проводить виправлення помилок.

13. Після закінчення інвентаризації, проведеної робочими інвентаризаційними комісіями, інвентаризаційною комісією за участю членів робочих інвентаризаційних комісій і матеріально відповідальних осіб можуть проводитись контрольні перевірки, але обов’язково до відкриття складу, де проводилась інвентаризація. При цьому перевіряються з інвентаризаційного опису найбільш суттєві за вартістю активи та ті, що користуються підвищеним попитом.

У разі виявлення значних розходжень між даними інвентаризаційного опису і даними контрольної перевірки призначається новий склад робочої інвентаризаційної комісії для проведення повторної інвентаризації.

14. Інвентаризаційні описи, акти інвентаризації, звіряльні відомості оформлюються відповідно до вимог, установлених Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 червня 1995 року за № 168/704 (із змінами), для первинних документів з урахуванням обов’язкових реквізитів та вимог, передбачених цим Положенням. Матеріали інвентаризації можуть бути заповнені як рукописним способом, так і за допомогою електронних засобів обробки інформації.

Бюджетні установи відомості про результати проведених інвентаризацій оформляють за формами, визначеними законодавством.

15. Інвентаризаційні описи застосовуються для фіксування наявності, стану та оцінки активів підприємства та тих активів, які належать іншим підприємствам і обліковуються поза балансом. В акті інвентаризації фіксуються наявність готівки, грошових документів, бланки документів суворої звітності, фінансових інвестицій, а також повнота відображення грошових коштів на рахунках у банку (реєстраційних рахунках), дебіторської та кредиторської заборгованостей, зобов'язань, коштів цільового фінансування, витрат і доходів майбутніх періодів, забезпечень (резервів), які створюються відповідно до вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у державному секторі, міжнародних стандартів та інших актів законодавства.

16. В інвентаризаційному описі активи наводяться за найменуваннями в кількісних одиницях виміру, прийнятих в обліку, окремо за місцезнаходженням таких цінностей та особами, відповідальними за їх зберігання, з можливим виділенням за субрахунками та номенклатурою.

На кожній сторінці інвентаризаційного опису вказуються словами число порядкових номерів активів та загальна кількість у натуральних вимірах усіх активів, що записані на цій сторінці, незалежно від того, в яких одиницях виміру (штуках, метрах, кілограмах тощо) вони відображені.

Акти інвентаризації заповнюються з урахуванням об'єктів інвентаризації, при цьому мають бути забезпечені їх ідентифікація та співставлення з даними бухгалтерського обліку.

17. В інвентаризаційних описах (актах інвентаризації) помарок і підчисток не допускається. Виправлення помилок повинно робитися в усіх примірниках описів шляхом закреслення неправильних записів і написання над ними правильних. Виправлення повинні бути підписані всіма членами інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) та матеріально відповідальними особами.

В інвентаризаційних описах (актах інвентаризації) записи робляться послідовно у кожному рядку на окремому аркуші (крім останнього), мають бути заповнені всі рядки. На останніх аркушах інвентаризаційного опису (акта інвентаризації) незаповнені рядки прокреслюються.

18. Інвентаризаційні описи (акти інвентаризації) підписуються всіма членами інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) та матеріально відповідальними особами. При цьому матеріально відповідальні особи дають розписку, в якій підтверджується, що перевірка активів відбулася в їх присутності, у зв'язку з чим претензій до членів комісії вони не мають, та що вони приймають на відповідальне зберігання перелічені в описі активи. При проведенні інвентаризації у разі зміни матеріально відповідальної особи та особа, яка приймає активи, дає розписку про отримання активів, а та, яка передає, - про передачу активів.

19. Після закінчення інвентаризації оформлені інвентаризаційні описи (акти інвентаризації) здаються до бухгалтерської служби для перевірки, виявлення і відображення в обліку результатів інвентаризації. При цьому кількісні та цінові показники за даними бухгалтерського обліку проставляються проти відповідних даних інвентаризаційного опису і шляхом співставлення виявляються розходження між даними інвентаризації і даними обліку. Також бухгалтерська служба підприємства проводить перевірку всіх підрахунків у інвентаризаційних описах (актах інвентаризації). Виявлені помилки у цінах, таксуванні та підрахунках повинні бути виправлені й завірені підписами всіх членів інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) і матеріально відповідальних осіб.

На останній сторінці інвентаризаційних описів (актів інвентаризації) робиться відмітка про перевірку цін, таксування та підрахунки результату за підписами осіб, які проводили цю перевірку.

20. Бухгалтерською службою складаються звіряльні відомості активів і зобов'язань, у яких відображаються розбіжності між даними бухгалтерського обліку і даними інвентаризаційних описів (актів інвентаризації).

Вартість лишків і нестач цінностей в звіряльних відомостях наводиться відповідно до їх оцінки в регістрах бухгалтерського обліку.

На активи, що належать іншим підприємствам, складаються окремі звіряльні відомості, копії яких надсилаються власнику.

Підприємства можуть утворювати уповноважені комісії (призначати відповідальних осіб) з метою аналізу результатів інвентаризації активів і зобов'язань на предмет їх відповідності критеріям визнання і оцінки, вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у державному секторі, міжнародних стандартів та інших актів законодавства.

21. Матеріали інвентаризації (описи, акти, звіряльні відомості, протоколи) оформляються не менше ніж у двох примірниках.

22. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади у межах своєї компетенції відповідно до галузевих особливостей можуть розробляти на основі цього Положення методичні рекомендації. Підприємства можуть визначати порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів у внутрішньому положенні, розробленому відповідно до цього Положення та інших нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку.

III. Порядок інвентаризації активів та зобов'язань

1. Інвентаризація основних засобів

1.1. До початку інвентаризації перевіряються:

наявність і стан технічних паспортів та іншої технічної документації на основні засоби;

наявність документів на основні засоби, що здані чи прийняті підприємством в оренду, на зберігання, у тимчасове користування.

При виявленні розбіжностей і неточностей у бухгалтерському обліку або технічній документації вносяться відповідні виправлення й уточнення.

1.2. Інвентаризаційний опис складається за об'єктами основних засобів чи групами та окремо за кожною матеріально відповідальною особою.

Однотипні за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання, однакової вартості об'єкти основних засобів, що надійшли одночасно на підприємство та щодо яких ведеться груповий облік, в інвентаризаційному описі наводяться за найменуванням із зазначенням кількості цих об'єктів.

В аналогічному порядку можуть складатися інвентаризаційні описи інших необоротних матеріальних активів з урахуванням норм цього розділу.

1.3. Основні засоби вносяться до інвентаризаційного опису за найменуванням відповідно до основного призначення об'єкта із зазначенням інвентарного номера, виготовлювача, заводського номера (у разі його наявності), року випуску, первісної (переоціненої) вартості, суми зносу, строку корисного використання та інших відомостей.

Об'єкт, що пройшов відновлення, реконструкцію, розширення чи переобладнання, внаслідок чого змінилось основне його призначення, вноситься до інвентаризаційного опису під найменуванням, що відповідає новому основному призначенню.

У разі встановлення факту невідображення виконаних робіт капітального характеру (добудова поверхів, прибудова нових приміщень тощо) або часткової ліквідації будівель і споруд (знесення окремих конструктивних елементів) в бухгалтерському обліку підприємства визначається сума збільшення або зменшення балансової вартості об'єкта і в описі відображаються дані про проведені зміни.

Під час інвентаризації машин, обладнання та транспортних засобів перевіряються заводські номери кузова, двигуна, шасі тощо.

Багаторічні насадження вносяться до інвентаризаційного опису за культурами, ботанічними сортами із зазначенням року закладення, площі, кількості дерев або кущів, за категоріями та їх балансовою вартістю. Іригаційні і меліоративні споруди записуються за видом і родом споруд із зазначенням їхніх розмірів, року спорудження, балансової вартості та інших відомостей, що характеризують їх призначення і стан.

Під час проведення інвентаризації земельних ділянок, будівель, споруд, іншої нерухомості, водоймищ та інших об'єктів природних ресурсів перевіряється наявність документів, що підтверджують право власності підприємства на ці об'єкти.

1.4. У разі виявлення придатних для використання об'єктів основних засобів, залишкова вартість яких дорівнює нулю, інвентаризаційна комісія (робоча інвентаризаційна комісія) передає відповідні матеріали керівнику підприємства.

1.5. У разі виявлення об'єктів, що не знаходяться на обліку, а також об'єктів, дані про які відсутні в обліку, до інвентаризаційного опису відсутні відомості і технічні показники про такі об'єкти вносяться, наприклад, так: про будівлі - зазначаються їх призначення, основні матеріали, з яких вони побудовані, об'єм (зовнішній чи внутрішній обмір), площа (загальна корисна площа), число поверхів, підвалів, напівпідвалів, рік побудови тощо.

Оцінка виявлених об'єктів проводиться за справедливою вартістю.

1.6. Основні засоби, що ремонтуються на інших підприємствах, вносяться до інвентаризаційного опису на підставі документів про передачу об'єктів у ремонт.

1.7. Інвентаризаційною комісією (робочою інвентаризаційною комісією) перевіряється правильність присвоєння інвентаризаційних номерів.

1.8. На основні засоби, які не придатні до експлуатації і не підлягають відновленню, складається окремий інвентаризаційний опис із зазначенням часу введення в експлуатацію та причин, що довели до стану непридатності ці об'єкти.

Списання таких об'єктів проводиться у порядку, встановленому законодавством.

1.9. Допускається складання групових інвентаризаційних описів малоцінних необоротних матеріальних активів, виданих в індивідуальне користування працівників, із зазначенням у них відповідальних за ці предмети осіб (на яких ведуться особові картки) з їх розписко̀ю в інвентаризаційному описі.

1.10. Білизна, постільні речі, одяг та взуття одного найменування, близькі за розмірами, якостями матеріалу і ціною, вносяться до інвентаризаційного опису сумарно, із зазначенням кількості цих предметів та їх номенклатурних номерів.

Предмети спецодягу і столової білизни, відправлені у прання та ремонт, вносяться до інвентаризаційного опису на підставі відомостей-накладних або квитанцій надавача послуг.

1.11. Інвентаризація бібліотечних фондів оформлюється груповими інвентаризаційними описами. Під час її проведення виявляються помилки, що допущені при шифруванні документів, розстановці фонду, оформленні видачі документів користувачам, а також встановлюється заборгованість користувачів перед бібліотекою, виявляються дублетні документи, документи, що не відповідають профілю комплектування фонду підрозділу чи бібліотеки в цілому, та документи, що потребують ремонту, оправи тощо.

У разі встановлення факту відсутності документа проводиться його розшук у строк, визначений правилами користування бібліотекою щодо користування документом читачем, але не більше одного року.

2. Інвентаризація нематеріальних активів

2.1. При інвентаризації нематеріальних активів їх наявність установлюється за документами, що були підставою для оприбуткування, або за документами, якими оформлені

майнові права. Одночасно на підставі цих документів перевіряється обґрунтованість їх оприбуткування.

2.2. До інвентаризаційного опису вносяться дані про назву нематеріального активу, характеристику, призначення, дату придбання (введення в експлуатацію), первісну (переоцінену) вартість, суму накопиченої амортизації, строк корисного використання, кількість та вартість об'єкта чи групи об'єктів нематеріальних активів. Інвентаризаційний опис складається за об'єктами нематеріальних активів чи групами однотипних за призначенням і умовами використання об'єктів нематеріальних активів та окремо за кожною матеріально відповідальною особою.

2.3. У разі виявлення лишків об'єктів нематеріальних активів до інвентаризаційного опису вони вносяться із зазначенням необхідних даних. Оцінка таких об'єктів проводиться за справедливою вартістю. Суб'єкти державного сектору економіки визначають вартість об'єктів прав інтелектуальної власності, що перебувають у державній власності або були створені (придбані) за державні кошти згідно із законодавством.

3. Інвентаризація незавершених капітальних інвестицій

3.1. Наявність і обсяг незавершених капітальних інвестицій встановлюються під час проведення інвентаризації шляхом перевірки їх у натурі.

3.2. В інвентаризаційних описах незавершених капітальних інвестицій вказуються найменування об'єкта, обсяг виконаних і оплачених робіт за видами, конструктивними елементами, устаткуванням.

3.3. На збудовані об'єкти, що фактично введені в дію повністю або частково, але прийняття і введення в дію яких не оформлено належними документами, а також на завершені, але з якихось причин не введені в дію об'єкти складається окремий інвентаризаційний опис, у якому додатково вказуються причини затримки оформлення здачі в експлуатацію вказаних об'єктів.

3.4. На об'єкти, будівництво яких припинене, а також на проектно-вишукувальні роботи щодо нездійсненого будівництва, які мають бути списані з балансу, складаються окремі інвентаризаційні описи, в яких наводяться дані про характер виконаних робіт і їх вартість згідно з кошторисом із зазначенням причин припинення (нездійснення) будівництва. Списання таких витрат проводиться відповідно до чинного законодавства.

3.5. Під час інвентаризації перевіряється наявність у складі незавершених капітальних інвестицій обладнання та устаткування, що передане для монтажу, який фактично не розпочато, а також встановлюється стан законсервованих і тимчасово зупинених будівельних об'єктів, розробок, нематеріальних активів, на які складається окремий інвентаризаційний опис.

4. Інвентаризація запасів

4.1. Інвентаризація запасів проводиться за місцями зберігання та окремо за матеріально відповідальними особами. Матеріальні запаси при інвентаризації записуються в інвентаризаційні описи за найменуванням із зазначенням номенклатурного номера (за його наявності), виду, групи, сорту, одиниці виміру, ціни, суми та кількості (рахунок, вага або міра), фактично встановлених на дату інвентаризації, та за даними бухгалтерського обліку.

На малоцінні та швидкозношувані предмети, які обліковуються в оперативному порядку, інвентаризаційні описи не складаються, а перевіряється фактична наявність цих предметів у матеріально відповідальних осіб шляхом зіставлення з відомістю оперативного обліку. Виявлена при цьому нестача предметів оформлюється актом.

Спецодяг та предмети індивідуального користування, відправлені у прання та ремонт, перевіряються на підставі документів надавача послуг.

4.2. Інвентаризаційна комісія у присутності матеріально відповідальних осіб перевіряє фактичну наявність запасів шляхом їх перерахунку, переважування чи перемірювання. Не

допускається вносити до інвентаризаційних описів дані про залишки активів зі слів матеріально відповідальних осіб або за даними обліку без перевірки їх фактичної наявності.

Кількість запасів, що зберігаються в непошкодженій упаковці постачальника, може визначатися на підставі документів з обов'язковою перевіркою наявності в натурі частини вказаних цінностей.

4.3. На запаси, що перебувають в дорозі, не оплачену у строк покупцями відвантажену продукцію (товари) та на запаси, що перебувають на складах інших підприємств (на відповідальному зберіганні, на комісії, у переробці), складається окремий інвентаризаційний опис та перевіряється обґрунтованість сум, що відображені на рахунках бухгалтерського обліку. Такі суми можуть бути визнані, якщо вони підтверджені належно оформленими документами, зокрема рахунками постачальників, копіями платіжних вимог (рахунків-фактур), що пред'явлені покупцям, охоронними розписками, які переоформлені на дату проведення інвентаризації або близьку до неї.

4.4. Виявлені під час інвентаризації непридатні або зіпсовані запаси вносяться до окремого інвентаризаційного опису, в якому вказуються найменування відповідних запасів, їх кількість, причини, ступінь і характер псування, пропозиції щодо їх знецінення, списання або можливості використання цих предметів у господарських цілях.

4.5. Тара наводиться в інвентаризаційному описі за видами, цільовим призначенням і якісним складом (нова, яка була у вжитку, така, що потребує ремонту, тощо). На тару, що стала непридатною, складається акт на списання із зазначенням причин псування.

4.6. При інвентаризації незавершеного виробництва в інвентаризаційних описах вказуються найменування заділу, стадія та ступінь їх готовності, кількість або обсяг виконаних робіт.

Сировина, матеріали і покупні напівфабрикати, що перебувають біля робочих місць і не піддавались обробці, до опису незавершеного виробництва не включаються, а фіксуються в окремих інвентаризаційних описах.

Кількість сировини і матеріалів, що входять до складу неоднорідної маси або суміші в незавершеному виробництві, визначається технічними розрахунками у порядку, встановленому на підприємстві, якщо інше не передбачено законодавством.

На незакінчений ремонт будівель, споруд, машин, обладнання, енергетичних установок та інших об'єктів складається окремий інвентаризаційний опис, в якому вказуються: найменування об'єкта, що ремонтується, опис і відсоток виконаних робіт.

4.7. Інвентаризація незавершених науково-дослідних робіт проводиться за темами (договорами), при цьому встановлюються:

наявність договору із замовником;

правильність відображення фактичних витрат за темою та наявність невикористаних матеріальних цінностей;

причини значного або необґрунтованого відхилення фактичних витрат від кошторисної вартості;

врахування витрат за закінченими і сплаченими замовником роботами.

5. Інвентаризація біологічних активів

5.1. Довгострокові біологічні активи рослинництва до інвентаризаційного опису вносяться за культурами, ботанічними сортами із зазначенням року закладення, площі, кількості дерев або кущів, за категоріями та їх балансовою вартістю.

5.2. Довгострокові біологічні активи тваринництва, зокрема доросла продуктивна і робоча худоба, вносяться до інвентаризаційних описів із зазначенням номера худоби (бирки), клички, віку, породи, угодованості, живої маси (ваги) (маса (вага) коней, мулів не вказується).

Велика рогата худоба, робоча худоба, свині (матки і кнури) і особливо цінні екземпляри овець та іншої худоби вносяться до окремих інвентаризаційних описів.

Інша худоба основного стада, що враховується у груповому порядку, вноситься до інвентаризаційних описів за групами згідно з віком і статтю із зазначенням кількості голів і живої маси (ваги) по кожній групі.

5.3. Поточні біологічні активи тваринництва в частині молодняку тварин на вирощуванні та тварини на відгодівлі вносяться до інвентаризаційних описів окремо із зазначенням інвентарних номерів, кличок, статі, масті, породи тощо. Інші поточні біологічні активи тваринництва, що обліковуються у груповому порядку, вносяться до інвентаризаційного опису за віком та статевими групами із зазначенням кількості голів та живої ваги у кожній групі.

5.4. Інвентаризаційні описи щодо біологічних активів тваринництва складаються за видами тварин окремо у фермах, цехах, відділеннях, бригадах і за матеріально відповідальними особами.

5.5. Інвентаризація поточних біологічних активів рослинництва проводиться за видами таких активів, при цьому перевіряються натуральні показники (площі, засіяні озимими культурами, кількість рослин у парниках і теплицях, закладених садах, ягідниках і виноградниках).

6. Інвентаризація готівки, грошових коштів та їх еквівалентів, бланків документів суворої звітності

6.1. Наявність готівки, грошових коштів, цінних паперів, грошових документів (сплачених санаторно-туристичних путівок, поштових марок тощо) і бланків документів суворої звітності встановлюється інвентаризацією та оформляється актом інвентаризації.

Інвентаризація кас на підприємстві проводиться відповідно до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15 грудня 2004 року № 637, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 січня 2005 року за № 40/10320.

В акті інвентаризації наявності готівки вказуються фактичний залишок та залишок за даними обліку і визначається результат інвентаризації.

Відомості про готівку в іноземній валюті вносяться до акта інвентаризації із зазначенням назви і суми іноземної валюти, курсу Національного банку України на початок робочого дня інвентаризації, суми іноземної валюти в перерахунку на грошову одиницю України.

До акта інвентаризації грошових документів, бланків документів суворої звітності вносяться дані про назву, номер, серію і номінальну вартість.

6.2. При інвентаризації коштів, що перебувають у дорозі, звіряються суми, що зазначені в рахунку, з даними квитанцій установи банку, поштового відділення, копій супровідних відомостей на здачу виручки інкасаторам банку.

6.3. Інвентаризація коштів на розрахункових, поточних, валютних, реєстраційних та інших рахунках, на акредитивах проводиться шляхом звірки залишків сум за даними бухгалтерського обліку підприємства з даними виписок банку.

6.4. При інвентаризації цінних паперів в документарній формі встановлюються:

наявність цінних паперів;

правильність їх оформлення, реальність вартості відображених у балансі підприємства цінних паперів;

повнота і своєчасність відображення в бухгалтерському обліку доходів від фінансових інвестицій.

Інвентаризація цінних паперів проводиться за окремими емітентами із зазначенням в акті інвентаризації назви, серії, номера, номінальної і балансової вартості, строків їх погашення.

6.5. Інвентаризація цінних паперів у бездокументарній формі, переданих підприємством на зберігання депозитарним установам, полягає у звірці залишків, відображених на відповідних рахунках бухгалтерського обліку підприємства, з даними виписок з рахунків в цінних паперах підприємства, виданих депозитарними установами.

6.6. До окремого акта інвентаризації вносяться дані про довготермінові та короткотермінові фінансові інвестиції в частки (паї) в статутних капіталах інших підприємств. Інвентаризація проводиться шляхом звірки установчих документів з даними бухгалтерського обліку підприємства.

6.7. В акті інвентаризації вказуються: назва фінансової інвестиції (акції, облігації, частки (паї) тощо), назва цінних паперів, якими оформлені фінансові інвестиції, дата і термін вкладу, номер і серія цінних паперів, назва документа, що підтверджує фінансові інвестиції (засновницький договір, інші угоди, виписки банків, накладні на передачу устаткування тощо), сума, вид вкладу.

7. Інвентаризація дебіторської та кредиторської заборгованостей

7.1. Інвентаризація дебіторської та кредиторської заборгованостей полягає у звірці документів і записів у реєстрах обліку і перевірці обґрунтованості сум, відображених на відповідних рахунках, та оформлюється актом інвентаризації.

7.2. При інвентаризації усім дебіторам підприємства-кредитори повинні передати виписки з аналітичних рахунків про їх заборгованість, які пред’являються інвентаризаційній комісії (робочій інвентаризаційній комісії) для підтвердження реальності заборгованості. Підприємства-дебітори мають підтвердити заборгованість або заявити свої заперечення.

В окремих випадках, коли до кінця звітного періоду розбіжності не усунені або залишились нез’ясованими, розрахунки з дебіторами і кредиторами відображаються кожною стороною в сумах, що випливають із записів у бухгалтерському обліку і визнаються нею правильними.

7.3. Дебіторська і кредиторська заборгованості перевіряються щодо дотримання строку позовної давності, обґрунтованості сум, які обліковуються на рахунках обліку розрахунків з покупцями, замовниками, постачальниками, підрядниками, одержаних і виданих векселів, одержаних позикових коштів, наданих кредитів (позик), з підзвітними особами, депонентами, іншими дебіторами і кредиторами.

7.4. Під час інвентаризації розрахунків шляхом документальної перевірки установлюються:

правильність розрахунків із банками, контролюючими органами, іншими підприємствами, а також зі структурними підрозділами підприємства, виділеними на окремі баланси;

заборгованість підзвітних осіб, а також правильність і обґрунтованість сум заборгованості за нестачами і крадіжками. Інвентаризація заборгованості за нестачами і втратами від псування цінностей полягає у перевірці причин, через які затримується розгляд матеріалів щодо виявленої нестачі та віднесення її на винних осіб або списання у встановленому порядку;

правильність і обґрунтованість сум дебіторської, кредиторської і депонентської заборгованостей, у тому числі суми кредиторської і депонентської заборгованостей, щодо яких строк позовної давності минув;

реальність заборгованості працівникам з оплати праці та громадянам (безпосередньо або через роботодавців) за соціальними виплатами, визначеними законодавством, а також із безготівкових розрахунків за цими виплатами.

7.5. В акті інвентаризації вказуються найменування проінвентаризованих субрахунків і суми виявленої неузгодженої дебіторської і кредиторської заборгованостей, безнадійних боргів та кредиторської і дебіторської заборгованостей, щодо яких строк позовної давності минув.

До акта інвентаризації розрахунків додається довідка про дебіторську і кредиторську заборгованості, щодо яких строк позовної давності минув, із зазначенням найменування і місцезнаходження таких дебіторів або кредиторів, суми, причини, дати і підстави виникнення заборгованості (для бюджетних установ - листи до установ вищого рівня з приводу виділення коштів для погашення такої заборгованості).

В акті інвентаризації розрахунків щодо відшкодування матеріальних збитків вказуються прізвище боржника, за що і коли виник борг, дата прийняття судового рішення або іншого органу (добровільної згоди боржника) про відшкодування суми матеріальної шкоди, а якщо таке рішення не прийняте, то зазначаються дата пред'явленого підприємством позову і сума заборгованості на дату інвентаризації.

Окремо складається акт інвентаризації кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув і яка планується до списання. В бюджетних установах такий акт затверджується керівником бюджетної установи.

7.6. Інвентаризація коштів цільового фінансування полягає у перевірці обґрунтованості їх залишку шляхом зіставлення даних про надходження на підприємство коштів цільового фінансування та їх використання відповідно до їх цільового призначення.

8. Інвентаризація витрат і доходів майбутніх періодів, забезпечень та резервів

8.1. При інвентаризації забезпечень перевіряються їх правильність і обґрунтованість, створюваних на: виплату відпусток працівникам; додаткове пенсійне забезпечення; виконання гарантійних зобов'язань; реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності; виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів та інші цілі, передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку у державному секторі, міжнародними стандартами та іншими актами законодавства.

8.2. Залишок забезпечення на виплату відпусток, у тому числі відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з цих сум, станом на кінець звітного року визначається за розрахунком, який базується на кількості днів невикористаної працівниками підприємства щорічної відпустки та середньоденній оплаті праці працівників. Середньоденна оплата праці визначається відповідно до законодавства.

8.3. При інвентаризації забезпечення на виплату передбаченої законодавством винагороди за вислугу років, у тому числі відрахувань на державне соціальне страхування з цих сум, уточнюється розмір забезпечення, який не повинен перевищувати суми нарахованої винагороди і підлягає віднесенню на витрати.

8.4. Інвентаризація страхового резерву небанківської фінансової установи, що створюється для покриття ризиків неповернення основного боргу за кредитами, полягає в обґрунтуванні відповідності залишку вказаного резерву граничному розміру такого резерву на дату інвентаризації, який обчислюється відповідно до законодавства.

8.5. Інвентаризація резерву сумнівних боргів полягає в перевірці обґрунтованості визначення суми сумнівної заборгованості на підставі аналізу застосування методу розрахунку резерву сумнівних боргів, встановленого відповідно до облікової політики.

8.6. До акта інвентаризації включаються: визначена за результатами інвентаризації сума витрат і доходів майбутніх періодів, забезпечення (за його видами) і резерву сумнівних боргів разом із відповідними розрахунками, а також відповідні суми за даними бухгалтерського обліку.

IV. Перевірка та оформлення результатів інвентаризації

1. Висновки щодо виявлених розбіжностей між фактичною наявністю активів і зобов'язань і даними бухгалтерського обліку, які наводяться в звіряльних відомостях, та пропозиції щодо їх врегулювання відображаються інвентаризаційною комісією у протоколі, що складається після закінчення інвентаризації і передається на розгляд та затвердження керівнику підприємства. У протоколі наводяться: причини нестач, втрат, лишків, а також пропозиції щодо заліку внаслідок пересортиці, списання нестач в межах норм природного убутку, а також понаднормових нестач і втрат від псування цінностей із зазначенням причин та вжитих заходів щодо запобігання таким втратам і нестачам. Підприємства можуть додавати до протоколів іншу інформацію, що є суттєвою для прийняття рішень щодо визнання і оцінки активів і зобов'язань та розкриття відповідної інформації у фінансовій звітності.

2. Протокол інвентаризаційної комісії затверджується керівником підприємства протягом 5 робочих днів після завершення інвентаризації.

3. Результати інвентаризації на підставі затвердженого протоколу інвентаризаційної комісії відображаються у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності того звітного періоду, у якому закінчена інвентаризація.

4. Виявлені при інвентаризації розбіжності між фактичною наявністю активів і зобов'язань і даними бухгалтерського обліку регулюються підприємствами в такому порядку:

основні засоби, нематеріальні активи, які виявлені в лишках, підлягають оприбуткуванню зі збільшенням доходів майбутніх періодів (доходів спеціального фонду бюджетної установи);

цінні папери, грошові кошти, їх еквіваленти та інші оборотні матеріальні цінності, які виявлені в лишках, підлягають оприбуткуванню зі збільшенням доходу звітного періоду підприємства (доходу спеціального фонду бюджетної установи);

нестача запасів у межах установлених норм природного убутку, виявлена під час інвентаризації, списується за розпорядженням керівника підприємства на витрати. Норми природного убутку можуть застосовуватися лише у разі виявлення фактичних нестач і після взаємозаліку нестач цінностей і лишків внаслідок пересортиці. За відсутності норм природного убутку втрата розглядається як нестача понад норму;

нестача цінностей понад норми природного убутку, а також втрати від псування цінностей списуються з балансу та відносяться на рахунок винних осіб у розмірі, визначеному відповідно до законодавства, у разі якщо винні особи не встановлені, вони зараховуються на позабалансовий рахунок до моменту встановлення винних осіб або закриття справи згідно із законодавством.

5. Взаємний залік лишків і нестач внаслідок пересортиці допускається тільки щодо запасів однакового найменування і в тотожній кількості за умови, що лишки і нестачі утворились за один і той самий період, що перевіряється, та в однієї і тієї самої матеріально відповідальної особи.

Міністерства, інші органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать підприємства, можуть установлювати порядок, відповідно до якого такий залік може бути допущений стосовно однієї і тієї самої групи запасів, якщо цінності, що входять до її складу, мають схожість за зовнішнім виглядом або упаковані в однакову тару (у разі відпуску їх без розпаковки тари).

У разі взаємозаліку нестач і лишків внаслідок пересортиці, коли вартість запасів, що виявились у нестачі, більше вартості запасів, що виявились у надлишку, різниця вартості повинна бути віднесена на винних осіб.

Якщо особи, винні в пересортиці, не встановлені, то сумові різниці розглядаються як нестачі цінностей понад норми природного убутку з віднесенням їх до складу витрат у

порядку, визначеному пунктом 4 цього розділу. За такими сумовими різницями в протоколах інвентаризаційної комісії повинні бути наведені причини, з яких різниці не можуть бути віднесені на винних осіб.

Перевищення вартості запасів, що виявились у лишку, порівняно з вартістю запасів, що виявились у нестачі внаслідок пересортиці, відноситься на збільшення даних обліку відповідних запасів та доходів у порядку, визначеному пунктом 4 цього розділу.

6. Розмір збитків від розкрадання, нестач, знищення (псування) матеріальних цінностей визначається відповідно до законодавства.

7. Бюджетними установами у разі встановлення нестач або втрат, які виникли внаслідок зловживань, відповідні матеріали протягом 5 днів після встановлення нестач і втрат передаються правоохоронним органам, а на суму виявлених нестач і втрат подається цивільний позов.

Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку

М.О. Чмерук

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

Наказ

від 10.08.2004 № 469

Про затвердження форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій) та Інструкції щодо їх заповнення

(із змінами, внесеними згідно з наказом Державного комітету статистики № 342 від 01.11.2005)

Відповідно до статті 14 Закону України "Про державну статистику" та у зв'язку зі змінами в законодавстві з питань інтелектуальної власності наказую:

1. Затвердити:

1.1. Форми первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності і ввести їх у дію з моменту їх затвердження: Форма № ІВ-1 Журнал реєстрації заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, що подані в Україні (додається); Форма № ІВ-2 Журнал реєстрації заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, що подані до компетентних органів іноземних держав (додається); Форма № ІВ-3 Журнал реєстрації використаних винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем (додається); Форма № ІВ-4 Журнал реєстрації раціоналізаторських пропозицій (додається); Форма № ІВ-5 Заява про раціоналізаторську пропозицію (додається); Форма № ІВ-6 Акт про використання об'єкта права інтелектуальної власності (додається).

1.2. Інструкцію щодо заповнення форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій).

2. Департаменту статистики послуг (Калачова І.В.) визначити необхідний тираж, підготувати і передати Адміністративно-господарському департаменту (Сенкевич-Давидець Н.М.) для виготовлення оригінали бланків форм первинної облікової документації та Інструкції щодо їх заповнення, затверджені в пункті 1 цього наказу.

3. Департаменту фінансового забезпечення, бухгалтерського обліку та звітності (Воскресенська Л.О.) забезпечити в установленому порядку розрахунки за виготовлення зразків бланків, затверджених у пункті 1 цього наказу, форм первинної облікової документації та Інструкції щодо їх заповнення.

4. Адміністративно-господарському департаменту (Сенкевич-Давидець Н.М.) забезпечити контроль за своєчасним виготовленням та доставкою зразків бланків форм первинної облікової документації та Інструкції щодо їх заповнення на адресу Головних управлінь статистики в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Управління статистики в м. Севастополі, а також відповідним міністерствам та іншим центральним виконавчим органам.

5. Уважати таким, що втратив чинність, наказ Мінстату України від 24.03.95 № 79 "Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів промислової власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків), раціоналізаторських пропозицій", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.03.95 за № 90/626.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Комітету Власенко Н.С.

Голова Комітету О.Г.Осауленко

Погоджено:
Голова Державного департаменту інтелектуальної власності України М.В.Паладій

Затверджено
наказом Держкомстату України
від 10.08.2004 № 469

ІНСТРУКЦІЯ

щодо заповнення форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій**)**

1. Загальні вказівки

Перелік форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності

Форма № ІВ-1 Журнал реєстрації заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, що подані в Україні; Форма № ІВ-2 Журнал реєстрації заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, що подані до компетентних органів іноземних держав; Форма № ІВ-3 Журнал реєстрації використаних винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем; Форма № ІВ-4 Журнал реєстрації раціоналізаторських пропозицій; Форма № ІВ-5 Заява про раціоналізаторську пропозицію; Форма № ІВ-6 Акт про використання об'єкта права інтелектуальної власності.

2. Порядок заповнення форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем).

Форма № ІВ-1 "Журнал реєстрації заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, що подані в Україні" (далі - форма № ІВ-1)

Форма № ІВ-1 призначена для реєстрації заявок на створені в організації (на підприємстві, в установі тощо) винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування інтегральних мікросхем (далі - компонування ІМС), що подані до Державного департаменту інтелектуальної власності України.

Нумерація заявок здійснюється в порядку зростання. За необхідності ведеться окремий журнал щодо кожного з об'єктів права інтелектуальної власності.

Реєстрація здійснюється на день надходження до підрозділу з питань інтелектуальної власності або іншого підрозділу, на який покладено виконання цих функцій, відповідних матеріалів, що ідентифікують об'єкт права інтелектуальної власності. Ця дата проставляється в графі 2. У цій саме графі вказується назва винаходу, корисної моделі, промислового зразка або компонування ІМС.

У графі 3 вказуються прізвище, ім'я та по батькові винахідників або авторів промислового зразка, компонування ІМС, їхнє місце проживання та рік народження, посада, освіта. (Абзац 5 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Державного комітету статистики № 342 від 01.11.2005)

Договір між роботодавцем і винахідником (автором промислового зразка, компонування ІМС) (за наявності), реквізити якого наводяться у графі 4, реєструється у відповідному підрозділі підприємства (юридичному тощо).

У графах 5-8 відображається листування за заявкою (інформаційні реквізити документа). При цьому зазначається коротка назва документа (заявка, повідомлення, лист тощо).

У графі 5 указуються вихідний номер та дата відправлення заявки до Державного департаменту інтелектуальної власності України. У графі 6 наводиться назва відправлених документів (заявка, клопотання тощо). У графі 7 указуються вхідний номер та дата одержання інформації з Державного департаменту інтелектуальної власності України. У графі 8 зазначається назва отриманих документів.

У графі 9 проставляються сума збору за відповідну дію, у графі 10 - номер платіжного доручення або квитанції та дата перерахування збору.

Реєстрація заявок, поданих до компетентних органів іноземних держав, ведеться в окремому журналі (форма № ІВ-2 "Журнал реєстрації заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, що подані до компетентних органів іноземних держав").

Форма № ІВ-3 "Журнал реєстрації використаних винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем" (далі - форма № ІВ-3)

Форма № ІВ-3 призначена для реєстрації винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань ІМС, використаних на підприємстві, включаючи ті, право на використання яких передано за ліцензією.

Реєстрації підлягають об'єкти права інтелектуальної власності, використані у власному виробництві за власними патентами та свідоцтвами, за придбаними ліцензіями, а також винаходи і промислові зразки, використані за авторськими свідоцтвами та свідоцтвами СРСР.

Нумерація використаних об'єктів права інтелектуальної власності здійснюється у порядку зростання. При необхідності ведеться окремий журнал щодо кожного з об'єктів права інтелектуальної власності.

У графі 2 наводяться повна назва охоронного документа та його номер (патент України на винахід № ___, авторське свідоцтво СРСР № ___ тощо).

У графі 3 вказується назва об'єкта права інтелектуальної власності.

У разі якщо застосовується об'єкт права інтелектуальної власності, дозвіл на використання якого одержано за ліцензією, ліцензійним договором, або використовується об'єкт права інтелектуальної власності, на який набуті майнові права інтелектуальної власності на підставі договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, до графи 4 вносяться відповідні дані. У графі 5 наводяться дані про видані ліцензії, укладені ліцензійні договори про надання дозволу на використання об'єктів права інтелектуальної власності або договори про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. У графах 4, 5 проставляються дата та номер державної реєстрації договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, дата одержання (видачі) ліцензії або дата підписання ліцензійного договору.

У графі 6 указується дата початку використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, компонування ІМС (форма № ІВ-6).

Винахід, що стосується пристрою, речовини, штамму, культури клітин, корисна модель, промисловий зразок та компонування ІМС визнаються використаними з дати початку їх застосування у продукції, що виготовляється.

Винахід, що стосується способу, визнається використаним з дати його застосування у виробничому (технологічному) процесі.

Винахід, корисна модель, промисловий зразок, топографія ІМС, які визнані придатними для промислової експлуатації після експериментальної перевірки, визнаються використаними з дати передачі зразка (партії, серії), способу в експлуатацію.

У разі якщо використовується винахід за авторським свідоцтвом СРСР, у графі 7 зазначаються дата відправлення автору (авторам) повідомлення про використання винаходу та реквізити укладеного з автором договору про виплату винагороди (дата та номер реєстрації у відповідному підрозділі підприємства). (Абзац 22 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Державного комітету статистики № 342 від 01.11.2005)

У графі 9 проставляється прибуток від використання об'єкта права інтелектуальної власності. (Абзац 23 розділу 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Державного комітету статистики № 342 від 01.11.2005)

Форма № ІВ-4 "Журнал реєстрації
раціоналізаторських пропозицій"

Форма призначена для реєстрації заяв про раціоналізаторські пропозиції, а також реєстрації використаних раціоналізаторських пропозицій.

Нумерація здійснюється у порядку зростання.

Реєстрація здійснюється в день надходження заяви про раціоналізаторську пропозицію підрозділом з питань інтелектуальної власності або іншим підрозділом, на який покладено виконання відповідних функцій. Ця дата вказується у графі 2.

Дата початку використання (гр. 7) указується згідно з формою № ІВ-6 або іншим рівнозначним документом.

Форма № ІВ-5
"Заява про раціоналізаторську пропозицію"

Заява про раціоналізаторську пропозицію подається письмово підприємству, діяльності якого стосується пропозиція.

Рішення про визнання пропозиції раціоналізаторською або про її відхилення повинно бути прийняте в місячний строк з дня надходження заяви про раціоналізаторську пропозицію.

Порядок розгляду заяви про раціоналізаторську пропозицію, а також прийняття щодо неї рішення встановлюється підприємством.

Заступник Директора департаменту статистики послуг –
начальник управління статистики соціальних послуг
І.М.Самченко

Затверджено
Наказ Держкомстату України
10.08.2004 № 469

_____

_____

організація

ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Форма № ІВ-1.

**Журнал реєстрації заявок на винаходи,
корисні моделі, промислові зразки, компонування
(топографії) інтегральних мікросхем,
що подані в Україні**

№ з/п	Назва винаходу, корисної моделі, промислового зразка, компонування ІМС; дата надходження відповідних матеріалів	Прізвище, ім'я та по батькові винахідників (авторів промислового зразка, компонування ІМС)	Реквізити договору між роботодавцем і винахідником (автором промислового зразка, компонування ІМС)	Листування за заявкою				Збори за дії з охорони прав на об'єкти права інтелектуальної власності		Примітка
				дата, вихідний номер	назва документа	дата, вхідний номер	назва документа	сума, грн.	реквізити документа про сплату збору	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Затверджено
Наказ Держкомстату України
10.08.2004 № 469

_____
організація

ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Форма № ІВ-2.

Журнал реєстрації заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, що подані до компетентних органів іноземних держав

№ з/п	Номер та дата подання заявки в Україні (указати об'єкт права інтелектуальної власності)	Назва винаходу, корисної моделі, промислового зразка або компонування ІМС	Листування за заявкою				Мито (збори) за дії з охорони прав на об'єкти права інтелектуальної власності в іноземних державах		Примітка
			дата, вихідний номер	назва документа	дата, вхідний номер	назва документа	сума, грн.	реквізити документа про сплату мита (збору)	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Затверджено
Наказ Держкомстату України
10.08.2004 № 469

_____
організація

ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Форма № ІВ-3.

Журнал реєстрації використаних винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем

№ з/п	Назва і номер охоронного документа	Назва винаходу, корисної моделі, промислового зразка, компонування ІМС	Дата реєстрації та реєстраційний номер договору на підставі якого набуті виключні майнові права інтелектуальної власності, та особа, яка передала ці права; дата одержання ліцензії, дата підписання ліцензійного договору, ліцензіар	Дата реєстрації та реєстраційний номер договору на підставі якого передані виключні майнові права інтелектуальної власності та особа, якій передані ці права; дата видачі ліцензії, дата підписання ліцензійного договору, ліцензіат	Дата початку використання об'єкта права інтелектуальної власності	Дата повідомлення про використання винаходу, промислового зразка; реквізити договору про виплату винагороди	Прибуток від використання об'єкта права інтелектуальної власності		Надходження від продажу ліцензії		Виплата винагороди		Примітка
							рік одержання	сума, грн.	рік	сума, грн.	сума, грн.	номер і дата документа	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Затверджено
Наказ Держкомстату України
10.08.2004 № 469

_____
організація

ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Форма № ІВ-4.

Журнал реєстрації раціоналізаторських пропозицій

Номер пропозиції	Дата подання пропозиції	Прізвище, ім'я та по батькові автора (співавторів)	Місце роботи або проживання	Назва пропозиції	Дата прийняття рішення про визнання пропозиції раціоналізаторською	Дата початку використання раціоналізаторської пропозиції (за актом)	Прибуток від використання раціоналізаторської пропозиції, грн.	Виплата винагороди		Примітка
								номер і дата документа	сума, грн.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Затверджено
Наказ Держкомстату України
10.08.2004 № 469

Форма № ІВ-5

Керівнику

_____

найменування юридичної особи

Зареєстровано
за № _____ "___" _____200_ р.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові автора (співавторів)	Місце роботи або проживання
1	2	3

ЗАЯВА
про раціоналізаторську пропозицію

Прошу (просимо) розглянути пропозицію під назвою

_____

і визнати її раціоналізаторською

ОПИС ПРОПОЗИЦІЇ

Пропоную(ємо) конструкцію виробу, змінити конструкцію виробу, технологію виробництва, застосовувану техніку, склад матеріалу, організаційне рішення, інше, а саме

_____

(непотрібне закреслити)

_____

_____

Додаткові відомості про пропозицію

_____

Додаються: а) графічні матеріали (ескізи, креслення, схеми, графіки тощо) на _____аркушах;

б) техніко-економічні розрахунки, обгрунтування і т.ін. на _____ аркушах;

в) інші матеріали на _____ аркушах;

Усього на _____ аркушах.

"___" _____ 200__ р. Автор (співавтори)

_____

(підписи)

ВИСНОВОК ЩОДО ПРОПОЗИЦІЇ

_____

_____

_____

_____

"__" _____ 200_ р. _____ _____ _____

посада підпис Прізвище

РІШЕННЯ, ЯКЕ ПРИЙНЯТЕ ЩОДО ПРОПОЗИЦІЇ

_____

_____

_____

"_" _____ 200_ р. Керівник організації

_____

підпис

ЗМІНИ НОРМАТИВНОЇ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Найменування документа	№ повідомлення	Дата зміни	Посада і найменування відділу	Підпис

Свідоцтво про раціоналізаторську пропозицію одержав(ли)

"___" _____ 200__ р. Автор(співавтори)

_____

підписи

Затверджено
Наказ Держкомстату
України
10.08.2004 № 469

_____

_____

організація

ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Форма № ІВ-6.

Акт про використання
об'єкта права інтелектуальної власності

"___" _____ 200_ р.

Назва і номер охоронного документа _____
_____

Назва об'єкта права інтелектуальної власності (винаходу, корисної моделі, промислового зразка, компонування інтегральних мікросхем, раціоналізаторської пропозиції)_____

_____

Технічний або інший об'єкт (виріб, технологія виробництва, процес організації виробництва тощо), в якому використано винахід, корисну модель, промисловий зразок, компонування ІМС або раціоналізаторську пропозицію

_____

Дата початку використання "____" _____ 200__ р.

Керівник рганізації або інша уповноважена особа _____ _____
Підпис Прізвище

Члени комісії (за необхідності)

_____ _____ _____
посада підпис Прізвище

_____ _____ _____
посада підпис Прізвище

_____ _____ _____
Посада підпис прізвище

З актом ознайомлено (винахідник(и), автор(и)): _____ _____
підпис прізвище

дата "_____" _____ 200_ р. _____

ДЕРЖАВНА КАЗНАЧЕЙСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ЛИСТ
від 07.05.2014 р. N 17-04/441-10983
щодо формування у бухгалтерському обліку бюджетних установ інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи та незавершене капітальне будівництво

На <...> звернення <...> Державна казначейська служба України в межах компетенції повідомляє.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку бюджетних установ інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи та незавершене капітальне будівництво визначено Положенням з бухгалтерського обліку необоротних активів бюджетних установ (далі - Положення), затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2013 N 611, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18.07.2013 за N 1214/23746 (далі - наказ N 611).

Нематеріальні активи для взяття на облік повинні бути закінченими та засвідченими відповідними документами (патентом, сертифікатом, ліцензією тощо) у порядку, встановленому законодавством (пункт 4.3 Положення).

На облік у складі нематеріальних активів беруться придбані права на володіння, користування та розпорядження об'єктом нематеріальних активів після відчуження їх (прав) від колишніх власників та визначення його вартості (пункт 4.4 Положення).

Придбаний об'єкт авторського права на умовах користування ним, без передання прав на володіння або розпорядження, не обліковується у складі нематеріальних активів. Витрати, пов'язані з придбанням (створенням) таких об'єктів, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом (пункт 4.5 Положення)

Пунктом 8.8 Положення визначено, що норми нарахування зносу та строки корисного використання об'єктів нематеріальних активів визначаються, виходячи зі строку дії патенту, свідоцтва та інших обмежень строків використання об'єктів інтелектуальної власності відповідно до законодавства. На нематеріальні активи, строк корисного використання яких не визначений, знос не нараховується.

Статтею 9 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" визначено, що підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Відображення в бухгалтерському обліку операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями бюджетними установами здійснюється згідно з вимогами Типової кореспонденції субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями бюджетних установ (додаток 2 до Плану рахунків, затвердженого наказом № 611).

Авторське право та суміжні з ним права установи (право на літературні, художні, музичні твори, комп'ютерні програми, програми для електронно-обчислювальних машин, компіляції даних (бази даних), виконання, фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення тощо) відповідно до Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ (додаток 1 до Плану рахунків, затвердженого наказом № 611), обліковуються на субрахунку 121 "Авторські та суміжні з ними права". Згідно з підпунктом 12 підпункту 2.2.4 пункту 2.2 Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27.03.2012 за № 456/20769 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 21.06.2012 № 754) (далі - Інструкція №

333), оплата послуг з технічного обслуговування обладнання та адміністрування програмного забезпечення: установлення (інсталяція) програмного забезпечення (програмних продуктів, інформаційних систем та комплексів, баз даних, web-сторінок / сайтів / порталів), подальшого користування, їх супроводження та обслуговування (у тому числі навчання користувачів) здійснюється за кодом економічної класифікації видатків 2240 "Оплата послуг (крім комунальних)".

Оплата послуг із створення програмного забезпечення (програмних продуктів, інформаційних систем та комплексів, баз даних, web-сторінок / сайтів / порталів), за умови передачі майнових прав власності замовнику проводиться за КЕКВ 3160 "Придбання землі та нематеріальних активів" (підпункт 7 підпункту 3.1.6 пункту 3.1 Інструкції № 333).

Перший заступник Голови О. Даневич